

Gmina Sulejów

Studium wykonalności projektu pn.:

Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez odnowę przestrzeni publicznych i przywrócenie funkcji społeczno-gospodarczych.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020

Oś priorytetowa VI *Rewitalizacja i potencjał endogeniczny regionu*

Działanie VI.3 *Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego*

Poddziałanie VI.3.2 *Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego*

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Spis treści

1.	Wstęp	4
2.	Wnioski z przeprowadzonej analizy – podsumowanie	5
3.	Definicja celów projektu	28
3.1.	Cele projektu	28
3.2.	Wskaźniki osiągnięcia celów projektu	32
3.3.	Oddziaływania projektu	35
3.4.	Polityka rządowa/regionalna.....	36
4.	Identyfikacja projektu	64
4.1.	Podstawowe dane o projekcie.....	64
4.1.1	Beneficjent projektu	64
4.1.2	Tytuł projektu	64
4.1.3	Lokalizacja projektu	65
4.1.4	Opis projektu.....	68
4.2.	Trwałość instytucjonalna projektu	90
4.2.1.	Analiza instytucjonalna projektodawcy	90
4.2.2.	Zdolność organizacyjna do wdrożenia i eksploatacji projektu.....	91
4.3.	Analiza otoczenia społeczno-gospodarczego projektu	97
5.	Analiza wykonalności, analiza popytu oraz analiza opcji	117
5.1	Analiza wykonalności	117
5.2	Analiza popytu	123
5.3	Analiza opcji.....	130
6.	Informacje i analizy specyficzne dla danego rodzaju projektu lub sektora ...	133

7.	Analiza finansowa	154
7.1	Nakłady inwestycyjne na realizację projektu.....	156
7.2	Źródła finansowania projektu.....	159
7.3	Program sprzedaży. Kalkulacja przychodów - ustalenie czy projekt generuje przychody.	161
7.4	Prognoza zmian kosztów eksploatacyjnych.....	162
7.5	Rachunek zysków i strat wywołany realizacją przedsięwzięcia - ustalenie, czy wartość bieżąca przychodów generowanych przez projekt przekracza wartość bieżącą kosztów operacyjnych, tzn. czy projekt jest projektem generującym dochód.	166
7.6	Ustalenie poziomu dofinansowania projektu z funduszy UE	168
7.7	Zmiana przepływów pieniężnych wywołanych realizacją przedsięwzięcia	169
7.8	Ustalenie wartości wskaźników efektywności finansowej projektu.....	172
7.9	Analiza trwałości finansowej projektu.....	177
8.	Analiza kosztów i korzyści (ekonomiczna)	181
9.	Analiza wrażliwości i ryzyka	183

1. Wstęp

Studium Wykonalności (*feasibility study*) stanowi jeden z pierwszych kroków analiz przed-inwestycyjnych, następujący bezpośrednio po zidentyfikowaniu problemu i sformułowaniu wstępnej koncepcji.

Głównym celem studium wykonalności jest pokazanie zasadności realizacji projektu, w tym:

- jego zgodności z celami programu operacyjnego, strategii na poziomie krajowym i regionalnym,
- wykonalności prawnej, instytucjonalnej, technicznej, finansowej i ekonomicznej,
- trwałości efektów projektu,
- dla projektów generujących dochód wykazanie, że wkład finansowy z EFRR jest niezbędny dla zapewnienia finansowej opłacalności projektu.

Dokument ten również wskazuje najlepsze z możliwych rozwiązań technicznych, instytucjonalnych, finansowo-ekonomicznych i dotyczących lokalizacji projektu. W kolejnych rozdziałach zawarte zostały analizy i prognozy projektowe. Wskazano właściwe rozwiązania. Uzasadniono potrzebę realizacji projektu, zachowując zasadę zgodności i zasadności wszystkich elementów.

Zgodność z przepisami prawa Unii Europejskiej

Niniejsze opracowanie jest sporządzone zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej w zakresie opracowania studiów wykonalności, analiz finansowych dla inwestycji infrastrukturalnych i procedur wdrażania projektów dofinansowanych z Funduszy Strukturalnych UE.

Zgodność z zasadami Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014 – 2020

Niniejsze opracowanie, w tym jego struktura jest sporządzone zgodnie z Zasadami przygotowania studium wykonalności dla projektów realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014 – 2020. Zgodnie z Zasadami, studium wykonalności musi składać się z następujących rozdziałów:

- Wnioski z przeprowadzonej analizy – podsumowanie
- Definicja celów projektu
- Identyfikacja projektu
- Analiza wykonalności, analiza popytu oraz analiza opcji
- Informacje i analizy specyficzne dla danego rodzaju projektu lub sektora
- Analiza finansowa
- Analiza kosztów i korzyści (ekonomiczna)
- Analiza ryzyka i wrażliwości.

2. Wnioski z przeprowadzonej analizy – podsumowanie

Zgodnie z Zasadami w tym rozdziale należy językiem nietechnicznym przedstawić skrótowy przegląd kluczowych informacji o projekcie, dotyczących określenia:

- bezpośrednich i pośrednich celów projektu,
- wskaźników postępu rzeczowego,
- liczby użytkowników projektu,
- planowanych nakładów inwestycyjnych,
- trwałości instytucjonalnej i wykonalności (gotowości beneficjenta/operatora do wdrożenia projektu),
- trwałości finansowej,
- odniesienia do kryteriów merytorycznych.

Typ projektu:

- prace konserwatorskie, restauratorskie, roboty budowlane (co do zasady z wyłączeniem budowy nowych budynków w określonym miejscu) prowadzące do przywrócenia lub nadania obiektom nowych funkcji, wraz z możliwością zakupu sprzętu i wyposażenia niezbędnego do realizacji celu projektu
- zagospodarowanie przestrzeni publicznej funkcjonalnie powiązanej z obiektami poddawanymi rewitalizacji, w tym tworzenie lub modernizacja miejsc rekreacji i terenów zielonych (obejmująca również obiekty małej architektury)

Poniżej odniesiono się do każdej z kwestii:

■ BEZPOŚREDNIE I POŚREDNIE CELE PROJEKTU

CEL BEZPOŚREDNI:

Rewitalizacja przestrzeni publicznej Gminy Sulejów poprzez przywrócenie funkcji społecznych i gospodarczych na terenach zdegradowanych, w szczególności wdrożenie rozwiązań, które ożywią życie publiczne w sferze społecznej, gospodarczej, kulturalnej i rekreacyjnej, niwelując przy tym zjawiska związane z problemami społeczności lokalnej.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- Zmniejszenie skali zjawiska ubóstwa poprzez stworzenie i/lub odtworzenie infrastruktury (technicznej) wspierającej i pobudzającej aktywność mieszkańców Gminy oraz zachęcającej ich do rozwoju społeczno-gospodarczego.

- Zmniejszenie oddziaływania skutków wykluczenia społecznego na obszarze zdegradowanym Gminy, poprzez jego rewaloryzację społeczno-gospodarczo-przestrzenną oraz nadanie tym terenom aktywnych funkcji społeczno-gospodarczych.
- Włączenie społeczne osób zamieszkujących tereny zdegradowane i walka z ubóstwem, poprzez stworzenie im godnych warunków do życia, ułatwienie dostępu do usług publicznych oraz umożliwienie aktywizacji tych osób w życiu publicznym (w społeczeństwie, na rynku pracy).
- Wzrost aktywności społecznej poprzez poprawę jakości korzystania z podstawowych usług komunalnych oraz zapewnienie dostępu do rewitalizowanych gminnych obiektów i terenów użyteczności publicznej.
- Zapewnienie szerokiego dostępu do usług publicznych mieszkańcom Gminy poprzez stworzenie atrakcyjnych miejsc oraz warunków do życia (do pracy, do kultury i rekreacji, spędzania wolnego czasu z rodziną).
- Stworzenie warunków do rozwoju społeczno-gospodarczego obszarów zdegradowanych, poprzez odbudowanie ładu przestrzennego i odrestaurowanie przestrzeni publicznej w Gminie.
- Ożywienie i odnowienie życia publicznego Gminy poprzez przywrócenie lub stworzenie miejsc odgrywających znaczące funkcje społeczno-gospodarcze.
- Podniesienie poziomu bezpieczeństwa publicznego rewitalizowanych terenów Gminy poprzez zmodernizowanie infrastruktury użyteczności publicznej służącej zaspokajaniu podstawowych oraz ważnych potrzeb społecznych.
- Wyrównywanie szans rozwoju i aktywizacji obszarów oraz ludzi zmarginalizowanych pod względem społeczno-gospodarczym, m.in. poprzez dostosowanie infrastruktury i wyposażenia do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.
- Zagospodarowanie przestrzeni publicznej Gminy funkcjonalnie powiązanej z obiektami poddawanych rewitalizacji.

CELE POŚREDNIE:

Wsparcie rozwoju obszarów o specyficznych potrzebach i potencjałach endogenicznych oraz budowanie stałej przewagi konkurencyjnej regionu poprzez wkład w rozwój potencjału społeczno-gospodarczego, w szczególności poprzez realizację inwestycji infrastrukturalnej mającej na celu niezbędne dostosowanie istniejących obiektów do pełnienia aktywnych funkcji np. społecznych, ekonomicznych, kulturalnych, edukacyjnych, rekreacyjnych.

Aspekt społeczny:

- Zmniejszenie oddziaływania skutków wykluczenia społecznego na obszarach zdegradowanych regionu łódzkiego poprzez nadanie im nowych lub przywrócenie funkcji społeczno-gospodarczych.
- Ograniczenie występowania negatywnych zjawisk społecznych poprzez realizację szerokiego spektrum inwestycji infrastrukturalnych prowadzących do aktywizacji społeczno-gospodarczej

na terenach problemowych, do włączenia społecznego oraz zwiększenia poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i gospodarczym mieszkańców województwa.

- Ożywienie społeczno-gospodarcze i ograniczenie ubóstwa na terenach zdegradowanych w regionie łódzkim oraz podniesienie jakości i atrakcyjności życia mieszkańców województwa łódzkiego poprzez realizację kompleksowych i zintegrowanych działań rewitalizacyjnych, uwzględniających wymiar gospodarczy, fizyczny i społeczny.
- Inteligentny i zrównoważony rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu poprzez zmniejszenie poziomu ubóstwa.
- Budowanie potencjału społecznego poprzez interwencje w zakresie działań rewitalizacyjnych (w tym również o charakterze kulturalnym oraz wpływających na wzrost zatrudnienia).
- Wzrost aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, co wpłynie na poprawę wizerunku regionu.
- Przeciwdziałanie marginalizacji ekonomicznej i społecznej, prowadzącej do izolacji i ubóstwa oraz niwelowanie zjawisk związanych z problemami społecznymi na zdegradowanych obszarach miejskich i wiejskich, poprzez przywrócenie funkcji społecznych i gospodarczych na terenach zdegradowanych.
- Przeciwdziałanie przyczynom izolacji społecznej i ożywienie gospodarcze i społeczne tych obszarów poprzez włączenie przestrzeni i zamieszkujących ją osób w nurt życia społecznego, w tym poprzez ułatwienie dostępu do usług publicznych oraz ich aktywizację na rynku pracy.

Aspekt przestrzenny

- Zwiększenie efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i kulturowych.
- Stworzenie warunków do rozwoju gospodarki w oparciu o wykorzystanie potencjałów endogenicznych miejsc obecnie zdegradowanych, zidentyfikowanych w polityce terytorialno-funkcjonalnej regionu.
- Rozwój potencjałów endogenicznych regionu łódzkiego w celu rozwoju społecznej przedsiębiorczości z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju.
- Ograniczenie występowania negatywnych zjawisk społecznych poprzez realizację szerokiego spektrum inwestycji infrastrukturalnych prowadzących do aktywizacji społeczno-gospodarczej terenów zdegradowanych, w tym także do poprawy środowiska naturalnego.
- Zwiększenie efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i kulturowych oraz ich zachowanie, bardziej efektywne wykorzystanie zasobów na rynku pracy, ograniczenie ryzyka wykluczenia społecznego spowodowanego dysproporcjami w dostępie do usług publicznych, włączenie społeczności zamieszkujących obszary peryferyjne i zdegradowane.
- Poprawa warunków sprzyjających kontynuacji procesu rozwoju obszarów zdegradowanych.
- Wzrost wykorzystania walorów rekreacyjnych, przyrodniczych i kulturowych województwa łódzkiego dla rozwoju gospodarki rekreacyjnej i turystycznej.

Aspekt gospodarczy:

- Wzrost aktywności społeczności lokalnej poprzez podejmowanie różnorodnych działalności (gospodarczych i społecznych) w celu zaspokajania podstawowych potrzeb, powiązanej z świadczeniem szeroko pojętych usług publicznych.

- Rozwój ekonomii społecznej jako sektora działalności gospodarczej, który przyczyni się w konsekwencji do wzrostu gospodarczego i zatrudnienia (tworzenia nowych miejsc pracy), oraz rozwoju integracji społeczno-gospodarczej w województwie łódzkim.
- Budowa lub przebudowa infrastruktury użyteczności publicznej oraz przystosowanie istniejących obiektów do pełnienia nowych funkcji w życiu publicznym.
- Wspieranie procesu tworzenia, promowania lub rozwoju produktów i marek regionalnych.
- Wzrost potencjału gospodarki (turystycznej, rekreacyjnej) poprzez efektywne wykorzystanie potencjałów przyrodniczych i kulturowych województwa łódzkiego.
- Stwarzanie warunków do utrzymania lub wzrostu zatrudnienia w gospodarce (m.in. turystycznej, rekreacyjnej).
- Kreowanie otoczenia sprzyjającego rozwojowi przedsiębiorczości.

Wszelkie koszty ponoszone w ramach realizowanego projektu są bezpośrednio z nim związane i służą osiągnięciu wyżej wymienionych celów. Stwierdzono pełną zgodność ponoszonych kosztów z RPO Województwa Łódzkiego na lata 2014 - 2020 oraz innymi aktami prawnymi. Pomoc publiczna nie występuje w omawianym projekcie.

– Krótki opis projektu, jego lokalizacja

Projekt polega na kompleksowej rewitalizacji przestrzeni miejskiej Sulejowa. Przewiduje odnowę historycznego wizerunku Sulejowa. Miasto ma wykorzystać potencjał środowiskowy swojego położenia i powiązać funkcje społeczne, gospodarcze z Pilicą. Projekt obejmuje swym zakresem zadania:

- Zadanie nr 1: Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez przebudowę Placu Straży i ul. Krakowskiej wraz z infrastrukturą komunalną – I część. Obejmuje Plac Straży wraz z przystającym skwerem oraz część terenów przyległych wałów rzecznych i terenów zielonych, adaptowanych na potrzeby parkowe, ścieżek pieszo rowerowych i funkcji parkingowych (ul. Górna i Krakowska), wraz z budynkiem usługowym.
- Zadanie nr 2: Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez przebudowę ulicy Rynek wraz z przebudową infrastruktury komunalnej. Obejmuje Stary Rynek, wraz z modernizacją części zabudowy oraz przyległych terenów zielonych i wałów na których zaprojektowane zostały ciągi pieszorowerowe.
- Zadanie nr 3: Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez zagospodarowanie terenów przy ulicy Szkolnej na cele turystyczno - rekreacyjne. Obejmuje tereny ugoru miejskiego przy ul. Szkolnej w Sulejowie
- Zadanie nr 4: Adaptacja pomieszczeń zabytkowego budynku Straży Pożarnej w Sulejowie na cele kulturalne i społeczne

Projekt będzie realizowany w województwie łódzkim, powiat piotrkowski, Gmina Sulejów, miasto Sulejów, obszar rewitalizacji w mieście wyznaczony w *Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta*

i Gminy Sulejów na lata 2016 – 2023.

Lokalizacja:

Inwestycja zlokalizowana będzie na działkach nr: 141, 353/3, 354, 355, 356/3, 356/4, 356/5, 356/7, 356/9, 361/1, 361/2, 361/3, 362, 370, 259/3, 259/4, 259/5, 259/6, 259/7, 259/8, 259/10, 260 w obrębie ewidencyjnym nr 8 Sulejów,

oraz na działkach nr: 1/1, 1/2, 1/3, 1/4, 1/20, 3, 4, 8/3, 15, 17 w obrębie ewidencyjnym nr 17 Sulejów.

■ WSKAŹNIKI POSTĘPU RZECZOWEGO

Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez odnowę przestrzeni publicznych i przywrócenie funkcji społeczno-gospodarczych

WSKAŹNIKI													
WSKAŹNIKI ADEKWATNE DO ZAKRESU I CELU REALIZOWANEGO PROJEKTU													
WSKAŹNIKI PRODUKTU													
NAZWA WSKAŹNIKA	RODZAJ WSKAŹNIKA	JEDN OSTKA	Rok 0 – (wartości bazowe)	Wartości pośrednie									Wartości docelowe
				Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2019
POWIERZCHNIA OBSZARÓW OBJĘTYCH REWITALIZACJĄ	PRODUKT/KLUCZOWY	HA	0	0	0	3,12	3,12	3,12	3,12	3,12	3,12	3,12	3,12
LICZBA WSPARTYCH OBIEKTÓW INFRASTRUKTURY ZLOKALIZOWANYCH NA REWITALIZOWANYCH OBSZARACH	PRODUKT/KLUCZOWY	SZT.	0	0	0	4	4	4	4	4	4	4	4
BUDYNKI PUBLICZNE LUB KOMERCYJNE WYBUDOWANE LUB WYREMONTOWANE NA OBSZARACH MIEJSKICH (CO39)	PRODUKT/KLUCZOWY	M2	0	0	0	641,00	641,00	641,00	641,00	641,00	641,00	641,00	641,00
OTWARTA PRZESTRZEŃ UTWORZONA LUB REKULTYWOWANA NA OBSZARACH MIEJSKICH (CO38)	PRODUKT/KLUCZOWY	M2	0	0	0	17000	17000	17000	17000	17000	17000	17000	17000
DŁUGOŚĆ PRZEBUDOWANYCH DRÓG GMINNYCH	PRODUKT/KLUCZOWY	KM	0	0	0	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
LICZBA ZABYTKÓW NIERUCHOMYCH OBJĘTYCH WSPARCIEM	PRODUKT/SPECYFICZNY	SZT.	0	0	0	2	2	2	2	2	2	2	2
WSKAŹNIKI REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO													
NAZWA WSKAŹNIKA	RODZAJ WSKAŹNIKA	JEDNOSTKA	Rok 0 – (wartości bazowe)	Wartości pośrednie									Wartości docelowe
				Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2020
LICZBA PRZEDSIĘBIORSTW ULOKOWANYCH NA ZREWITALIZOWANYCH OBSZARACH	REZULTAT/KLUCZOWY	SZT.	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1
LICZBA NOWO UTWORZONYCH MIEJSC PRACY KOBIETY/MĘŻCZYŹNI	REZULTAT/SPECYFICZNY	EPC	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1
WSKAŹNIKI HORYZONTALNE													

Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez odnowę przestrzeni publicznych i przywrócenie funkcji społeczno-gospodarczych

NAZWA WSKAŹNIKA	RODZAJ WSKAŹNIKA	JEDNOSTKA	Rok 0 – (wartości bazowe)	Wartości pośrednie								Wartości docelowe	
				Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2019
LICZBA OBIEKTÓW DOSTOSOWANYCH DO POTRZEB OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI	PRODUKT/ KLUCZOWY/ HORYZONTALNY	SZT.	0	0	0	4	4	4	4	4	4	4	4
LICZBA UTRZYMANÝCH MIEJSC PRACY KOBIETY / MĘŻCZYŹNI	REZULTAT/ KLUCZOWY/ HORYZONTALNY	EPC	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
LICZBA NOWO UTWORZONYCH MIEJSC PRACY-POZOSTAŁE FORMY KOBIETY / MĘŻCZYŹNI	REZULTAT/ KLUCZOWY/ HORYZONTALNY	EPC	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
WZROST ZATRUDNIENIA WE WSPIERANYCH PODMIOTACH (INNYCH NIŻ PRZEDSIĘBIORSTWA)	REZULTAT/ KLUCZOWY/ HORYZONTALNY	EPC	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ													
WSKAŹNIKI PRODUKTU													
NAZWA WSKAŹNIKA	RODZAJ WSKAŹNIKA	JEDNOSTKA	Rok 0 – (wartości bazowe)	Wartości pośrednie								Wartości docelowe	
				Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2019
POWIERZCHNIA OBSZARÓW OBJĘTYCH REWITALIZACJĄ	PRODUKT/KLUCZOWY	HA	0	0	0	3,12	3,12	3,12	3,12	3,12	3,12	3,12	3,12
LICZBA WSPARTYCH OBIEKTÓW INFRASTRUKTURY ZLOKALIZOWANYCH NA REWITALIZOWANYCH OBSZARACH	PRODUKT/KLUCZOWY	SZT.	0	0	0	4	4	4	4	4	4	4	4
WSKAŹNIKI REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO													
NAZWA WSKAŹNIKA	RODZAJ WSKAŹNIKA	JEDNOSTKA	Rok 0 – (wartości bazowe)	Wartości pośrednie								Wartości docelowe	
				Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2020
LICZBA PRZEDSIĘBIORSTW UŁOKOWANYCH NA ZREWITALIZOWANYCH OBSZARACH	REZULTAT/KLUCZOWY	SZT.	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1

■ LICZBA UŻYTKOWNIKÓW PROJEKTU

Liczba użytkowników to wszyscy mieszkańcy Gminy Sulejów – 16245 osób.

■ PLANOWANE NAKŁADY INWESTYCYJNE

Poniżej przedstawiono nakłady inwestycyjne jakie zostaną poniesione w związku z realizacją opisywanego zadania - Harmonogram rzeczowo-finansowy nakładów inwestycyjnych.

Tabela - Harmonogram rzeczowo – finansowy nakładów inwestycyjnych

Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez odnowę przestrzeni publicznych i przywrócenie funkcji społeczno-gospodarczych

KATEGORIA KOSZTU	III kw. 2017	IV kw. 2017	I kw. 2018	II kw. 2018	III kw. 2018	IV kw. 2018	I kw. 2019	II kw. 2019	III kw. 2019	IV kw. 2019	SUMA
KOSZTY KWALIFIKOWALNE											
Dokumentacja projektowa (wartość netto)	100 000,00	100 000,00	0,00	100 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	300 000,00
Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez przebudowę Placu Straży i ul. Krakowskiej wraz z infrastrukturą komunalną – I część - Budowa i przebudowa Placu Straży, ulicy Górnej i ulicy Krakowskiej (wartość netto)	0,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	501 600,00	4 501 600,00
Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez przebudowę ulicy Rynek wraz z przebudową infrastruktury komunalnej (wartość netto)	0,00	0,00	0,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	750 000,00	750 000,00	893 550,00	4 393 550,00
Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez zagospodarowanie terenów przy ulicy Szkolnej na cele turystyczno - rekreacyjne (wartość netto)	0,00	500 000,00	500 000,00	1 422 110,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 422 110,00
Adaptacja pomieszczeń zabytkowego budynku Straży Pożarnej w Sulejowie na cele kulturalne i społeczne - roboty, instalacje i urządzenia (wartość netto)	0,00	0,00	0,00	75 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	75 000,00
Adaptacja pomieszczeń zabytkowego budynku Straży Pożarnej w Sulejowie na cele kulturalne i społeczne - zakup wyposażenia (wartość netto)	0,00	0,00	0,00	25 000,00	0,00	0,00			0,00		25 000,00
Nadzór inwestorski (wartość netto)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50 000,00	0,00	0,00	0,00	50 000,00	100 000,00
Promocja (wartość netto)	0,00	6 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6 000,00	12 000,00
Suma kosztów kwalifikowanych	100 000,00	1 106 000,00	1 000 000,00	2 622 110,00	1 000 000,00	1 050 000,00	1 000 000,00	1 250 000,00	1 250 000,00	1 451 150,00	11 829 260,00
KOSZTY NIEKWALIFIKOWALNE											
Dokumentacja projektowa (podatek VAT 23%)	23 000,00	23 000,00	0,00	23 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	69 000,00
Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez przebudowę Placu Straży i ul. Krakowskiej wraz z infrastrukturą komunalną – I część - Budowa i przebudowa Placu Straży, ulicy Górnej i ulicy Krakowskiej (podatek VAT 23%)	0,00	115 000,00	115 000,00	115 000,00	115 000,00	115 000,00	115 000,00	115 000,00	115 000,00	115 368,00	1 035 368,00

Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez odnowę przestrzeni publicznych i przywrócenie funkcji społeczno-gospodarczych

Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez przebudowę ulicy Rynek wraz z przebudową infrastruktury komunalnej (podatek VAT 23%)	0,00	0,00	0,00	115 000,00	115 000,00	115 000,00	115 000,00	172 500,00	172 500,00	205 516,50	1 010 516,50
Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez zagospodarowanie terenów przy ulicy Szkolnej na cele turystyczno - rekreacyjne (podatek VAT 23%)	0,00	115 000,00	115 000,00	327 085,30	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	557 085,30
Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez przebudowę Placu Straży i ul. Krakowskiej wraz z infrastrukturą komunalną – I część - Budynek usługowy (wartość netto)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	342 485,52	0,00	0,00	342 485,52
Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez przebudowę Placu Straży i ul. Krakowskiej wraz z infrastrukturą komunalną – I część - Budynek usługowy (podatek VAT 23%)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	78 771,67	0,00	0,00	78 771,67
Adaptacja pomieszczeń zabytkowego budynku Straży Pożarnej w Sulejowie na cele kulturalne i społeczne - roboty, instalacje i urządzenia (podatek VAT 23%)	0,00	0,00	0,00	17 250,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	17 250,00
Adaptacja pomieszczeń zabytkowego budynku Straży Pożarnej w Sulejowie na cele kulturalne i społeczne - Zakup wyposażenia (podatek VAT 23%)	0,00	0,00	0,00	5 750,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5 750,00
Nadzór inwestorski (podatek VAT 23%)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11 500,00	0,00	0,00	0,00	11 500,00	23 000,00
Promocja (podatek VAT 23%)	0,00	1 380,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 380,00	2 760,00
Suma kosztów niekwalifikowanych	23 000,00	254 380,00	230 000,00	603 085,30	230 000,00	241 500,00	230 000,00	708 757,19	287 500,00	333 764,50	3 141 986,99
SUMA (KOSZTY KWALIFIKOWALNE + NIEKWALIFIKOWALNE)	123 000,00	1 360 380,00	1 230 000,00	3 225 195,30	1 230 000,00	1 291 500,00	1 230 000,00	1 958 757,19	1 537 500,00	1 784 914,50	14 971 246,99

■ TRWAŁOŚĆ INSTYTUCJONALNA I WYKONALNOŚĆ (GOTOWOŚĆ BENEFICJENTA/ OPERATORA DO WDROŻENIA PROJEKTU)

Wykonawcą instytucjonalnym projektu (inwestorem) jest Gmina Sulejów, jednostka samorządu terytorialnego posiadająca samodzielną osobowość prawną na podstawie ustawy o samorządzie terytorialnym.

Projekt w sposób nie budzący wątpliwości mieści się w kompetencjach Gminy. Realizacja projektu nie jest uzależniona od działań osób ani instytucji trzecich. Brak jest rozpoznawalnych zagrożeń dla realizacji projektu, wynikających z czynników formalno-prawnych oraz instytucjonalnych zarówno beneficjenta jak i instytucji zewnętrznych.

Po zakończeniu inwestycji i jej odbiorze, powstały majątek będzie należał do Gminy, podmiotu którego trwałość instytucjonalna ma umocowanie ustrojowe. Obsługa techniczna, konserwacja oraz bieżąca eksploatacja powstałej infrastruktury będzie zadaniem własnym Gminy Sulejów. Gmina będzie odpowiedzialna za stan powstałej infrastruktury oraz za utrzymanie celów projektu przez przynajmniej 5 lat od daty otrzymania płatności końcowej.

Urząd Miejski w Sulejowie posiada w swojej strukturze wyodrębnione stanowisko ds. pozyskiwania i rozliczania środków zewnętrznych. Beneficjent sam wdroży i rozliczy projekt. W tym celu projekt będzie realizowany w oparciu o potencjał organizacyjny, kadrowy, proceduralny i techniczny Urzędu Miejskiego w Sulejowie. W referatach Urzędu na stałe zatrudnione są osoby, które posiadają doświadczenie prawne, finansowe, ekonomiczne. Pracownicy Urzędu są odpowiednio przygotowani do realizacji i eksploatacji projektu, posiadają wysokie kwalifikacje zawodowe.

■ TRWAŁOŚĆ FINANSOWA

Projekt uznaje się za trwały finansowo, jeśli Wnioskodawca posiada niezbędne środki do zapewnienia/ utrzymania trwałości finansowej projektu. Ponieważ analiza finansowa powinna wykazywać finansową trwałość projektu, która oznacza że przedsięwzięciu nie grozi wyczerpanie środków pieniężnych i utrata zdolności do bieżącego regulowania wydatków, w studium w rozdziale 7.9 Analiza trwałości finansowej projektu, przedstawiono projekcje sprawozdań rachunku przepływów gotówkowych, które to potwierdzają.

Wnioskodawca zapewni trwałość finansową dla zrealizowanej inwestycji, co potwierdza analiza zasobów finansowych projektu oraz analiza sytuacji finansowej Gminy. Zgromadzone środki finansowe na udział własny w inwestycji oraz środki budżetowe na pokrycie kosztów bieżących/operacyjnych projektu, zapewnią jego utrzymanie. Ponadto jednostka będzie posiadać środki na pokrycie amortyzacji powstałego nowego majątku.

Potwierdza to zdolność kredytową i finansową Gminy oraz trwałość finansową projektu.

Przedsięwzięcie inwestycyjne, na etapie realizacji, zostanie sfinansowane ze środków własnych Wnioskodawcy, tj. Gminy Sulejów. Nie przewiduje się pozyskania do realizacji (zabezpieczenia finansowego inwestycji) środków pochodzących bezpośrednio z kredytu bądź innych obcych, komercyjnych źródeł finansowania.

■ ODNIESIENIE DO KRYTERIÓW MERYTORYCZNYCH

Wykonalność techniczna / technologiczna projektu

Opis cech proponowanych technologii, elementów inwestycji, parametrów technicznych inwestycji jest poprawny. Projekt jest gotowy do wdrożenia. Brak istniejących planów miejscowych obejmujących opracowywane tereny. Inwestor lub wykonawca na etapie realizacji winien złożyć wnioski o wydanie warunków zabudowy na wszystkie roboty budowlane wchodzące w zakres PFU. Planowany termin uzyskania pozwolenia: Obręb Placu Straży – II kw. 2017; Obręb ul. Rynek – II kw. 2018; Obręb ul. Szkolnej – III kw. 2017. Wnioskodawca posiada Opinię Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Łodzi, Delegatura w Piotrkowie Trybunalskim, która potwierdza, iż układ przestrzenny Sulejowa jest ujęty w gminnej ewidencji zabytków, a przedstawione opracowanie „Koncepcja odnowy miasta poprzez przywrócenie funkcji społeczno-gospodarczych zdegradowanym obszarom Sulejowa”, obejmując zadania przedstawione w niniejszym studium wykonalności, jest pierwszą w ostatnich latach, słusznie podjętą próbą rewaloryzacji zniszczonych podczas II wojny światowej terenów miasta i jako takie wymaga kontynuacji i rozwinięcia. Z Opinii Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie wynika, iż planowane ścieżki rowerowe biegnące po koronie wałów nie budzą zastrzeżeń. Wnioskodawca posiada projekt Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia oraz programy funkcjonalno-użytkowe i kosztorys.

Opis pozwala na zidentyfikowanie i ocenę produktów analizowanego projektu. Proponowane rozwiązanie bierze pod uwagę szybkie starzenie się ekonomiczne urządzeń i zapewnia funkcjonowanie majątku przynajmniej w okresach referencyjnych.

Opisano również wykonalność projektu według planowanego harmonogramu, zakresu rzeczowego, złożoności procedur przetargowych, innych okoliczności warunkujących terminową realizację projektu. Projekt jest stosunkowo łatwy w realizacji. Harmonogram nie jest złożony.

Przyjęte rozwiązania techniczne/technologiczne są zgodne z obowiązującymi standardami oraz z wymogami prawa, między innymi z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn oraz z zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

Projekt spełnia kryterium w 100%.

Rozdział: 3.4 Polityka rządowa/regionalna.

Strona od 36 do 63

Rozdział 4.2.2 Zdolność organizacyjna do wdrożenia i eksploatacji projektu

Strona od 91 do 96

Rozdział: 5. Analiza wykonalności, analiza popytu oraz analiza opcji

Strona od 117 do 132

Wykonalność finansowa / ekonomiczna projektu

Analiza finansowa i ekonomiczna projektu zostały przeprowadzone poprawnie. Koszty kwalifikowalne w projekcie są uzasadnione i zaplanowane w odpowiedniej wysokości. Koszty uwzględnione w projekcie są niezbędne do jego realizacji i osiągnięcia celów projektu. Poziom dofinansowania został ustalony z uwzględnieniem przepisów dotyczących projektów generujących dochód. Projekt nie należy do projektów generujących dochód. Poziom dofinansowania ustalono na poziomie 92,00%

kosztów kwalifikowalnych projektu. Podatek VAT uznano za koszt niekwalifikowany zgodnie z Regulaminem Konkursu. Kosztem niekwalifikowalnym są również w tym przypadku wydatki związane z zadaniem Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez przebudowę Placu Straży i ul. Krakowskiej wraz z infrastrukturą komunalną – I część – Budynek usługowy. Wnioskodawca nie jest przedsiębiorstwem w trudnej sytuacji w rozumieniu unijnych przepisów dotyczących pomocy publicznej. Pomoc publiczna nie występuje.

Projekt spełnia kryterium w 100%.

Rozdział: 7.6. Ustalenie poziomu dofinansowania projektu z funduszy UE

Strona 168

Rozdział: 7.9. Analiza trwałości finansowej projektu

Strona od 177 do 180

Wykonalność instytucjonalna

Po zakończeniu inwestycji i jej odbiorze, powstały majątek będzie należał do Gminy Sulejów, podmiotu którego trwałość instytucjonalna ma umocowanie ustrojowe. Obsługa techniczna, konserwacja oraz bieżąca eksploatacja powstałej infrastruktury będzie zadaniem własnym Gminy.

Struktura Urzędu Miejskiego w Sulejowie jest wydolna organizacyjnie, obecnie na bieżąco wykonuje zadania o podobnej skali, realizując projekty dofinansowywane ze środków zewnętrznych, zarówno infrastrukturalne jak i społeczne.

Projekt będzie realizowany w oparciu o potencjał organizacyjny, kadrowy, proceduralny i techniczny Urzędu Miejskiego w Sulejowie. Wnioskodawca z Burmistrzem Sulejowa na czele będzie odpowiedzialny za zachowanie celów projektu zgodnie z celami opisanymi we wniosku aplikacyjnym do Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, złożonym w Urzędzie Marszałkowskim w Łodzi.

Pracownicy Urzędu Miejskiego w Sulejowie są odpowiednio przygotowani do realizacji i eksploatacji projektu, posiadają wysokie kwalifikacje zawodowe. Urząd Miejski w Sulejowie posiada w swojej strukturze wyodrębnione stanowisko ds. pozyskiwania i rozliczania środków zewnętrznych. W wyodrębnionych referatach na stałe zatrudnione są osoby, które posiadają doświadczenie prawne, finansowe, ekonomiczne. Urząd dysponuje również odpowiednim zapleczem technicznym w postaci m.in. komputerów, telefonów czy drukarek, które gwarantuje wykonalność projektu pod względem technicznym.

Przedsięwzięcie inwestycyjne, na etapie realizacji, zostanie sfinansowane ze środków własnych Wnioskodawcy, tj. Gminy Sulejów.

Ocenia się, że wykonawca instytucjonalny posiada odpowiednio stabilne i wydolne struktury wykonawcze dla utrzymywania rezultatów oraz osiągania oddziaływań projektu po jego zakończeniu.

Projekt spełnia kryterium w 100%.

Rozdział 4.2. Trwałość instytucjonalna projektu

Strona od 90 do 96

Realność wskaźników

Wskaźniki są adekwatne do zakresu rzeczowego projektu i celów, jakie projekt ma osiągnąć. Wskaźniki w pełni opisują charakter projektu i mogą zostać osiągnięte przy założonych w projekcie nakładach i sposobie realizacji projektu.

Projekt spełnia kryterium w 100%.

Rozdział 3.2. Wskaźniki osiągnięcia celów projektu

Strona od 32 do 34

Rozdział 6. Informacje i analizy specyficzne dla danego rodzaju projektu lub sektora

Strona od 133 do 153

Trwałość projektu

W studium wykonalności opisano trwałość finansową i instytucjonalną projektu.

Deklarowane zasoby finansowe wnioskodawcy, jak również przyjęta forma organizacyjna są wystarczające do zapewnienia prawidłowego funkcjonowania projektu po zakończeniu jego realizacji.

Zgodnie z art. 71 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006. operacja nie ulegnie modyfikacjom mającym wpływ na jej charakter lub warunki jej realizacji lub powodującym uzyskanie nieuzasadnionej korzyści przez przedsiębiorstwo lub podmiot publiczny. Wnioskodawca zapewni trwałość projektu przez okres minimum 5 lat od daty otrzymania płatności końcowej.

Projekt spełnia kryterium w 100%.

Rozdział 4.2. Trwałość instytucjonalna projektu

Strona od 90 do 96

Rozdział 6 Informacje i analizy specyficzne dla danego rodzaju projektu lub sektora

Strona od 133 do 153

Projekt wpływa w bezpośredni sposób na przezwycięzenie zjawiska negatywnego zdefiniowanego w programie rewitalizacji

TAK. Zgodnie z *Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta i Gminy Sulejów na lata 2016 – 2023*, poniżej wyszczególniono zjawiska negatywne, których koncentracja na obszarze rewitalizacji powoduje stan kryzysowy i z powodu których prowadzi się rewitalizację. Realizowany projekt w bezpośredni sposób będzie miał wpływ na przezwycięzenie następujących, konkretnych negatywnych zjawisk zdefiniowanych w programie rewitalizacji. Zjawiska przedstawiono zgodnie z zapisami Programu wg kolejnych podsystemów, posługując się cytataми z dokumentu:

■ Podsystem społeczny

- Bezrobocie

- Liczba przestępstw na 1000 osób

- Bezpośredni wpływ projektu na przewyższenie zjawisk negatywnych

Realizacja zaplanowanych zadań sprzyjać będzie ograniczeniu ubóstwa, bezrobocia, poprawie bezpieczeństwa oraz przeciwdziałaniu dyskryminacji grup wykluczonych lub narażonych na wykluczenie społeczne.

W wyniku realizacji projektu nastąpi ograniczenie problemów społecznych, takich jak wykluczenie społeczne związane m.in. z niskim udziałem w kulturze i życiu społecznym. W wyniku realizacji projektu stworzone zostaną warunki dla rozwoju przedsiębiorczości w Mieście. Powstania atrakcyjny i bezpieczny, monitorowany obszar.

- Podsystem gospodarczy

- Odsetek osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności

- Bezpośredni wpływ projektu na przewyższenie zjawiska negatywnego

W wyniku realizacji projektu stworzone zostaną warunki dla rozwoju przedsiębiorczości w Mieście. Powstania atrakcyjny obszar, który będzie przyciągać zarówno mieszkańców, jak i turystów. Wiąże się to z możliwością rozwoju funkcji turystycznej Miasta, dzięki której w branży turystycznej i okolicy turystycznej mogą powstać nowe przedsiębiorstwa, a te już istniejące będą miały szansę na rozwój.

- Podsystem przestrzenny

„(...) Za jeden z obszarów kryzysowych uznano centrum miasta. (...) Rozczłonkowanie centrum poprzez drogę krajową i rz. Pilicę sprzyja niewłaściwemu wykorzystaniu terenu dla spełniania funkcji przestrzeni śródmiejskiej i miejsca publicznego. Na tym terenie znajdują się znaczne obszary niewykorzystane – ugory.”

- Bezpośredni wpływ projektu na przewyższenie zjawiska negatywnego

W wyniku realizacji projektu Plac Straży odzyska miejski charakter, dzięki czemu może zacząć funkcjonować w świadomości mieszkańców jako miejsce wypoczynku oraz miejsce reprezentujące gminę. Nastąpi uporządkowanie przestrzeni publicznej. Wzmocniona zostanie funkcja centrotwórcza, wyeksponowane zostaną walory śródmiejskie Sulejowa, zwiększona zostanie funkcjonalność obszaru, zwiększone zostanie również bezpieczeństwo komunikacyjne, powstanie swobodna komunikacja pieszo-rowerowa pomiędzy najważniejszymi obszarami miasta.

Zagospodarowanie terenu przy ulicy Szkolnej w Sulejowie na cele turystyczno-rekreacyjne umożliwi nadanie obszarowi funkcji rekreacyjno-wypoczynkowej.

Adaptacja pomieszczeń zabytkowego budynku Straży Pożarnej w Sulejowie sprawi, iż budynek będący obiektem zabytkowym zyska funkcję kulturalną.

- Podsystem techniczny

„(...) zdekapitalizowana infrastruktura kubaturowa, (...)niska efektywność energetyczna budynków, znaczna liczba budynków nieużytkowanych. (...) Problematyczne jest także zaopatrzenie w infrastrukturę sieciową (...)”

- Bezpośredni wpływ projektu na przewyższenie zjawiska negatywnego

Projekt zakłada modernizację infrastruktury technicznej. W wyniku adaptacji pomieszczeń zabytkowego budynku Straży Pożarnej w Sulejowie, nastąpi wymiana instalacji elektrycznej, wymiana

instalacji CO, poprzez wymianę okien podniesiona zostanie efektywność energetyczna budynku. Projekt przyczyni się do wykorzystania potencjału całego obiektu zabytkowego, nadając mu nową funkcję, poprzez stworzenie w nim muzeum.

■ Podsystem środowiskowy

„(...) Pod względem jakości powietrza należy uznać cały obszar gminy za niespełniający norm jakości środowiska. (...)”

■ Bezpośredni wpływ projektu na przewyższenie zjawiska negatywnego

Projekt wpływa na poprawę jakości powietrza, ponieważ przyczynia się do ograniczenia zużycia energii cieplnej.

Projekt spełnia kryterium w 100%.

Rozdział 4.1.4 Opis projektu

Strona od 68 do 90

Rozdział 6 Informacje i analizy specyficzne dla danego rodzaju projektu lub sektora

Strona od 133 do 153

PFU

Zgodność projektu realizowanego przez Lokalną Grupę Działania z założeniami Lokalnej Strategii Rozwoju

Projekt nie jest realizowany przez Lokalną Grupę Działania.

■ KRYTERIA MERYTORYCZNE PUNKTOWE

Stopień gotowości organizacyjno-instytucjonalnej wnioskodawcy

Wnioskodawca jest gotowy do realizacji projektu. Potencjał instytucjonalny wnioskodawcy gwarantuje wykonalność instytucjonalną projektu oraz trwałość i zachowanie celów projektu w okresie analizy. Projekt będzie realizowany w oparciu o potencjał organizacyjny, kadrowy, proceduralny i techniczny Urzędu Miejskiego w Sulejowie. W Urzędzie wyodrębnione są stanowiska, które na co dzień zajmują się pozyskiwaniem i wdrażaniem projektów unijnych. Gmina posiada doświadczenie w zarządzaniu projektami oraz w realizacji projektów współfinansowanych ze środków UE. Gmina z powodzeniem zrealizowała projekty współfinansowane ze środków zewnętrznych, co potwierdza bogate doświadczenie i gwarantuje prawidłową realizację i rozliczenie projektu oraz utrzymanie celów projektu przez przynajmniej 5 lat od daty otrzymania płatności końcowej.

Projekty zrealizowane przez Gminę, które uzyskały dofinansowanie ze środków UE, m.in.: *Mieć równe szanse; Równe szanse; Festyn Rodzinny - Podklasztorze 2009; Równajmy do lepszych; Równajmy do lepszych II; Cogito; Zakup samochodu do zbiórki odpadów komunalnych; Rozbudowa budynku świetlicy wiejskiej oraz zakup wyposażenia celem zaspokojenia potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi Koło w gminie Sulejów; Budowa świetlicy wiejskiej we wsi Biała; Budowa Centrum Sportowo-Kulturowo-Edukacyjnego we wsi Łęczno; Budowa placu zabaw wraz z zagospodarowaniem terenu w miejscowości Sulejów; Wsparcie systemu ratowniczo-gaśniczego Gminy Sulejów poprzez zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego na użytek OSP w Sulejowie; Poprawa funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami na terenie Gminy Sulejów; Termomodernizacja obiektów*

oświatowych na terenie Gminy Sulejów; Realizacja programu ochrony wód Zbiornika Sulejowskiego oraz rzeki Pilicy na terenie gminy Sulejów poprzez budowę kanalizacji sanitarnej i przebudowę oczyszczalni ścieków - etap I; E-kształcenie szansa na wyrównanie dysproporcji w zakresie dostępu do nowoczesnych form edukacji; Budowa społeczeństwa informacyjnego poprzez wdrożenie e-usług publicznych dla mieszkańców Gminy Sulejów; Budowa placu zabaw wraz z zagospodarowaniem terenu na osiedlu Podklasztorze.

Projekt spełnia kryterium w 100%.

Rozdział 4.2.2 Zdolność organizacyjna do wdrożenia i eksploatacji projektu

Strona od 91 do 96

Stopień komplementarności z innymi przedsięwzięciami

Wymienione poniżej projekty są wobec siebie komplementarne, zachodzi również komplementarność wobec projektu objętego przedmiotowym Studium Wykonalności. Wszystkie realizują cel, jakim jest ożywienie życia publicznego w sferze społecznej, gospodarczej, kulturalnej i rekreacyjnej, wszystkie były realizowane na obszarze województwa łódzkiego a grupą odbiorców są mieszkańcy Gminy Sulejów, ale również mieszkańcy innych części województwa łódzkiego. Podczas realizacji tak wielu projektów, efekty każdego z nich są wykorzystywane przez inne, projekty wzmacniają się nawzajem. Wszystkie razem przyczyniają się do wielowymiarowego zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Sulejów oraz województwa łódzkiego, w tym w zakresie rozwoju potencjału społeczno-gospodarczego.

Przedmiotowy projekt jest elementem szerszej strategii realizowanej przez szereg projektów komplementarnych. Jest komplementarny wobec projektów zrealizowanych przez Gminę Sulejów, np.:

Mieć równe szanse; Nowe lepsze dni; Równajmy do lepszych; E-kształcenie szansa na wyrównanie dysproporcji w zakresie dostępu do nowoczesnych form edukacji; Budowa wielofunkcyjnego boiska sportowego na osiedlu Podklasztorze w Sulejowie; Budowa Centrum Sportowo-Kulturowo-Edukacyjnego we wsi Łęcznie; Dopuszczenie świetlicy wiejskiej w Białej; Remont ciągów pieszych prowadzących do miejsc o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców miejscowości położonych w Gminie Sulejów; Gminne Święto Plonów-Dożynki w Gminie Sulejów 2013; Projekt jest również komplementarny z projektami zrealizowanymi przez miasto powiatowe Piotrków Trybunalski, projekty te uzyskały dofinansowanie ze środków UE w latach 2007 – 2013, np.:

Trakt Wielu Kultur - rozwój potencjału turystycznego Miasta poprzez rewitalizację zabytkowych obszarów Piotrkowa Trybunalskiego; eRodzina - likwidacja barier wykluczenia cyfrowego na obszarze miasta Piotrkowa Trybunalskiego; Program wyrównywania szans edukacyjnych uczniów klas I-III z piotrkowskich szkół podstawowych poprzez indywidualizację nauczania; Zajęcia terapeutyczno-wspomagające dla niepełnosprawnych uczniów z piotrkowskich szkół podstawowych;

Projekt jest również komplementarny względem innych projektów rewitalizacyjnych przedstawionych w programie rewitalizacji Gminy.

Projekt spełnia kryterium w 100%.

Rozdział 3.4 Polityka rządowa/regionalna

Strona od 36 do 63

Rozdział 4.2.2 Zdolność organizacyjna do wdrożenia i eksploatacji projektu

Strona od 91 do 96

Sprzymianie wypełnieniu wymogów zasady „n+3”

Projekt sprzyja wypełnianiu wymogów zasady „n+3”. Okres realizacji projektu to lata 2017 - 2019.

Projekt spełnia kryterium w 100%.

Rozdział 7.1 Nakłady inwestycyjne na realizację projektu

Strona 156-158

Stopień przygotowania projektu do realizacji

Projekt jest gotowy do wdrożenia. Brak istniejących planów miejscowych obejmujących opracowywane tereny. Inwestor lub wykonawca na etapie realizacji winien złożyć wniosek o wydanie warunków zabudowy na wszystkie roboty budowlane wchodzące w zakres PFU.

Planowany termin uzyskania pozwolenia:

- Obręb Placu Straży – II kw. 2017
- Obręb ul. Rynek – II kw. 2018
- Obręb ul. Szkolnej – III kw. 2017

Wnioskodawca posiada Opinię Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Łodzi, Delegatura w Piotrkowie Trybunalskim, która potwierdza, iż układ przestrzenny Sulejowa jest ujęty w gminnej ewidencji zabytków, a przedstawione opracowanie „Koncepcja odnowy miasta poprzez przywrócenie funkcji społeczno-gospodarczych zdegradowanym obszarom Sulejowa”, obejmując zadania przedstawione w niniejszym studium wykonalności, jest pierwszą w ostatnich latach, słusznie podjętą próbą rewaloryzacji zniszczonych podczas II wojny światowej terenów miasta i jako takie wymaga kontynuacji i rozwinięcia. Z Opinii Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie wynika, iż planowane ścieżki rowerowe biegnące po koronie wałów nie budzą zastrzeżeń.

Wnioskodawca posiada projekt Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia.

Wnioskodawca posiada programy funkcjonalno-użytkowe oraz kosztorys.

Nie są wymagane inne dokumenty.

Rozdział 4.1.4 Opis projektu

Strona od 68 do 90

Rozdział 4.2.2 Zdolność organizacyjna do wdrożenia i eksploatacji projektu

Strona od 91 do 96

Realizacja projektu w partnerstwie

Projekt nie jest realizowany w partnerstwie.

Wkład własny wnioskodawcy w finansowanie projektu

Wnioskodawca deklaruje wkład własny na minimalnym wymaganym poziomie.

Wnioskodawca ulokuje w projekcie wymagane 8,00%, wnioskując o dotację na łącznym poziomie **92%** kosztów kwalifikowalnych. Koszty niekwalifikowalne, które stanowią podatek VAT oraz koszty netto

i VAT dotyczące zadania Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez przebudowę Placu Straży i ul. Krakowskiej wraz z infrastrukturą komunalną – I część – Budynek usługowy, pokryje również Wnioskodawca, dlatego jego faktyczny udział w kosztach całkowitych projektu wyniesie 27,31%.

Rozdział 7.2 Źródła finansowania projektu

Strona od 159 do 160

Projekt jest komplementarny z projektami dofinansowanymi z Europejskiego Funduszu Społecznego

TAK. Projekt jest komplementarny z następującymi projektami dofinansowanymi z EFS:

1. *AKTYWNI ZAWODOWO – kompleksowe wsparcie osób sprawujących opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3 poprzez zapewnienie opieki w nowoutworzonym żłobku na terenie gminy Sulejów oraz podniesienie kompetencji i umiejętności*
2. *Aktywność własną drogą do sukcesu*
3. *Radosne maluchy - doposażenie oddziałów przedszkolnych na terenie gminy Sulejów*
4. *Mieć równe szanse*
5. *Nowe lepsze dni*
6. *Równajmy do lepszych*
7. *Równe szanse*
8. *Cogito*
9. *Festyn Rodzinny - Podklasztorze 2009*
10. *Równajmy do lepszych II*

Komplementarność projektu, którego dotyczy przedmiotowe studium wykonalności z ww. projektami dofinansowanymi z EFS przejawia się w dążeniu do polepszenia jakości życia mieszkańców Gminy Sulejów. Wszystkie projekty mają za zadanie ożywić życie publiczne w sferze społecznej, dodatkowo projekt realizowany przez MOPS w Sulejowie wywiera pozytywny wpływ na sferę gospodarczą. Projekty niwelują zatem zjawiska związane z problemami społeczności lokalnej. Projekt rewitalizacyjny wspiera ww. projekty, jest wobec nich komplementarny.

Spełnienie kryterium: 100%.

Rozdział 6 Informacje i analizy specyficzne dla danego rodzaju projektu lub sektora

Strona od 133 do 153

Projekt uzupełnia inwestycje niezbędne dla rewitalizacji danego obszaru realizowane w ramach innych działań RPO WŁ na lata 2014-2020

Projekt uzupełnia inne projekty niezbędne dla rewitalizacji danego obszaru, finansowane w ramach RPO WŁ na lata 2014-2020 w ramach innych działań. Projekt jest komplementarny z projektem, który znajduje się na wykazie projektów zidentyfikowanych przez IZ RPO WŁ w ramach trybu pozakonkursowego dla innego działania: działanie VIII.1, tytuł projektu: *Wsparcie aktywizacyjne osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP*. Komplementarność między projektami wyraża się w dążeniu do wspólnego celu, jakim jest niwelowanie problemów społeczności lokalnej.

Spełnienie kryterium: 100%.

Rozdział 6 Informacje i analizy specyficzne dla danego rodzaju projektu lub sektora

Strona od 133 do 153

Stopień realizacji wskaźnika z ram wykonania

Stopień realizacji wskaźnika z ram wykonania: *Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją*

Stopień realizacji wskaźnika programowego = 5,67%

Wskaźnik programowy realizowany jest w < 7 %

Rozdział 3.2. Wskaźniki osiągnięcia celów projektu

Strona od 32 do 34

Rozdział 6 Informacje i analizy specyficzne dla danego rodzaju projektu lub sektora

Strona od 133 do 153

Projekt ujęty w Kontrakcie Terytorialnym dla Województwa Łódzkiego

Projekt nie jest ujęty w Kontrakcie Terytorialnym dla Województwa Łódzkiego.

Zmniejszenie zużycia energii w rewitalizowanych obiektach

W projekcie zaplanowano zastosowanie rozwiązań energooszczędnych mających na celu zmniejszenie zużycia energii w rewitalizowanych obiektach.

W projekcie przewidziano wymianę oświetlenia ulicznego na oświetlenie ledowe. Dodatkowo w parku powstanie ozdobne oświetlenie solarne drzew w postaci zwisających kul.

W budynku Straży Pożarnej w Sulejowie zaplanowano wymianę okien w budynku oraz wymianę instalacji centralnego ogrzewania, dzięki czemu nastąpi ograniczenie strat ciepła w budynku, co przyczyni się do zwiększenia jego efektywności energetycznej, a tym samym ograniczenia zużycia energii cieplnej.

Rozdział 6 Informacje i analizy specyficzne dla danego rodzaju projektu lub sektora

Strona od 133 do 153

PFU

Wpływ projektu na przewyciężenie zjawisk negatywnych zdefiniowanych w programie rewitalizacji

TAK. Zgodnie z *Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta i Gminy Sulejów na lata 2016 – 2023*, poniżej wyszczególniono zjawiska negatywne, których koncentracja na obszarze rewitalizacji powoduje stan kryzysowy i z powodu których prowadzi się rewitalizację. Realizowany projekt w bezpośredni sposób będzie miał wpływ na przewyciężenie ponad 4 konkretnych negatywnych zjawisk zdefiniowanych w programie rewitalizacji. Zjawiska przedstawiono zgodnie z zapisami Programu wg kolejnych podsystemów, posługując się cytataami z dokumentu:

■ Podsystem społeczny

– Bezrobocie

– Liczba przestępstw na 1000 osób

■ Bezpośredni wpływ projektu na przewyciężenie zjawisk negatywnych

Realizacja zaplanowanych zadań sprzyjać będzie ograniczeniu ubóstwa, bezrobocia, poprawie bezpieczeństwa oraz przeciwdziałaniu dyskryminacji grup wykluczonych lub narażonych na wykluczenie społeczne.

W wyniku realizacji projektu nastąpi ograniczenie problemów społecznych, takich jak wykluczenie społeczne związane m.in. z niskim udziałem w kulturze i życiu społecznym. W wyniku realizacji projektu stworzone zostaną warunki dla rozwoju przedsiębiorczości w Mieście. Powstania atrakcyjny i bezpieczny, monitorowany obszar.

■ Podsystem gospodarczy

- Odsetek osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności

■ Bezpośredni wpływ projektu na przezwycięzenie zjawiska negatywnego

W wyniku realizacji projektu stworzone zostaną warunki dla rozwoju przedsiębiorczości w Mieście. Powstania atrakcyjny obszar, który będzie przyciągać zarówno mieszkańców, jak i turystów. Wiąże się to z możliwością rozwoju funkcji turystycznej Miasta, dzięki której w branży turystycznej i okolicy turystycznej mogą powstać nowe przedsiębiorstwa, a te już istniejące będą miały szansę na rozwój.

■ Podsystem przestrzenny

„(...) Za jeden z obszarów kryzysowych uznano centrum miasta. (...) Rozczłonkowanie centrum poprzez drogę krajową i rz. Pilicę sprzyja niewłaściwemu wykorzystaniu terenu dla spełniania funkcji przestrzeni śródmiejskiej i miejsca publicznego. Na tym terenie znajdują się znaczne obszary niewykorzystane – ugory.”

■ Bezpośredni wpływ projektu na przezwycięzenie zjawiska negatywnego

W wyniku realizacji projektu Plac Straży odzyska miejski charakter, dzięki czemu może zacząć funkcjonować w świadomości mieszkańców jako miejsce wypoczynku oraz miejsce reprezentujące gminę. Nastąpi uporządkowanie przestrzeni publicznej. Wzmocniona zostanie funkcja centrotwórcza, wyeksponowane zostaną walory śródmiejskie Sulejowa, zwiększona zostanie funkcjonalność obszaru, zwiększone zostanie również bezpieczeństwo komunikacyjne, powstanie swobodna komunikacja pieszo-rowerowa pomiędzy najważniejszymi obszarami miasta.

Zagospodarowanie terenu przy ulicy Szkolnej w Sulejowie na cele turystyczno-rekreacyjne umożliwi nadanie obszarowi funkcji rekreacyjno-wypoczynkowej.

Adaptacja pomieszczeń zabytkowego budynku Straży Pożarnej w Sulejowie sprawi, iż budynek będący obiektem zabytkowym zyska funkcję kulturalną.

■ Podsystem techniczny

„(...) zdekapitalizowana infrastruktura kubaturowa, (...)niska efektywność energetyczna budynków, znaczna liczba budynków nieużytkowanych. (...) Problematyczne jest także zaopatrzenie w infrastrukturę sieciową (...)”

■ Bezpośredni wpływ projektu na przezwycięzenie zjawiska negatywnego

Projekt zakłada modernizację infrastruktury technicznej. W wyniku adaptacji pomieszczeń zabytkowego budynku Straży Pożarnej w Sulejowie, nastąpi wymiana instalacji elektrycznej, wymiana instalacji CO, poprzez wymianę okien podniesiona zostanie efektywność energetyczna budynku.

Projekt przyczyni się do wykorzystania potencjału całego obiektu zabytkowego, nadając mu nową funkcję, poprzez stworzenie w nim muzeum.

■ Podsystem środowiskowy

„(...) Pod względem jakości powietrza należy uznać cały obszar gminy za niespełniający norm jakości środowiska. (...)”

- Bezpośredni wpływ projektu na przewyciężenie zjawiska negatywnego

Projekt wpływa na poprawę jakości powietrza, ponieważ przyczynia się do ograniczenia zużycia energii cieplnej.

Spełnienie kryterium: 100%.

Rozdział 4.1.4 Opis projektu

Strona od 68 do 90

Rozdział 6 Informacje i analizy specyficzne dla danego rodzaju projektu lub sektora

Strona od 133 do 153

Program Rewitalizacji

Společno-gospodarczy wpływ projektu

Projekt w sposób długotrwały i wymierny przyczynia się do osiągnięcia korzyści społeczno-gospodarczych, w tym do:

- poprawy jakości życia mieszkańców (w tym polegającej na polepszeniu warunków bytowych i podniesienia jakości wielorodzinnych budynków mieszkalnych)

W wyniku realizacji projektu stworzone zostanie atrakcyjne miejsce dla mieszkańców i turystów, powstanie przestrzeń kulturowa, stanowiąca podstawę dla integracji społecznej, wydarzeń kulturalnych. Wzrośnie również atrakcyjność gospodarcza obszaru. Realizacja zaplanowanych zadań sprzyjać będzie zatem ograniczeniu ubóstwa i bezrobocia.

Dodatkowo stworzony zostanie park miejski z zapleczem rekreacyjno-wypoczynkowym, zapewnione zostaną atrakcje sportowe. Realizacja zaplanowanych zadań sprzyjać będzie zatem poprawie bezpieczeństwa oraz przeciwdziałaniu dyskryminacji grup wykluczonych lub narażonych na wykluczenie społeczne.

W wyniku adaptacji pomieszczeń zabytkowego budynku Straży Pożarnej w Sulejowie poprawie ulegnie jakość życia mieszkańców, którzy będą mieć lepszy dostęp do kultury i rekreacji.

- tworzenia miejsc pracy, aktywizacji zawodowej osób wykluczonych z terenu zdegradowanego

Projekt wpływa bezpośrednio na powstanie 1 miejsca pracy. Dodatkowo, w wyniku realizacji projektu powstanie jedno przedsiębiorstwo. Poza tym, projekt podnosi jakość przestrzeni i czyni obszar atrakcyjnym gospodarczo. Dlatego należy spodziewać się, że w wyniku realizacji projektu ulokowanym w pobliżu Placu Straży i Parku przedsiębiorstwom, stworzone zostaną lepsze warunki rozwoju, z drugiej zaś strony obszar teren stanie się atrakcyjny również dla kolejnych nowych inwestorów.

- wzrostu aktywności społecznej

W wyniku realizacji projektu wzrośnie aktywność społeczna. Powstanie infrastruktura, dzięki której stworzona zostanie atrakcyjna przestrzeń rekreacyjno-wypoczynkową.

W wyniku adaptacji pomieszczeń zabytkowego budynku Straży Pożarnej w Sulejowie powstanie muzeum oraz pomieszczenia orkiestry OSP. W ten sposób zostaną stworzone warunki do wzrostu aktywności społecznej, albowiem mieszkańcom udostępnione zostaną zbiory muzealne.

- zwiększenia dostępu do usług publicznych dla osób zamieszkujących teren zdegradowany

W obszarze Starego Rynku znajduje się Biblioteka Publiczna. W wyniku realizacji projektu stanie się one miejscem bardziej atrakcyjnym dla mieszkańców. Powstaną także kioski internetowe z informacją turystyczną.

W wyniku adaptacji pomieszczeń zabytkowego budynku Straży Pożarnej w Sulejowie na cele kulturalne i społeczne powstanie muzeum oraz pomieszczenia orkiestry OSP. W ten sposób zwiększy się dostęp do dóbr publicznych w zakresie usług społecznych dla osób zamieszkujących teren zdegradowany.

Spełnienie kryterium: 100%.

Rozdział 4.1.4 Opis projektu

Strona od 68 do 90

Rozdział 6 Informacje i analizy specyficzne dla danego rodzaju projektu lub sektora

Strona od 133 do 153

Program Rewitalizacji

Wpływ projektu na przywrócenie do świetności obiektów zabytkowych

W ramach projektu zaplanowano adaptację pomieszczeń zabytkowego budynku Straży Pożarnej w Sulejowie na cele kulturalne i społeczne. Budynek ten jest wpisany do Gminnej Ewidencji Zabytków. Obiekt jest średnio zniszczony i niezagrożony bezpośrednio degradacją w najbliższym czasie.

Rozdział 4.1.4 Opis projektu

Strona od 68 do 90

Rozdział 6 Informacje i analizy specyficzne dla danego rodzaju projektu lub sektora

Strona od 133 do 153

PFU

3. Definicja celów projektu

3.1. Cele projektu

CEL BEZPOŚREDNI:

Rewitalizacja przestrzeni publicznej Gminy Sulejów poprzez przywrócenie funkcji społecznych i gospodarczych na terenach zdegradowanych, w szczególności wdrożenie rozwiązań, które ożywią życie publiczne w sferze społecznej, gospodarczej, kulturalnej i rekreacyjnej, niwelując przy tym zjawiska związane z problemami społeczności lokalnej.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- Zmniejszenie skali zjawiska ubóstwa poprzez stworzenie i/lub odtworzenie infrastruktury (technicznej) wspierającej i pobudzającej aktywność mieszkańców Gminy oraz zachęcającej ich do rozwoju społeczno-gospodarczego.
- Zmniejszenie oddziaływania skutków wykluczenia społecznego na obszarze zdegradowanym Gminy, poprzez jego rewaloryzację społeczno-gospodarczo-przestrzenną oraz nadanie tym terenom aktywnych funkcji społeczno-gospodarczych.
- Włączenie społeczne osób zamieszkujących tereny zdegradowane i walka z ubóstwem, poprzez stworzenie im godnych warunków do życia, ułatwienie dostępu do usług publicznych oraz umożliwienie aktywizacji tych osób w życiu publicznym (w społeczeństwie, na rynku pracy).
- Wzrost aktywności społecznej poprzez poprawę jakości korzystania z podstawowych usług komunalnych oraz zapewnienie dostępu do rewitalizowanych gminnych obiektów i terenów użyteczności publicznej.
- Zapewnienie szerokiego dostępu do usług publicznych mieszkańcom Gminy poprzez stworzenie atrakcyjnych miejsc oraz warunków do życia (do pracy, do kultury i rekreacji, spędzania wolnego czasu z rodziną).
- Stworzenie warunków do rozwoju społeczno-gospodarczego obszarów zdegradowanych, poprzez odbudowanie ładu przestrzennego i odrestaurowanie przestrzeni publicznej w Gminie.
- Ożywienie i odnowienie życia publicznego Gminy poprzez przywrócenie lub stworzenie miejsc odgrywających znaczące funkcje społeczno-gospodarcze.
- Podniesienie poziomu bezpieczeństwa publicznego rewitalizowanych terenów Gminy poprzez zmodernizowanie infrastruktury użyteczności publicznej służącej zaspokajaniu podstawowych oraz ważnych potrzeb społecznych.
- Wyrównywanie szans rozwoju i aktywizacji obszarów oraz ludzi zmarginalizowanych pod względem społeczno-gospodarczym, m.in. poprzez dostosowanie infrastruktury i wyposażenia do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

- Zagospodarowanie przestrzeni publicznej Gminy funkcjonalnie powiązanej z obiektami poddawanyymi rewitalizacji.

CELE POŚREDNIE:

Wsparcie rozwoju obszarów o specyficznych potrzebach i potencjałach endogenicznych oraz budowanie stałej przewagi konkurencyjnej regionu poprzez wkład w rozwój potencjału społeczno-gospodarczego, w szczególności poprzez realizację inwestycji infrastrukturalnej mającej na celu niezbędne dostosowanie istniejących obiektów do pełnienia aktywnych funkcji np. społecznych, ekonomicznych, kulturalnych, edukacyjnych, rekreacyjnych.

Aspekt społeczny:

- Zmniejszenie oddziaływania skutków wykluczenia społecznego na obszarach zdegradowanych regionu łódzkiego poprzez nadanie im nowych lub przywrócenie funkcji społeczno-gospodarczych.
- Ograniczenie występowania negatywnych zjawisk społecznych poprzez realizację szerokiego spektrum inwestycji infrastrukturalnych prowadzących do aktywizacji społeczno-gospodarczej na terenach problemowych, do włączenia społecznego oraz zwiększenia poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i gospodarczym mieszkańców województwa.
- Ożywienie społeczno-gospodarcze i ograniczenie ubóstwa na terenach zdegradowanych w regionie łódzkim oraz podniesienie jakości i atrakcyjności życia mieszkańców województwa łódzkiego poprzez realizację kompleksowych i zintegrowanych działań rewitalizacyjnych, uwzględniających wymiar gospodarczy, fizyczny i społeczny.
- Inteligentny i zrównoważony rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu poprzez zmniejszenie poziomu ubóstwa.
- Budowanie potencjału społecznego poprzez interwencje w zakresie działań rewitalizacyjnych (w tym również o charakterze kulturalnym oraz wpływających na wzrost zatrudnienia).
- Wzrost aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, co wpłynie na poprawę wizerunku regionu.
- Przeciwdziałanie marginalizacji ekonomicznej i społecznej, prowadzącej do izolacji i ubóstwa oraz niwelowanie zjawisk związanych z problemami społecznymi na zdegradowanych obszarach miejskich i wiejskich, poprzez przywrócenie funkcji społecznych i gospodarczych na terenach zdegradowanych.
- Przeciwdziałanie przyczynom izolacji społecznej i ożywienie gospodarcze i społeczne tych obszarów poprzez włączenie przestrzeni i zamieszkujących ją osób w nurt życia społecznego, w tym poprzez ułatwienie dostępu do usług publicznych oraz ich aktywizację na rynku pracy.

Aspekt przestrzenny

- Zwiększenie efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i kulturowych.
- Stworzenie warunków do rozwoju gospodarki w oparciu o wykorzystanie potencjałów endogenicznych miejsc obecnie zdegradowanych, zidentyfikowanych w polityce terytorialno-funkcjonalnej regionu.

- Rozwój potencjałów endogenicznych regionu łódzkiego w celu rozwoju społecznej przedsiębiorczości z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju.
- Ograniczenie występowania negatywnych zjawisk społecznych poprzez realizację szerokiego spektrum inwestycji infrastrukturalnych prowadzących do aktywizacji społeczno-gospodarczej terenów zdegradowanych, w tym także do poprawy środowiska naturalnego.
- Zwiększenie efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i kulturowych oraz ich zachowanie, bardziej efektywne wykorzystanie zasobów na rynku pracy, ograniczenie ryzyka wykluczenia społecznego spowodowanego dysproporcjami w dostępie do usług publicznych, włączenie społeczności zamieszkujących obszary peryferyjne i zdegradowane.
- Poprawa warunków sprzyjających kontynuacji procesu rozwoju obszarów zdegradowanych.
- Wzrost wykorzystania walorów rekreacyjnych, przyrodniczych i kulturowych województwa łódzkiego dla rozwoju gospodarki rekreacyjnej i turystycznej.

Aspekt gospodarczy:

- Wzrost aktywności społeczności lokalnej poprzez podejmowanie różnorodnych działalności (gospodarczych i społecznych) w celu zaspokajania podstawowych potrzeb, powiązanego z świadczeniem szeroko pojętych usług publicznych.
- Rozwój ekonomii społecznej jako sektora działalności gospodarczej, który przyczyni się w konsekwencji do wzrostu gospodarczego i zatrudnienia (tworzenia nowych miejsc pracy), oraz rozwoju integracji społeczno-gospodarczej w województwie łódzkim.
- Budowa lub przebudowa infrastruktury użyteczności publicznej oraz przystosowanie istniejących obiektów do pełnienia nowych funkcji w życiu publicznym.
- Wspieranie procesu tworzenia, promowania lub rozwoju produktów i marek regionalnych.
- Wzrost potencjału gospodarki (turystycznej, rekreacyjnej) poprzez efektywne wykorzystanie potencjałów przyrodniczych i kulturowych województwa łódzkiego.
- Stwarzanie warunków do utrzymania lub wzrostu zatrudnienia w gospodarce (m.in. turystycznej, rekreacyjnej).
- Kreowanie otoczenia sprzyjającego rozwojowi przedsiębiorczości.

Wszelkie koszty ponoszone w ramach realizowanego projektu są bezpośrednio z nim związane i służą osiągnięciu wyżej wymienionych celów. Stwierdzono pełną zgodność ponoszonych kosztów z RPO Województwa Łódzkiego na lata 2014 - 2020 oraz innymi aktami prawnymi. Pomoc publiczna nie występuje w omawianym projekcie.

– Krótki opis projektu, jego lokalizacja

Projekt polega na kompleksowej rewitalizacji przestrzeni miejskiej Sulejowa. Przewiduje odnowę historycznego wizerunku Sulejowa. Miasto ma wykorzystać potencjał środowiskowy swojego położenia i powiązać funkcje społeczne, gospodarcze z Pilicą. Projekt obejmuje swym zakresem zadania:

- Zadanie nr 1: Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez przebudowę Placu Straży i ul. Krakowskiej wraz z infrastrukturą komunalną – I część. Obejmuje Plac Straży wraz z przystającym skwerem oraz część terenów przyległych wałów rzecznych i terenów zielonych, adaptowanych na potrzeby parkowe, ścieżek pieszo rowerowych i funkcji parkingowych (ul. Górna i Krakowska), wraz z budynkiem usługowym.
- Zadanie nr 2: Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez przebudowę ulicy Rynek wraz z przebudową infrastruktury komunalnej. Obejmuje Stary Rynek, wraz z modernizacją części zabudowy oraz przyległych terenów zielonych i wałów na których zaprojektowane zostały ciągi pieszorowerowe.
- Zadanie nr 3: Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez zagospodarowanie terenów przy ulicy Szkolnej na cele turystyczno - rekreacyjne. Obejmuje tereny ugoru miejskiego przy ul. Szkolnej w Sulejowie
- Zadanie nr 4: Adaptacja pomieszczeń zabytkowego budynku Straży Pożarnej w Sulejowie na cele kulturalne i społeczne

Projekt będzie realizowany w województwie łódzkim, powiat piotrkowski, Gmina Sulejów, miasto Sulejów, obszar rewitalizacji w mieście wyznaczony w *Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta i Gminy Sulejów na lata 2016 – 2023*.

Lokalizacja:

Inwestycja zlokalizowana będzie na działkach nr: 141, 353/3, 354, 355, 356/3, 356/4, 356/5, 356/7, 356/9, 361/1, 361/2, 361/3, 362, 370, 259/3, 259/4, 259/5, 259/6, 259/7, 259/8, 259/10, 260 w obrębie ewidencyjnym nr 8 Sulejów,

oraz na działkach nr: 1/1, 1/2, 1/3, 1/4, 1/20, 3, 4, 8/3, 15, 17 w obrębie ewidencyjnym nr 17 Sulejów.

3.2. Wskaźniki osiągnięcia celów projektu

Monitorowanie oraz pomiar wskaźników adekwatnych do zakresu i celu realizowanego projektu odbywać się będzie odpowiednio na podstawie dokumentacji technicznej oraz protokołów odbioru końcowego, wypisu z ewidencji gruntów, dokumentacji własnej – umowy, decyzje, dokumentacja kadrowa.

Wskaźniki produktu będą podlegały monitorowaniu podczas realizacji projektu (zarówno zakres, jak i termin) po upływie 3 miesięcy od rozpoczęcia realizacji projektu i kolejno co kwartał. Wskaźnik produktu będzie monitorowany również po zakończeniu projektu, co roku, przez pięć lat od momentu otrzymania płatności końcowej. Wskaźnik produktu będzie mierzony na podstawie dokumentacji technicznej oraz protokołów odbioru końcowego i wypisu z ewidencji gruntów .

Wskaźnik rezultatu będzie monitorowany po zakończeniu projektu, co roku, przez pięć lat od momentu otrzymania płatności końcowej. Wskaźnik rezultatu będzie mierzony na podstawie dokumentacji własnej – umowy, decyzje, dokumentacja kadrowa. Pomiar wskaźnika horyzontalnego będzie się odbywał także po zakończeniu projektu, co roku, przez pięć lat od momentu otrzymania płatności końcowej. Wskaźnik horyzontalny będzie mierzony na podstawie dokumentacji technicznej oraz protokołów odbioru końcowego i wypisu z ewidencji gruntów. Za monitorowanie i pomiar wskaźników odpowiedzialny będzie Wnioskodawca (Gmina Sulejów).

Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez odnowę przestrzeni publicznych i przywrócenie funkcji społeczno-gospodarczych

WSKAŹNIKI													
WSKAŹNIKI ADEKWATNE DO ZAKRESU I CELU REALIZOWANEGO PROJEKTU													
WSKAŹNIKI PRODUKTU													
NAZWA WSKAŹNIKA	RODZAJ WSKAŹNIKA	JEDN OSTKA	Rok 0 – (wartości bazowe)	Wartości pośrednie									Wartości docelowe
				Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2019
POWIERZCHNIA OBSZARÓW OBJĘTYCH REWITALIZACJĄ	PRODUKT/KLUCZOWY	HA	0	0	0	3,12	3,12	3,12	3,12	3,12	3,12	3,12	3,12
LICZBA WSPARTYCH OBIEKTÓW INFRASTRUKTURY ZLOKALIZOWANYCH NA REWITALIZOWANYCH OBSZARACH	PRODUKT/KLUCZOWY	SZT.	0	0	0	4	4	4	4	4	4	4	4
BUDYNKI PUBLICZNE LUB KOMERCYJNE WYBUDOWANE LUB WYREMONTOWANE NA OBSZARACH MIEJSKICH (CO39)	PRODUKT/KLUCZOWY	M2	0	0	0	641,00	641,00	641,00	641,00	641,00	641,00	641,00	641,00
OTWARTA PRZESTRZEŃ UTWORZONA LUB REKULTYWOWANA NA OBSZARACH MIEJSKICH (CO38)	PRODUKT/KLUCZOWY	M2	0	0	0	17000	17000	17000	17000	17000	17000	17000	17000
DŁUGOŚĆ PRZEBUDOWANYCH DRÓG GMINNYCH	PRODUKT/KLUCZOWY	KM	0	0	0	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
LICZBA ZABYTKÓW NIERUCHOMYCH OBJĘTYCH WSPARCIEM	PRODUKT/SPECYFICZNY	SZT.	0	0	0	2	2	2	2	2	2	2	2
WSKAŹNIKI REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO													
NAZWA WSKAŹNIKA	RODZAJ WSKAŹNIKA	JEDNOSTKA	Rok 0 – (wartości bazowe)	Wartości pośrednie									Wartości docelowe
				Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2020
LICZBA PRZEDSIĘBIORSTW ULOKOWANYCH NA ZREWITALIZOWANYCH OBSZARACH	REZULTAT/KLUCZOWY	SZT.	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1
LICZBA NOWO UTWORZONYCH MIEJSC PRACY KOBIETY/MĘŻCZYŹNI	REZULTAT/SPECYFICZNY	EPC	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1
WSKAŹNIKI HORYZONTALNE													

Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez odnowę przestrzeni publicznych i przywrócenie funkcji społeczno-gospodarczych

NAZWA WSKAŹNIKA	RODZAJ WSKAŹNIKA	JEDNOSTKA	Rok 0 – (wartości bazowe)	Wartości pośrednie								Wartości docelowe	
				Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2019
LICZBA OBIEKTÓW DOSTOSOWANYCH DO POTRZEB OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI	PRODUKT/ KLUCZOWY/ HORYZONTALNY	SZT.	0	0	0	4	4	4	4	4	4	4	4
LICZBA UTRZYMANYCH MIEJSC PRACY KOBIETY / MĘŻCZYŹNI	REZULTAT/ KLUCZOWY/ HORYZONTALNY	EPC	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
LICZBA NOWO UTWORZONYCH MIEJSC PRACY-POZOSTAŁE FORMY KOBIETY / MĘŻCZYŹNI	REZULTAT/ KLUCZOWY/ HORYZONTALNY	EPC	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
WZROST ZATRUDNIENIA WE WSPIERANYCH PODMIOTACH (INNYCH NIŻ PRZEDSIĘBIORSTWA)	REZULTAT/ KLUCZOWY/ HORYZONTALNY	EPC	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ													
WSKAŹNIKI PRODUKTU													
NAZWA WSKAŹNIKA	RODZAJ WSKAŹNIKA	JEDNOSTKA	Rok 0 – (wartości bazowe)	Wartości pośrednie								Wartości docelowe	
				Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2019
POWIERZCHNIA OBSZARÓW OBJĘTYCH REWITALIZACJĄ	PRODUKT/KLUCZOWY	HA	0	0	0	3,12	3,12	3,12	3,12	3,12	3,12	3,12	3,12
LICZBA WSPARTYCH OBIEKTÓW INFRASTRUKTURY ZLOKALIZOWANYCH NA REWITALIZOWANYCH OBSZARACH	PRODUKT/KLUCZOWY	SZT.	0	0	0	4	4	4	4	4	4	4	4
WSKAŹNIKI REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO													
NAZWA WSKAŹNIKA	RODZAJ WSKAŹNIKA	JEDNOSTKA	Rok 0 – (wartości bazowe)	Wartości pośrednie								Wartości docelowe	
				Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2020
LICZBA PRZEDSIĘBIORSTW UŁOKOWANYCH NA ZREWITALIZOWANYCH OBSZARACH	REZULTAT/KLUCZOWY	SZT.	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1

3.3. Oddziaływania projektu

Do głównych oddziaływań projektu zaliczyć można:

- wzrost jakości życia mieszkańców poprzez zwiększenie atrakcyjności społecznej i gospodarczej (w tym inwestycyjnej) obszaru oraz poprawę stanu środowiska naturalnego; w wyniku przywrócenia funkcji społecznych i gospodarczych, nadania funkcji turystyczno-wypoczynkowej na terenie zdegradowanym nastąpi ożywienie życia publicznego w sferze społecznej, gospodarczej, kulturalnej i rekreacyjnej, niwelując przy tym zjawiska związane z problemami społeczności lokalnej;
- poprawa stanu środowiska naturalnego - stan środowiska naturalnego jest jednym z podstawowych walorów obszaru, który determinuje jakość życia jego mieszkańców; realizacja projektu będzie oddziaływać na ogół mieszkańców miasta, poprzez ukształtowanie i uporządkowanie istniejącej zieleni i stworzenie parku miejskiego o z zapleczem rekreacyjno-wypoczynkowym;
- dzięki realizacji projektu nastąpi lepsze wykorzystanie turystyczne i gospodarcze miasta;
- zwiększenie oferty spędzania czasu wolnego oraz poprawa jakości zdrowia użytkowników powstałej infrastruktury – w wyniku realizacji projektu na mapie Sulejowa stworzone zostanie atrakcyjne miejsce dla aktywnego wypoczynku mieszkańców, powstanie również muzeum, które wzbogaci ofertę kulturalną w obszarze rewitalizacji;
- aktywizacja osób starszych i niepełnosprawnych - powstała infrastruktura będzie również dostosowana do potrzeb osób starszych niepełnosprawnych, dzięki czemu zyskają one miejsce, a którym mogą odpocząć na łonie natury;
- zwiększenie atrakcyjności turystycznej obszaru realizacji projektu, rozwój turystyki - realizacja projektu umożliwi stworzenie atrakcyjnego miejsca rekreacji również dla osób spoza Sulejowa;
- zwiększenie atrakcyjności gospodarczej obszaru - wysoka jakość przestrzeni publicznej oraz stan środowiska naturalnego wpływają w znaczącym stopniu na atrakcyjność danego terenu; realizacja projektu, poprzez wzrost atrakcyjności Placu Straży, Rynku, przyczyni się zwiększenia liczby odbiorców lokalnych podmiotów gospodarczych;
- zwiększenie bezpieczeństwa publicznego poprzez zagospodarowanie zdegradowanego terenu miasta, w tym także budowę oświetlenia parkowego i systemu monitoringu;

3.4. Polityka rządowa/regionalna

Poniżej sprawdzono, czy projekt wpisuje się w polityki europejskie, krajowe, regionalne i lokalne.

■ POZIOM EUROPEJSKI

STRATEGIA EUROPA 2020 - Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu

Projekt wpisuje się w strategiczne ramy dokumentu „Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu”, horyzontalnego programu rozwoju społeczno-gospodarczego UE. Strategia wskazuje trzy podstawowe, wzmacniające się priorytety, przy czym niniejszy projekt wpisuje się w dwa z nich:

- rozwój zrównoważony (ang. sustainable growth), czyli wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej, przy czym przez „zrównoważony rozwój” rozumie się wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej.
- rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu (ang. inclusive growth), czyli wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.

Projekt wpisuje się w co najmniej dwa z siedmiu projektów przewodnich Komisji Europejskiej, które umożliwiają postępy w ramach ww. priorytetów tematycznych:

„Europa efektywnie korzystająca z zasobów” – w ramach tej kategorii projektów przewodnich przewiduje się projekty na rzecz uniezależnienia wzrostu gospodarczego od wykorzystania zasobów, przejścia na gospodarkę niskoemisyjną, większego wykorzystania odnawialnych źródeł energii, modernizacji transportu oraz propagowania efektywności energetycznej.

„Europejski program walki z ubóstwem” – wsparcie uzyskują projekty na rzecz zapewnienia spójności społecznej i terytorialnej, „tak aby korzyści płynące ze wzrostu gospodarczego i zatrudnienia były szeroko dostępne, a osoby ubogie i wykluczone społecznie mogły żyć godnie i aktywnie uczestniczyć w życiu społeczeństwa”.

Projekt jest komplementarny z założeniami Strategii EUROPA 2020.

Wspólne Ramy Strategiczne

Projekt wpisuje się we Wspólne Ramy Strategiczne oraz przyczynia się do realizacji unijnej strategii na rzecz inteligentnego, zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu, zgodnie z zasadami spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej, wspierając cel tematyczny 9 określony w art. 9 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego,

Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006:

CT 9 – Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją (art. 9 ust 9).

Umowa Partnerstwa

Projekt pozostaje w spójności z założeniami przyjętymi w dokumencie, w szczególności dąży do osiągnięcia głównego celu porozumienia, jakim jest „*zwiększenie konkurencyjności gospodarki, poprawa spójności społecznej i terytorialnej kraju oraz poprawa efektywności administracji publicznej.*”

Projekt jest zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju i polityki przestrzennej oraz jest spójny z celami oraz wytycznymi strategicznymi Umowy Partnerstwa. Projekt spełnia wymogi priorytetowego obszaru wsparcia, określonego celem tematycznym *CT9: Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją*

Interwencje w ramach CT9 będą wspierać te działania, których realizacja ukierunkowana jest na wyrównywanie deficytów w dostępie do usług społecznych oraz wzmocnienie infrastruktury wspomagającej proces włączenia społecznego w szerokim ujęciu. Działania rewitalizacyjne mają na celu włączenie społeczności zamieszkujących obszary peryferyjne i zdegradowane dzięki kompleksowej rewitalizacji zdegradowanych obszarów miejskich i wiejskich, postrzeganej w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym. Podejmowane w ramach rewitalizacji działania będą miały na celu poprawę jakości życia mieszkańców oraz ożywienie gospodarcze i społeczne danego obszaru. Przyczyni się to do ograniczenia ryzyka ubóstwa i wykluczenia społecznego na tych obszarach.

Celem szczegółowym jest *włączenie społeczności zamieszkujących obszary peryferyjne i zdegradowane* – realizowane przez poniższy priorytet:

- 1) Kompleksowa rewitalizacja zdegradowanych obszarów.

Rezultatem interwencji będzie przebudowa lub adaptacja zdegradowanych budynków, obiektów, terenów i przestrzeni w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji społecznych, gospodarczych, edukacyjnych, kulturalnych lub rekreacyjnych. W wymiarze gospodarczym będą realizowane działania z zakresu: wsparcia przedsiębiorczości i samozatrudnienia, wspierania ekonomii społecznej, podejmowania lokalnych inicjatyw na rzecz zatrudnienia oraz wspierania mobilności pracowników, a w wymiarze społecznym – na rzecz aktywizacji środowisk zagrożonych wykluczeniem i ubogich oraz poprawy dostępu do usług.

■ POZIOM KRAJOWY

Strategia Rozwoju Kraju 2020

Projekt jest spójny z *celem głównym* strategii średniookresowej SRK zakładającym *wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności poprzez zachowanie zasobów przyrodniczych w stanie niepogorszonym, a docelowo zwiększenie ich trwałości i jakości.* Jest to

warunek konieczny dla dalszej poprawy jakości życia i realizacji prawa dostępu człowieka do środowiska w dobrym stanie.

Przyczyniać się ma do tego znajdowanie takich rozwiązań, które mają na celu „wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych”, o czym stanowi III cel w ramach *Obszaru strategicznego III. Spójność społeczna i terytorialna*. Przedsięwzięcia podejmowane w ramach *Spójności społecznej i terytorialnej* będą obejmować rozbudowę i modernizację infrastruktury, zwłaszcza komunikacyjnej, działania rewitalizacyjne oraz rozwój usług użyteczności publicznej i innych funkcji w zakresie dostarczania usług publicznych, niezbędnych do inicjowania procesów rozwojowych na poziomie lokalnym.

Projekt pozostaje w spójności z działaniami zaprogramowanymi w SRK 2020 w pkt III.3.3 i III.3.4 w ramach CT9:

- Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmocnienia potencjału obszarów wiejskich,
- Zwiększenie spójności terytorialnej.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie

Interwencje w ramach CT 9:

Celem strategicznym jest efektywne wykorzystywanie specyficznych regionalnych oraz terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym.

KSRR ustala trzy cele szczegółowe do 2020 roku. Przedmiotowy projekt jest spójny z poniższym kierunkiem działań polityki regionalnej - w ramach CT9:

Cel 2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych:

2.3. Restrukturyzacja i rewitalizacja miast i innych obszarów tracących dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze.

Działania polityki regionalnej w tym obszarze służą oddaleniu groźby trwałej marginalizacji, tj. trwałej utraty znaczenia gospodarczego oraz koncentracji patologicznych problemów społecznych. Polityka regionalna będzie wspierać kompleksowe działania odbudowujące zdolności do rozwoju pewnych terytoriów (miast, dzielnic miast, obszarów przemysłowych i innych terenów zdegradowanych) przez przywracanie lub nadawanie im nowych funkcji społeczno-gospodarczych oraz wspomaganie realizacji kompleksowych programów rewitalizacji społeczno-gospodarczej na problemowym obszarze miasta. W uzupełnieniu tych działań polityka regionalna wspierać będzie także rekultywację obszarów zdegradowanych pod względem środowiskowym w połączeniu z nadawaniem im nowych funkcji gospodarczych.

Z uwagi na powyższe, stwierdza się pełną spójność Projektu z KSRR.

Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko

Projekt jest komplementarny ze strategią w zakresie w jakim realizuje założenia celu tematycznego *CT6 - Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami*.

Projekt wpisuje się w strategiczny obszar działania strategii opisany w ramach Celu nr 1 Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska, cel operacyjny 1.4 Uporządkowanie zarządzania przestrzenią.

Odpowiednie uporządkowanie przestrzenne ma ogromne znaczenie dla jakości życia w miastach, w tym utrzymania ich walorów kulturowych i estetycznych oraz ochrony krajobrazu kulturowego i obiektów zabytkowych. Szczególnie istotne jest zachowanie w dobrym stanie terenów zielonych, które nie tylko pełnią funkcję napowietrzania miast, ale także ważne dla ekosystemów miejskich funkcje biologiczne, zdrowotne i rekreacyjne dla mieszkańców oraz zwiększają retencję wód opadowych. Ochrona istniejących w miastach obszarów zielonych przed zabudową powinna być jednym z priorytetów zarządzania przestrzenią miejską, przy równoczesnym powstrzymaniu presji na cenne obszary przyrodnicze położone w bezpośrednim sąsiedztwie aglomeracji. Zarządzanie transportem w miastach powinno mieć na celu stworzenie odpowiednich stref ograniczenia ruchu i stref parkowania, a tym samym zmniejszać uciążliwości dla ludzi i środowiska (hałas, zanieczyszczenie powietrza).

Innym aspektem jest konieczność przywrócenia gruntom zdegradowanym lub zdewastowanym (głównie w obszarach poprzemysłowych, powojennych, pokolejowych) wartości użytkowych lub przyrodniczych albo ustanowienie dla nich nowego przeznaczenia terenu w szczególności dla terenów położonych w obszarach urbanizacji albo rozwoju.

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego

Projekt jest zgodny z polityką społeczną realizowaną w oparciu o Strategię Rozwoju Kapitału Społecznego. Projekt wypełnia założenia celu szczegółowego nr 2. Poprawa mechanizmów partycypacji społecznej i wpływu obywateli na życie publiczne, poprzez [2.1] *wspieranie mechanizmów współpracy instytucji publicznych z obywatelami w szczególności poprzez:*

2.1.1. Wzmocnienie i upowszechnienie mechanizmów dialogu obywatelskiego i dialogu społecznego

Projekt jest efektem dialogu obywatelskiego i społecznego – został wpisany do programu rewitalizacji, który musi zostać uspołeczniony.

2.1.3. Zwiększenie wykorzystania zasobów lokalnych instytucji publicznych dla rozwijania aktywności obywatelskiej.

„Dla rozwijania i wzmocnienia aktywności obywatelskiej oraz zwiększania udziału obywateli w życiu publicznym niezbędne jest jak najlepsze wykorzystanie potencjału fizycznego (infrastruktura) i ludzkiego lokalnych instytucji publicznych, takich jak biblioteki, archiwa, szkoły, domy kultury czy obiekty sportowe. Instytucje te są naturalną i najbliższą obywatelom przestrzenią, w której mogą realizować działania na rzecz dobra wspólnego. (...) Istotne jest jednak, aby nie ograniczać się wyłącznie do instytucji, ale tworzyć lepsze warunki uwspólnotowienia przestrzeni publicznych (ulice, parki, place itp.).”

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego

Projekt jest zgodny z polityką społeczną realizowaną w oparciu o dokument strategiczny – Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego.

Projekt wypełnia założenia:

- celu szczegółowego nr 1 Wzrost zatrudnienia;
- celu szczegółowego nr 2 Wydłużenie okresu aktywności zawodowej i zapewnienie lepszej jakości funkcjonowania osób starszych;
- celu szczegółowego nr 3 Poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem.

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa

Projekt jest komplementarny ze Strategią w ramach interwencji dla CT 9:

Cel 1. Wzrost jakości kapitału ludzkiego, społecznego, zatrudnienia i przedsiębiorczości na obszarach wiejskich:

1.4. Zapobieganie i ograniczanie wykluczenia społecznego oraz aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich

„Opis priorytetu Realizacja priorytetu ma na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu (w tym w szczególności przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu dzieci oraz osób starszych), integrację przez aktywizację społeczną i zawodową grup zagrożonych wykluczeniem, rozwój wysokiej jakości usług społecznych, rozwój kapitału społecznego oraz promocję ekonomii społecznej. (...) Równoległe powinny być realizowane działania na rzecz wzmocnienia i rozwoju kapitału społecznego, który odgrywa coraz większą rolę w rozwoju danych terenów. Kolejnym zagadnieniem, którego dotyczy ten priorytet, jest aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich, realizowana w oparciu o pobudzenie społecznej aktywności, aktywne włączenie lokalnych społeczności w działania na rzecz rozwoju lokalnego i regionalnego oraz upowszechnianie wymiany informacji i doświadczeń w zakresie rozwoju obszarów wiejski (...) Jednocześnie biorąc pod uwagę zmiany demograficzne oraz kulturowe, które będą miały istotne znaczenie dla rozwoju społeczno-gospodarczego kraju (w tym również obszarów wiejskich) w okresie 2011-2020, należy promować i rozwijać usługi opiekuńcze nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi. Realizowanie powyższych pozwoli zwiększyć spójność społeczną oraz przyczyni się do zwiększenia zatrudnienia i aktywności zawodowej.”

■ POZIOM WOJEWÓDZKI

Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014 - 2020

Projekt wpisuje się w:

Oś priorytetowa VI – Rewitalizacja i potencjał endogeniczny regionu

OP VI *Rewitalizacja i potencjał endogeniczny regionu* łączy w sobie zakres interwencji

CT6 *Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami* (PI 6c),

CT8 *Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników* (PI 8b),

oraz CT9 *Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją* (PI 9b),

które finansowane będą z EFRR.

Przedmiotowy projekt wpisuje się w CT9 (PI 9b).

„Połączenie trzech CT w ramach jednej OP przyczyni się do zmaksymalizowania oczekiwanych efektów realizacji interwencji w ramach poszczególnych PI i stanowić będzie bardziej skuteczne rozwiązanie niż realizacja przedsięwzięć w ramach osi monotematycznej. (...) Przedsięwzięcia realizowane w ramach OP VI w sposób bezpośredni przyczyniać się będą do (...) zmniejszenia poziomu ubóstwa (CT9) co wpływa na inteligentny i zrównoważony rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu, będący istotą *Strategii Europa 2020*.

Planowane w ramach OP VI przedsięwzięcia w zakresie usług kulturalnych i turystycznych, rozwoju potencjałów endogenicznych obszarów o specyficznych potrzebach oraz rewitalizacji obszarów zdegradowanych przyczynią się do ożywienia społeczno-gospodarczego regionu, jak i wpłyną na podniesienie jakości i atrakcyjności życia mieszkańców woj. łódzkiego. Ograniczenie występowania negatywnych zjawisk społecznych będzie następowało poprzez realizację szerokiego spektrum inwestycji infrastrukturalnych prowadzących do aktywizacji społeczno-gospodarczej terenów zdegradowanych. Interwencje w zakresie działań rewitalizacyjnych i innych służących budowaniu potencjału społecznego (w tym również o charakterze kulturalnym oraz wpływających na wzrost zatrudnienia), będą w szczególności realizowane w sposób komplementarny z działaniami finansowanymi z EFS, co przyczyni się do wzrostu aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, a tym samym wpłynie na poprawę wizerunku regionu.

Działania realizowane w ramach OP przyczynią się do osiągnięcia celów szczegółowych UP: *zwiększenie efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i kulturowych oraz ich zachowanie, bardziej efektywne wykorzystanie zasobów na rynku pracy, ograniczenie ryzyka wykluczenia społecznego spowodowanego dysproporcjami w dostępie do usług publicznych, włączenie społeczności zamieszkujących obszary peryferyjne i zdegradowane.*”

Projekt objęty przedmiotowym studium wykonalności wpisuje się w:

Priorytet inwestycyjny 9b Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich

Cel szczegółowy: Przywrócenie lub nadanie funkcji społecznych i gospodarczych na terenach zdegradowanych

Uzasadnienie celu szczegółowego – oczekiwane rezultaty

„Ożywienie społeczno – gospodarcze i ograniczenie ubóstwa na terenach zdegradowanych w regionie łódzkim wymaga realizacji kompleksowych i zintegrowanych działań rewitalizacyjnych, uwzględniających wymiar gospodarczy, fizyczny i społeczny. W województwie łódzkim znajduje się wiele obszarów, które w wyniku przemian gospodarczych zagrożone są zjawiskiem marginalizacji ekonomicznej i społecznej, prowadzącym do izolacji i ubóstwa. Rewitalizacja planowana w ramach 9b ma na celu przywrócenie lub nadanie funkcji społecznych i gospodarczych na terenach zdegradowanych, co będzie miało wpływ na niwelowanie zjawisk związanych z problemami społecznymi na zdegradowanych obszarach miejskich i wiejskich. Działania zaplanowane w ramach PI 9b mają koncentrować się na poprawie warunków do rozwoju obszarów zdegradowanych.

Kompleksowa rewitalizacja wymaga aktywności w czterech sferach:

- materialno-przestrzennej (modernizacja budynków oraz przestrzeni publicznej i infrastruktury technicznej),
- społecznej (rozwiązanie problemów społecznych takich jak bezrobocie, wykluczenie społeczne, niski poziom kapitału ludzkiego),
- gospodarczej (tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości),
- środowiskowej (działania zwiększające efektywność energetyczną i służące wykorzystaniu terenów zdegradowanych).

W aspekcie fizycznym (tj. materialno-przestrzennym i środowiskowym) interwencja będzie obejmowała realizację przedsięwzięć infrastrukturalnych koncentrujących się na tworzeniu warunków do rozwoju społeczno-gospodarczego na tych obszarach, wprowadzeniu ładu przestrzennego oraz na podniesieniu poziomu bezpieczeństwa rewitalizowanych terenów. Inwestycje z zakresu rewitalizacji fizycznej będą się przyczyniały do wzmocnienia założonego efektu społecznego lub/i gospodarczego, poprzez prowadzenie wzajemnie uzupełniających się działań, w tym interwencji finansowanych z EFS. Realizacja działań dotyczących rewitalizacji fizycznej i gospodarczej ma służyć przede wszystkim aktywizacji obszarów marginalizowanych pod względem gospodarczym oraz wzmocnieniu zasobów rozwojowych regionu. Przedsięwzięcia z tego zakresu wiązać się będą również z rewitalizacją społeczną, skierowaną na przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i walkę z ubóstwem.

W zakresie działań zorientowanych na niwelowanie problemów społecznych interwencja ma na celu poprawę spójności społecznej, zmniejszenie ubóstwa oraz maksymalizowanie korzyści społecznych. Możliwe będzie wsparcie dla projektów polegających na wykorzystaniu zasobów kapitału społecznego przy jednoczesnym prowadzeniu działalności gospodarczej. Działania o takim charakterze mogą być podejmowane przez beneficjentów o złożonym profilu działalności (np. organizacje pozarządowe, przedsiębiorstwa społeczne) lub poprzez realizację projektów partnerskich.

Planowana interwencja PI 9b ma przeciwdziałać przyczynom izolacji społecznej i prowadzić do ożywienia gospodarczego i społecznego tych obszarów poprzez włączenie przestrzeni i zamieszkujących ją osób w nurt życia społecznego, w tym poprzez ułatwienie dostępu do usług publicznych oraz ich aktywizację na rynku pracy. Zakres kompleksowych działań rewitalizacyjnych przyczyni się do zniwelowania negatywnych społecznych skutków izolacji i dyskryminacji obszarów problemowych.

Działania podejmowane w ramach PI 9b wpłyną bezpośrednio na osiągnięcie celu szczegółowego Umowy Partnerstwa „*włączenie społeczności zamieszkujących obszary peryferyjne i zdegradowane*”.

Typy przedsięwzięć przewidziane w ramach PI 9b:

- renowacja, adaptacja budynków, obiektów, terenów i przestrzeni prowadząca do przywrócenia lub nadania nowych funkcji, wraz z możliwością zakupu sprzętu i wyposażenia niezbędnego do realizacji celu interwencji 9b.
- rewitalizacja tkanki mieszkaniowej w ramach części wspólnych wielorodzinnych budynków, w tym termomodernizacja budynków mieszkalnych (jako element szerszego projektu).”

Przedmiotowy projekt wpisuje się w powyżej podkreślony typ.

Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014 - 2020

Projekt wpisuje się i jest zgodny z:

Oś priorytetowa VI Rewitalizacja i potencjał endogeniczny regionu

W ramach osi priorytetowej VI Rewitalizacja i potencjał endogeniczny regionu realizowane będą trzy cele tematyczne:

- CT 6 Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami; Działanie VI.1. Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury
- CT 8 Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników; Działanie VI.2 Rozwój gospodarki turystycznej
- CT 9 Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją; Działanie VI.3 Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego

Przedmiotowy projekt wpisuje się w CT9, działanie VI.3.

„Interwencja zaplanowana w ramach OP VI będzie zorientowana na niwelowanie skutków wykluczenia społecznego na terenach problemowych (w tym obszarach zdegradowanych) oraz wykorzystanie i rozwój potencjałów endogenicznych regionu łódzkiego opartych na walorach przyrodniczo-kulturowych, szczególnie w aspekcie tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi gospodarki turystycznej, w tym powstawania nowych miejsc pracy.

W ramach interwencji nastąpi również podniesienie jakości i dostępności usług kulturalnych poprzez realizację przedsięwzięć z zakresu ochrony, zachowania zasobów dziedzictwa kulturowego oraz rozwoju instytucji kultury.

Planowane w ramach OP VI przedsięwzięcia w zakresie usług kulturalnych i turystycznych, rozwoju potencjałów endogenicznych obszarów o specyficznych potrzebach oraz rewitalizacji obszarów zdegradowanych przyczynią się do ożywienia społeczno-gospodarczego regionu, jak i wpłyną na podniesienie jakości i atrakcyjności życia mieszkańców województwa łódzkiego. Ograniczenie występowania negatywnych zjawisk społecznych będzie następowało poprzez realizację szerokiego spektrum inwestycji infrastrukturalnych prowadzących do aktywizacji społeczno-gospodarczej na terenach problemowych, włączenia społecznego oraz zwiększenia poziomu uczestnictwa w kulturze mieszkańców województwa.

Poddziałanie VI.3.2

Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego

Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania

Działanie VI.3: Celem szczegółowym działania jest przywrócenie lub nadanie funkcji społecznych i gospodarczych na terenach zdegradowanych.

„Wynikiem realizacji działania będzie wprowadzenie lub przywrócenie na obszarach zdegradowanych miejskich i wiejskich funkcji społecznych (edukacyjnych, kulturalnych, rekreacyjnych) i gospodarczych, co wpłynie na niwelowanie zjawisk związanych z problemami społecznymi. Realizacja projektów w działaniu VI.3 powinna doprowadzić do osiągnięcia długotrwałych i wymiernych korzyści społeczno-

gospodarczych, rozumianych jako zmniejszenie ubóstwa, wzrost aktywności społecznej oraz zapewnienie szerokiego dostępu do usług publicznych mieszkańcom województwa łódzkiego.

Aby osiągnąć założony cel, w działaniu wspierane będą kompleksowe projekty składające się z przedsięwzięć odnoszących się łącznie do każdej z niżej wymienionych sfer:

- materialno-przestrzennej (modernizacja³⁰ budynków oraz przestrzeni publicznej i infrastruktury technicznej),
- społecznej (rozwiązanie problemów społecznych takich jak: bezrobocie, wykluczenie społeczne, niski poziom kapitału ludzkiego),
- gospodarczej (tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości),
- środowiskowej (działania zwiększające efektywność energetyczną i służące wykorzystaniu terenów zdegradowanych).

W aspekcie materialno-przestrzennym i środowiskowym projekty będą obejmować realizację przedsięwzięć infrastrukturalnych koncentrujących się na tworzeniu warunków do rozwoju społeczno-gospodarczego obszarów zdegradowanych, wprowadzeniu ładu przestrzennego oraz na podniesieniu poziomu bezpieczeństwa rewitalizowanych terenów. Realizacja przedsięwzięć ze sfery gospodarczej ma służyć przede wszystkim aktywizacji obszarów zmarginalizowanych pod względem gospodarczym. Ważnym aspektem rewitalizacji będą również działania o charakterze społecznym, skierowane na włączenie społeczne osób zamieszkujących tereny zdegradowane i walkę z ubóstwem, m.in. poprzez ułatwienie dostępu do usług publicznych oraz aktywizację tych osób na rynku pracy.

Zatem projekty wspierane w ramach działania VI.3 powinny być realizowane w sposób komplementarny, przede wszystkim w odniesieniu do działań wspieranych z EFS.

Projekty uzyskujące wsparcie w ramach działania muszą wynikać z programu rewitalizacji, opracowanego zgodnie z wymogami określonymi w Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020. Co do zasady projekt rewitalizacyjny musi być realizowany na obszarze rewitalizacji określonym w programie rewitalizacji.”

Poddziałanie VI.3.2

Wsparcie będzie udzielane w odniesieniu do projektów zlokalizowanych na terenie całego województwa, wynikających z programu rewitalizacji z wyłączeniem projektów realizowanych przez Miasto Łódź.

TYPY PROJEKTÓW

W działaniu wspierane będą kompleksowe projekty odnoszące się do wszystkich sfer: materialno-przestrzennej, społecznej, gospodarczej oraz środowiskowej poprzez realizację następujących typów projektów:

- prace konserwatorskie, restauratorskie, roboty budowlane (co do zasady z wyłączeniem budowy nowych budynków w określonym miejscu) prowadzące do przywrócenia lub nadania obiektom nowych funkcji, wraz z możliwością zakupu sprzętu i wyposażenia niezbędnego do realizacji celu projektu,
- zagospodarowanie przestrzeni publicznej funkcjonalnie powiązanej z obiektami poddawanyymi rewitalizacji, w tym tworzenie lub modernizacja miejsc rekreacji i terenów zielonych (obejmująca również obiekty małej architektury),

- przebudowa, prace konserwatorsko-restauratorskie, remont części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych.

Jako komponent projektu mogą być realizowane następujące typy działań:

- termomodernizacja budynku (w przypadku wielorodzinnych budynków mieszkalnych w odniesieniu do części wspólnych budynku),
- instalacja monitoringu lub oświetlenia w celu podniesienia poziomu bezpieczeństwa publicznego,
- budowa, przebudowa, rozbudowa drogi lokalnej (gminnej, powiatowej) lub drogi wojewódzkiej wraz z infrastrukturą towarzyszącą,
- budowa, przebudowa, podłączenie do infrastruktury sieciowej na obszarze objętym projektem w celu zapewnienia dostępu obiektów i terenów rewitalizowanych do podstawowych usług komunalnych,
- inwestycje w zakresie kultury: wsparciem objęte będą prace konserwatorskie, restauratorskie, roboty budowlane przy zabytkach nieruchomych (wpisanych do rejestru zabytków lub ewidencji gminnej), pełniących funkcje kulturalne lub mających je pełnić w wyniku projektu, wraz ze znajdującymi się w nich zabytkami ruchomymi; adaptacja obiektów na cele kulturalne, jak również roboty budowlane (co do zasady z wyłączeniem budowy nowych budynków w określonym miejscu) w obiektach infrastruktury kultury. Odbudowa obiektu na cele kulturalne dotyczyć może jedynie zabytków wpisanych do rejestru zabytków lub ewidencji gminnej i nie może przekroczyć 30% kubatury stanu docelowego odbudowywanego budynku. W ramach komponentu dot. kultury, kwalifikowalne będą prace w otoczeniu rewitalizowanego obiektu (w tym zabytku nieruchomego) oraz zakup niezbędnego wyposażenia do tych obiektów.

Przedmiotowy projekt wpisuje się w powyżej podkreślone typy projektów.

Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020

Terytorium województwa łódzkiego cechować będzie wysoka jakość środowiska przyrodniczego osiągnana dzięki racjonalnej gospodarce jego zasobami, będąca istotnym czynnikiem podnoszącym warunki i poziom życia mieszkańców. Posłużyć temu mają strategiczne kierunki działań:

- budowanie przyszłości (dobrobytu) regionu dzięki wzmocnieniu endogenicznych potencjałów województwa oraz współpracy gospodarczej, zarówno w wymiarze regionalnym, krajowym i międzynarodowym;
- budowanie powiązań między mieszkańcami i społecznościami oraz sprzyjaniu kreowania tożsamości regionalnej z uwzględnieniem wielokulturowości i różnorodności regionalnej.

Głównymi celami strategicznymi rozwoju województwa są:

- Region wykorzystujący potencjał endogeniczny do rozwoju inteligentnej gospodarki, oparty na kreatywności i przedsiębiorczości mieszkańców.
- Aktywne społeczeństwo obywatelskie, z dobrym dostępem do usług publicznych, sprzyjające włączeniu społecznemu grup wykluczonych.

- Zrównoważony rozwój przestrzenny regionu z silnie powiązaniem systemem osadniczym, z nowoczesną infrastrukturą i racjonalnie wykorzystywanymi zasobami środowiska przyrodniczego.

Przedmiotowy projekt jest zgodny z następującymi celami w ramach dwóch filarów określonych w strategii.

Filar 2. Spójność społeczna

Działania rozwojowe będą ukierunkowane na zapewnienie wysokiego poziomu kapitału społecznego, zmniejszanie nierówności społecznych oraz wzmocnienie solidarności lokalnej, co w efekcie przyczyni się do wzrostu spójności społecznej województwa i poprawy jakości życia. Budowanie spójności społecznej regionu realizowane będzie przez poniższe cele i strategiczne kierunki działań:

Cel strategiczny

Aktywne społeczeństwo obywatelskie, z dobrym dostępem do usług publicznych, sprzyjające włączeniu społecznemu grup wykluczonych

- ◆ Cel operacyjny 6. Reintegracja społeczna grup wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym

6.1. Przeciwdziałanie ubóstwu ekonomicznemu

- 6.1.1. przeciwdziałanie wyuczzonej bezradności

6.2. Reintegracja zawodowa oraz przeciwdziałanie dyskryminacji i wykluczeniom społecznym

- 6.2.2. aktywizacja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez wspieranie przedsięwzięć na rzecz uniwersalnej dostępności, w tym dostępności komunikacyjnej i projektowania uniwersalnego służących włączeniu społecznemu osób z obniżoną funkcjonalnością;
- 6.2.3. zapobieganie i przeciwdziałanie zjawiskom wykluczenia społecznego

Filar 3. Spójność przestrzenna

Cechami charakterystycznymi spójnego systemu przestrzennego są: zdolność budowania przewag konkurencyjnych, zdolność adaptacji do zmieniających się uwarunkowań gospodarczych oraz uzyskiwanie efektu synergii. Tak rozumiana spójność przestrzenna województwa oznacza stworzenie możliwości pełnego wykorzystania potencjałów endogenicznych i skutecznego kształtowania się powiązań funkcjonalnoprzestrzennych między węzłami systemu. Taki stan spójności przestrzennej zapewni równomierny rozwój społeczno-gospodarczy i zapobieganie procesom peryferyzacji oraz przyczyni się do wzrostu integracji funkcjonalnej województwa. Budowanie spójności przestrzennej regionu realizowane będzie przez poniższe cele i strategiczne kierunki działań:

Cel strategiczny

Zrównoważony rozwój przestrzenny regionu z silnie powiązaniem systemem osadniczym, z nowoczesną infrastrukturą i racjonalnie wykorzystywanymi zasobami środowiska przyrodniczego

- ◆ Cel operacyjny 9. Zrównoważony system osadniczy

9.2. Wspieranie procesów rewitalizacji i poprawa ładu przestrzennego

- 9.2.1. rewitalizacja zdegradowanych obszarów mieszkaniowych i przemysłowych, w tym rewaloryzacja zabytkowych układów przestrzennych oraz obiektów zabytkowych, poprzez wsparcie dla tworzenia i realizacji zintegrowanych projektów obejmujących kompleksową odnowę

obszarów, organizację warsztatów i konferencji w zakresie możliwości rozwiązywania problemów na obszarach zdegradowanych, wspieranie prac konserwatorskich prowadzących do odnowy obiektów i obszarów zabytkowych oraz wykorzystania obiektów zabytkowych na cele kulturalne, społeczne, edukacyjne, turystyczne, gospodarcze, organizowanie konkursów na najlepiej przeprowadzone rewitalizacje i rewaloryzacje;

Odnosząc się do celów Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego można stwierdzić, iż Projekt jest zgodny z określonymi w niej celami.

POZIOM LOKALNY

Strategia Rozwoju Powiatu Piotrkowskiego na lata 2014-2020

W "Strategii..." przyjęto osiągnięcie celów w trzech zakresach spójności: społecznym, gospodarczym i terytorialnym.

W zakresie spójności społecznej zakładane jest osiągnięcie trzech celów operacyjnych. Przedmiotowy projekt przyczynia się do realizacji podkreślonych wymienionych celów.

CEL 1.: Dążenie do osiągnięcia stabilności demograficznej, dobrobytu mieszkańców przekładającego się na wysoki poziom kapitału zasobów ludzkich oraz zakorzenienia postaw obywatelskich

CEL 2.: Dążenie do osiągnięcia wysokich standardów działań służb powiatowych i maksymalnego stopnia zadowolenia mieszkańców powiatu z jakości usług publicznych

CEL 3.: Rewitalizacja społeczna osób dysfunkcyjnych i wykluczonych

W zakresie spójności gospodarczej:

CEL 1.: Osiągnięcie maksymalnie możliwego stopnia zaawansowania rozwoju gospodarczego powiatu, opartego na wiedzy i innowacji

CEL 2.: Oparcia rozwoju gospodarczego powiatu o lokalne zasoby ludzkie

CEL 3.: Budowa zintegrowanego środowiska gospodarczego

W zakresie spójności terytorialnej:

CEL 1.: Osiągnięcie wysokiego poziomu dostępności i wysokiej jakości infrastruktury technicznej;

CEL 2.: Dbalność o środowisko naturalne;

CEL 3.: Dbalność o ład przestrzenny, w sposób adekwatny do wyzwań stojących przed powiatem.

Strategia Rozwoju Gminy Sulejów (projekt)

Wizja: Sulejów gminą zrównoważonego rozwoju, atrakcyjną turystycznie, zapewniającą wysoki standard życia mieszkańców.

Misja: Gmina Sulejów to nowoczesny obszar zapewniający mieszkańcom wysoką jakość życia w oparciu o dynamiczny rozwój przedsiębiorczości oraz turystyki i rekreacji, dbający o środowisko naturalne i kreujący poczucie przynależności do lokalnej społeczności.

Przedmiotowy projekt wpisuje się w realizację następujących celów:

Obszar strategiczny: Gospodarka lokalna

I cel strategiczny: Zrównoważony rozwój gospodarczy gminy

- Przyspieszenie rozwoju gospodarczego gminy w wyniku kreowania przyjaznego klimatu dla rozwoju przedsiębiorczości

Obszar strategiczny: Turystyka i rekreacja

II cel strategiczny: Wysoka atrakcyjność turystyczna i rekreacyjna gminy

- Wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego do celów rekreacyjnych i turystycznych
- Promocja gminy

Obszar strategiczny: Komfort i jakość życia mieszkańców

III cel strategiczny: Pełna i nowoczesna infrastruktura techniczna oraz czyste środowisko naturalne zapewniające wysoki komfort życia mieszkańców

- Rozwój wewnętrznej i zewnętrznej dostępności komunikacyjnej
- Rozwój systemu infrastruktury technicznej i ochrony środowiska
- Poprawa jakości i dostępności usług społecznych
- Rozwój oferty kulturalnej i dbałość o lokalne dziedzictwo kulturowe

Gminny Program Opieki nad Zabytkami dla Gminy Sulejów

Cel strategiczny: Bogate walory i wartości kulturowe gminy źródłem dumy i podstawą rozwoju obszaru

Cel operacyjny: Kreowanie wartości regionalnych

Działanie 1: Zachowanie ciągłości dziedzictwa kulturowego

Działanie 2: Kreowanie poczucia tożsamości regionalnej

Działanie 3: Rozwój turystyki kulturowej w oparciu o walory krajobrazowe i historię obszaru

Projekt sprzyja realizacji celów Programu, ponieważ projektem objęty jest zabytkowy budynek OSP Sulejów.

Strategia Rozwoju Turystyki i Kultury w Gminie Sulejów na lata 2007-2020

Wizja: Gmina Sulejów dysponuje niezwykle cennym dziedzictwem historyczno-kulturowym, któremu można przypisać rangę krajową, oraz nieprzeciętnymi w skali regionu walorami przyrodniczymi. To bogactwo obszaru, dobra dostępność komunikacyjna, a także rozwinięta już baza turystyczna predestynują ją do wykorzystania turystyki, jako głównego motoru rozwoju społeczno-gospodarczego. Tym bardziej, że inne gałęzie i dziedziny gospodarki (rolnictwo, przemysł) nie są w stanie pełnić tej roli.

Nadrzędnym celem rozwoju turystyki w gminie Sulejów jest: wzrost wielkości ruchu turystycznego, rozwój instytucjonalnej obsługi turystów.

Projekt sprzyja realizacji nadrzędnego celu strategii poprzez kompleksową rewitalizację przestrzeni miejskiej Sulejowa oraz odnowę historycznego wizerunku Sulejowa.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sulejów

Z syntezy uwarunkowań rozwoju zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Sulejowa wynikają następujące zadania do realizacji dedykowane obszarom zdegradowanym zidentyfikowanym w Studium:

A – Modernizacja, przebudowa i budowa sieci infrastruktury technicznej w zakresie układu dróg kołowych

B – Budowa i modernizacja sieci infrastruktury technicznej w zakresie kanalizacji sanitarnej

C – Rewaloryzacja, rewitalizacja i sanacja najwartościowszych obiektów chronionych w zakresie ochrony dóbr kultury

F – Wdrożenie opracowań miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, wyraźnie ukierunkowanych na koncentrację zabudowy i poprawę stanu ładu przestrzennego

Zgodnie z wytycznymi kierunków rozwoju i polityki „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sulejów” analizowane obszary sklasyfikowane zostały jako tereny usług centrotwórczych i mieszkalnictwa. Wszystkie działania opisane w niniejszym opracowaniu: rewitalizacja placów, wzmocnienie ich znaczenia poprzez skomunikowanie kładką pieszo – rowerową i poprzez budowę przystani kajakowej, oraz stworzenie parku miejskiego wzmocniają funkcję centrotwórczą opracowywanych terenów. Projektowany układ ścieżek rowerowych nawiązuje i uzupełnia proponowane w Studium założenia.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Sulejów na Lata 2009-2019

Poniżej wskazano cele strategiczne powiązane z celami projektu

Cel strategiczny 1: tworzenie warunków dla pełnego (fizycznego i intelektualnego) rozwoju dzieci i młodzieży

Cel zostanie osiągnięty poprzez :

- podejmowanie działań, które stanowiłyby atrakcyjną formę spędzania czasu wolnego młodzieży i dzieci;

Cel strategiczny 2 : aktywizacja mieszkańców gminy w wszystkich obszarach życia społecznego i gospodarczego

Cel zostanie osiągnięty poprzez :

- Angażowanie mieszkańców w atrakcyjności przebywania na terenie gminy;

Cel strategiczny 3: tworzenie warunków równego dostępu osób niepełnosprawnych i starszych do życia społecznego

Cel zostanie osiągnięty poprzez :

- Podejmowania działań na rzecz poprawy jakości życia osób starszych i niepełnosprawnych;
- Wspierania funkcjonowania osób niepełnosprawnych w środowisku lokalnym;
- Integracja społeczna, zwłaszcza ze środowiskiem lokalnym;

Cel strategiczny 4: stymulacja społeczności lokalnej do prowadzenia zdrowego, wolnego od alkoholu stylu życia

Cel zostanie osiągnięty poprzez :

- Promowanie życia wolnego od nałogów;

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Sulejów na lata 2016 - 2023

Przedmiotowy projekt wynika z LPR.

W ramach procesu rewitalizacji Centrum Sulejowa określono kierunki działań w odniesieniu do poszczególnych sfer życia mieszkańców. Poniżej przedstawiono te, w które wpisuje się przedmiotowy projekt.

kierunki działań w sferze społecznej:

- ✓ poprawy jakości życia mieszkańców Sulejowa
- ✓ spadku niekorzystnych zjawisk społecznych: bezrobocia, przestępczości, zaniku więzi rodzinnych i sąsiedzkich, migracji zarobkowej wykształconej młodzieży, marginalizacji grup mieszkańców zagrożonych wykluczeniem społecznym występujących na obszarze zdegradowanego Centrum Sulejowa
- ✓ odbudowy i zacieśnieniu więzi społecznych mieszkańców Sulejowa a zwłaszcza mieszkańców obszaru zdegradowanego
- ✓ rozwoju kultury i edukacji na obszarze rewitalizowanym

kierunki działań w sferze gospodarczej:

- ✓ zwiększenia potencjału turystycznego Centrum Sulejowa
- ✓ wzrostu gospodarczego na obszarze rewitalizowanym

kierunki działań w sferze przestrzenno-funkcjonalnej:

- ✓ przywrócenia ładu przestrzennego: właściwego zagospodarowania, wyznaczenia i wzmocnienia funkcji dla poszczególnych obszarów, zwłaszcza dla obszaru Centrum miasta,
- ✓ poprawy estetyki Centrum miasta
- ✓ poprawy funkcjonalności i bezpieczeństwa ruchu kołowego i pieszego w obrębie ulic Centrum Sulejowa
- ✓ ochrony walorów środowiska obszaru rewitalizowanego Centrum,
- ✓ tworzenia warunków lokalowych i infrastrukturalnych do rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości oraz działania nowych przedsiębiorstw w obrębie Centrum Sulejowa i otaczających je ulic,
- ✓ rewaloryzacji zabytków i obiektów historycznych znajdujących się na terenie rewitalizowanym i w jego sąsiedztwie,
- ✓ poprawy standardu obiektów infrastruktury społecznej Centrum Sulejowa,
- ✓ przebudowy i remontów publicznej infrastruktury związanej z rozwojem funkcji: turystycznych, rekreacyjnych, kulturalnych i sportowych, połączonych z działalnością gospodarczą na terenie rewitalizowanego Centrum Sulejowa,

kierunki działań w sferze technicznej:

- ✓ poprawy stanu technicznego infrastruktury drogowej i okołodrogowej w celu zwiększenie bezpieczeństwa komunikacyjnego mieszkańców Sulejowa
- ✓ uzupełnienia infrastruktury technicznej przyjaznej środowisku naturalnemu,

- ✓ poprawy efektywności energetycznej budynków znajdujących się na obszarze rewitalizowanym,

kierunki działań w sferze środowiskowej:

- ✓ zwiększeniu inwestycji w odnawialne źródła energii na terenie Gminy Sulejów
- ✓ poprawy stanu zieleni, wyeksponowanie terenów wartościowych krajobrazowo i ochrony obszarów cennych przyrodniczo w obrębie miasta Sulejowa zwłaszcza na obszarze rewitalizowanym oraz na obszarach wspierających rewitalizację.

Projekt wpisuje się w:

Cel strategiczny "Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Sulejów na lata 2016-2023"

Wzmocnienie roli Sulejowa jako silnego ośrodka lokalnego, wykorzystującego walory położenia i posiadanych zasobów kulturowych i środowiskowych

Misję "Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Sulejów na lata 2016-2023

Odnowa zdegradowanych obszarów gminy Sulejów w celu wzmocnienia jej potencjałów rozwojowych

Wizję "Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Sulejów na lata 2016-2023

Obszary zrewitalizowane gminy Sulejów rozwijają się harmonijnie z poszanowaniem zasad zrównoważonego rozwoju. Poprawie ulegnie standard warunków zamieszkiwania i obsługi ludności oraz materialne warunki jej bytu dzięki wieloaspektowej rewitalizacji przestrzennego zagospodarowania, stabilnej sytuacji na rynku pracy i wyraźnemu ograniczeniu zjawiska bezrobocia. Zwiększy się poczucie bezpieczeństwa publicznego oraz społeczna aktywność. W ślad za tym zmniejszy się wyraźnie natężenie zjawisk patologicznych oraz stopień zagrożenia problemami społecznego wykluczenia. Wzrośnie poczucie lokalnej tożsamości, poziom społecznej integracji oraz świadomość ekologiczna mieszkańców. Wysoka jakość komponentów środowiska naturalnego, poprawa ładu przestrzennego i estetyki stanowiąc będą istotne impulsy rozwoju aktywności społecznych i gospodarczych na zrewitalizowanych obszarach. Powstrzymana zostanie społeczna, fizyczna i ekonomiczna degradacja przestrzeni publicznej (terenów i obiektów). Jej zwiększona funkcjonalna wartość, atrakcyjność i konkurencyjność nada zrewitalizowanym obszarom pozytywnego wizerunku.

Projekt objęty przedmiotowym studium wykonalności został wymieniony w LPR jako:

- 1) Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez przebudowę Placu Straży i ul. Krakowskiej wraz z infrastrukturą komunalną.** W ramach niniejszego projektu będzie realizowana część ww. inwestycji polegająca na budowie i przebudowie Placu Straży, ulicy Górnej i ulicy Krakowskiej, wraz z budynkiem usługowym. Z zadaniem tym powiązane jest także działanie ujęte w ramach niniejszego projektu - Adaptacja pomieszczeń zabytkowego budynku Straży Pożarnej w Sulejowie na cele kulturalne i społeczne. Projekt będzie oddziaływał w sferze społeczno-gospodarczej poprzez ograniczanie problemów społecznych – wykluczenie społeczne związane z niskim udziałem w kulturze i życiu społecznym i gospodarczym

- 2) **Rewitalizacja Centrum Miasta Sulejowa poprzez przebudowę ulicy Rynek w Sulejowie**
- 3) **Rewitalizacja Centrum Miasta Sulejowa poprzez zagospodarowanie terenu przy ulicy Szkolnej w Sulejowie na cele turystyczno – rekreacyjne**

4) Działania społeczne:

- a) Zwiększenie dostępu do edukacji, kultury, sportu, rekreacji oraz wspieranie działań z zakresu organizacji czasu wolnego dzieci, młodzieży i całych rodzin;
- b) Wsparcie dla liderów lokalnych i inicjatyw oddolnych;
- c) Umocnienie wielokulturowego bogactwa oraz tożsamości lokalnej i regionalnej;
- d) Współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami, organizacjami pozarządowymi i mieszkańcami.

Projekt wpisuje się w szczególności w ww. działania ujęte w lokalnym programie rewitalizacji w rozdz. 7.2 Działania społeczne LPR. Zadanie będzie oddziaływało w sferze społeczno-gospodarczej poprzez ograniczanie problemów społecznych – wykluczenie społeczne związane z niskim udziałem w kulturze i życiu społecznym i gospodarczym.

Poniżej zamieszczono opisy projektów zaczerpnięte z LPR:

Projekt - Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez przebudowę Placu Straży i ul. Krakowskiej wraz z infrastrukturą komunalną

Opis projektu:	Konieczne jest przeprowadzenie kompleksowej rewitalizacji obszaru, przywrócenie mu historycznie spełnianej funkcji, a zwłaszcza funkcji centrotwórczej. Stworzenie miejsca atrakcyjnego dla mieszkańców i turystów: przestrzeni kulturowej, integracji społecznej, strefy ruchu pieszego, wydarzeń kulturalnych oraz powiązania z dotychczasową funkcją handlowo-usługową. Inwestycje rewitalizacyjne będą po przeprowadzeniu działań w zakresie infrastruktury technicznej sieciowej. Plac powinien odzyskać miejski charakter, funkcjonować w świadomości mieszkańców jako miejsce wypoczynku, miejsce reprezentujące gminę. Realizacja zaplanowanych zadań sprzyjać będzie ograniczeniu ubóstwa, bezrobocia, poprawie bezpieczeństwa oraz przeciwdziałaniu dyskryminacji grup wykluczonych lub narażonych na wykluczenie społeczne
Podmiot realizujący projekt	Gmina Sulejów, ul. Konecka 42, 97-330 Sulejów
Lokalizacja	Projekt realizowany na obszarze rewitalizowanym. Projekt dotyczy zagospodarowania terenu obejmującego: Plac Straży, ulice: Szkolna, Polna i Górna oraz bulwary nadpiliczne.
Grupa docelowa	<ul style="list-style-type: none"> - mieszkańcy obszaru rewitalizacji; - przedsiębiorcy planujący rozpocząć działalność w obszarze rewitalizacji; - przedsiębiorcy działający w obszarze rewitalizacji; - instytucje publiczne z obszaru rewitalizacji; - organizacje pozarządowe z obszaru rewitalizacji; - osoby niepełnosprawne.
Cele projektu:	<ul style="list-style-type: none"> - wzmocnienie funkcji centrotwórczej - wyeksponowanie walorów śródmiejskich Sulejowa - zwiększenie funkcjonalności obszaru - zwiększenie bezpieczeństwa komunikacyjnego - swobodna komunikacja pieszo-rowerowa pomiędzy najważniejszymi obszarami

	<p>miasta</p> <ul style="list-style-type: none"> - poprawa ogólnego poziomu cywilizacyjnego w mieście - wzrost aktywności gospodarczej
Zakres rzeczowy projektu:	<ul style="list-style-type: none"> - modernizacja sieci podziemnych wod.-kan. oraz elektrycznych - oświetlenie słupowe odpowiadające miejskiemu charakterowi przestrzeni - przebieg ulicy Górnej przed budynkiem straży pozostaje zachowany z odnowioną jezdnią asfaltową - utworzenie parkingu przy ulicy Krakowskiej - centralna część placu - całkowicie wyłączona z możliwości ruchu pojazdów, wydzielona pasami zieleni - uporządkowanie istniejącej zieleni, wymiana chodników, instalacja monitoringu
Sfera oddziaływania	<p>Projekt realizowany będzie oddziaływał w sferze:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej - poprzez modernizację infrastruktury technicznej oraz uporządkowania przestrzeni publicznej; - społecznej - poprzez ograniczenie problemów społecznych, takich jak wykluczenie społeczne związane m.in. z niskim udziałem w kulturze i życiu społecznym; - gospodarczej poprzez stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości - środowiskowej poprzez m.in. działania zwiększające efektywność energetyczną związaną z budową energooszczędnego oświetlenia oraz wykorzystanie odnawialnych źródeł energii
Wskaźniki produktu	<ul style="list-style-type: none"> - powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją - otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich (CO38) - długość przebudowanych dróg gminnych
Szacowana wartość	<ul style="list-style-type: none"> - 5 000 000,00 PLN
Wskaźniki rezultatu	<ul style="list-style-type: none"> - liczba przedsiębiorstw ulokowanych na rewitalizowanych obszarach - liczba osób korzystających z obiektów objętych wsparciem - wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne
Sposób oceny i mierzenia rezultatów	<p>Ocena i sposób mierzenia rezultatów prowadzony będzie zgodnie z zaplanowanym systemem monitorowania i ewaluacji. Ocena dokonywana w ramach systemu ewaluacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ex-ante - ocena poprzedzająca realizację procesu, - mid-term - ocena bieżąca, sprawowana w czasie realizacji procesu, - ex-post - przeprowadzona po zakończeniu działania objętego programem <p>Ocena wskaźników realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Sulejów na lata 2016-2023 będzie dokonywana przez planowany do powołania Zespół ds. wdrożenia Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Sulejów na lata 2016-2023. Ocena dokonywana będzie w okresach trzyletnich – pierwsza w 2018 r., kolejna w 2021 r. oraz w 2024 r.</p>

Projekt - Rewitalizacja Centrum Miasta Sulejowa poprzez zagospodarowanie terenu przy ulicy Szkolnej w Sulejowie na cele turystyczno – rekreacyjne

Opis projektu:	<p>Teren ten powinien pełnić rekreacyjno – wypoczynkową funkcję uzupełniającą dla rewitalizowanych placów. Ze względu na turystyczny charakter Sulejowa należy stworzyć zaplecze dla osób odwiedzających miasto nastawionych na aktywną formę wypoczynku. Południowa część z atrakcyjnymi zadrzewieniami powinna dopełniać funkcję centrotwórczą rewitalizowanych placów poprzez stworzenie parku miejskiego z zapleczem rekreacyjno – wypoczynkowym. Parking powinien być ulokowany w północnej części ugoru, przystający do drogi krajowej nr 12, na której</p>
-----------------------	---

	w tej okolicy usytuowane są przystanki komunikacji zbiorowej.
Podmiot realizujący projekt	Gmina Sulejów, ul. Konecka 42, 97-330 Sulejów
Lokalizacja	Projekt realizowany na obszarze rewitalizowanym. Projekt dotyczy zagospodarowania obszaru znajdującego się pomiędzy ul. Piotrkowską, Szkolną i Polną. Gmina Sulejów jest właścicielem niezagospodarowanego terenu przy ul. Szkolnej (ugór).
Grupa docelowa	<ul style="list-style-type: none"> - mieszkańcy obszaru rewitalizacji; - przedsiębiorcy planujący rozpocząć działalność w obszarze rewitalizacji; - przedsiębiorcy działający w obszarze rewitalizacji; - instytucje publiczne z obszaru rewitalizacji; - organizacje pozarządowe z obszaru rewitalizacji; - osoby niepełnosprawne.
Cele projektu:	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa stanu technicznego przestrzeni publicznych - zapewnienie kompleksowości usług administracyjnych w centrum miasta - zapewnienie dostępu do rekreacji i wypoczynku - poprawa ogólnego poziomu cywilizacyjnego w mieście
Zakres rzeczowy projektu:	<ul style="list-style-type: none"> - w części północnej - parking samochodów osobowych na ok. 60 aut, dostępny z ulicy Szkolnej - w zachodniej części - centrum sportów rakietowych: kort tenisowy, boiska do badmintonu lub siatkówki, terenowy stół do tenisa stołowego, siłownia terenowa - organizacja parku ze ścieżkami z przeznaczeniem dla biegaczy i do jazdy na rolkach, z infrastrukturą parkową, - w południowej części - wyгородzony żywołotem teren przeznaczony dla zabaw dzieci młodszych (plac zabaw, mini park linowy) - modernizacja sieci podziemnych wod.-kan. oraz elektrycznych
Sfera oddziaływania	<p>Projekt realizowany będzie oddziaływał w sferze:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej - poprzez modernizację infrastruktury technicznej oraz uporządkowania przestrzeni publicznej; - społecznej - poprzez ograniczenie problemów społecznych, takich jak wykluczenie społeczne związane m.in. z niskim udziałem w kulturze i życiu społecznym; - gospodarczej poprzez stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości - środowiskowej poprzez m.in. działania zwiększające efektywność energetyczną związaną z budową energooszczędnego oświetlenia oraz wykorzystanie odnawialnych źródeł energii
Wskaźniki produktu	<ul style="list-style-type: none"> - otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich (CO38) - liczba wybudowanej infrastruktury turystycznej - powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją
Szacowana wartość	- 2 500 000,00 PLN
Wskaźniki rezultatu	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na rewitalizowanych obszarach - Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne
Sposób oceny i mierzenia rezultatów	<p>Ocena i sposób mierzenia rezultatów prowadzony będzie zgodnie z zaplanowanym systemem monitorowania i ewaluacji. Ocena dokonywana w ramach systemu ewaluacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ex-ante - ocena poprzedzająca realizację procesu, - mid-term - ocena bieżąca, sprawowana w czasie realizacji procesu,

	<ul style="list-style-type: none"> - ex-post - przeprowadzona po zakończeniu działania objętego programem - Ocena wskaźników realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Sulejów na lata 2016-2023 będzie dokonywana przez planowany do powołania Zespół ds. wdrożenia Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Sulejów na lata 2016-2023. Ocena dokonywana będzie w okresach trzyletnich – pierwsza w 2018 r., kolejna w 2021 r. oraz w 2024 r.
--	---

Projekt - Rewitalizacja Centrum Miasta Sulejowa poprzez przebudowę ulicy Rynek w Sulejowie

Opis projektu:	<p>Projekt dotyczy zagospodarowania terenu w Części B Terenu 1., czyli ul. Rynek. Konieczne jest przeprowadzenie kompleksowej rewitalizacji obszaru, przywrócenie mu historycznie spełnianej funkcji, stworzenie miejsca atrakcyjnego dla mieszkańców i turystów. Inwestycje rewitalizacyjne będą realizowane po przeprowadzeniu działań w zakresie infrastruktury technicznej sieciowej.</p> <p>Stary Rynek powinien uzyskać szerszą funkcję handlową, przyciągając mieszkańców i przyjeźdźców poprzez dobrą komunikację z terenem miasta oraz z rzeką poprzez nową kładkę pieszo-jezdną łączącą dwa brzegi. Uporządkowanie, odnowienie oraz wydzielenie stref nawierzchni na komunikację samochodową, pieszą, jedną i handlową oraz skomunikowanie działek prywatnych z rewitalizowanym założeniem Starego Rynku powinno być priorytetem. Jednocześnie Rynek powinien wspierać funkcjonalnie Plac Straży poprzez okazjonalne imprezy handlowe odbywające się w jego obszarze.</p> <p>Planowana jest modernizacja infrastruktury podziemnej i naziemnej, oraz nowa aranżacja rynku wraz z otaczającymi terenami.</p>
Podmiot realizujący projekt	Gmina Sulejów, ul. Konecka 42, 97-330 Sulejów
Lokalizacja	Projekt realizowany na obszarze rewitalizowanym. Projekt dotyczy zagospodarowania terenu ul. Rynek w Sulejowie.
Grupa docelowa	<ul style="list-style-type: none"> - mieszkańcy obszaru rewitalizacji; - przedsiębiorcy planujący rozpocząć działalność w obszarze rewitalizacji; - przedsiębiorcy działający w obszarze rewitalizacji; - instytucje publiczne z obszaru rewitalizacji; - organizacje pozarządowe z obszaru rewitalizacji; - osoby niepełnosprawne.
Cele projektu:	<ul style="list-style-type: none"> - wyeksponowanie walorów śródmiejskich Sulejowa - zwiększenie funkcjonalności obszaru - zwiększenie bezpieczeństwa komunikacyjnego - swobodna komunikacja pieszo-rowerowa pomiędzy najważniejszymi obszarami miasta - poszerzenie oferty edukacyjnej i kulturalnej MOK, Biblioteki i GCI - eliminacja niedogodności architektonicznych, również dla osób niepełnosprawnych - wzrost efektywności energetycznej budynków - stworzenie miejsca, które umożliwi rozwój współpracy władz samorządowych, organizacji pozarządowych, instytucji publicznych, instytucji oświatowych i kulturalnych, przedsiębiorców oraz innych instytucji i stowarzyszeń - poprawa ogólnego poziomu cywilizacyjnego w mieście - wzrost aktywności gospodarczej
Zakres rzeczowy projektu:	- modernizacja infrastruktury: wymiana biegnących pod Rynkiem i w jego obrębie instalacji, skablowanie istniejących naziemnych sieci energetycznych, wymiana oświetlenia na oświetlenie słupowe odpowiadające miejskiemu charakterowi

	<p>przeźreni, zapewnienie punktów przyłączeniowych dla tymczasowych obiektów handlowych zlokalizowanych w części utwardzonej Rynku</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykonanie małej architektury: ławki, kosze - w części południowo-wschodniej Rynku wydzielenie miejsc postojowych dla samochodów i rowerów - od strony wału projektowane są ścieżki parkowe wraz z zejściem z kładki pieszo-jezdnej, - budowa ścieżki pieszo-rowerowej wzdłuż rzeki łączące bezpośrednio Rynek z ulicą Piotrkowską, - w obszarze Biblioteki, od strony północnej Rynku, zostanie wydzielony utwardzony skwer, - rozbudowa budynku Biblioteki pod salę widowiskową dla około 200 osób. - uporządkowanie istniejącej zieleni - wymiana chodników, - instalacja monitoringu
Sfera oddziaływania	<p>Projekt realizowany będzie oddziaływał w sferze:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej - poprzez modernizację infrastruktury technicznej oraz uporządkowania przestrzeni publicznej; - społecznej - poprzez ograniczenie problemów społecznych, takich jak wykluczenie społeczne związane m.in. z niskim udziałem w kulturze i życiu społecznym; - gospodarczej poprzez stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości - środowiskowej poprzez m.in. działania zwiększające efektywność energetyczną związaną z budową energooszczędnego oświetlenia oraz wykorzystanie odnawialnych źródeł energii
Wskaźniki produktu	<ul style="list-style-type: none"> - Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją - Długość przebudowanych dróg gminnych
Szacowana wartość	<ul style="list-style-type: none"> - 5 000 000,00 PLN
Wskaźniki rezultatu	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób korzystających z obiektów objętych wsparciem
Sposób oceny i mierzenia rezultatów	<p>Ocena i sposób mierzenia rezultatów prowadzony będzie zgodnie z zaplanowanym systemem monitorowania i ewaluacji. Ocena dokonywana w ramach systemu ewaluacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ex-ante - ocena poprzedzająca realizację procesu, - mid-term - ocena bieżąca, sprawowana w czasie realizacji procesu, - ex-post - przeprowadzona po zakończeniu działania objętego programem - Ocena wskaźników realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Sulejów na lata 2016-2023 będzie dokonywana przez planowany do powołania Zespół ds. wdrożenia Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Sulejów na lata 2016-2023. Ocena dokonywana będzie w okresach trzyletnich – pierwsza w 2018 r., kolejna w 2021 r. oraz w 2024 r.

Zadanie nr 4: Adaptacja pomieszczeń zabytkowego budynku Straży Pożarnej w Sulejowie na cele kulturalne i społeczne

Zadanie 4 ma olbrzymi wpływ na osiągnięcie celów projektu i wpisuje się w cele LPR. Wpisuje się w cele projektu pn. „Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez przebudowę Placu Straży i ul. Krakowskiej wraz z infrastrukturą komunalną”, który to projekt został wymieniony w LPR Gminy Sulejów, i który

realizuje cele rewitalizacyjne m.in. **wzmocnienie funkcji centrotwórczej, zwiększenie funkcjonalności obszaru, poprawa ogólnego poziomu cywilizacyjnego w mieście, wzrost aktywności gospodarczej.**

Zadanie 4 „Adaptacja pomieszczeń zabytkowego budynku Straży Pożarnej w Sulejowie na cele kulturalne i społeczne” wpisuje się w szczególności w działania ujęte w programie rewitalizacji w rozdz. 7.2 Działania społeczne LPR. Zadanie będzie oddziaływało w sferze społeczno-gospodarczej poprzez ograniczanie problemów społecznych – wykluczenie społeczne związane z niskim udziałem w kulturze i życiu społecznym i gospodarczym.

Działania społeczne:

- 1) Zwiększenie dostępu do edukacji, kultury, sportu, rekreacji oraz wspieranie działań z zakresu organizacji czasu wolnego dzieci, młodzieży i całych rodzin;
- 2) Wsparcie dla liderów lokalnych i inicjatyw oddolnych;
- 3) Umocnienie wielokulturowego bogactwa oraz tożsamości lokalnej i regionalnej;
- 4) Współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami, organizacjami pozarządowymi i mieszkańcami.

Planowane działanie	Oczekiwane rezultaty	Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Grupa docelowa
Zwiększenie dostępu do edukacji, kultury, sportu, rekreacji oraz wspieranie działań z zakresu organizacji czasu wolnego dzieci, młodzieży i całych rodzin	Wszechstronne wykształcenie i aktywizacja mieszkańców.	Gmina Sulejów, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulejowie Placówki oświatowe i opieki zdrowotnej Fundacje i stowarzyszenia	Mieszkańcy obszaru rewitalizacji Mieszkańcy z poza obszaru rewitalizacji
Wsparcie dla liderów lokalnych i inicjatyw oddolnych	Wzrost udziału społeczeństwa w kształtowaniu życia na terenie miasta i gminy.	Gmina Sulejów, Miejski Ośrodek Kultury w Sulejowie Biblioteka Miejska w Sulejowie , Fundacje i stowarzyszenia	Mieszkańcy obszaru rewitalizacji Mieszkańcy z poza obszaru rewitalizacji
Umocnienie wielokulturowego bogactwa oraz tożsamości lokalnej i regionalnej	Wzmocnienie utożsamienia się mieszkańców z miastem.	Gmina Sulejów, Miejski Ośrodek Kultury w Sulejowie Biblioteka Miejska w Sulejowie , Fundacje i stowarzyszenia	Mieszkańcy obszaru rewitalizacji Mieszkańcy z poza obszaru rewitalizacji
Współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami, organizacjami pozarządowymi i mieszkańcami	Poprawa komunikacji oraz aktywizacja środowisk lokalnych w celu rozwiązywania problemów społecznych.	Gmina Sulejów Fundacje i stowarzyszenia	Mieszkańcy obszaru rewitalizacji Mieszkańcy z poza obszaru rewitalizacji

Zadanie 4 ma doprowadzić do **rozwoju kapitału ludzkiego oraz ma na celu ograniczenie problemów społecznych na obszarze.** W budynku Straży organizowane będą spotkania dla osób chętnych do założenia małej działalności gospodarczej. Organizowane będą spotkania z ludźmi biznesu, organizacjami, pracownikami gminy, którzy będą zachęcać i pomagać w założeniu małej działalności gospodarczej. W budynku Straży pożarnej powstanie miejsce kultury, spotkań, wernisaży, koncertów, festiwali muzycznych i mitingów artystycznych. Tutejsza orkiestra OSP – będąca wizytówką miasta -

będzie mogła organizować próby, budynek zyska charakter otwarty, historyczne eksponaty będą dostępne do obejrzenia dla zwiedzających. Charakter społeczny uzupełnią spotkania organizacji pozarządowych które będą użytkować nieodpłatnie na cele konferencje, spotkania, prezentacje. To tam spotykać się będą mieszkańcy. Organizowane będą spotkania z ludźmi kultury, sztuki, gospodarki, prowadzone zajęcia aktywizujące dla osób bezrobotnych. Prowadzone będą także spotkania dla młodych osób zainteresowanych lokalną tradycją kulinarną. Koła gospodyń wiejskich odnawiać będą stare tradycje kulinarne, których korzenie sięgają epoki romańskiej. Może to stanowić również dużą atrakcję turystyczną oraz pobudzić miejscowych do rozpoczęcia działalności w tej branży.

Zadanie to w swym odwołaniu w Programie Rewitalizacji ma także przypominać o niezwykłej historii Sulejowa i jego okolic – poprzez odwołujące się do historii przyjęte lokalne nazwy: plac Straży, historyczny zabytkowy budynek Straży oraz czynnik społeczny – wielopokoleniowe tradycje muzyczne kultywowane w organizowanych występach orkiestry OSP z bogatym 100-letnim doświadczeniem i pochodzeniem.

Zadanie będzie realizowane na zdefiniowanym w LPR obszarze rewitalizacji.

Projekt objęty przedmiotowym studium wykonalności jest komplementarny wobec innych projektów rewitalizacyjnych ujętych w programie rewitalizacji, należą do nich:

- 1) Rewitalizacja Centrum Miasta Sulejowa poprzez budowę kładki pieszo rowerowej nad rz. Pilicą w celu rozwoju turystyki i rekreacji pieszo – rowerowej
- 2) Rewitalizacja obiektów zabytkowych przy ul. Podkurnędz

Oraz do planowanych działań społecznych:

Planowane działanie	Oczekiwane rezultaty
Zahamowanie negatywnych tendencji społecznych w rodzinach poprzez szerokie działania instytucji pomocy społecznej i innych podmiotów działających w tym obszarze	Ograniczanie niekorzystnych zjawisk w rodzinach: przemocy, uzależnień, bezradności, poprzez działania edukacyjne, wspierające i pomoc materialną i instytucjonalną.
Zwiększenie dostępu do edukacji, kultury, sportu, rekreacji oraz wspieranie działań z zakresu organizacji czasu wolnego dzieci, młodzieży i całych rodzin	Wszechstronne wykształcenie i aktywizacja mieszkańców.
Wzmocnienie partnerstwa instytucji rynku pracy, instytucji pomocy i integracji społecznej	Wspomaganie osób długotrwale bezrobotnych poprzez działania aktywizujące, staże, pożyczki i inne formy pomocy
Edukacja zdrowotna społeczeństwa	Promowanie dostępnych form profilaktyki zdrowotnej, w tym profilaktyki uzależnień oraz zdrowego stylu życia.
Wsparcie dla liderów lokalnych i inicjatyw oddolnych	Wzrost udziału społeczeństwa w kształtowaniu życia na terenie miasta i gminy.
Działania na rzecz tworzenia społeczeństwa informacyjnego	Ułatwienie dostępu do nowoczesnych technologii dla mieszkańców, promocja innowacyjnych form kształcenia, zapobieganie wykluczeniu informatycznemu seniorów.

Umocnienie wielokulturowego bogactwa oraz tożsamości lokalnej i regionalnej	Wzmocnienie utożsamienia się mieszkańców z miastem.
Stworzenie atrakcyjnego kalendarza imprez kulturalnych i edukacyjnych na bazie zrewitalizowanych obszarów i obiektów (festyny rodzinne, biesiady, koncerty plenery i wystawy, święta państwowe, obchody rocznic historycznych, itp.)	Wykorzystanie obiektów i obszarów zrewitalizowanych dla pobudzenia życia społecznego i kulturalnego miasta.
Współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami, organizacjami pozarządowymi i mieszkańcami	Poprawa komunikacji oraz aktywizacja środowisk lokalnych w celu rozwiązywania problemów społecznych.

Działań gospodarczych:

Planowane działanie	Oczekiwane rezultaty
Podejmowanie działań wspierających dla sektora małych i średnich przedsiębiorstw w działalności produkcyjnej i usługowej	Wzrost liczby podmiotów w sektorze MŚP.
Stymulowanie rozwoju specjalistycznych usług dla różnych grup odbiorców (np.: obsługi ruchu turystycznego, opieki nad osobami starszymi, itp.)	Wzrost wyspecjalizowanych usług.
Utworzenie Centrum Informacji Turystycznej w strefie śródmiejskiej	Profesjonalna obsługa ruchu turystycznego .
Opracowanie i wdrożenie spójnego systemu promocji gospodarczej i inwestycyjnej miasta i gminy	Przyciągnięcie inwestorów zewnętrznych tworzących nowe miejsca pracy.
Wspieranie inicjatyw ponadgminnych w celu tworzenia spójnych projektów turystycznych opartych o walory danego regionu	Współpraca dla rozwoju ruchu turystycznego w mieście i regionie.
Budowa i promocja lokalnej marki „Sulejów”	Kompleksowe działania promocyjne skierowane do szerokiego kręgu odbiorców (turystów, inwestorów, gości, itp).
Utworzenie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji	Zarządzanie powstałą bazą sportowo-rekreacyjną i organizacja życia sportowego.

Działań przestrzennych i infrastrukturalnych:

Planowane działanie	Oczekiwane rezultaty
Opracowanie i przyjęcie Planu Ochrony Parku Kulturowego dla strefy śródmiejskiej Sulejowa	Wprowadzenie zasad kształtowania przestrzeni śródmiejskiej z zachowaniem ładu i estetyki oraz wyeksponowaniem walorów.
Realizacja działań w stosunku do obiektów zabytkowych zawartych w Programie Opieki nad Zabytkami poprzez opracowanie Planu Ochrony Parku Kulturowego Sulejów Podklasztorze	Ochrona zabytkowych obiektów i przestrzeni oraz wyeksponowanie i wykorzystanie w rozwoju społeczno-gospodarczym walorów w/w obiektów.
Zapewnienie bezpieczeństwa komunikacyjnego w centrum miasta poprzez modernizację i rozbudowę dróg w centrum miasta.	Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym i pieszym w newralgicznych rejonach miasta.
Wspieranie rozwoju infrastruktury technicznej i przyłączy do budynków indywidualnych	Wzrost wyposażenia budynków w infrastrukturę sieciową.
Wspieranie wzrostu efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej, przedsiębiorstw i budynków prywatnych (termomodernizacje i modernizacje źródeł ciepła)	Obniżenie kosztów utrzymania budynków i ochrona środowiska naturalnego.

Wspieranie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych w budynkach użyteczności publicznej, przedsiębiorstwach i budynkach prywatnych	Zwiększenie udziału energii pochodzącej z ekologicznych źródeł w sumie wykorzystywanej energii w mieście.
--	---

Projekt jest również komplementarny z projektami zrealizowanymi przez miasto powiatowe Piotrków Trybunalski, projekty te uzyskały dofinansowanie ze środków UE w latach 2007 – 2013, np.:

- Trakt Wielu Kultur - rozwój potencjału turystycznego Miasta poprzez rewitalizację zabytkowych obszarów Piotrkowa Trybunalskiego
- Trakt Wielu Kultur - rozwój potencjału turystycznego Miasta poprzez rewitalizację zabytkowych obszarów Piotrkowa Trybunalskiego - etap II
- eRodzina - likwidacja barier wykluczenia cyfrowego na obszarze miasta Piotrkowa Trybunalskiego
- Program wyrównywania szans edukacyjnych uczniów klas I-III z piotrkowskich szkół podstawowych poprzez indywidualizację nauczania
- Kompleksowe zajęcia wyrównawcze dla uczniów piotrkowskich szkół Gimnazjalnych
- ZDOBYWAM ŚWIAT - kompleksowe zajęcia wyrównawcze i wspierające rozwój uczniów klas IV i V piotrkowskich szkół podstawowych
- Zajęcia terapeutyczno-wspomagające dla niepełnosprawnych uczniów z piotrkowskich szkół podstawowych

■ POLITYKI HORYZONTALNE

Zgodność projektu z polityką zrównoważonego rozwoju

Projekt wywiera pozytywny wpływ na politykę zrównoważonego rozwoju, ponieważ nie odbywa się kosztem naruszenia równowagi w przyrodzie. Zgodnie z Rozporządzeniem 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006, art. 8 Zrównoważony rozwój, cele projektu są osiągnane w sposób zgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz unijnym wspieraniem celu zachowania, ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego, zgodnie z art. 11 i art. 191 ust. 1 TFUE, z uwzględnieniem zasady „zanieczyszczający płaci”. Projekt przyczynia się do ochrony środowiska oraz łagodzenia zmian klimatu poprzez zmniejszenie energochłonności infrastruktury. Projekt zakłada zwiększenie efektywności energetycznej związane z budową energooszczędnego oświetlenia LED. Dodatkowo zaplanowano wymianę okien oraz instalacji centralnego ogrzewania w zabytkowym budynku Straży Pożarnej w Sulejowie, dzięki czemu ograniczone zostaną straty ciepła, a tym samym podniesiona zostanie efektywność energetyczna budynku. Projekt wpływa więc na poprawę jakości powietrza, ponieważ przyczynia się do ograniczenia zużycia energii cieplnej – zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło. W celu wspierania zrównoważonego rozwoju, brane są pod uwagę wymogi ochrony

środowiska. Zgodnie z polityką Unii w dziedzinie środowiska dąży się w projekcie do osiągnięcia następujących celów: - zachowania, ochrony i poprawy jakości środowiska, - ochrony zdrowia ludzkiego, - ostrożnego i racjonalnego wykorzystywania zasobów naturalnych, - promowania na płaszczyźnie międzynarodowej środków zmierzających do rozwiązywania regionalnych lub światowych problemów w dziedzinie środowiska, w szczególności zwalczania zmian klimatu. Projekt jest zgodny i spójny z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz unijnym wspieraniem celu zachowania, ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego, zgodnie z art. 11 i art. 191 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

W wyniku realizacji projektu wystąpi pozytywne oddziaływanie na kwestie związane z efektywnością energetyczną i ograniczeniem emisji gazów cieplarnianych. Zastosowane zostaną następujące rozwiązania: zaprojektowane zostanie oświetlenie zasilane panelem słonecznym, zaprojektowane zostanie oświetlenie w oparciu o oprawy ze źródłem LED, wymieniona zostanie stolarka okienna. Efektem działań rewitalizacyjnych będzie więc znaczne zmniejszenie zużycia energii pochodzącej ze źródeł konwencjonalnych. Wiąże się to zatem z ograniczeniem emisji szkodliwych substancji do środowiska, co wpłynie na zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza. Przedmiotowe przedsięwzięcie będzie pozytywnie oddziaływać na środowisko naturalne z uwagi na właściwe zabezpieczenie wszystkich jego elementów, dzięki zastosowanym rozwiązaniom projektowym, przestrzennym, funkcjonalnym i technicznym tj. wody powierzchniowe i podziemne, powietrze, powierzchnię ziemi, świat roślinny i zwierzęcy. Przyjęte w ramach projektu rozwiązania uwzględniają zmienność klimatu. Zadanie to jest spójne z głównym celem UE w polityce ochrony środowiska, które polega głównie na ochronie zdrowia człowieka. Realizacja przedsięwzięcia przyczyni się do realizacji celów polityki ochrony środowiska oraz do zachowania zasady zrównoważonego rozwoju. Przełoży się to na rozwój aktywności gospodarczej oraz ochronę i zachowanie dziedzictwa przyrodniczego i ograniczenie szkodliwej antropopresji. Obecnie przestrzeń wraz z infrastrukturą jest dysfunkcyjna – ulega stopniowej degradacji wraz z otoczeniem, co negatywnie wpływa na środowisko naturalne i otoczenie. Nie podjęcie próby wdrożenia przedsięwzięcia wpłynęłoby negatywnie na położenie społeczno-ekonomiczno-środowiskowe tej części regionu.

Brak inwestycji to postępujące negatywne oddziaływanie skutków na środowisko oraz postępujące wykluczenie społeczne na obszarze Gminy.

Zgodność projektu z polityką równych szans kobiet i mężczyzn

Projekt wywiera pozytywny wpływ na politykę równych szans kobiet i mężczyzn. Odnosząc się do art. 7 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006, ze względu na charakter projektu w trakcie jego tworzenia, wdrażania jak i późniejszych efektów, zostanie zachowana równość

szans kobiet i mężczyzn. Realizacja działań zawartych w projekcie pozwoli na korzystanie z obiektów, miejsc i przestrzeni zrewitalizowanych, zarówno kobietom jak i mężczyznom. Mieszkańcy Gminy, gmin sąsiednich i powiatu (kobiety i mężczyźni) uzyskają równy powszechny dostęp do odnowionej miejskiej strefy użyteczności publicznej, rekreacyjnej i kulturalnej, umożliwiającej im aktywny udział w życiu publicznym, w tym rozwój społeczno-zawodowy. Każdy kto wyrazi chęć i gotowość będzie mógł skorzystać z rezultatów projektu. Co istotne, osoby zaangażowane w realizację projektu posiadają odpowiednią wiedzę w zakresie obowiązku przestrzegania zasady równości szans kobiet i mężczyzn i potrafią stosować tę zasadę w codziennej pracy przy projekcie.

Podsumowując, projekt pozostaje w zgodzie z art. 7 Rozporządzenia ogólnego Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. oraz z wytycznymi Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju z dnia 8 maja 2015 r. w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014 – 2020.

Zgodność projektu z polityką równości szans i niedyskryminacji w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami

Projekt wywiera pozytywny wpływ na politykę równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Dostęp do projektu będą mieć wszyscy zainteresowani w tym osoby niepełnosprawne, mniejszości etniczne oraz wszystkie grupy zagrożone wykluczeniem społecznym. Projekt zapobiega dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną podczas jego przygotowania i wdrażania. Projekt zakłada współpracę oraz udostępnianie efektów projektu również innym narodowościom. Projekt w żaden sposób nikogo nie ogranicza w dostępie do jego produktów i rezultatów. Ważnym elementem projektowania będzie zniwelowanie istniejących barier architektonicznych, co umożliwi rozwój inicjatyw skierowanych do osób niepełnosprawnych (z niepełnosprawnością ruchową) z obszaru rewitalizacji i podejmowanie przez te osoby aktywności, m.in.: eliminacja barier architektonicznych (łagodne spadki, likwidacja progów, miejsca parkingowe dla **niepełnosprawnych, oświetlenie** przestrzeni poprawiające widoczność i bezpieczeństwo, TIK – kioski internetowe z informacją turystyczną).

W ramach promocji projektu informacje o nim będą udostępniane na stronie internetowej Wnioskodawcy. Strona będzie dostosowana do potrzeb osób niedowidzących (duże czcionki, kontrast).

Przekazy informacyjno-promocyjne będą formułowane w sposób wolny od stereotypów, nie wykluczający określonych grup społecznych z podejmowanych działań. W projekcie przestrzegane będą reguły koncepcji uniwersalnego planowania w zakresie dostępności, użyteczności, elastyczności zastosowanych rozwiązań dla osób niepełnosprawnych. Szczegółowy opis zastosowania w projekcie koncepcji uniwersalnego planowania, zgodnie z wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020 z dnia 8 maja 2015 r., znajduje się w rozdz. 4.1.4 studium wykonalności. Projekt jest zgodny z art. 7 rozporządzenia

Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006.

Zgodność projektu z polityką konkurencji i zamówień publicznych

Projekt jest pozytywny pod względem polityki konkurencji i zamówień publicznych.

Projekt jest zgodny z przepisami wspólnotowymi i krajowymi regulującymi kwestie konkurencji i zamówień publicznych – Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca Dyrektywę 2004/18/WE, oraz ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo Zamówień Publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2164 z późn. zm.). Projekt spełnia również wymogi w stosunku do wydatków ponoszonych zgodnie z zasadą uczciwej konkurencji, określone w rozdziale 6.5 Wytocznych ministra infrastruktury i rozwoju z dnia 10 kwietnia 2015 r. w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.

Wnioskodawca z mocy ustawy PZP zalicza się do podmiotów zobowiązanych stosować procedury zamówień publicznych (art. 3 ust. 1 pkt 3 ustawy Prawo Zamówień Publicznych). Projekt przewiduje stosowanie ustawowych procedur udzielania zamówień publicznych w trybie konkurencyjnym (przetargowym lub zgodnie z zasadą konkurencyjności).

4. Identyfikacja projektu

4.1. Podstawowe dane o projekcie

4.1.1 Beneficjent projektu

Beneficjentem projektu jest Gmina Sulejów.

ul. Konecka 42

97-330 Sulejów

Telefon: 44 610 25 00

Faks: 44 616 25 51

poczta elektroniczna: um@sulejow.pl

adres strony internetowej: www.sulejow.pl

4.1.2 Tytuł projektu

Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez odnowę przestrzeni publicznych i przywrócenie funkcji społeczno-gospodarczych

4.1.3 Lokalizacja projektu

Gmina Sulejów położona jest w granicach administracyjnych województwa łódzkiego, powiatu piotrkowskiego w jego południowo-wschodniej części (stanowi 13,17% jego powierzchni). Graniczy z gminami:

- od północy z gminą Wolbórz,
- od zachodu - Piotrków Trybunalski (powiat grodzki) i Rozprza,
- od południa - Ręczno,
- od wschodu – z gminą Aleksandrów oraz z gminą Mniszków z powiatu opoczyńskiego.

Położenie Miasta i Gminy Sulejów (opracowanie własne)

Województwo łódzkie

Powiat Piotrkowski

Miasto i Gmina Sulejów

Miasto Sulejów

Miasto Sulejów położone jest we wschodniej części gminy, częściowo stanowi jej granicę.

Gmina zlokalizowana jest w niedalekiej odległości od wielkomiejskich ośrodków przemysłowych i regionalnych: 57 km od Łodzi, 14 km od Piotrkowa Trybunalskiego i 73 km od Kielc. Odległość gminy do Warszawy wynosi 150 km.

Powierzchnia gminy wynosi 188,82 km², składają się na nią: miasto Sulejów oraz 34 miejscowości w 25 sołectwach. Miasto zajmują powierzchnię 26,26 km².

Miasto posiada bardzo korzystne położenie komunikacyjne, przecinają go ważne arterie drogowe:

- droga krajowa Nr 12 relacji: granica zachodnia Łęknica - Żary - Leszno - Kalisz - Łask - Piotrków Trybunalski - Sulejów - Opoczno - Radom - Lubli - Chełm - granica wschodniej w Dorohusku,
- droga krajowa Nr 74 relacji: Sulejów - Kielce - Zamość - Zosina na granicy wschodniej.

Poza granicami miasta przebiega droga wojewódzka nr 742 Włodzimierzów – Włoszczowa. Układ komunikacyjny Miasta i Gminy łączy się z drogą A-1 Gdańsk – Cieszyn i drogą krajową nr 8 Warszawa – Wrocław w piotrkowskim węźle komunikacyjnym.

■ **Charakterystyczne cechy lokalizacji, które mają wpływ na osiągnięcie celów projektu:**

Projekt będzie realizowany na obszarze rewitalizacji wytyczonym w *Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta i Gminy Sulejów na lata 2016 – 2023*.

Jak zapisano w *Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta i Gminy Sulejów na lata 2016 – 2023*: „(...) śródmiejska część miasta Sulejów – Centrum, charakteryzująca się najwyższą koncentracją obszarów problemowych w podsystemie społecznym przy jednoczesnym występowaniu kryzysu w obszarze gospodarczym oraz środowiskowym, wskazane jako teren zdegradowany. Tym samym teren ten wskazany został jako podstawowy obszar rewitalizacji gminy Sulejów.

Określana jako Centrum część miasta Sulejów obejmują strefę śródmiejską, w tym historyczny układ przestrzenny rynków na obu brzegach Pilicy. W jego skład wchodzi ulice: Plac Straży, ul. Górna, ul. Polna, ul. Szkolna, ul. Krakowska, ul. Podkurnędz, ul. Częstochowska, ul. Nadpiliczna, ul. Staropiotrkowska, ul. Cmentarna, tereny pomiędzy ulicami: Piotrkowską, Szkolną i Polną, oraz ul. Rynek, ul. Garncarska, ul. Konecka, ul. Nadrzeczna, ul. Klasztorna, ul. Targowa.

Na wyznaczonym obszarze planowane są działania rozwojowe we wszystkich obszarach problemowych. Centrum Sulejowa poza koncentracją negatywnych zjawisk posiada także niewykorzystany potencjał rozwojowy nie tylko dla samego miasta ale także i gminy. Proces rewitalizacji wykorzystujący potencjał dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego uruchomi mechanizmy sprzyjające lokalnemu rozwojowi. W granicach obszaru rewitalizacji zlokalizowanych jest wiele obiektów użyteczności publicznej, w tym (m.in. placówki edukacyjne, instytucje kultury, miejsca kultu religijnego itp..) świadczących różnorodne usługi na rzecz mieszkańców Sulejowa. Centrum Sulejowa jest miejscem częstych wizyt innych użytkowników (tj. osób nie mieszkających w samym mieście, lecz korzystających ze zlokalizowanych w nim usług) oraz turystów. Centrum Sulejowa to także istotny obszar z punktu widzenia wzmocnienia funkcji centrotwórczych, powstrzymujących proces depopulacji i odpływy podmiotów gospodarczych.

Duża atrakcyjność turystyczną oraz wielofunkcyjność Centrum Sulejowa, przy wykorzystaniu potencjału obszarów wspierających proces rewitalizacji, przyczyni się do stworzenia z Sulejowa lokalnego ośrodka wzrostu.

W związku z czym w „Lokalnym Programie Rewitalizacji...” wyznaczony został obszar w śródmiejskiej części miasta Sulejowa zwany Centrum, (właściwie dwa tereny, po obu stronach Pilicy), który traktowany będzie jako główny teren wymagający wsparcia i wyprowadzenia ze stanu kryzysowego.”

Rysunek. Mapa poglądowa terenu rewitalizacji w Sulejowie

Źródło: Lokalny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Sulejów na lata 2016 – 2023

Lokalizacja projektu:

Inwestycja zlokalizowana będzie na działkach nr: 141, 353/3, 354, 355, 356/3, 356/4, 356/5, 356/7, 356/9, 361/1, 361/2, 361/3, 362, 370, 259/3, 259/4, 259/5, 259/6, 259/7, 259/8, 259/10, 260 w obrębie ewidencyjnym nr 8 Sulejów,

oraz na działkach nr: 1/1, 1/2, 1/3, 1/4, 1/20, 3, 4, 8/3, 15, 17 w obrębie ewidencyjnym nr 17 Sulejów.

4.1.4 Opis projektu

Projekt polega na kompleksowej rewitalizacji przestrzeni miejskiej Sulejowa. Przewiduje odnowę historycznego wizerunku Sulejowa. Miasto ma wykorzystać potencjał środowiskowy swojego położenia i powiązać funkcje społeczne, gospodarcze z Pilicą.

Projekt obejmuje swym zakresem zadania:

- **Zadanie nr 1: Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez przebudowę Placu Straży i ul. Krakowskiej wraz z infrastrukturą komunalną – I część.** Obejmuje Plac Straży wraz z przystającym skwerem oraz część terenów przyległych wałów rzecznych i terenów zielonych, adaptowanych na potrzeby parkowe, ścieżek pieszo rowerowych i funkcji parkingowych (ul. Górna i Krakowska), wraz z budynkiem usługowym.

- **Zadanie nr 2:** Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez przebudowę ulicy Rynek wraz z przebudową infrastruktury komunalnej. Obejmuje Stary Rynek, wraz z modernizacją części zabudowy oraz przyległych terenów zielonych i wałów na których zaprojektowane zostały ciągi pieszorowerowe.

- **Zadanie nr 3:** Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez zagospodarowanie terenów przy ulicy Szkolnej na cele turystyczno - rekreacyjne. Obejmuje tereny ugoru miejskiego przy ul. Szkolnej w Sulejowie

- **Zadanie nr 4:** Adaptacja pomieszczeń zabytkowego budynku Straży Pożarnej w Sulejowie na cele kulturalne i społeczne

Poniżej przedstawiono opis poszczególnych zadań:

- **Zadanie nr 1: Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez przebudowę Placu Straży i ul. Krakowskiej wraz z infrastrukturą komunalną – I część.**

Zgodnie z „Wytycznymi Programowymi w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014 – 2020” wydatki na zagospodarowanie przestrzeni publicznej funkcjonalnie powiązanej z obiektami poddawanych rewitalizacji, w tym wydatki na budowę, przebudowę, rozbudowę, remont miejsc rekreacji i terenów zielonych, zakup i montaż obiektów małej architektury, prace ziemne, instalacyjne (wydatki na ciągi piesze, pieszo-jezdne lub drogi rowerowe realizowane bez inwestycji w drogę lokalną nie wliczają się do limitu na drogi lokalne) uznaje się za kwalifikowane. Teren jest także funkcjonalnie powiązany z zadaniem 4 – **Adaptacją pomieszczeń zabytkowego budynku Straży Pożarnej w Sulejowie na cele kulturalne i społeczne.**

Nie zachodzi wątpliwość co do kwalifikowalności tych kosztów. **Wszystkie koszty zadania uznać więc należy za kwalifikowane, z wyjątkiem Budynku usługowego (koszt niekwalifikowany).**

Zgodnie z opisem poniżej ulica Krakowska stanowi element placu, a przedmiot projektu przewiduje prace towarzyszące np. odwodnienie z ulicy (element szczegółowo opisany w podpunkcie Szczegółowe założenia projektowe). Nie wliczono więc kosztów do limitu 20%.

Przed II wojną światową Plac Straży pełnił funkcję miejsca imprez kulturalnych, procesji, znajdowała się tutaj karczma, oraz cukiernia, tu też miała początek przeprawa drogowa przez rzekę Pilicę. W wyniku bombardowania niszczącego most we wrześniu 1939r., oraz decyzji o przeniesieniu lokalizacji nowego mostu drogowego na północ od placu, stracił on funkcję tranzytową. Istniejące dwa przedwojenne obiekty są w różnorodnym stanie: budynek straży pożarnej jest w dobrej kondycji technicznej, stan budynku mieszkalnego stanowiącego pierzeję północną placu jest dużo gorszy. Pozostałe, późniejsze budynki są zadbane, choć nie posiadają walorów architektonicznych. Nawierzchnia placu jest asfaltowa, nieestetyczna, posiada liczne ubytki i ślady wcześniejszych napraw. Plac posiada oświetlenie montowane do słupów energetycznych, zniszczone i nieatrakcyjne wizualnie. Tereny zielone w przystającym do placu skwerze jak i w pozostałym otoczeniu są zadbane i dobrze utrzymane. Od wschodniej strony terenu utwardzonego w stronę rzeki płynie ściek deszczowy odkryty, niezabezpieczony. Pełni on funkcję odbioru wód opadowych z placu jak i pobliskich wyżej położonych ulic. Pomimo bezpośredniego sąsiedztwa placu i rzeki Pilicy, i pomimo znacznego ruchu przechodniów jak i ruchu rowerów na wałach rzecznych, nie istnieje utwardzone dojście, ani dojazd umożliwiający poruszanie pomiędzy tymi przestrzeniami. Ze względu na wcześniejsze funkcje plac jest odbierany przez mieszkańców jako miejsce ważne. Wciąż odbywają się tu imprezy kulturalne, pokazy, jasełka itp.

Jednak poza kilkoma imprezami w roku plac nie jest w stanie przyciągnąć użytkowników odstraszać zniszczoną infrastrukturą i nieatrakcyjnym, zaniedbanym obliczem. Obecnie funkcja placu została zdegradowana do przestrzeni parkingowej. Tu zostawiane są auta mieszkańców którzy udają się na przystanki i dojeżdżają do dalszych miejscowości. Parkują tu też tiry i autobusy. Obiekty handlowe tracą renomę i klientów. Pojawiają się nowe usługi charakterystyczne dla obrzeży miast np. skład budowlany, nie przystające do funkcji głównego placu miejskiego.

Plac powinien odzyskać miejski charakter, funkcjonować w świadomości mieszkańców nie jako duży parking, lecz być punktem umawiania się na spotkania, przestrzenią wartą pokazania odwiedzającym ich gościom, miejscem, gdzie spożywamy kawę lub posiłki w punktach gastronomicznych. Plac powinien przyciągać turystów przebywających licznie w Sulejowie i okolicach, być miejscem dobrze prosperujących cukierni, kawiarni i sklepów, usług charakterystycznych dla centrum miast turystycznych. Miejscem, w którym odpoczywamy, poznajemy się, robimy zdjęcia które pokazywane znajomym zachęcają ich do odwiedzenia Sulejowa. Tutaj powinno odbywać się jak najwięcej imprez masowych, zarówno miejskich jak i organizowanych przez stowarzyszenia i organizacje. Jeśli w przyszłości plac odzyskałby swój miejski charakter ściągęłoby to inwestorów skorych do zabudowania pierzei budynkami o wysokiej jakości nawiązując do obudowy placu sprzed II wojny światowej.

Sulejów, będący niedużym miastem znakomicie nadaje się do przemieszczania rowerem w ruchu codziennym mieszkańców jak i turystów. Nie posiada obecnie w centrum wytyczonych ścieżek rowerowych, jednak wokół placu istnieją wydeptane i wyjeżdżone ciągi prowadzące z wałów do mostu drogowego. Obecnie kończą się one na spoczniku schodów terenowych zmuszając rowerzystów do niewygodnego wnoszenia rowerów na wysokość biegu schodów. Należy zaprojektować przebieg

tras pieszo-rowerowych normalizujących ruch na wałach rzecznych i rozprowadzających go bezpiecznie w sieć ulic osiedlowych w centrum Sulejowa, oraz dalej do ośrodków wczasowych. Trasy te będą uzupełnieniem przewidywanych szlaków turystyki rowerowej gmin wzdłuż rzeki Pilicy i wpłyną na dodatkowy ruch turystyczny w Sulejowie.

Spełnienie założeń projektowych osiągnięte będzie przez działania obejmujące modernizację infrastruktury podziemnej i naziemnej oraz nową aranżację placu i skweru wraz z otaczającymi terenami. Modernizacja infrastruktury obejmie: wymianę biegnących pod placem instalacji, tak by ewentualne naprawy nie niszczyły nowej nawierzchni, skablowanie istniejących naziemnych sieci energetycznych, wymiana oświetlenia na oświetlenie słupowe odpowiadające miejskiemu charakterowi przestrzeni, uzupełnienie go oświetleniem niskim punktowym, zakrycie cieku wody deszczowej, oraz wykonanie podziemnej instalacji kanalizacji deszczowej odprowadzającej wody opadowe zarówno z placu jak i pobliskich przestrzeni ulicy Górnej i Krakowskiej. Instalacja podziemna zostanie wykonana w sposób umożliwiający bezkolizyjne przyłączenie dla ewentualnych nowych budynków, zapewnienie punktów przyłączeniowych dla obiektów typu ogródki restauracyjne, sceny dla imprez masowych, lodowiska tymczasowego itp. Obecny problem funkcjonowania placu jako przestrzeni parkingowej zostanie rozwiązany szeregiem działań. Nastąpi budowa parkingu przy ul. Szkolnej, projektowanego w bliskiej odległości przystanków, który obsłuży mieszkańców dojeżdżających do dalszych miejscowości za pomocą komunikacji zbiorowej. Obiekty handlowe działające w budynku straży pożarnej będą obsługiwane poprzez zatoczkę parkingową przy ulicy Górnej. Jest to postój krótkoterminowy i nieuciążliwy. Przebieg ulicy Górnej przed budynkiem straży, ze względu na istniejące wyjazdy wołów strażackich pozostaje zachowany, zostanie odnowiona jezdnia asfaltowa. Imprezy masowe, usługi tymczasowe typu: ogródki kawiarniane, lodowiska itp. będą obsługiwane poprzez nowoprojektowany parking przy ulicy Krakowskiej. Centralna część placu zostaje całkowicie wyłączona z możliwości ruchu pojazdów. Teren ten od zachodu wydzielono pasmem zieleni, od północy i wschodu elementami stałymi placu i latarniami, od południa natomiast przystaje on do skweru. Wokół tego terenu od północy i wschodu wydzielony zostaje pas przeznaczony na sporadyczny ruch obsługujący mieszkańców budynków przy placu. Możliwość swobodnego korzystania z tej przestrzeni będzie możliwa jedynie w północnej jego części.

Wschodnia nitka omawianego pasa zostanie ograniczona z jednej strony poprzez wstawienie słupków stalowych, z drugiej zaś poprzez oznaczenia pionowe zabraniające wjazdu na ulicy Krakowskiej powyżej projektowanego parkingu. Ograniczenia te zostaną zniesione w przypadku pojawienia nowej zabudowy placu i konieczności jej obsłużenia. Projektowane ciągi ruchu rowerowego muszą obsłużyć ruch turystyczny i lokalny. Turyści poruszają się zazwyczaj wzdłuż rzeki Pilicy w kierunku centrum miasta i w kierunku ośrodków wypoczynkowych w północnej i zachodniej części Sulejowa. Ruch lokalny przebiega głównie w kierunku wschód – zachód. Obsługę powyższych tras zapewni wykonanie ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż wału rzeczno i wzdłuż ulicy Piotrkowskiej. Ze ścieżki na wale będzie możliwy zjazd. Natomiast zakończenie trasy wzdłuż ul. Piotrkowskiej wprowadzi ruch rowerowy do ulic osiedlowych o małym natężeniu ruchu: do ul. Staropiotrkowskiej oraz ul. Górnej, zgodnie z wytycznymi GDDKiA. W okresach mniejszego ruchu pieszych, gdy nie będą odbywały się imprezy

plenerowe oraz poza sezonem turystycznym przejazd rowerem przez plac będzie wygodny i możliwy. W pozostałych przypadkach bezpieczniejszym i bardziej komfortowym będzie przejazd wzdłuż wałów rzecznych i wzdłuż ul. Piotrkowskiej. Program rewitalizacji zakłada przebudowę skarpy, znajdującej się na południe od budynku straży, w celu ekspozycji istniejącego bunkra. Jednocześnie teren ten przystaje do pomieszczeń wynajmowanych przez największego obecnie usługodawcę w obszarze placu – sklep spożywczy, którego wejście niefortunnie zlokalizowane jest w okolicach bram wyjazdowych wozów strażackich. Istniejący skwer zostanie wyposażony w utwardzone ścieżki, których przebieg śledzi wydeptane obecnie trakty. Zostanie wydzielona strefa placu zabaw, od strony ul. Górnej osłonięta ogrodzeniem, a od strony wschodniej żywopłotami z wbudowanym w ich linii zamykanym wejściem. Centralna część skweru zabudowana zostanie dającą w słoneczne dni kawałek cienia wiatą, z możliwością rozstawienia stolików i krzeseł, wraz z budynkiem pomocniczym. Będzie on spełniać szereg funkcji: punkt informacyjny, wypożyczalnia i magazyn leżaków, lodziarnia, punkt wydawania ciepłych posiłków i przyznawania nagród w finałach gier terenowych, stanowisko pokazowe podczas imprez masowych lub inne, zależnie od wydarzeń na placu. Znajdą się tam też toalety ogólnodostępne dla użytkowników placu. Ulica Krakowska, jak i biegnące wzdłuż niej chodniki zostaną wyposażone w nową nawierzchnię kamienną. Tereny zielone położone pomiędzy wspomnianą drogą, a wałami rzeczными porośnięte są obecnie w sposób chaotyczny drzewami oraz krzakami. Rośliny te zostaną ukształtowane w atrakcyjny kompleks parkowy, usunięte zostaną niskie samosiejki. Wykonane będą utwardzone ciągi piesze, nawiązujące estetyką do zagospodarowania skweru. Ich układ umożliwi wygodny ruch wzdłuż przewidywanych tras pieszych: **od ul. Krakowskiej oraz** z projektowanego parku w stronę Placu Straży. Przystający do terenów tworzony parking zyska połączenie schodami z wałami w miejscu dedykowanym na ewentualną budowę przystani kajakowej. Ścieżka rowerowa utworzy wygodny zjazd z wałów w kierunku ul. Krakowskiej i dalej w ciągu ulicy w kierunku Placu Straży. Zbudowane zostaną ławki kamienne o siedziskach drewnianych i oświetleniu wbudowanym. Istniejące słupy zostaną usunięte, a sieci skablowane. Transformator następowy zostanie umieszczony w nowej obudowie betonowej w postaci słupa ogłoszeniowego. Oświetlenie latarniami przewidziano wzdłuż zachodniej granicy ul. Krakowskiej jak i wzdłuż ciągów pieszych i rowerowych omawianych terenów parkowych.

Szczegółowe założenia projektowe:

- likwidacja słupów oświetlenia (16szt.) wraz ze skablowaniem instalacji napowietrznej i rozprowadzeniem zasilania do nowoprojektowanych punktów oświetleniowych
- likwidacja transformatora i instalacja nowego wraz z wykonaniem obudowy w postaci słupa ogłoszeniowego – 1szt.
- przebudowa odcinka kanalizacji sanitarnej z rur kamionkowych o300 o długości około 260mb
- przebudowa odcinka kanalizacji sanitarnej z rur kamionkowych o200 o długości około 60mb
- przebudowa przyłącza kanalizacji do budynku straży
- przebudowa odcinka wodociągu z rur o.c. o50 wraz z przyłączeniami
- zakrycie istniejącego odkrytego ścieku deszczowego na długości 35m wraz z przykryciem nasypem ziemnym pod dojskie z placu **na wał rzeczny (ok. 300m³)**

- wykonanie kanalizacji deszczowej odprowadzającej wodę do wspomnianego zakrywanego ścieku z terenu placu, ulicy Górnej, ulicy Krakowskiej i projektowanego parkingu przy wale przeciwpowodziowym. Instalacja o długości około 220mb wyposażona w punktowe wpusty lub odwodnienia liniowe, w granicach przestrzeni ruchu pieszego placu odwodnienia liniowe wykonane w formie szczelinowej.
- uzupełnienie instalacji kanalizacji deszczowej separatorem substancji ropopochodnych podczyszczającym wody opadowe z parkingu przy ul. Krakowskiej, wraz z wykonaniem warstwy nieprzepuszczalnej odprowadzającej do systemu drenażowego wodę przesączającą się przez elementy ażurowe nawierzchni parkingu.
- wykonanie instalacji elektrycznych i wod.-kan. do projektowanego na terenie skweru budynku pomocniczego
- wykonanie zabezpieczonych przyłączy terenowych elektrycznych do obsługi ogródków restauracyjnych i scen imprez masowych – 2szt.
- wykonanie monitoringu - 9 kamer z funkcją nagrywania nocnego, dodatkowo 4 atrapy kamer
- wykonanie (wraz ze skablowaniem instalacji zasilającej oświetlenie jak i zasilające innych obiekty przy placu) nowego oświetlenia, preferowane oświetlenie ledowe: 3 szt. opraw architektonicznych światła pośredniego w centralnej części placu, 1 szt. identycznej lamp jak opisana powyżej oświetlająca plac przy bunkrze, 36 szt. lamp doświetlające skwer, parking, ul. Górną, ul. Krakowską wraz z terenami zielonymi przystających do niej i oświetlenie zastępujące istniejące oświetlenie wału, 37 szt. dościennych opraw umieszczonych w słupkach projektowanego ogrodzenia skweru, ścianach wygradzających schody obok bunkra, pod siedziskami projektowanych ławek kamiennych i przy ścieżce rowerowej przy ul. Piotrkowskiej, 1szt. lampy ulicznej doświetlającej przejście dla pieszych na ul. Piotrkowskiej, 6 szt. oświetlenie montowane do zadaszenia budynku pomocniczego,
- montaż kiosku internetowego z informacją turystyczną – 1szt.
- wykonanie nawierzchni asfaltowej na ulicy Górnej przed budynkiem straży pożarnej oraz w kierunku południowym w granicach opracowywanego tereny - 1500m²
- wykonanie zatoki parkingowej wzdłuż ul. Górnej wraz z zjazdem z działki 357/2 – 280m²
- wykonanie nawierzchni ruchu pieszego z płyt granitowych lub innych kamiennych, kolor jasny, wykończenie krawężnikami (wydzielenie od ruchu kołowego) lub obrzeżami (wydzielenie od innych posadzek i zieleni) granitowymi – 3460m²
- wykonanie nawierzchni ruchu pieszo - kołowego z płyt granitowych lub innych kamiennych, kolor ciemny 1870m²
- wykonanie nawierzchni ruchu pieszego z płyt granitowych lub innych kamiennych, kolor bardzo ciemny – 620m²
- wykonanie parkingu przy ul. Krakowskiej, wykończenie – płyty kamienne wraz z elementami ażurowymi typu ekokratka lub analogiczne – pow. 390m²
- wykonanie schodów terenowych od parkingu przy ul. Krakowskiej na wał, wraz z barierkami analogicznymi do projektowanych barierek wału – 1kpl.
- usunięcie istniejących i wykonanie nowych balustrad na wałach rzecznych – 360m

- wykonanie wzdłuż ulicy Piotrkowskiej nasypu ziemnego (ok. 300m³) pod projektowaną ścieżkę pieszo-rowerową, wraz z wykonaniem muru oporowego i balustrad, oraz demontaż istniejących i budowa nowych schodów terenowych z balustradą
- wykonanie ciągów pieszo - rowerowych na wałach rzecznych, oraz ścieżki rowerowej z wałów w kierunku terenów parkowych przy ul. Krakowskiej – pow. ok. 2800m²
- usunięcie części skarpy w celu wyodrębnienia placu wokół bunkra (ok. 200m³), oraz wykonanie nasypu pod ścieżkę rowerową prowadzącą z wału do ul. Krakowskiej (ok. 200m³)
- wykonanie schodów terenowych przy budynku straży pożarnej, pow. 40m², wraz z wykonaniem barierek i murów oporowych wydzielających schody od skarpy
- prace konserwacyjne i zabezpieczające bunkier po wydobyciu go spod skrywającej go skarpy
- przesunięcie istniejącego przystanku autobusowego
- wykonanie kamiennych elementów małej architektury w kształcie litery „L” wydzielających centralną część placu. Powierzchnia – ok. 80m², wysokość 49cm, wykończone elementami drewnianymi o funkcji ławek (pow. ok. 30m²), z wkomponowanymi klombami (3szt.) będące odbojami wmontowanych w nie latarni oraz śmietników (typ uniemożliwiający wrzucanie worków). Omawiane wydzielania tworzą w centralnej części posiadają okrągłą donicę dla projektowanego drzewa. Pod częścią umożliwiającą siedzenie oświetlenia skierowane w stronę posadzki centralnej placu.
- wykonanie ławek kamiennych wzdłuż ścieżek parkowych przy ul. Krakowskiej. Wymiary i sposób wykonania analogicznie do ławek w centralnej części placu.
- montaż słupków stalowych ograniczających ruch kołowy, demontowane za pomocą kluczyka – 3szt.
- wykonanie trawnika (ok. 60m²) wzdłuż zatoki parkingowej, posiadającego kształt łezki na swym początku i końcu (elementy łezkowate wypukłe, wys ok. 70cm), wraz z elementem kamiennym w postaci niewielkiego mostka umożliwiającego przejście przez trawnik.
- stojaki na rowery – 15szt.
- ogrodzenie skweru – dł. ok. 40m, 11 słupków murowanych wys. ok. 2-2,2m, z wmontowanym obustronnie oświetleniem, przęsła z elementów stalowych
- plac zabaw z wyposażeniem – pow. 150m²
- żywopłot niski – dł. 23m z furtką stalową
- budynek pomocniczy o konstrukcji drewniano - murowanej z częścią wydzieloną ścianami, zamykaną roletą, pow. ok. 35m², wyposażoną w przyłącza wod.-kan. i elektryczne, oraz z wiatą o pow. ok. 70m². W południowej ścianie budynku otwór umożliwiający wyświetlanie filmów z projektora na ścianę budynku sąsiedniego na działce nr 365/2, wraz z pomalowaniem przestrzeni tej ściany tworzącej ekran, kolor biały.
- ukształtowanie istniejącej zieleni pomiędzy ul. Krakowską a wałami rzeczными poprzez niezbędne docięcia, usunięcia, wyrównanie trawników, ewentualne nasadzenia.

Budynek usługowy na placu Straży (stanowiący koszt niekwalifikowany w projekcie) będzie pełnił funkcje usługowe: wyświetlanie filmów, kiosk z pamiątkami lub kawiarnia, przestrzenie komunikacyjne, toalety.

Fot. Projektowany plac Straży – wizualizacja

Fot. Projektowany plac Straży – wizualizacja

- Zadanie nr 2: Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez przebudowę ulicy Rynek wraz z przebudową infrastruktury komunalnej.

Zgodnie z „Wytocznymi Programowymi w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014 – 2020” wydatki na zagospodarowanie przestrzeni publicznej funkcjonalnie powiązanej z obiektami poddawanych rewitalizacji, w tym wydatki na budowę, przebudowę, rozbudowę, remont miejsc rekreacji i terenów zielonych, zakup i montaż obiektów małej architektury, prace ziemne, instalacyjne (wydatki na ciągi piesze, pieszo-jezdne lub drogi rowerowe realizowane bez inwestycji w drogę lokalną nie wliczają

się do limitu na drogi lokalne) uznaje się za kwalifikowane. Teren jest funkcjonalnie powiązany z zadaniem 4 – adaptacją obiektu. Wszystkie koszty zadania uznać więc należy za kwalifikowane. Nie zachodzi wątpliwość co do kwalifikowalności tych kosztów.

Obecnie Stary Rynek pełni funkcję komunikacyjną oraz parkingową dla mieszkańców oraz przyjezdnych. Główna nawierzchnia asfaltowa jest zniszczona i popękana. W pasie pomiędzy rynkiem a rzeką Pilicą, w obrębie wału występuje liczna zdegradowana i zaniedbana zieleń niska. Plac otoczony jest zniszczonymi drzewami oraz trawnikami. Chodniki z płyt chodnikowych z licznymi ubytkami, częściowo poprzerastane trawą. Pomimo bezpośredniego sąsiedztwa rynku i rzeki Pilicy i pomimo znacznego ruchu przechodniów jak i ruchu rowerów na wałach rzecznych, nie istnieje utwardzone dojście, ani dojazd umożliwiający przejście z placu nad rzekę. Jedyne dojście stanowią wydeptane ścieżki. Rynek posiada oświetlenie montowane do słupów energetycznych, zniszczone i nieatrakcyjne wizualnie. Budynek zlokalizowany w obrębie Rynku są częściowo zaniedbane i wymagające odświeżenia lub remontu. Centralna część możliwego przejścia pomiędzy Rynkiem a wałem zajęta jest przez działki prywatne. Na ich terenie znajduje się zdewastowany, parterowy pustostan, wraz z utwardzonym placem i nieuporządkowanymi hałdami ziemi. W obrębie rynku zlokalizowane są nieliczne usługi, głównie ściśnięte w obrębie wejścia na Rynek od strony ul. Koneckiej. W obszarze Rynku znajduje się również Biblioteka Publiczna.

Stary Rynek powinien uzyskać szerszą funkcję handlową, przyciągając mieszkańców i przyjezdnych poprzez dobrą komunikację z terenem miasta oraz z rzeką. Uporządkowanie, odnowienie oraz wydzielenie stref nawierzchni na komunikację samochodową, pieszą, jedną i handlową oraz skomunikowanie działek prywatnych z rewitalizowanym założeniem Starego Rynku powinno być priorytetem. Jednocześnie Rynek powinien wspierać funkcjonalnie Plac Straży poprzez okazjonalne imprezy handlowe odbywające się w jego obszarze.

Wszystkie te działania powinny nakłonić mieszkańców Rynku, a w szczególności właściciela wymienionego wcześniej pustostanu do szerszych inwestycji w swoje obiekty powiększając jeszcze funkcję handlową centrum. Spełnienie założeń projektowych osiągnięte będzie przez działania obejmujące modernizację infrastruktury podziemnej i naziemnej oraz nową aranżację rynku wraz z otaczającymi terenami. Modernizacja infrastruktury obejmuje: wymianę biegnących pod Rynkiem i w jego obrębie instalacji, skablowanie istniejących naziemnych sieci energetycznych, wymianę oświetlenia na oświetlenie słupowe odpowiadające miejskiemu charakterowi przestrzeni, zapewnienie punktów przyłączeniowych dla tymczasowych obiektów handlowych zlokalizowanych części utwardzonej Rynku, wykonanie małej architektury pod postacią nowych ławek i koszy na odpady oraz stojaków na rowery. W części południowo-wschodniej, na łuku jezdni zostaną wydzielone miejsca postojowe, umożliwiające parkowanie osobom zainteresowanym. Nie utrudni to komunikacji mieszkańcom znajdujących się tam posesji. Część jezdni zostanie wydzielona od utwardzonej części placu Starego Rynku poprzez wprowadzenie stojaków na rowery. Nie utrudni to jednak komunikacji kołowej z budynkami zlokalizowanymi w centralnej części rynku, umożliwiając im pełnienie funkcji handlowej i/lub mieszkalnej. Poprzez odpowiednie oznakowanie terenu zabronione zostanie parkowanie w tym obszarze. Zachowany zostanie jego otwarty charakter. Od strony wału

projektowane ścieżki parkowe wraz z zejściem będzie możliwie wiernie powtarzać istniejące obecnie wydeptane ścieżki. Zostaną zaprojektowane ścieżki pieszo – rowerowe wzdłuż rzeki łączące bezpośrednio Rynek z ulicą Piotrkowską, miejsca postojowe dla rowerów, oraz zjazdy na teren. Istniejąca zieleń wysoka i niska zostanie uporządkowana. Chodniki w ich obszarze zostaną wymienione. Centralna część Rynku zostanie utwardzona posadzką z kamienia umożliwiającą odbywanie się na tym terenie imprez okolicznościowych. Przewiduje się budowę monitoringu miejskiego, elementy małej architektury, umiejscowienie lamp ulicznych, urządzenie zieleni oraz budowę odwodnienia.

Szczegółowe założenia projektowe:

- likwidacja słupów oświetlenia (7szt.)
- przebudowa odcinka magistrali wodociągowej z rur żeliwnych kielichowych O250 uszczelnianych sznurem bawełnianym i ołowiem o długości 150mb, na wodociąg z rur PEHD PE80 SDR 11 o średnicy tłoczenia O300
- przebudowa odcinka kanalizacji sanitarnej O300 z rur kamionkowych o długości 271mb wraz z przyłączami
- przebudowa wodociągu z rur OCO50 o łącznej długości 140mb wraz z dwunastoma przyłączami
- wykonanie zabezpieczonych przyłączy terenowych elektrycznych do obsługi stoisk handlowych na placu – 4szt.
- wykonanie monitoringu - 2 kamer obrotowych z funkcją nagrywania nocnego, dodatkowo 2 atrapy kamer
- wykonanie (wraz ze skablowaniem instalacji zasilającej oświetlenie jak i pozostałe elementy placu) nowego oświetlenia: oświetlenie placowe ledowe na słupach pojedyncze – 9szt.
- wykonanie (wraz ze skablowaniem instalacji zasilającej oświetlenie jak i zasilające innych obiekty przy placu) nowego oświetlenia: oświetlenie placowe ledowe na słupach podwójne – 17szt, 9 szt. lamp zastępujące istniejące oświetlenie wału (ledowe),
- wykonanie nawierzchni asfaltowej w granicach opracowywanego terenu - 1400m²
- wykonanie zatok parkingowych wzdłuż ulicy - 200m²
- wykonanie nawierzchni ruchu pieszego z płyt granitowych lub innych kamiennych, kolor jasny, wykończenie krawężnikami (wydzielenie od ruchu kołowego) lub obrzeżami (wydzielenie od innych posadzek i zieleni) granitowymi – 670m²
- wykonanie odwodnienia terenu - 3600 m²
- wykonanie nawierzchni ruchu pieszo - kołowego z płyt granitowych lub innych kamiennych, kolor ciemny wykończenie krawężnikami (wydzielenie od ruch kołowego) lub obrzeżami (wydzielenie od innych posadzek i zieleni) granitowymi - 1400m²
- wykonanie schodów terenowych na ulicę Konecką, wraz z wykonaniem barierek i murów oporowych wydzielających schody od skarpy (wykonanie nawierzchni ruchu pieszo z płyt granitowych lub innych kamiennych, kolor ciemny wykończenie krawężnikami) – 15 m²
- wykonanie nawierzchni ruchu pieszego z płyt granitowych lub innych kamiennych, kolor bardzo ciemny – 110m²

- wykonanie nawierzchni ruchu pieszego z kostki betonowej przy wejściu na skarpę – 70 m²
- mur oporowy z betonu architektonicznego - długość 28 m, grubość 0,5 m wysokość zmienna - średnia 2 m
- wykonanie skarpy prowadzącej do mostu – grunt - 400 m³
- wykonanie nawierzchni z kostki betonowej chodnika wzdłuż ulicy – 375m²
- wykonanie ciągów pieszo - rowerowych na wałach rzecznych – pow. ok. 1550m²
- wykonanie ciągów pieszo - rowerowych łączących stary Rynek z ulicą Piotrkowską, placem oraz drogą – pow. ok. 175m²
- usunięcie istniejących i wykonanie nowych balustrad na wałach rzecznych – 550m
- wykonanie schodów terenowych na ulicę Piotrkowską, wraz z wykonaniem barierek i murów oporowych wydzielających schody od skarpy – 25m²
- wykonanie trawnika wzdłuż ulicy Rynek - 450 m²
- stojaki na rowery – 80szt.
- montaż nowego oznakowania pionowego drogowego - 2 słupów z 1-2 znakami
- rekonstrukcja trawników w obrębie Starego Rynku i skarpy nadrzecznej - 1300 m²
- uporządkowanie istniejącej zieleni wysokiej,
- ławki w konstrukcji żeliwnej zdobionej, elementy siedziska i oparcia drewniane, impregnowane i lakierowane wg kolorystyki istniejącej - 13 szt.
- kosze na śmieci w konstrukcji żeliwnej zdobionej, elementy zewnętrzne drewniane, impregnowane i lakierowane wg kolorystyki istniejącej. Kosz zabezpieczony (typ uniemożliwiający wrzucanie worków) - 8 szt.

Fot. Stary Rynek – wizualizacja

Fot. Stary Rynek – wizualizacja

- Zadanie nr 3: Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez zagospodarowanie terenów przy ulicy Szkolnej na cele turystyczno - rekreacyjne.

Zgodnie z „Wytycznymi Programowymi w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014 – 2020” wydatki na zagospodarowanie przestrzeni publicznej funkcjonalnie powiązanej z obiektami poddawanych rewitalizacji, w tym wydatki na budowę, przebudowę, rozbudowę, remont miejsc rekreacji i terenów zielonych, zakup i montaż obiektów małej architektury, prace ziemne, instalacyjne (wydatki na ciągi piesze, pieszko-jezdne lub drogi rowerowe realizowane bez inwestycji w drogę lokalną nie wliczając się do limitu na drogi lokalne) uznaje się za kwalifikowane. Teren jest funkcjonalnie powiązany z zadaniem 4 – adaptacją obiektu. Wszystkie koszty zadania uznać więc należy za kwalifikowane. Nie zachodzi wątpliwość co do kwalifikowalności tych kosztów.

Na działkach ugoru miejskiego przy ulicy Szkolnej do początku lat 90-tych działało przedszkole. Po jego zamknięciu teren nie został zagospodarowany, główny budynek edukacyjny został zburzony. Obecnie istnieją tam zrujnowane, pozbawione dachów budynki byłego przedszkola, które będą wkrótce wyburzone na podstawie oddzielnego postępowania administracyjnego. Teren ma kształt zbliżony do prostokąta, jest zaniedbany, sporadycznie wykonywane jest przycięcie zieleni niskiej, drzewa nie są przycinane, burze i nawałnice czasami łamią ich konary. Na południowej części terenu występują liczne, stare drzewa, atrakcyjne wizualnie, północna część jest ich niemalże pozbawiona. Okoliczne tereny zabudowane są obiektami mieszkalnictwa jednorodzinne, zlokalizowany jest tu komisariat policji.

Teren przy ulicy szkolnej powinien pełnić rekreacyjno-wypoczynkową funkcję uzupełniającą dla rewitalizowanych placów. Ze względu na turystyczny charakter Sulejowa należy stworzyć zaplecze dla osób odwiedzających miasto nastawionych na aktywną formę wypoczynku. O wyborze miejsca spędzenia urlopu decyduje wachlarz możliwości spędzenia wolnego czasu. Dla wielu uprawianie

ulubionej dyscypliny sportu jest elementem przeważającym o wyborze lokalizacji. Intencją proponowanych rozwiązań jest uzupełnienie dostępnej oferty o sporty raketowe zarówno dla turystów jak i mieszkańców. Południowa część z atrakcyjnymi zadrzewieniami powinna dopełniać funkcję centrotwórczą rewitalizowanych placów poprzez stworzenie parku miejskiego z zapleczem rekreacyjno-wypoczynkowym. Omawiany teren zlokalizowany jest blisko Placu Straży od którego jest oddalony o niewiele ponad 100m oraz przy znajdujących się w podobnej odległości obiektom edukacyjnym przy skrzyżowaniu ulic Milejowskiej i Polnej. Nacisk przy zagospodarowywaniu parku powinien być położony na zapewnienie atrakcji sportowych, służących mieszkańcom, jak i turystom odwiedzającym Plac Straży i poszukujących urozmaiconych form aktywnego wypoczynku. Jednocześnie należy spełnić liczne prośby dzieci i kadry nauczycielskiej z wspomnianej wyżej szkoły podstawowej starających się o ulokowanie na terenie ugoru placu zabaw. Zgodnie z założeniami rewitalizacji Placu Straży, jego obciążenie parkingowe powinno być przeniesione na terenie ugoru przy ulicy Szkolnej. Projektowany parking powinien być ulokowany w północnej, pozbawionej licznych drzew części ugoru, przystający do drogi krajowej nr 12, na której w tej okolicy usytuowane są przystanki komunikacji zbiorowej.

W części północnej stworzony zostanie parking samochodów osobowych na ok. 60 aut, dostępny z ulicy Szkolnej. Będzie on wyposażony w latarnie, ulokowane będą tu również stojaki rowerowe. Poza obsługą osób korzystających z pobliskich przystanków komunikacji zbiorowej, parking obsłuży przyjeżdżających w celu skorzystania z atrakcji południowej części parkowej. Przy parkingu mają początek ścieżki rozprowadzające ruch pieszy w kierunku części południowej. W zachodniej części terenu stworzono podwaliny centrum sportów raketowych. Koncepcja centrum opiera się na stworzeniu kortu tenisowego, boiska do badmintonu, które może obsługiwać także inne sporty siatkarskie oraz terenowego stołu do tenisa stołowego. Obsługę zapewni projektowany budynek wyposażony dodatkowo w toaletę ogólnodostępną dla użytkowników parku. Jego plan powinien uwzględniać ewentualną rozbudowę o boiska do squasha. Sport ten jest niezwykle popularny w Łodzi i Warszawie, z których turyści stanowią znaczną grupę docelową prowadzonych modernizacji. Realizacja obiektu może zaważyć nad wyborem Sulejowa w planach urlopowych, dodatkowo brak tego typu atrakcji najbliższej okolicy zapewni ruch odwiedzających z pobliskiego Piotrkowa lub Tomaszowa w ciągu całego roku. Budynek może powstać z środków prywatnych lub publicznych.

Asortyment atrakcji sportowych poszerzony będzie o siłownię terenową zlokalizowaną na południe od kortu tenisowego. Ścieżki parkowe wykonane zostaną z nawierzchni betonowych w postaci pętli o długości 200m uzupełnionej o oznaczenia poziome ułatwiające odmierzanie pokonanego dystansu, z przeznaczeniem dla biegaczy i do jazdy na rolkach. W południowej części terenu zaprojektowano wygrodzony żywopłotem teren przeznaczony dla zabaw dzieci młodszych, zawierający plac zabaw jak i atrakcje w postaci mini parku linowego. Teren ten przecina utwardzona ścieżkę, przy której znajdują się ławki dla opiekunów. Ta część zagospodarowania ugoru znajduje się najbliższej budynku policji, co wpłynie na poczucie bezpieczeństwa i mniejszy stopień degradacji urządzeń. Teren wyposażono w typowe parkowe urządzenia takie jak utwardzone ścieżki, oświetlenie parkowe, ławki, ewentualne

altany. Projektowane zagospodarowanie oznacza również prace związane z instalacjami podziemnymi. Zostaną usunięte istniejące instalacje podziemne: nieczynne lub stare zasilające pobliskie budynki które zostaną podłączone do nowo wykonywanych sieci. Powstanie nowa siatka sieci podziemnych wod.-kan. oraz elektrycznych zasilających projektowane zamierzenie. Przebieg nowych instalacji uwzględni wykonanie przyłączy dla projektowanego budynku obsługi kortów.

Szczegółowe założenia projektowe:

- likwidacja przyłącza wody od ul. Szkolnej zasilającego w wodę budynek przy ul. Polnej 2
- budowa od ul. Polnej przyłącza wody i kanalizacji do budynków przy ul. Polnej 2, oraz do planowanego budynku obsługi kortów
- likwidacja odcinka przyłącza wody łączącego wodociąg w ul. Piotrkowskiej z budynkami przy ul. Piotrkowskiej 11 i wyburzany nieużywany budynek ujęcia wody. Następnie zakłada się podłączenie bezpośrednią nitką wspomnianych zabudowań mieszkaniowych z instalacjami w ul. Piotrkowskiej.
- wyburzenie nieużywanego budynku ujęcia wody
- usunięcie drzew – 6szt.
- demontaż istniejącego niejednolitego i zniszczonego ogrodzenia – 270m
- odwodnienie parkingu wraz z instalacją separatora substancji ropopochodnych, oraz wykonaniem rowów wypełnionych żwirem akumulujących opad nawałnicowy.
- wykonanie nawierzchni asfaltowej parkingu wraz z oznaczeniem poziomym i pionowym (3szt) - 1380m²
- ukształtowanie koron drzew zabezpieczające przed uszkodzeniem konarów przez niekorzystne warunki pogodowe – 56szt.
- nowe nasadzenia: 3 drzewa
- wykonanie posadzek z kostki betonowej przy północnej granicy parkingu – 20m²
- wykonanie ścieżek parkowych z betonu szlifowanego – w trzech odmianach kolorystycznych - 1830m²
- wykonanie oznaczeń przebytego dystansu na głównej pętli ścieżek parkowych w postaci elementów stalowych nierdzewnych albo żeliwnych zatapiających w betonie lub wykonanie za pomocą grawerowania – 4szt
- wyrównanie i ukształtowanie trawników w standardzie parkowym – 4800m²
- stojaki rowerowe - 13szt
- żywopłoty niskie wraz z dwoma furtkami wejściowymi na plac zabaw - 280mb
- wykonanie (wraz ze skablowaniem instalacji zasilającej oświetlenie jak i pozostałe elementy placu) nowego oświetlenia parkowego słupowego w wersji dwukierunkowo świecącej – 9szt.
- wykonanie (wraz ze skablowaniem instalacji zasilającej oświetlenie jak i pozostałe elementy placu) nowego oświetlenia parkowego słupowego w wersji jednokierunkowo świecącej – 9szt.
- montaż oświetlenia solarnego ozdobnego do drzew w postaci zwisających kul (30szt.), każda kula na zwisająca na dwóch cięgnach – głównym i zabezpieczającym przed oderwaniem i ruchami wahadłowymi wywołanymi wiatrem

- montaż kiosku internetowego z informacją turystyczną – 1 szt.
- wyrównanie i ukształtowanie trawników w standardzie parkowym
- ławki parkowe tradycyjne 15szt.
- ławki parkowe bujane – 7 szt.
- śmietniki parkowe -14szt
- urządzenie siłowni terenowych drewniane (ławki, drążki, równoważnie, urządzenia drewniano-stalowe do ćwiczeń siłowych itp.) -13szt
- montaż dwóch urządzeń stalowych mechanicznych typu outdoor fitness, co najmniej jedno dwustanowiskowe
- terenowy stół do tenisa stołowego
- wykonanie boiska do badmintonu i innych gier, wraz z ogrodzeniem i wyposażeniem – 1 szt.
- wykonanie boiska do tenisa ziemnego, wraz z ogrodzeniem, drenażem i wyposażeniem – 1 szt.
- wykonanie lodowiska sezonowego, wraz z wyposażeniem – 1 szt.
- wykonanie budynku obsługi kortów, wraz z toaletami ogólnodostępnymi dla użytkowników parku – 1 kpl.
- wykonanie dwóch placów zabaw wraz z wyposażeniem – pow. 190m²
- wykonanie mini parku linowego – dwa stanowiska startowe z podestów drewnianych, długość trasy ok. 28m,
- wykonanie monitoringu - 6 kamer obrotowych z funkcją nagrywania nocnego, dodatkowo 3 atrapy kamer

Fot. Ugów miejski przy ul. Szkolnej - wizualizacja

Kwalifikowalność wydatków w ramach zadania nr 3:

Poszczególne elementy projektu mają przywrócić lub nadać funkcje społeczne i gospodarczych na terenach zdegradowanych. Zgodnie z RPO WŁ „Wynikiem realizacji działania będzie wprowadzenie

lub przywrócenie na obszarach zdegradowanych miejskich i wiejskich funkcji społecznych (edukacyjnych, kulturalnych, rekreacyjnych) i gospodarczych, co wpłynie na niwelowanie zjawisk związanych z problemami społecznymi." Lodowisko, minipark, korty mają wprowadzić do miasta funkcje edukacyjną i rekreacyjną. Jest to szczególnie ważne dla dzieci i młodzieży, ponieważ obecnie oferta w tym zakresie jest wyjątkowo bardzo uboga na terenie miasta. Nowo powstała infrastruktura ma być ogólnodostępna i nieodpłatna. Organizowane będą zajęcia w ramach zajęć szkolnych i dodatkowych dla mieszkańców miasta. Nie przewiduje się przychodów z tego tytułu. Nie wystąpi pomoc publiczna. Elementy projektu są więc zgodne z celami Poddziałania VI.3.2

Budynek pomocniczy obsługi kortów będzie pełnił funkcje administracyjne do obsługi kortów i boisk (magazyn na sprzęt oraz pomieszczenie dla trenerów i animatorów, szatnia, a także toaleta publiczna).

- Zadanie nr 4: Adaptacja pomieszczeń zabytkowego budynku Straży Pożarnej w Sulejowie na cele kulturalne i społeczne

W ramach zadania przewiduje się wydatki związane z pracami konserwatorskimi, restauratorskimi, robotami prowadzącymi do przywrócenia i nadania obiektowi nowych funkcji. Wyklucza się budowę nowych obiektów. Wskazane poniżej prace i ich koszty uznaje się w całości za kwalifikowane. W ramach zadania przewiduje się adaptację obiektu na cele społeczne.

Budynek jest obiektem zabytkowym wpisanym do Gminnej Ewidencji Zabytków. Obecnie używany jest częściowo przez OSP Sulejów, jednak jego część jest nieużytkowana.

Zakres prac w budynku OSP Sulejów w ramach przedmiotowego projektu obejmuje:

- prace remontowe przy pomieszczeniach przeznaczonych na muzeum i pomieszczeń orkiestry OSP (wymiana okien, malowanie ścian wewnętrznych, wymiana instalacji elektrycznej, wymiana instalacji CO, wymiana oświetlenia wewnętrznego. Zakup wyposażenia w postaci krzeseł, stołów, gablot)
- prace remontowe przy zapleczu kuchennym (malowanie, wymiana glazury ściennej i podłogowej), zakup wyposażenia kuchni (okap, kuchnia, taboret gazowy, bojler elektryczny)

Powierzchnia pomieszczeń:

- muzeum - 60 m²
- pomieszczenie orkiestry - 55m²
- zaplecze kuchenne - 88 m²

Wykaz wyposażenia w ramach zadania nr 4:

Lp	Wyszczególnienie robót	jm	ilość jm
Adaptacja pomieszczeń			
1	Krzesło : typ konferencyjne. Stelaż metalowy. Funkcja sztaplowania	szt	50
2	Stół : Typ - konferencyjny. Blat z płyty melaminowanej. Stelaż metalowy, malowany proszkowo. Wymiary: 75x150 cm.	szt	15
3	Gablota : typ : szklana wykonana z płyty meblowej, szkła oraz profili aluminiowych, wymiary (szer. x gł. x wys.) ok. 90cm x 46cm x 202cm, oświetlenie halogenowe	szt	5
4	Okap : typ kominowy, wydajność ciągu min.400 m3/h, sterowanie sensorowe, praca w obiegu otwartym/zamkniętym, moc min.70 W	szt	1
5	Kuchnia : Typ - gazowoelektryczna. Szerokość 60 cm, Powierzchnia płyty:ceramiczna, Pojemność piekarnika min. 60 l, Moc całkowita : min. 3,0 kW, Pola grzejne : 4 szt.	szt	1
6	Taboret gazowy : Wymiary min. (dł; szer; wys): 40x40x36 cm, Moc : 7 kW, Rodzaj zasilania: gazowe	szt	1
7	Bojler elektryczny : ciśnieniowy, pojemnościowy elektryczny ogrzewacz wody, izolowany, poj. 80 l,	szt	1
RAZEM			

Kwalifikowalność wydatków w ramach zadania nr 4:

Projekt ma opierać się na lokalnej tradycji i kulturze. Wszystkie elementy projektu (adaptacja pomieszczenia, zaplecze) wypływają z bogatego dziedzictwa kulturalnego regionu. Straż Pożarna w Sulejowie nie tylko spełniała funkcje ratownicze. Była centrum życia kulturalnego i społecznego. W ostatnich latach te funkcje zamarły. Dzięki realizacji projektu mieszkańcy mają korzystać z obiektu – spotykać się, szkolić, obcować ze sztuką i kulturą. Niegdyś dawnym elementem życia obiektu była muzyka (którą zapewniała lokalna orkiestra). Planuje się, że mieszkańcy, głównie młodzież powrócą do tej tradycji. Organizowane będą ćwiczenia dla grup dzieci i młodzieży. To tutaj starsi mieszkańcy będą mogli uczyć młodszych grać na instrumentach dętych. Budowana będzie w ten sposób niezwykła więź międzypokoleniowa. Innym elementem kultury są potrawy, z których niegdyś słynęła ziemia piotrkowska. Prowadzone mają być spotkania dla młodych kobiet, mężczyzn zainteresowanych tą tradycją. Koła gospodyń wiejskich odnawiać będą stare tradycje kulinarne, które swoje korzenie mają w epoce romańskiej. Może to być również duża atrakcja turystyczna. Takie działania może mieć również pośredni wpływ na sferę gospodarczą. Wyszkolone osoby mogą pomyśleć o założeniu lokalnych, tradycyjnych restauracji czy barów. Wydatki są więc uzasadnione i spełniają założone cele Poddziałania VI.3.2.

Wszystkie wykazane elementy – wyposażenie (krzesła, stoły i gabloty) oraz urządzenia niezbędne do uruchomienia i korzystania z instalacji kuchennych (okap, kuchnia, taboret gazowy, bojler elektryczny) są konieczne do realizacji działalności społeczno-kulturalnej. W budynku Straży pożarnej powstanie miejsce kultury, spotkań, wernisaży, koncertów, festiwali i mitingów artystycznych. Tutejsza orkiestra OSP – będąca wizytówką miasta - będzie mogła organizować próby, budynek zyska charakter

otwarty, historyczne ekspozycje będą dostępne do obejrzenia dla zwiedzających. Charakter społeczny uzupełnią spotkania organizacji pozarządowych które będą użytkować nieodpłatnie na cele konferencje, spotkania, prezentacje. To tam spotykać się będą mieszkańcy. Organizowane będą spotkania z ludźmi kultury, sztuki, gospodarki – prowadzone będą nieodpłatne zajęcia aktywizujące dla osób bezrobotnych. Prowadzone będą także spotkania dla młodych osób zainteresowanych lokalną tradycją kulinarną.

W gablotach znajdować się będą ekspozycje o historycznej wartości stanowiące świadectwo tradycji i lokalnego patriotyzmu, które udostępnione zostaną do wglądu turystom, zwiedzającym mieszkańcom. Zakup krzeseł, czy stołów oraz urządzeń niezbędnych do korzystania z ciepłej wody, gazu w celach kulinarnych, uzasadniony jest założeniem projektu. Planuje się, że mieszkańcy, głównie młodzież powrócą do tej tradycji. Organizowane będą ćwiczenia dla grup dzieci i młodzieży. To tutaj starsi mieszkańcy będą mogli uczyć młodszych grać na instrumentach dętych. Budowana będzie w ten sposób niezwykła więź międzypokoleniowa. Innym elementem kultury są potrawy, z których nigdy nie słyszała ziemia piotrkowska. Prowadzone mają być spotkania dla młodych kobiet, mężczyzn zainteresowanych tą tradycją. Koła gospodyń wiejskich odnawiać będą stare tradycje kulinarne, które swoje korzenie mają w epoce romańskiej. Może to być również duża atrakcja turystyczna. Takie działania może mieć również pośredni wpływ na sferę gospodarczą. Wyszkolone osoby mogą pomyśleć o założeniu lokalnych, tradycyjnych restauracji czy barów. Wydatki są więc uzasadnione i spełniają założone cele Poddziałania VI.3.2. Przewiduje się więc stworzenie warunków do rozwoju społeczno-gospodarczego obszarów zdegradowanych, poprzez odbudowanie ładu przestrzennego i odrestaurowanie przestrzeni publicznej w Gminie, wyrównywanie szans rozwoju i aktywizacji obszarów oraz ludzi zmarginalizowanych pod względem społeczno-gospodarczym, m.in. poprzez dostosowanie infrastruktury i wyposażenia do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, włączenie społeczne osób zamieszkujących tereny zdegradowane i walkę z ubóstwem, poprzez stworzenie im godnych warunków do życia, ułatwienie dostępu do usług publicznych oraz umożliwienie aktywizacji tych osób w życiu publicznym.

Charakter miejsc parkingowych w projekcie:

Wnioskodawca informuje, że powstałe miejsca parkingowe będą użytkowane bezpłatnie (charakter publiczny). Nie zachodzi pomoc publiczna.

Koszty podlegające limitom:

W ramach limitu „Inwestycje w zakresie dróg lokalnych oraz infrastruktury towarzyszącej” ujęte zostały koszty:

- A) Wykonanie nawierzchni asfaltowej na ulicy Górnej przed budynkiem straży pożarnej oraz w kierunku północnym i południowym w granicach opracowywanego terenu – 1500 m²
 - 570 000,00 zł netto plus Vat 23% - 131 100,00 = 701 100,00 zł brutto
- B) Wykonanie zatoki parkingowej wzdłuż ul. Górnej wraz ze zjazdem z działki 357/2 - 280 m²
 - 95 200,00 zł netto plus Vat 23% - 21 896,00 = 117 096,00 zł brutto

C) Wykonanie nawierzchni asfaltowej w granicach opracowywanego terenu – 1400 m²

- 532 000,00 zł netto plus Vat 23% - 122 360,00 = 654 360,00 zł brutto

D) Wykonanie zatok parkingowych wzdłuż ulicy – 200 m²

- 68 000,00 zł netto plus Vat 23% - 5 640,00 = 83 640,00 zł brutto

E) Wykonanie nawierzchni ruchu pieszo - kołowego z płyt granitowych lub innych kamiennych –

1870 m²

- 411 400,00 zł netto plus Vat 23% - 94 622,00 = 506 022 zł brutto

Łącznie kwalifikowanych: 1 676 600,00 zł netto co stanowi **14,72 %** kosztów kwalifikowanych.

W ramach limitu „Komponent kulturalny w projekcie” ujęte zostały koszty zadania *Adaptacja pomieszczeń zabytkowego budynku Straży Pożarnej w Sulejowie na cele kulturalne i społeczne:*

A) wydatki związane z pracami konserwatorskimi, restauratorskimi, robotami prowadzącymi do przywrócenia i nadania obiektowi nowych funkcji: prace remontowe przy pomieszczeniach przeznaczonych na muzeum i pomieszczeń orkiestry OSP (wymiana okien, malowanie ścian wewnętrznych, wymiana instalacji elektrycznej, wymiana instalacji CO, wymiana oświetlenia wewnętrznego, oraz prace remontowe przy zapleczu kuchennym (malowanie, wymiana glazury ściennej i podłogowej)

- 75 000,00 zł netto plus Vat 23% - 17 250,00 = 92 250,00 zł brutto

B) zakup wyposażenia w postaci krzeseł, stołów, gablot, oraz zakup wyposażenia kuchni tj. urządzeń niezbędnych do korzystania z instalacji kuchennych (okap, kuchnia, taboret gazowy, bojler elektryczny)

- 25 000,00 zł netto plus Vat 23% - 5 750,00 = 30 750,00 zł brutto

Łącznie kwalifikowanych: 100 000,00 zł netto co stanowi **0,85 %** kosztów kwalifikowanych.

Limity nie zostały przekroczone.

Uzasadnienie zasadności realizacji projektu (sfery podlegające rewitalizacji):

W ramach podziałania wspierane będą kompleksowe projekty składające się z przedsięwzięć odnoszących się łącznie do każdej z poszczególnych sfer. Tak jest w przypadku powyższego projektu. Poniżej opisano zgodność projektu z każdą ze sfer:

Sfera materialno – przestrzenna – wszystkie zadania projektu wpływają bezpośrednio na sferę materialno – przestrzenną. To poprawa jakości infrastruktury. Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez przebudowę Placu Straży i ul. Krakowskiej wraz z infrastrukturą komunalną. Obejmuje Plac Straży, wraz z przystającym skwerem oraz część terenów przyległych wałów rzecznych i terenów zielonych, adaptowanych na potrzeby parkowe, ścieżek pieszo-rowerowych i funkcji parkingowych. Dzisiaj elementy te są zdegradowane i psują ogólny wizerunek miasta. To samo tyczy się ulicy Rynek. Odnowione zostaną zdegradowane tereny zielone, wały. Zagospodarowane zostaną również niezwykle zniszczone tereny wokół ulicy Szkolnej i wykorzystane na sport, rekreację. Odnowione zostaną również pomieszczenia budynku Straży Pożarnej, które dzisiaj nie spełniają żadnych funkcji ze względu na fatalny stan (poprzez nadanie im nowych funkcji).

Sfera społeczna – jest to zdecydowanie najważniejsza sfera, do której odnosi się projekt. To właśnie rozwój kapitału ludzkiego decyduje o powodzeniu procesów rewitalizacyjnych. W budynku Straży pożarnej powstanie miejsce kultury, spotkań, wernisaży, koncertów, festiwali i mitingów artystycznych.

Tutejsza orkiestra OSP – będąca wizytówką miasta - będzie mogła organizować próby, budynek zyska charakter otwarty, historyczne eksponaty będą dostępne do obejrzenia dla zwiedzających. Charakter społeczny uzupełnią spotkania organizacji pozarządowych które będą użytkować nieodpłatnie na cele konferencje, spotkania, prezentacje. To tam spotykać się będą mieszkańcy. Organizowane będą spotkania z ludźmi kultury, sztuki, gospodarki – prowadzone będą nieodpłatne zajęcia aktywizujące dla osób bezrobotnych. Cała przestrzeń centrum Sulejowa, Plac Straży ulice mają zostać zaadaptowane dla swobodnego i bezpiecznego pobytu mieszkańców. Rewitalizowane przestrzenie mają im służyć. Cała infrastruktura ma zostać przystosowana dla osób niepełnosprawnych, które muszą uzyskać łatwy dostęp do zabudowy użyteczności publicznej (zabytkowego budynku Straży, infrastruktury publicznej). To niezwykła zmiana dla tych ludzi. Infrastruktura turystyczna, rekreacyjna ma służyć młodzieży, dzieciom, starszym mieszkańcom (np. siłownia, korty, boisko, lodowisko, minipark). Ma promować zdrowy tryb życia i przywiązanie do niezwykłej tradycji tego miasta. To ważne szczególnie dla dzieci i młodzieży z rodzin ubogich. Będą mogły korzystać z infrastruktury dotychczas niedostępnej. Sport, rekreacja odciągnąć mają ich od używek, nudy. Poza tym, prowadzone będą także spotkania dla młodych osób zainteresowanych lokalną tradycją kulinarną. Koła gospodyń wiejskich będą tu odnawiać stare tradycje kulinarne, których korzenie sięgają epoki romańskiej. Może to stanowić również dużą atrakcję turystyczną oraz pobudzić miejscowych o rozpoczęcia działalności w tej branży. Projekt ma duży wpływ na wzmocnienie kapitału ludzkiego Sulejowa.

Sfera gospodarcza – kompleksowa odnowa przestrzeni wpłynie bezpośrednio na poprawę wizerunku centrum miasta. Wprowadzone tu zostaną funkcje prestiżowe. Dopływ ludzi, turystów doprowadzi do rozwoju małej działalności gospodarczej. Powstaną doskonałe warunki do rozwoju małych firm obsługujących rynek turystyczny, z którego kiedyś słynął Sulejów i jego okolice. Restauracje, kawiarnie mają na stałe wpisać się w krajobraz centrum miasta. W budynku Straży organizowane będą również nieodpłatne spotkania aktywizujące dla osób chętnych do założenia małej działalności gospodarczej. Organizowane będą spotkania z ludźmi biznesu, organizacjami, pracownikami gminy, którzy będą zachęcać i pomagać w założeniu małej działalności gospodarczej.

Sfera środowiskowa – Wszystkie zadania przewidują odnowę zdegradowanych przestrzeni. Zostanie wprowadzony poprawny odpływ wód opadowych, zniwelowanie elementów infrastruktury (nieczystości stałych), które potencjalnie mogą negatywnie oddziaływać na środowisko naturalne. Jest to szczególnie ważne na terenie rewitalizowanym ponieważ bezpośrednio przylega on do rzeki Pilicy. Ciągi piesze uregulują ruch pieszych, zmniejszą presję człowieka na środowisko naturalne. Odnowiona zostanie zieleń na terenach zaniedbanych, zagospodarowanych. Mieszkańcy mają poczuć, iż środowisko w tym strefy zieleni stają się częścią ich życia w mieście. Ma także przypominać o niezwykłej historii Sulejowa i jego okolic m.in. poprzez odwołujące się do historii przyjęte lokalne nazwy: plac Straży, historyczny zabytkowy budynek Straży oraz czynnik społeczny – wielopokoleniowe tradycje muzyczne kultywowane w organizowanych występach orkiestry OSP z bogatym 100-letnim doświadczeniem i pochodzeniem.

Analizując projekt wzięto pod uwagę dokument „WYTYCZNE PROGRAMOWE W ZAKRESIE KWALIFIKOWANIA WYDATKÓW W RAMACH REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO NA LATA 2014-2020 (EFRR)”.

Podatek VAT w całości projektu (zgodnie z Regulaminem) nie jest kosztem kwalifikowalnym. Kosztem niekwalifikowalnym są również wydatki związane z **zadaniem Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez przebudowę Placu Straży i ul. Krakowskiej wraz z infrastrukturą komunalną – I część** - Budynek usługowy.

Pozostałe wydatki w ramach projektu:

Dokumentacja projektowa (zaprojektuj-wybuduj)

Przedsięwzięcie jest realizowane w trybie zaprojektuj-wybuduj. Zostanie wykonana dokumentacja projektowa:

- Wykonanie przedmiaru robót, kosztorysu inwestorskiego i STWiOR,
- Uzyskanie opinii Zespołu Uzgadniania Dokumentacji,
- Wykonanie inwentaryzacji architektonicznej i zieleni,
- Wykonanie dokumentacji technicznej, w tym wykonanie projektu budowlanego i/lub projektów wykonawczych,
- Wykonanie projektu adaptacji pomieszczeń zabytkowego budynku Straży Pożarnej w Sulejowie na cele kulturalne i społeczne,
- Uzyskanie decyzji o warunkach zabudowy,
- Uzyskanie decyzji o pozwoleniu na budowę.

Nadzór inwestorski

Nadzór inwestorski prowadzony będzie podczas realizacji robót budowlanych. W celu prawidłowego i terminowego wykonania prac budowlanych i infrastrukturalnych zostanie zlecona podmiotowi zewnętrznemu usługa pełnienia roli inspektora nadzoru nad realizacją prac w branży/specjalności co najmniej: konstrukcyjno-budowlanych i instalacyjnych oraz drogowych. Nadzór w imieniu Zamawiającego będzie w szczególności sprawowany nad prawidłowym zaprojektowaniem i wykonywaniem prac budowlanych, weryfikacja poprawności wykonanych prac budowlanych co do zgodności z obecnie obowiązującymi przepisami, normami oraz zapisami zawartymi w dokumentacji projektowej. Inspektor nadzoru będzie odpowiedzialny za kontrolę techniczną robót pod względem zgodności z dokumentacją projektową, przepisami prawa budowlanego i sztuką budowlaną, oraz sprawdzenie jakości wykonanych robót i ich odbiór końcowy. Zgodnie z zasadami kwalifikowalności wydatki poniesione na doradztwo techniczne związane z obsługą projektu stanowią koszt kwalifikowany. Czas realizacji zadania jest tożsamy z okresem realizacji robót budowlanych, instalacyjnych i drogowych.

Promocja projektu

Prowadzone będą działania promocyjne i informacyjne:

A) na stronie internetowej urzędu utworzona zostanie podstrona z dokumentacją fotograficzną, informacją o projekcie oraz informacja o źródłach finansowania (dofinansowanie przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020), wraz z zestawem znaków: znak Funduszy Europejskich i znak Unii Europejskiej oraz logo województwa. Strona zostanie dostosowana do potrzeb osób niedowidzących (duża czcionka, kontrast), zachowane zostaną wymogi dostępności dla osób niepełnosprawnych WCAG 2.0,

B) wykonane zostaną 4 szt. duże tablice informacyjne (powierzchnia min. 6m²) – umieszczone na stelażach w miejscu realizacji inwestycji. Tablice umieszczone zostaną w momencie rozpoczęcia prac budowlanych.

C) wykonane zostaną 4 szt. duże tablice pamiątkowe (powierzchnia min. 6m²) – umieszczone na stelażach w miejscu realizacji inwestycji. Tablice umieszczone zostaną po zakończeniu realizacji projektu.

Tablice informacyjne i pamiątkowe zostaną wykonane z zastosowaniem właściwego oznakowania: znak Funduszy Europejskich i znak Unii Europejskiej oraz logo województwa.

D) Zakupione elementy małej architektury **oraz wyposażenia** zostaną oznaczone za pomocą tabliczek-naklejek pamiątkowych, które będą zawierały: znak Funduszy Europejskich i znak Unii Europejskiej oraz logo województwa wraz z informacją o wkładzie Funduszy Europejskich.

E) Opublikowane zostaną dwa ogłoszenia w prasie o zasięgu lokalnym lub ponadlokalnym (na rozpoczęcie i zakończenie projektu).

Biuro projektu i dokumentacja projektu zostaną oznakowane w sposób zgodny z wytycznymi pt. Podręcznik wnioskodawcy i beneficjenta programów polityki spójności 2014-2020 w zakresie informacji i promocji. Dokumenty będą oznaczone znakiem Unii Europejskiej i znakiem Funduszy Europejskich oraz herbem województwa lub jego oficjalnym logo promocyjnym. Dotyczy to: dokumentacji przetargowej, korespondencji pisemnej, publikacji w prasie i na stronie internetowej wnioskodawcy. Wszystkim działaniom informacyjno-promocyjnym będzie towarzyszył przekaz z informacją o projekcie, skierowaną do wszystkich podmiotów korzystających z osiągnięć i rezultatów projektu.

W projekcie uwzględnione zostały założenia koncepcji projektowania uniwersalnego zgodnie z „Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020” z dnia 8 maja 2015 r.

Zgodnie z ww. „Wytycznymi” w projekcie zastosowano Koncepcję uniwersalnego projektowania, która polega na zaprojektowaniu i wykonaniu infrastruktury (robót, urządzeń, materiałów budowlanych) w taki sposób, by była użyteczna dla wszystkich, w możliwie największym stopniu, bez potrzeby adaptacji lub specjalistycznego projektowania (dla osób niepełnosprawnych). Uniwersalne

projektowanie nie wyklucza możliwości zapewniania dodatkowych udogodnień dla szczególnych grup osób z niepełnosprawnościami, jeżeli okaże się to potrzebne. Wszystkie produkty projektu będą dostępne dla wszystkich osób, w tym również dostosowane do zidentyfikowanych potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Dostępność w projekcie dla osób z niepełnosprawnościami będzie zapewniona poprzez zastosowanie i wdrożenie rozwiązań technicznych infrastruktury. Pozwoli to osobom z niepełnosprawnościami na korzystanie z nich oraz z ich efektów na zasadzie równości z innymi osobami. Dostępność będzie zapewniona także poprzez usuwanie istniejących barier oraz stosowanie mechanizmu racjonalnych usprawnień tj. nienakładających nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia, rozpatrywanych osobno dla każdego konkretnego przypadku, w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami możliwości korzystania z wdrożonych technologii i ich efektów oraz ich wykorzystania na zasadzie równości z innymi osobami. Umożliwi to rozwój inicjatyw skierowanych do osób niepełnosprawnych (z niepełnosprawnością ruchową) z obszaru rewitalizacji i podejmowanie przez te osoby aktywności.

Będą to w szczególności:

- eliminacja barier architektonicznych w układach komunikacyjnych (łagodne spadki, likwidacja progów),
- miejsca parkingowe dla **niepełnosprawnych**,
- **oświetlenie** przestrzeni poprawiające widoczność i bezpieczeństwo,
- TIK – kioski internetowe z informacją turystyczną (m.in. informacje udostępniane będą dostosowane do potrzeb osób niedowidzących (duże czcionki, kontrast).

Wszystkie produkty projektu będą dostępne dla wszystkich osób, w tym również dostosowane do zidentyfikowanych potrzeb osób z niepełnosprawnościami, zgodnie z kanonem koncepcji uniwersalnego projektowania:

1. Użyteczność dla osób o różnej sprawności – użyteczność obiektów, jego urządzeń i poszczególnych elementów będzie dla wszystkich osób, w tym niepełnosprawnych, taka sama, z wyjątkiem urządzeń wymagających ze swej specyfiki określonej sprawności (m.in. urządzenia do ćwiczeń, siłownia).
2. Elastyczność w użytkowaniu – produkty projektu i ich sposób użytkowania są tak zaprojektowane, aby każda osoba, w tym niepełnosprawna, poradziła sobie z ich obsługą, z wyjątkiem urządzeń wymagających ze swej specyfiki określonej sprawności (m.in. urządzenia do ćwiczeń, siłownia).
3. Proste i intuicyjne użytkowanie – użytkowanie nie jest uciążliwe i nie wymaga specjalnych zdolności czy umiejętności.
4. Czytelna informacja – informacja na temat funkcjonowania projektu będzie jasna i czytelna – na spotkaniach z mieszkańcami oraz na stronie internetowej urzędu Wnioskodawcy pojawią się informacje pisane językiem prostym, zwięzłym i przejrzystym. Tekst na stronie internetowej pisany będzie dużą czcionką z kontrastem zgodnie z wymogami dotyczącymi dostępności dla osób niepełnosprawnych (WCAG 2.0)
5. Tolerancja na błędy – projekt uwzględnia błędy mogące pojawić się w trakcie jego eksploatacji. Dlatego wybudowana infrastruktura będzie objęta gwarancją robót budowlanych, a po okresie

gwarancyjnym – będzie podlegała bieżącym pracom remontowym i porządkowym, także dostosowawczym.

6. Wygodne użytkowanie bez wysiłku – użytkowanie jest proste i wygodne i nie wymaga specjalnych umiejętności, z wyjątkiem urządzeń wymagających ze swej specyfiki określonej sprawności (m.in. urządzenia do ćwiczeń, siłownia).

7. Wielkość i przestrzeń odpowiednie dla dostępu i użytkowania – do wybudowanej infrastruktury wszystkie osoby mają stały nieograniczony dostęp (z wykorzystaniem Internetu – kioski internetowe). Obiekty są zlokalizowane w miejscu przestrzennym, dobrze oświetlonym, umożliwiającym swobodne korzystanie z dużej ilości osób.

8. Percepcja równości. Projekt minimalizuje możliwość postrzegania indywidualnego jako dyskryminujące, dotyczy to w szczególności konieczności uzyskania pozwolenia na budowę lub zgłoszenia robót budowlanych nie wymagających pozwolenia, jeśli zajdzie taka konieczność, zgodnie z przepisami prawa budowlanego. Nowa infrastruktura utworzona w ramach projektu jest zgodna z koncepcją uniwersalnego projektowania, bez możliwości odstępstw od stosowania wymagań prawnych w zakresie dostępności dla osób z niepełnosprawnością wynikających z obowiązujących przepisów budowlanych.

4.2. Trwałość instytucjonalna projektu

W niniejszym rozdziale omawiane są dwa aspekty:

- wykonalność instytucjonalna projektu (wydolność wykonawcza, stabilność i wiarygodność wykonawcy instytucjonalnego);
- trwałość projektu w aspekcie instytucjonalnym i finansowym.

4.2.1. Analiza instytucjonalna projektodawcy

Status prawny inwestora

Wykonawcą instytucjonalnym projektu jest Gmina Sulejów, jednostka samorządu terytorialnego posiadająca samodzielną osobowość prawną na podstawie ustawy o samorządzie terytorialnym. Projekt w sposób niebudzący wątpliwości mieści się w kompetencjach samorządu. Realizacja projektu nie jest uzależniona od działań osób ani instytucji trzecich. Brak jest rozpoznawalnych zagrożeń dla realizacji projektu, wynikających z czynników formalno-prawnych oraz instytucjonalnych, zarówno Wnioskodawcy jak i instytucji zewnętrznych.

Przedsięwzięcie inwestycyjne, na etapie realizacji, zostanie sfinansowane ze środków własnych Wnioskodawcy, tj. Gminy Sulejów. Nie przewiduje się pozyskania do realizacji (zabezpieczenia finansowego inwestycji) środków pochodzących bezpośrednio z kredytu bądź innych obcych źródeł finansowania.

4.2.2. Zdolność organizacyjna do wdrożenia i eksploatacji projektu

Trwałość (*sustainability*) projektu została przeanalizowana, zgodnie z uznaną praktyką, równolegle w dwóch aspektach:

1. trwałości instytucjonalnej: w tym aspekcie odpowiedziano na dwa pytania:
 - czy będzie istniała stabilna i wydolna pod względem zarządczym i wykonawczym struktura organizacyjna, która będzie zarządcą i operatorem powstałej infrastruktury?
 - czy struktura ta będzie umotywowana do trwałego utrzymania celów długofalowych projektu i uzyskania zaplanowanych oddziaływań (odroczone w czasie społeczno-gospodarczych)?
2. trwałości finansowej: w tym aspekcie odpowiedziano na pytanie:
 - czy struktura organizacyjna (zidentyfikowana w odpowiedzi na poprzednie pytanie) będzie wydolna finansowo w zakresie bieżącego utrzymania powstałej infrastruktury w perspektywie analizowanego okresu (5 lat)?

Zgodnie z ustawą z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, Art. 7. 1. Zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne obejmują zagadnienia: ładu przestrzennego, ochrony środowiska i przyrody, gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego, wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku, kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami; kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych; zieleni gminnej i zadrzewień; porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli; utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej. Obowiązek ten spoczywa zatem na Gminie ustawowo. Zadanie ma charakter publiczny.

Po zakończeniu inwestycji i jej odbiorze, powstały majątek będzie należał do Gminy Sulejów, podmiotu którego trwałość instytucjonalna ma umocowanie ustrojowe. Obsługa techniczna, konserwacja oraz bieżąca eksploatacja powstałej infrastruktury będzie zadaniem własnym Gminy.

Struktura Urzędu Miejskiego w Sulejowie jest wydolna organizacyjnie, obecnie na bieżąco wykonuje zadania o podobnej skali, realizując projekty infrastrukturalne oraz projekty społeczne.

Obsługa techniczna powstałej infrastruktury będzie zatem zadaniem własnym Gminy Sulejów. Gmina będzie odpowiedzialna za stan powstałej infrastruktury oraz za utrzymanie celów projektu przez przynajmniej 5 lat od daty otrzymania płatności końcowej. Środki na pokrycie kosztów eksploatacji, utrzymania i bieżących prac konserwacyjnych w powstałej infrastrukturze będą zabezpieczane corocznie w budżecie Gminy na każdy kolejny rok użytkowania.

Ocenia się, że wykonawca instytucjonalny posiada odpowiednio stabilne i wydolne struktury wykonawcze dla utrzymywania rezultatów oraz osiągnięcia oddziaływań projektu po jego zakończeniu.

Dzięki bogatemu doświadczeniu pracowników Wnioskodawca sam wdroży i rozliczy projekt. Urząd Miejski w Sulejowie posiada w swojej strukturze wyodrębnione stanowisko ds. pozyskiwania i rozliczania środków zewnętrznych. Projekt będzie więc realizowany w oparciu o potencjał organizacyjny, kadrowy, proceduralny i techniczny Gminy. W Urzędzie Miejskim w Sulejowie w wyodrębnionych referatach na stałe zatrudnione są osoby, które posiadają doświadczenie prawne, finansowe, ekonomiczne. Urząd dysponuje również odpowiednim zapleczem technicznym w postaci m.in. komputerów, telefonów czy drukarek, które gwarantuje wykonalność projektu pod względem technicznym.

Ponadto, Gmina posiada doświadczenie w zarządzaniu projektami oraz w realizacji projektów współfinansowanych ze środków UE. Gmina z powodzeniem zrealizowała następujące projekty współfinansowane ze środków zewnętrznych, co potwierdza bogate doświadczenie i gwarantuje prawidłową realizację i rozliczenie projektu oraz utrzymanie celów projektu przez przynajmniej 5 lat od daty otrzymania płatności końcowej. Poniżej przedstawiono projekty, podkreślono projekty komplementarne:

Tytuł projektu	Instytucja Finansująca/ nazwa programu/ priorytetu	Lata realizacji	Wartość projektu [zł]	Dofinansowanie z EU [zł]
<u>Mieć równe szanse</u>	Wojewódzki Urząd Pracy / Europejski Fundusz Społeczny w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VII „Promocja integracji społecznej”, Działanie 7.3 „Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji”	2008	48000.00	40800.00
<u>Równe szanse</u>		2009	40980.00	34833.00
<u>Festyn Rodzinny - Podklasztorze 2009</u>		2009	42600.00	36210.00
<u>Nowe lepsze dni</u>	Wojewódzki Urząd Pracy / Europejski Fundusz Społeczny / Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Priorytet VII „Promocja integracji społecznej”, Poddziałanie 7.2.1 „Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym”	2008 –2009		
<u>Równajmy do lepszych</u>	UM Województwa Łódzkiego / Europejski Fundusz Społeczny / Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Priorytet IX „Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach”, Poddziałanie 9.1.2 „Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych”	2009	363646.00	309099.10
<u>Równajmy do lepszych II</u>		2010	609430.83	518016.21
<u>Cogito</u>	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego / Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet IX „Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach”, Działanie 9.5 „Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich”	2009 –2010	37911.80	32225.03

Tytuł projektu	Instytucja Finansująca/ nazwa programu/ priorytetu	Lata realizacji	Wartość projektu [zł]	Dofinansowanie z EU [zł]
<u>Zakup samochodu do zbiórki odpadów komunalnych</u>	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego / Europejski Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013	2009 –2010		
<u>Rozbudowa budynku świetlicy wiejskiej oraz zakup wyposażenia celem zaspokojenia potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi Koło w gminie Sulejów</u>		2009 –2011		
<u>Budowa świetlicy wiejskiej we wsi Biała</u>		2010		
<u>Budowa Centrum Sportowo-Kulturowo-Edukacyjnego we wsi Łęczno</u>		2011 –2012		
<u>Gminne Święto Plonów - Dożynki w Gminie Sulejów 2010</u>		2010		
<u>Budowa wielofunkcyjnego boiska sportowego w Uszczynie</u>		2011 –2012	82472.20	54073.00
<u>Gminne Święto Plonów - Dożynki w Gminie Sulejów 2012</u>		2012		
<u>Budowa placu zabaw wraz z zagospodarowaniem terenu w miejscowości Sulejów.</u>		2012 - 2013		

Tytuł projektu	Instytucja Finansująca/ nazwa programu/ priorytetu	Lata realizacji	Wartość projektu [zł]	Dofinansowanie z EU [zł]
Wsparcie systemu ratowniczo-gaśniczego Gminy Sulejów poprzez zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego na użytek OSP w Sulejowie	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego / Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2007-2013	2010	785930.90	666646.50
Poprawa funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami na terenie Gminy Sulejów		2007 -.2012	1124647.48	680251.49
Termomodernizacja obiektów oświatowych na terenie Gminy Sulejów		2007 – 2009	640021.41	321264.56
<u>Realizacja programu ochrony wód Zbiornika Sulejowskiego oraz rzeki Pilicy na terenie gminy Sulejów poprzez budowę kanalizacji sanitarnej i przebudowę oczyszczalni ścieków - etap I</u>		2010 –2012	22599316.00	15271714.33
<u>E-kształcenie szansa na wyrównanie dysproporcji w zakresie dostępu do nowoczesnych form edukacji</u>		2012 - 2013	194524.50	144265.93
<u>Budowa społeczeństwa informacyjnego poprzez wdrożenie e-usług publicznych dla mieszkańców Gminy Sulejów</u>		2015	426105.21	333001.15
<u>Budowa kompleksu sportowego w ramach programu MOJE BOISKO – ORLIK 2012 na terenie Gminy Sulejów</u>	Ministerstwo Sportu i Turystyki / Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej	2009		
<u>Budowa sali gimnastycznej przy gimnazjum w Przygotowie z siedzibą we Włodzimierzowie</u>		2010		
<u>Budowa wielofunkcyjnego boiska sportowego na osiedlu Podklasztorze w Sulejowie</u>		2007 –2008		
<u>Budowa Centrum Sportowo-Kulturowo-Edukacyjnego we wsi Łęczno</u>		2011 –2012		
<u>Doposażenie świetlicy wiejskiej w Białej</u>	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego / Europejski Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013	2012		
<u>Remont ciągów pieszych prowadzących do miejsc o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców miejscowości położonych w Gminie Sulejów</u>		2013 - 2014		
Remont ciągów pieszych na terenie Gminie Sulejów.		2014 –.2015		
<u>Budowa placu zabaw wraz z zagospodarowaniem terenu na osiedlu Podklasztorze</u>		2014		
<u>Gminne Święto Plonów- Dożynki w Gminie Sulejów 2013</u>		2013		
Sfery Ziemi – moja wymarzona ekopracownia w Gimnazjum w Sulejowie	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	2013 –2014		

Projekty zostały zrealizowane prawidłowo. Projekty zostały również prawidłowo rozliczone. Nie stwierdzono nieprawidłowości wynikających z cyklu inwestycyjnego. Pracownicy Urzędu mają więc potwierdzone doświadczenie w realizacji dużych projektów infrastrukturalnych finansowanych z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego.

Obowiązek utrzymania infrastruktury objętej projektem spoczywa na Wnioskodawcy (Gmina Sulejów) ustawowo. Zadanie ma charakter publiczny. Wnioskodawca z Burmistrzem Sulejowa na czele będzie odpowiedzialny za zachowanie celów projektu zgodnie z celami opisanymi we wniosku aplikacyjnym do Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, złożonym w Urzędzie Marszałkowskim w Łodzi.

Gmina będzie odpowiedzialna m.in. za procesy przetargowe i podpisanie kontraktu na zakup elementów projektu, monitorowanie postępu zakontraktowanych prac, końcową akceptację.

Wnioskodawca zobligowany jest do realizacji wszystkich obowiązków wynikających z Umowy o dofinansowanie i odpowiedzialny jest za wdrożenie projektu. Będzie jednocześnie zlecającym wszystkie prace zaplanowane w projekcie, zgodnie z ustawą Prawo Zamówień Publicznych.

W ramach zarządzania projektem realizowane będą m.in. następujące zadania:

- prowadzenie sprawozdawczości oraz monitoring projektu: opracowanie i przekazywanie raportów Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Łódzkiego na lata 2014 – 2020 zgodnie z obowiązującym systemem monitoringu RPO,
- zawieranie umów z wykonawcą w zakresie realizacji projektu,
- zapewnienie prawidłowej promocji projektu zgodnie z obowiązującymi wytycznymi,
- prowadzenie obsługi finansowo – księgowej projektu, w tym otwarcie oddzielnego rachunku bankowego dla projektu,
- dysponowanie środkami finansowymi dla zapewnienia płynności finansowej realizacji projektu zgodnie z prawem, w tym z umową o dofinansowanie projektu.

Burmistrz Sulejowa będzie czuwał nad prawidłowym i terminowym realizowaniem zadań przez wszystkich pracowników Urzędu, w szczególności będzie czuwał nad prawidłowym rozliczeniem i sprawozdawczością projektu. Ostateczne decyzje będzie podejmował i zatwierdzał Burmistrz Sulejowa.

Przygotowanie projektu do realizacji

Wnioskodawca jest przygotowany do realizacji projektu w trybie zaprojektuj-wybuduj.

Projekt jest gotowy do wdrożenia.

Brak istniejących planów miejscowych obejmujących opracowywane tereny. Inwestor lub wykonawca na etapie realizacji winien złożyć wniosek o wydanie warunków zabudowy na wszystkie roboty budowlane wchodzące w zakres PFU.

Planowany termin uzyskania pozwolenia:

- Obręb Placu Straży – II kw. 2017
- Obręb ul. Rynek – II kw. 2018
- Obręb ul. Szkolnej – III kw. 2017

Wnioskodawca posiada Opinię Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Łodzi, Delegatura w Piotrkowie Trybunalskim, która potwierdza, iż układ przestrzenny Sulejowa jest ujęty w gminnej ewidencji zabytków, a przedstawione opracowanie „Koncepcja odnowy miasta poprzez przywrócenie funkcji społeczno-gospodarczych zdegradowanym obszarom Sulejowa”, obejmując zadania przedstawione w niniejszym studium wykonalności, jest pierwszą w ostatnich latach, słusznie podjętą próbą rewitalizacji zniszczonych podczas II wojny światowej terenów miasta i jako takie wymaga kontynuacji i rozwinięcia.

Z Opinii Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie wynika, iż planowane ścieżki rowerowe biegnące po koronie wałów nie budzą zastrzeżeń.

Wnioskodawca posiada projekt Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia.

Wnioskodawca posiada programy funkcjonalno-użytkowe oraz kosztorys.

Harmonogram realizacji prac przygotowawczych i wdrożeniowych:

Planowany termin uzyskania pozwolenia:

- Obręb Placu Straży – II kw. 2017
- Obręb ul. Rynek – II kw. 2018
- Obręb ul. Szkolnej – III kw. 2017

Termin rozpoczęcia projektu (poniesienia pierwszego wydatku): III kwartał 2017

Planowany termin rozpoczęcia procedury wyłonienia wykonawcy na wykonanie robót infrastrukturalnych (projektowo – budowlanych): II kwartał 2017

Planowany termin rozpoczęcia procedury wyłonienia wykonawcy na nadzór inwestorski: II kwartał 2017

Planowany termin rozpoczęcia procedury wyłonienia wykonawcy na promocję projektu: II kwartał 2017

Termin rzeczowego zakończenia projektu: IV kwartał 2019

Termin finansowego zakończenia projektu: IV kwartał 2019

4.3. Analiza otoczenia społeczno-gospodarczego projektu

Zgodnie z Zasadami przygotowania studiów wykonalności dla projektów realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014 – 2020 w tym rozdziale „należy określić funkcjonalne i rzeczowe powiązania między projektem a otoczeniem (w tym przede wszystkim: oddziaływanie planowanej inwestycji na środowisko naturalne, społeczność lokalną/regionalną, otoczenie gospodarcze, informacje o potencjalnej grupie docelowej oraz potencjalnych interesariuszach projektu). Analizie należy poddać jedynie obszar, w którym zmienia się jakkolwiek charakteryzująca go wielkość lub cecha w związku z realizacją projektu”.

Projekty rewitalizacyjne realizowane są zgodnie z Programami Rewitalizacji. To ten dokument na podstawie diagnozy wyznaczył obszar objęty rewitalizacją oraz cele rewitalizacji. Dlatego w analizie posłużono się danymi z *Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Sulejów na lata 2016 - 2023*, aby zachować pełną zgodność pomiędzy dokumentami. W analizie poniżej znalazły się wszystkie elementy wskazane w wytycznych.

Zgodnie z zasadami „analizie należy poddać jedynie obszar, w którym zmienia się jakkolwiek charakteryzująca go wielkość lub cecha w związku z realizacją projektu”. W tym przypadku zdecydowano o objęciu analizą całej Gminy Sulejów, ponieważ rewitalizacja Miasta bezpośrednio wpłynie na zmiany w całej Gminie.

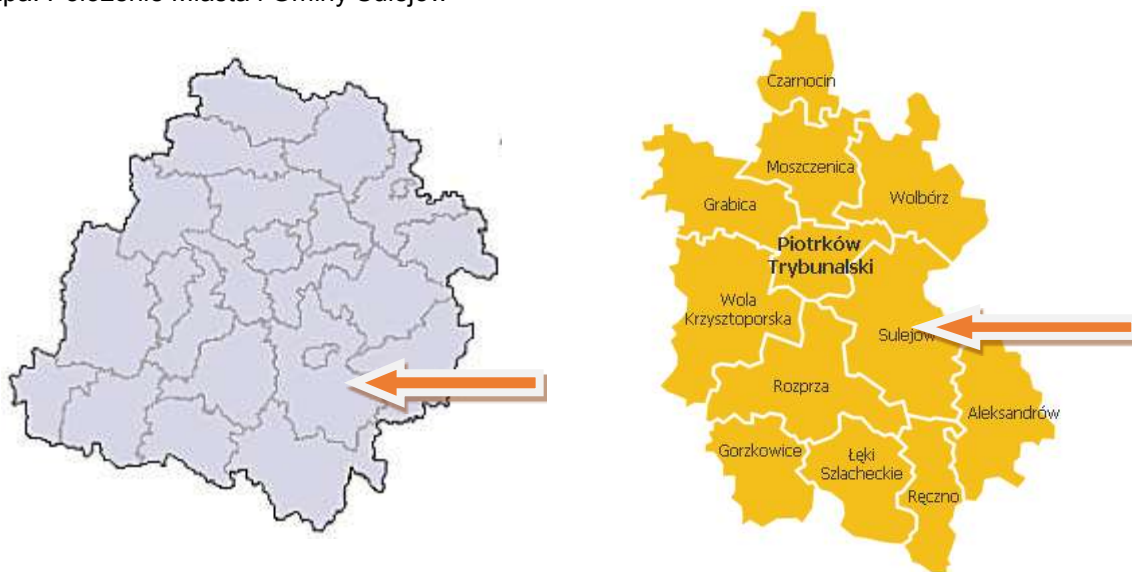
Grupą docelową (jednocześnie są to interesariusze projektu) są wszyscy mieszkańcy Gminy Sulejów – 16245 osób. Choć rewitalizacji poddane jest tylko miasto Sulejów to oddziaływania rozproszone będą widoczne w całej Gminie. Miasto jest centrum społeczno-gospodarczym Gminy. To tutaj również rozwijać się może turystyka i przedsiębiorczość. Interesariuszami będą więc wszyscy mieszkańcy Gminy.

■ Położenie

Gmina Sulejów położona jest w granicach administracyjnych województwa łódzkiego, powiatu piotrkowskiego w jego południowo-wschodniej części (stanowi 13,17 % jego powierzchni). Graniczy z gminami:

- od północy z gminą Wolbórz,
- od zachodu - Piotrków Trybunalski (powiat grodzki) i Rozprza,
- od południa - Ręczno,
- od wschodu – z gminą Aleksandrów oraz z gminą Mniszków z powiatu opoczyńskiego.

Mapa. Położenie Miasta i Gminy Sulejów

Województwo Łódzkie

Powiat Piotrkowski

Miasto Sulejów położone jest we wschodniej części gminy, częściowo stanowi jej granicę.

Gmina zlokalizowana jest w niedalekiej odległości od wielkomiejskich ośrodków przemysłowych i regionalnych: 57 km od Łodzi, 14 km od Piotrkowa Trybunalskiego i 73 km od Kielc. Odległość gminy do Warszawy wynosi 150 km.

Powierzchnia gminy wynosi 188,82 km², składają się na nią: miasto Sulejów oraz 34 miejscowości w 25 sołectwach. Miasto zajmuje powierzchnię 26,26 km².

Miasto posiada bardzo korzystne położenie komunikacyjne, przecinają go ważne arterie drogowe:

- droga krajowa Nr 12 relacji: granica zachodnia Łęknica - Żary - Leszno - Kalisz - Łask - Piotrków Trybunalski - Sulejów - Opoczno - Radom - Lubli - Chełm - granica wschodniej w Dorohusku,
- droga krajowa Nr 74 relacji: Sulejów - Kielce - Zamość - Zosina na granicy wschodniej.

Poza granicami miasta przebiega droga wojewódzka nr 742 Włodzimierzów – Włoszczowa. Układ komunikacyjny Miasta i Gminy łączy się z drogą A-1 Gdańsk – Cieszyn i drogą krajową nr 8 Warszawa – Wrocław w piotrkowskim węźle komunikacyjnym.

■ Środowisko

Gmina Sulejów leży na pograniczu dwóch jednostek fizyczno-geograficznych: Nizin Środkowopolskich i Wyżyny Małopolskiej, pomiędzy którymi granicę stanowi dolina rzeki Pilicy. Lokalizacja taka sprzyja dużym kontrastom krajobrazowym, które są niezwykle atrakcyjne z turystycznego punktu widzenia. W skład Nizin Środkowopolskich wchodzi m.in. makroregion Wzniesienia Południowomazowieckie położony na lewym (zachodnim i północnym) brzegu Pilicy. Bezpośrednio na terenie Gminy leżą dwa jego mezoregiony: *Równina Piotrkowska* i *Dolina Białobrzaska*. Wschodnią część Gminy zajmuje fragment Wyżyny Małopolskiej nazywany *Wyżyną Przedborską*. Jest to makroregion dość specyficzny, gdyż – w przeciwieństwie do pozostałej części

provincji – w obniżeniach terenu zalegają tu piaski lodowcowo-rzeczne i gliny zwałowe zlodowacenia środkowopolskiego.

W sąsiedztwie gminy Sulejów znajdują się też inne ciekawe zjawiska geologiczne: wywołujący zapadliska podziemny kras w wapieniach jurajskich w okolicach wsi Paradyż czy wywierzyśka krasowe w Tomaszowie Mazowieckim (Niebieskie Źródła). W pobliżu samego Sulejowa, w zboczu doliny rzecznej, Pilica (a także Radońka) odsłoniła pokłady wapieni górnourajskich i umożliwiła ich przemysłową eksploatację.

Region przecinają prawe dopływy Pilicy: Czarna Konecka (której ujście znajduje się powyżej Sulejowa) i Drzewiczka (wpadająca do Pilicy koło Nowego Miasta).

Gmina Sulejów leży w przejściowej strefie krajobrazów nizinnych i wyżynnych – w związku z tym cechuje się bogatą i zróżnicowaną rzeźbą terenu, którą tworzą czwartorzędowe utwory polodowcowe (piaski, gliny zwałowe), osady fluwialne w dolinie Pilicy oraz wychodne skał mezozoicznych. Najniżej położony punkt Gminy (166,7m n.p.m.) znajduje się w dolinie Pilicy w północnej części Sulejowa, najwyższe zaś tereny (206m n.p.m.) usytuowane są w południowo-zachodniej części Gminy w okolicach Bilskiej Woli – wysokości względne na tym obszarze sięgają więc 40m.

Lasy i grunty leśne zajmują 8080,4 ha gminy, co stanowi ok. 43% ogólnej powierzchni gminy. Tereny leśne skupiają się głównie w północnym, południowo-zachodnim i południowym fragmencie obszaru gminy. Największe połacie terenu zajmują siedliska borowe.

Lasy – obok funkcji gospodarczych, estetycznych i biologicznych – stanowią największą obszarowo bazę rekreacji codziennej, weekendowej i pobytovej dla mieszkańców Gminy i turystów odwiedzających Sulejów.

Rzeka Pilica historycznie była rzeką rybną (w latach '60 ubiegłego wieku rejestrowano w niej występowanie 33 gatunków ryb i minogów), jednak postępujący wzrost zanieczyszczeń, melioracje i przegrodzenie rzeki w km 136,3 w rejonie Sulejowa (wprowadzające istotne zakłócenia dotychczasowych stosunków wodnych) w połączeniu z suchymi latami i kłusownictwem sprawiły, że obecnie lista rejestrowanych gatunków zmniejszyła się do 23 taksonów. Awifauna lęgowa koncentruje się głównie na dwóch obszarach: w cofce Zbiornika Sulejowskiego i w okolicy Bronisławowa. Cofka Zbiornika Sulejowskiego i okolice Bronisławowa to najpłytsze fragmenty Zalewu Sulejowskiego. Podczas obniżania poziomu wody – wiosną i jesienią – można tam spotkać większe zgrupowania wędrownych ptaków. W wodach Zalewu żyją liczne gatunki ryb, m.in.: *amury*, *bolenie*, *trocie jeziorowe*, *leszcze*, *plocie*, *karpie*, *ukleje*, *liny*, *węgorze*, *szczupaki* i *okonie*. Niekoronowanym królem tego sztucznego jeziora jest jednak *sandacz*, a w ostatnich latach wędkarze coraz częściej łowią *sumy*. Powstanie Zbiornika przyczyniło się do pojawienia się wielu gatunków ptaków niespotykanych w tych stronach lub sporadycznie występujących wśród których należy wymienić: *mewę śmieszkę*, *mewę małą*, *rybitwy*, *kaczki nurkujące*. W czasie przelotów zbierają się tutaj wielkie stada wypoczywające i żerujące w jeziorze, m.in.: *kormorany*, *łabędzie nieme* i (rzadsze od nich) *łabędzie głuche*, *tracze nurogęsie* i inne. Z ptaków chronionych można tutaj spotkać *bąka*, *gągoła*, *kropiatkę* i *mewę białoczelną*. Zaobserwowano również rzadkiego drapieżnika – *rybołowa*.

Główną osią hydrologiczną Gminy jest rzeka Pilica, która w południowej i północnej części stanowi granice jednostki administracyjnej.

Rzeka Pilica – jest jednym ze znaczniejszych lewostronnych dopływów Wisły, do której uchodzi w km 457,0 biegu tej rzeki, opodal miejscowości Mniszew na Mazowszu. Źródła Pilicy znajdują się w miejscowości Pilica na wysokości około 350m n.p.m. we wschodniej części Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej. Mijając miejscowość Radoszewnica rzeka opuszcza Wyżynę i płynie przez Nieckę Włoszczowską szerokim, podmokłym i zabagnionym korytem, następnie – po minięciu miejscowości Przedbórz – opływa Wysoczyznę Piotrkowską i spiętrzona zaporą w km 137 + 135 (w miejscowości Smardzewice) tworzy Zbiornik Sulejowski o powierzchni 23,80km. W Tomaszowie Mazowieckim przyjmuje swój największy lewostronny dopływ – rzekę Wolbórkę – i szerokim łukiem przepływa przez rozległe kompleksy leśne pomiędzy miejscowościami Spała i Nowe Miasto, po czym wpływa na Nizinę Mazowiecką.

W granicach województwa łódzkiego Pilica przyjmuje kilka dopływów, z których na obszarze gminy Sulejów występują:

- dopływy brawobrzeżne:
 1. Czarna (Maleniecka) Konecka – w km 166 + 000,
 2. Drzewiczka – w km 78 + 800;
- dopływy lewobrzeżne:
 1. Wolbórka – w km 126 + 200,
 2. Luciąża – w km 159 + 800.

Zalew Sulejowski – powstawał w latach 1969-1974. Utworzony został w wyniku przegrodzenia rzeki Pilicy pod Smardzewicami (na jej 139,0km licząc od ujścia). Przegrodzenie to stanowi betonowo-ziemna tama o długości 1200,0m, wysokości 16,0m i szerokości (w koronie) 10,0m. Cofka zbiornika sięga w górę rzeki do Sulejowa. Za cofkę uznaje się odcinek Pilicy od Podklasztorza do Barkowic o długości około 3,0km. Odcinek ten stanowi połowę powierzchni tzw. „małego zalewu” – wyraźnie oddzielonego od pozostałej części zbiornika przewężeniem w rejonie Barkowic Mokrych (jest to obszar z licznymi wypłycciami i wysepkami). Zbiornik stworzony został w celu zapewnienia rezerwy wody pitnej dla Łodzi – jednak w ostatnich latach pobór wody dla Łodzi zmalał w wyniku wybudowania kilku studni głębinowych na terenie aglomeracji łódzkiej. Ujęcie wody w Bronisławowie – łącznie z ujęciem brzegowym na Pilicy w Tomaszowie Mazowieckim – stanowi źródło zaopatrzenia Łodzi i Tomaszowa Mazowieckiego w wodę.

W związku z ujęciem wód dla celów komunalnych wyznaczono następujące strefy ochronne:

- bezpośrednią – obejmującą ujęcie wody w Bronisławowie,
- pośrednią – obejmującą pas wokół Zbiornika o szerokości 400,0m licząc od linii brzegowej.

Zbiornik Sulejowski – oprócz poboru wody dla Łodzi – spełnia szereg dodatkowych funkcji, gdyż wykorzystywany jest również do:

- hodowli ryb,
- ochrony przeciwpowodziowej,
- retencji i regulacji stanu wody w rzece,
- produkcji energii (elektrownia o mocy 3,5 MW),

- celów rekreacyjno-turystycznych.

Najcenniejsze – pod względem przyrodniczym – obszary gminy Sulejów objęte są ochroną prawną pod postacią parku krajobrazowego, rezerwatów i pomników przyrody.

20 grudnia 1995 roku Wojewoda Piotrkowski – zarządzeniem numer 80/95 – powołał Zespół Nadpilicznych Parków Krajobrazowych, który swoim zasięgiem obejmuje trzy parki:

1. Przedborski Park Krajobrazowy,
2. Sulejowski Park Krajobrazowy,
3. Spalski Park Krajobrazowy.

Zespół Nadpilicznych Parków Krajobrazowych funkcjonuje od 1 stycznia 1996 roku, a jego najważniejszym celem jest ochrona wszystkich składników środowiska abiotycznego, biotycznego i kulturowego wzdłuż Pilicy. Szczególnej ochronie podlega rzeka Pilica i Zbiornik Sulejowski oraz pozostałości Puszczy Pilickiej i fragmenty Wyżyny Przedborskiej wraz z doliną Czarnej Włoszczowskiej.

Cały obszar nadpiliczny zaliczony został do Krajowej Sieci Ekologicznej ECONET i podzielony przez ECONET Polska na dwie części:

1. Przedborski obszar węzłowy o znaczeniu krajowym 18 K (Przedborski Park Krajobrazowy),
2. Puszcza Pilicka jako obszar węzłowy o znaczeniu międzynarodowym 21 M (Sulejowski i Spalski Park Krajobrazowy).

Sulejowski Park Krajobrazowy powstał w 1994 roku i jest największym parkiem Zespołu. Powierzchnia Parku wynosi 17444,1ha, a powierzchnia otuliny wynosi 38926,9ha – co daje łączną powierzchnię 56371,0ha. Pod względem administracyjnym Park znajduje się na terenie 10 gmin (Aleksandrów, Łęki Szlacheckie, Mniszków, Przedbórz, Ręczno, Rozprza, Sławno, Sulejów, Tomaszów Mazowiecki, Wolbórz) i 3 miast (Piotrków Trybunalski, Sulejów, Tomaszów Mazowiecki). Jego północno-zachodnia część leży w obrębie Równiny Piotrkowskiej, południowy fragment położony jest na Wzgórzach Radomszczańskich, a wschodnia część – na Wzgórzach Opoczyńskich.

Ochronie podlegają – najcenniejsze przyrodniczo – tereny przyległe (w tym leśne) będące pozostałością wielkiej Puszczy Pilickiej z fragmentami przyrody naturalnej chronionymi w rezerwach, zespołach przyrodniczo-krajobrazowych i użytkach ekologicznych.

Aktualnie istniejące rezerваты w granicach Sulejowskiego Parku Krajobrazowego to:

1. Błogie – rezerwat leśny (fragment dawnej Puszczy Pilickiej),
2. Dęby w Meszczach,
3. Gaik – rezerwat leśny (pozostałości dawnej Puszczy Pilickiej),
4. Jaksonek – rezerwat leśno-florystyczny (ochrony naturalnego środowiska reliktu polodowcowego – zimoziołu północnego),
5. Jawora – rezerwat florystyczny,
6. Lubiaszów – rezerwat leśny (pozostałości Puszczy Pilickiej),
7. Meszcze – rezerwat leśny (pozostałości Puszczy Pilickiej),
8. Niebieskie Źródła – rezerwat krajobrazowy (wywierzysko krasowe),
9. Twarda – rezerwat leśny (fragment dawnej Puszczy Pilickiej).

Na obszarze Parku występuje kilkadziesiąt drzew pomnikowych, wśród których najcenniejsze są dęby w rezerwacie „Dęby w Meszczach”, pojedyncze dęby w Lasach Lubieńskich (najgrubszy ma obwód 5,63m), kilka lip drobnolistnych w otulinie rezerwatu „Meszcze”.

Część Gminy Sulejów znajduje się na obszarze Natury 2000. Obszar – o którym mowa – nosi nazwę „Dolina środkowej Pilicy” i wpisany jest na listę Natura 2000 pod numerem PLH100008. Obszar obejmuje 40,0km odcinek środkowej Pilicy (około 1/8 całkowitej długości rzeki). Obszar położony w większości w regionie Doliny Sulejowskiej, pomiędzy Wzgórzami Radomszczańskimi, Równiną Piotrkowską (na zachodzie) i Wzgórzami Opoczyńskimi (na wschodzie). Rzeka jest nieuregulowana; ma naturalny charakter (liczne meandry i starorzecza). Pewne fragmenty obszaru są regularnie zalewane. Łąki kośne i pastwiska pokrywają dużą część powierzchni doliny; znajdują się tu również niewielkie płyty torfowisk, trzcinowisk i turzycowisk. Znaczne połacie brzegów rzeki porośnięte są lasami łągowymi i nadrzeczными zaroślami wierzbowymi.

Lasy łągowe zajmują blisko 20% powierzchni obszaru. Jest to dość istotna enklawa stosunkowo naturalnej roślinności w mocno przekształconej i ubogiej przyrodniczo Centralnej Polsce. Jest to ważna ostoja ichtiofauny (4 gatunki z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG), wydry, bobra i płazów.

W sumie na obszarze stwierdzono występowanie:

- 11 typów siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG (pokrywających w sumie około 50% powierzchni obszaru),
- 8 gatunków zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG,
- 7 gatunków umieszczonych na polskich „czerwonych listach”,
- 19 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG (obszar jest żerowiskiem *Mergus merganser* i *Alcedo atthis*).

■ Funkcjonalne i rzeczowe powiązania między projektem a otoczeniem

Zanieczyszczenie środowiska naturalnego jest w tym regionie olbrzymie i może powodować stałe zmiany w środowisku całego województwa łódzkiego. Pierwszym problemem jest niekontrolowane wylanie ścieków bytowych i przemysłowych. Problem jest dużo poważniejszy niż w innych gminach naszego województwa. Duże skupiska ludzkie znajdujące się w tym regionie powodują, że zanieczyszczenie jest olbrzymie. Woda w rzece Pilicy w dalszym ciągu nie spełnia podstawowych standardów czystości. Aby to sprawdzić wystarczy odwiedzić Zalew Sulejowski w połowie lata kiedy rozpoczyna się kwitnienie sinic. W niektórych miejscach zalewu woda jest wręcz niebieska. To samo widać na brzegach Zbiornika. Toksyny sinic mogą wywołać: świąd skóry, pokrzywkę, zapalenie spojówek, bóle brzucha, zawroty głowy, wymioty, nudności, duszność i wiele innych dolegliwości. Woda rzeki Pilicy grozi rozpowszechnianiu chorób lub epidemii. Rozwój cywilizacyjnych spowodował, iż to wspaniałe otoczenie umiera. To właśnie stało się z turystyką. Zanieczyszczenie środowiska doprowadziło niemal do całkowitego rozpadu kluczowej gałęzi gospodarki w Sulejowie jakim była od lat turystyka. Dziś jej znaczenie jest marginalne. Brak czystych kąpielisk nad Zalewem, zanieczyszczone lasy doprowadziły do niebywałego zanieczyszczenia środowiska naturalnego.

Nie można zapominać o innym znaczącym czynniku zanieczyszczenia jakim są wyloty substancji niebezpiecznych do powietrza. Gmina znajduje się na szlakach drogowych o znaczeniu międzynarodowych. Olbrzymi ruch samochodowy to wyloty z silników. Ruch samochodów ciężarowych należy do największych w naszym kraju.

Gmina od kilkunastu lat realizuje szereg projektów mających na celu ochronę środowiska naturalnego. Pozwoli to na odrodzenie się głównej gałęzi gospodarczej jaką jest turystyka. Jednak nie można zapominać o przywróceniu do życia terenu miejskiego – Miasta Sulejowa. Jego niezwykła historia, układ przestrzenny świadczą o niezwykłej kulturze województwa łódzkiego. Dlatego rewitalizacja miasta staje się elementem koniecznym do wprowadzenia funkcji turystycznych. Rewitalizacja terenów nad rzeką pozwoli również na prawidłowe odprowadzenie i oczyszczenie wód opadowych.

■ Ludność

Gmina Sulejów (wg stanu na 31.12.2015 r.) liczy ogółem 16 245 mieszkańców, w tym 6 308 osób zamieszkuje miasto, a 9 937 tereny wiejskie.

Tabela. Liczba ludności gminy i miasta Sulejów w latach 2007-2015 (GUS, 2007-2015)

Wyszczególnienie	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
liczba ludności gminy ogółem	15 750	15 791	15 926	16 110	16 242	16 268	16 280	16 274	16 245
liczba ludności miasta ogółem	6 360	6 332	6 412	6 452	6 453	6 446	6 376	6 360	6 308
mężczyźni	3 127	3 113	3 156	3 199	3 185	3 188	3 133	3 114	3 080
kobiety	3 233	3 219	3 256	3 253	3 268	3 258	3 243	3 246	3 228

Wykres. Liczba ludności gminy i miasta Sulejów w latach 2003-2015 (GUS, 2003-2014, UM Sulejów, 2015)

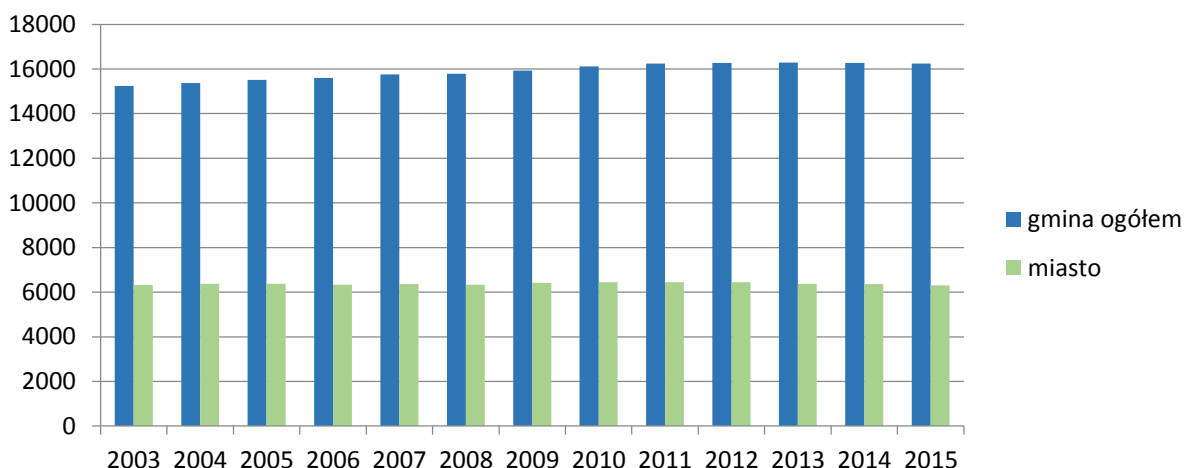

Tabela. Ludność gminy Sulejów według ekonomicznych grup wiekowych w 2014 roku (GUS, 2014)

Wyszczególnienie	Liczba ludności			Procent ludności		
	Gmina	Miasto	Teren wiejski	Gmina	Miasto	Teren wiejski
w wieku przedprodukcyjnym	3177	1161	2016	19,5	18,3	20,3
w wieku produkcyjnym	10288	4060	6228	63,0	63,8	62,6
w wieku poprodukcyjnym	2843	1139	1704	17,4	17,9	17,1

Struktura ludności gminy pod względem ekonomicznych grup wiekowych (według danych GUS) w stosunku do roku 2003 nie jest optymistyczna. Zaznacza się:

- znaczny spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym: w roku 2003 - 1 511 mieszkańców (t.j. 23,9 % ogółu), w roku 2013 - 1 191 mieszkańców (19,5 % ogółu),
- znaczny wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym: w roku 2003 - 892 mieszkańców (t.j. 14,1 % ogółu), w roku 2014 - 2 843 mieszkańców (17,4 % ogółu)

Populacja gminy charakteryzuje się obecnie mało korzystną strukturą wiekową, ponieważ jest zbyt mała różnica pomiędzy populacją w wieku przedprodukcyjnym a poprodukcyjnym - tendencja jest wzrostowa. Ponadto w wieku poprodukcyjnym widoczna jest przewaga liczby kobiet.

Tabela. Ludność gminy Sulejów według wieku i płci w 2014 roku (GUS, 2014)

Wiek	Liczba ludności miasta			Liczba ludności terenów wiejskich		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
0-12 lat	841	424	417	1 457	772	658
13-19 lat	481	259	222	833	457	376
20-64 lata	4 152	2 082	2 043	6 259	3 190	3 069
65 lat i powyżej	913	349	564	1 399	549	850

Tabela. Przyrost naturalny i saldo migracji dla gminy Sulejów w 2014 roku (GUS, 2014)

Wskaźnik w liczbach naturalnych	Gmina	Miasto	Teren wiejski
przyrost naturalny	-17	-6	-11
saldo migracji	56	-11	67

■ Funkcjonalne i rzeczowe powiązania między projektem a otoczeniem

Według prognozy statystycznej GUS „Prognoza dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2011–2035”, liczba mieszkańców powiatu będzie sukcesywnie maleć w całym okresie objętym prognozą. Prognozy demograficzne dla gminy (wykonane na podstawie prognoz powiatu) również wykazują tendencje spadku liczby ludności.

W gminie Sulejów negatywny wpływ na stopę bezrobocia mają:

- Słaba infrastruktura przemysłowo-usługowa oraz brak większych podmiotów gospodarczych stwarzających możliwość stałego zatrudnienia.
- Słabe gleby powodujące brak specjalizacji w produkcji roślinno-hodowlanej powodujące niską dochodowość produkcji rolnej.
- Spadek opłacalności produkcji rolnej.
- Brak ofert i możliwości podjęcia pracy za pośrednictwem PUP w Piotrkowie Trybunalskim

- Konieczność podejmowania pracy sezonowej.

Rewitalizacja pozwoli ożywić gospodarczo poszczególne grupy społeczne, sprawić, że Sulejów stanie się znów miastem ciekawym i atrakcyjnym.

■ Charakterystyka zjawiska marginalizacji społecznej w Gminie Sulejów

Na terenie gminy pomoc społeczną mieszkańcom świadczy Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulejowie, który realizuje zadania własne i zlecone pomocy społecznej.

Tabela. Liczba rodzin korzystających z pomocy MOPS w Sulejowie w latach 2007-2013 (MOPS Sulejów)

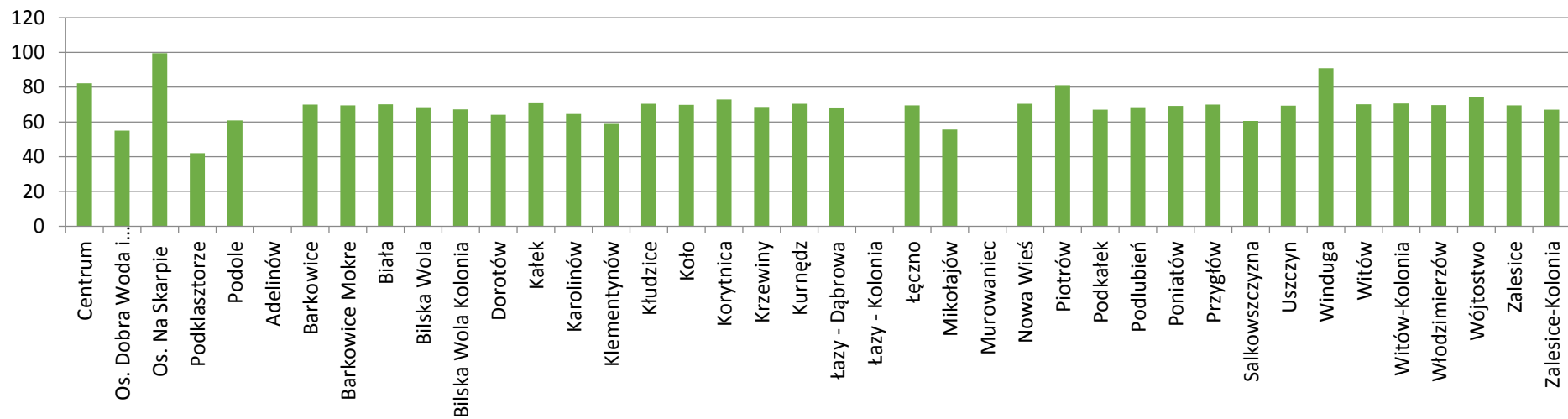
Wyszczególnienie	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
liczba rodzin korzystających z pomocy w gminie ogółem	654	521	501	507	451	447	469
liczba osób w rodzinach ogółem	2 106	1 610	1 502	1 491	1 302	1 235	1 265
liczba rodzin korzystających z pomocy w mieście	260	213	194	206	168	187	205

43% rodzin otrzymujących świadczenia z MOPS w Sulejowie zamieszkuje teren miasta. Najwięcej świadczeń udzielonych jest z powodu:

- ubóstwa - 29,9%,
- bezrobocia - 20,4%,
- długotrwałej choroby -18,2 %,
- niepełnosprawności - 14,3 %,
- ochrony macierzyństwa i wielodzietności - 10,7%.

W Sulejowie działa pomoc instytucjonalna dla osób z problemami społecznymi. Są to Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz punkt konsultacyjny w Przychodni Rejonowej (ul. Targowa 20).

Wykres. Rozkład przestrzenny odsetka (na 1000 mieszkańców) osób korzystających z pomocy społecznej na terenie gminy Sulejów w 2015 r. (UM w Sulejowie)

Obszary gminy Sulejów charakteryzujące się największą koncentracją osób wspieranych przez pomoc społeczną obejmują miasto Sulejów (obszar centralny oraz os. na Skarpie), jak również teren wiejski – miejscowości Piotrów oraz Winduga i Wójtostwo.

Bezrobocie jest jednym z najpoważniejszych problemów społeczno-ekonomicznych gminy, ponieważ wynosi ono 7,7% osób w wieku produkcyjnym (w tym wskaźnik dla mężczyzn – 7,3 %, wskaźnik dla kobiet 8,2 %). Wskaźniki bezrobocia w gminie w ostatnich latach wykazują wahania, dlatego nie mogą stanowić trendów.

Tabela. Liczba i stopa bezrobocia w gminie Sulejów (GUS, 2007-2014)

Wyszczególnienie	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
liczba osób bezrobotnych								
ogółem	724	542	770	884	907	981	994	792
mężczyźni	332	239	420	439	501	484	501	402
kobiety	392	303	350	445	493	497	493	390
procent osób bezrobotnych								
ogółem	7,4	5,5	7,7	8,7	8,9	9,5	9,7	7,7
mężczyźni	6,5	4,7	8,0	8,1	8,4	8,8	9,1	7,3
kobiety	8,4	6,4	7,4	9,4	9,4	10,4	10,3	8,2

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy na koniec 2014 r. w strukturze bezrobocia dominują osoby długotrwale bezrobotne pozostające bez pracy przez okres dłuższy niż 12 miesięcy, 38% stanowią osoby z wykształceniem podstawowym. Bezrobotni gminy stanowią 22,4% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Piotrkowie Trybunalskim - wskaźnik bezrobocia dla powiatu wynosi 7,8%. Brak pracy jest poważnym problemem społecznym, ponieważ często staje się przyczyną innych dysfunkcji rodziny, np. ubóstwa, bezradności, ale też i uzależnień. Dużym problemem społecznym jest także rosnąca liczba świadczeń wypłacanych przez MOPS w Sulejowie z powodu długotrwałej choroby. Świadczy to o wielu problemach związanych z utrzymaniem rodzin oraz o chorobach związanych z wiekiem.

W gminie Sulejów funkcjonuje 4 935 gospodarstw domowych (wg danych Narodowego Spisu Powszechnego). W przeważającej większości są to gospodarstwa jednorodzinne - stanowią one 74,5% liczby gospodarstw ogółem. Natomiast gospodarstwa dwurodzinne stanowią 4,6%, trzy i więcej rodzinne-0,2% ogółu, a gospodarstwa nierodzinne 20,7%.

Według danych GUS dla obszaru miasta ponad 10 % gospodarstw domowych utrzymuje się z tzw. źródeł niezarobkowych tj. renta, emerytura, zasiłek, itp. Dla pozostałych gospodarstw domowych głównym źródłem utrzymania jest praca najemna poza rolnictwem - 57,2% gospodarstw. Praca na rachunek własny to wyłączne źródło utrzymania dla ponad 13 % gospodarstw domowych w mieście.

Tabela. Źródła utrzymania gospodarstw domowych w Gminie Sulejów

Rodzaj źródła utrzymania	Gospodarstwa domowe- udział w %
praca poza rolnictwem najemna	57,2
praca poza rolnictwem na rachunek własny lub z najmu	13,8

Rodzaj źródła utrzymania	Gospodarstwa domowe- udział w %
praca w rolnictwie	1,3
niezarobkowe źródło - emerytura i renta	9,2
pozostałe niezarobkowe	10,7

Tabela. Liczba osób pracujących według innego podziału niż PKD na terenie miasta Sulejowa (GUS, 2007-2014)

Wyszczególnienie	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ogółem	944	1000	978	1140	1009	1008	902	1 584
mężczyźni	343	419	395	568	473	469	402	654
kobiety	601	581	583	572	536	539	500	930
wskaźnik pracujący na 1000 ludności	148	158	153	177	156	156	141	97

W ostatnich latach łączna liczba pracujących na terenie gminy uległa zwiększeniu z 1292 osób w 2007 r. do 1584 w 2014 (o 23%) i odpowiada tempu wzrostu gospodarczego kraju. Jednocześnie liczba osób bezrobotnych ulega zmniejszeniu w 2014 r. (792) w porównaniu z 2013 r., kiedy to zanotowano najwyższą liczbę osób pozostających bez pracy od 2007 r. (994).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na terenie powiatu piotrkowskiego wynosiło (według GUS, 2014), w roku 2013 - 2 957,04 zł, co stanowi 73,9 % średniej krajowej. Dla województwa średnie wynagrodzenie jest wyższe i wynosi - 3 618,63 zł (90,4%). Dla miasta i gminy Sulejów takie statystyki nie są prowadzone, można jednak założyć, że średnie wskaźniki są takie same lub niższe jak dla powiatu, ponieważ na wskaźniki wojewódzkie mają większy wpływ dochody notowane w Łodzi i innych ośrodkach subregionalnych. Średnie wskaźniki dla powiatu i województwa wykazują tendencje rosnącą, jednak uwzględniając zjawisko inflacji należy wnioskować, że wzrost płac nominalnych nie ma wpływu na zwieszenie poziomu realnych dochodów gospodarstw domowych.

Sytuacja lokalnego rynku pracy w gminie Sulejów na tle powiatu piotrkowskiego oraz województwa łódzkiego wykazuje wyraźne dysproporcje.

Tabela. Wskaźniki rynku pracy gminy Sulejów na tle powiatu piotrkowskiego i województwa łódzkiego w 2014 r. (GUS, 2014)

Wyszczególnienie	Gmina Sulejów	Powiat piotrkowski	Województwo łódzkie
Pracujący na 1000 ludności ogółem w osobach	97	119	228
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w %	7,7	6,3	8,1

Pomimo wysokiego wskaźnika aktywności gospodarczej odsetek pracujących na 1,0 tys. ludności w gminie Sulejów (97) pozostaje na bardzo niskim poziomie w porównaniu ze wskaźnikiem dla powiatu piotrkowskiego, który jest wyższy o 23% (119) i ze wskaźnikiem dla województwa, który jest wyższy aż o 235% (228).

■ Mieszkalnictwo

Czynnikiem wpływającym na standard życia ludności danego obszaru są warunki mieszkaniowe. Istniejące warunki mieszkaniowe w gminie są zbliżone do warunków mieszkaniowych w kraju. Polityka gminy w zakresie budownictwa mieszkaniowego polega zarówno na działaniach doraźnych, jak i długofalowych, zmierzających do uporządkowania spraw związanych z planowaniem przestrzennym.

Tabela. Dane o mieszkalnictwie na terenie gminy Sulejów w roku 2014 (GUS, 2014)

Wyszczególnienie	Jednostka	Gmina	Miasto	teren wiejski
Budynki mieszkalne	szt.	4 907	1 727	3 180
Zasoby mieszkaniowe				
Mieszkania ogółem	szt.	5 343	2 149	3 194
Izby	szt.	22 800	8 928	13 872
Powierzchnia użytkowa mieszkań ogółem	m ²	467 427	176 357	291 070
Wskaźniki				
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	m ²	87,5	82,1	91,1
Przeciętna powierzchnia użytkowa na 1 osobę	m ²	28,7	27,7	29,3
Liczba mieszkań na 1000 mieszkańców	-	327,6	337,9	321,1
Wyposażenie mieszkań w instalacje				
Wodociąg	%	-	95,8	89,8
Ustęp splukiwany	%	-	85,8	77,8
Łazienka	%	-	75,1	70,9

Ruch budowlany w odniesieniu do całej gminy Sulejów, biorąc pod uwagę okres 2003-2014, kształtuje się na poziomie około 74 mieszkań na rok i dotyczy budynków nowych, jak również po rozbudowie. Nowe mieszkania realizowane są w szczególności w ramach budownictwa indywidualnego, prywatnego, i charakteryzują się wyższym standardem zamieszkania – średnia powierzchnia nowych mieszkań kształtuje się na poziomie ok. 128 m².

■ Funkcjonalne i rzeczowe powiązania między projektem a otoczeniem

Silne procesy migracyjne powodują trwałe zmiany potencjału lokalnej społeczności. W obszarach przyległych do dużych miast, z jakimi mamy do czynienia w gminie Sulejów, notowany jest napływ nowych mieszkańców i następują szybkie procesy urbanizacyjne. Rozwój budownictwa mieszkaniowego na terenach wiejskich powoduje gwałtowny wzrost zapotrzebowania na infrastrukturę komunalną. Jednocześnie zmiana struktury lokalnych społeczności powoduje napięcia społeczne i konflikty przestrzenne. Następuje proces rozwarstwienia społecznego, który jest wynikiem wykluczenia technologicznego, ekonomicznego i kulturowego najstarszych pod względem demograficznym części gminy. W tym stanie rzeczy samorząd lokalny stoi przed koniecznością zwiększenia nakładów na utrzymanie bezpieczeństwa mieszkańców oraz pogłębienie procesów integracji społecznej, tj. usług realizowanych w ramach placówek kultury i oświaty, służb OSP oraz policji.

Jednym z głównych problemów Miasta Sulejów jest zły stan obiektów wielorodzinnych w centrum miasta. Wiele obiektów utraciło swoją funkcję, znajdujemy tu również wiele luk w zabudowie. Taki

stan rzeczy powoduje, że samo miasto Sulejów staje się dzielnicą biedy co niesie za sobą negatywne zjawiska społecznej.

Wiele osób dojeżdżają do pracy w Piotrkowie, Tomaszowie Mazowieckim. Zmusza to wiele rodzin do zmian codziennych nawyków. Niestety brak miejsc pracy w samym Sulejowie oraz bardzo niskie płace nie pozostawiają im wyboru. Dojazd do pracy zajmuje więc coraz więcej czasu, co przekłada się na problemy w rodzinie. Chodzi głównie o wychowanie dzieci, które tracą kontakt z rodzicami. Dzieci takie po szkole nie mają wiele zajęć, co popycha je do organizowania czasu wolnego na własną rękę. Od kilku lat widoczne są dewastacje, rozwój patologii, zachowań przestępczych. Niszczony są również dane ośrodki turystyczne wokół miasta.

Sulejów stracił całkowicie funkcje turystyczną. Odwiedzający Zalew Sulejowski, jeśli udają się do miasta, to tylko na zakupy. Brak jest zagospodarowanych, prestiżowych stref miasta.

Jeśli mówimy o problemach w sferze opiekuńczo-wychowawczej, w relacjach rodzice - dzieci wyrażają się one najczęściej:

- zaburzeniami komunikacji (brak jasnych i czytelnych komunikatów niedostosowanych do wieku i poziomu intelektualnego członków rodziny, jednostronne wydawanie poleceń, agresywne i głośne rozmowy);
- brakiem wzorców (dziedziczenie negatywnego stylu życia, brak pozytywnych przykładów, trudności adaptacyjne, problemy we współżyciu z ludźmi);
- brakiem autorytetów (niedojrzałość emocjonalna, „dziecko rządzi w rodzinie”);
- brakiem właściwych metod wychowawczych (np. brak lub niewłaściwy system nagród i kar, brak konsekwencji w postępowaniu rodziców, brak prawidłowej stymulacji);
- brakiem lub niedostatecznym zainteresowaniem problemami i potrzebami rozwojowymi dziecka (brak dbałości o zdrowie, rozwój emocjonalny i intelektualny, brak umiejętności i potrzeby wspólnego spędzania czasu z dzieckiem, organizacji czasu wolnego dziecku);

Dzieci, młodzież to osoby, które w przyszłości mogą odmienić Gminę. Dlatego ich prawidłowy rozwój, umożliwienie im prawidłowej edukacji to największa potrzeba dla rozwoju Gminy. Co pokazuje diagnoza, ważne jest wsparcie samych dzieci, ale również ich rodziców, opiekunów.

Grupy społeczne wymagające wsparcia na terenie Sulejowa:

- osoby bezrobotne - sytuacja na lokalnym rynku pracy nie jest korzystna, skala bezrobocia w gminie wynosi 7,7% osób w wieku produkcyjnym (wskaźniki z ostatnich lat świadczą o dużej zmienności stopy bezrobocia) Znaczna liczba osób bezrobotnych korzysta ze świadczeń MOPS w Sulejowie - jest to pomoc doraźna, niezbędna, ale nie eliminująca problemów.
- dzieci i młodzież - na terenie gminy osoby w wieku do 18 roku życia stanowią 19,5%, na terenie miasta 18,3% mieszkańców. Dzieci i młodzież mają zapewniony dostęp do placówek oświatowych na wszystkich poziomach, ale z kolei brakuje im zarówno dostępu do ciekawej oferty placówek kulturalnych oraz infrastruktury sportowej i rekreacyjnej. Młodzież poszukująca kierunków na wyższym poziomie kształcenia, zmuszona jest opuścić miasto dla większych ośrodków akademickich, tam pozostaje i szuka zatrudnienia.
- osoby starsze - w gminie występuje zjawisko starzenia się społeczeństwa - w chwili obecnej

wskaźnik osób w wieku poprodukcyjnym wynosi 17,4% dla gminy, 17,9% dla miasta. Tendencja jest wzrostowa, co jest świadectwem malejącej atrakcyjności miasta. W Sulejowie brakuje miejsc i form aktywizacji osób starszych, dostępu opieki medycznej, usług opiekuńczych, itp.

- osoby zagrożone wykluczeniem społecznym ze względu na występujące w ich środowisku domowych zjawiska patologiczne - do grupy tej należą środowiska, gdzie notuje się wysokie wskaźniki uzależnień (od alkoholu, substancji psychoaktywnych, hazardu, itp.) i innych zachowań patologicznych (np. bezradności, przemocy domowej). Zjawiska te mogą być zarówno przyczyną, jak i skutkiem innych negatywnych sytuacji bądź zachowań widocznych w społeczeństwie.
- osoby zagrożone wykluczeniem społecznym ze względu na niepełnosprawność – z MOPS w Sulejowie świadczenia z powodu występowania niepełnosprawności otrzymuje 199 rodzin z terenu gminy, rzeczywista liczba osób niepełnosprawnych w gminie i mieście jest jednak trudna do oszacowania. Osoby te identyfikują problemy rozwojowe (słaby dostęp do nauki, brak inicjatyw reintegracyjnych, brak stowarzyszeń działających dla potrzeb osób niepełnosprawnych, występujący problem bezrobocia), techniczne (niedostosowane architektoniczne obiektów i ciągów komunikacyjnych) i instytucjonalne (trudności w korzystaniu w usług placówek różnych szczebli).
- przedsiębiorcy - przedsiębiorcy reprezentowani są w mieście w ponad 97% przez sektor prywatny, w tym w większości zatrudniający do 9 osób. Mikroprzedsiębiorstwa są podmiotami, które wymagają pomocy ze strony sektora publicznego, przy czym wsparciem są już częstokroć inwestycje w infrastrukturę techniczną, drogową, a także właściwa, spójna organizacja centrum życia gospodarczego i rozwój instytucjonalnej współpracy międzysektorowej. W gminie Sulejów liczba podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze Regon systematycznie rośnie, ale na terenie samego miasta nie zauważa się takiej tendencji.

■ Sfera gospodarcza

Na terenie gminy zarejestrowanych w roku 2014 było 1264 podmiotów gospodarczych, na terenie miasta - 559 podmiotów, a na terenie wiejskim - 705. Rynek pracy kształtowany jest głównie przez sektor prywatny, który stanowi 96,7% podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze Regon. W sektorze publicznym działa 27 podmiotów (z czego 18 na terenie miasta). W sektorze prywatnym dominują osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą - 86,9%.

O ile liczba podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze Regon na terenie całej gminy systematycznie rośnie (od 1 074 w roku 2007 do 1 264 w roku 2014), to na terenie samego miasta nie ma już takiej samej skali tendencji wzrostowej - Sulejów przeżywa problemy podobne do wielu miast w regionie czy kraju. Szczególnie niekorzystny wpływ na jej funkcjonowanie i rozwój ma niskie tempo rozwoju gospodarczego.

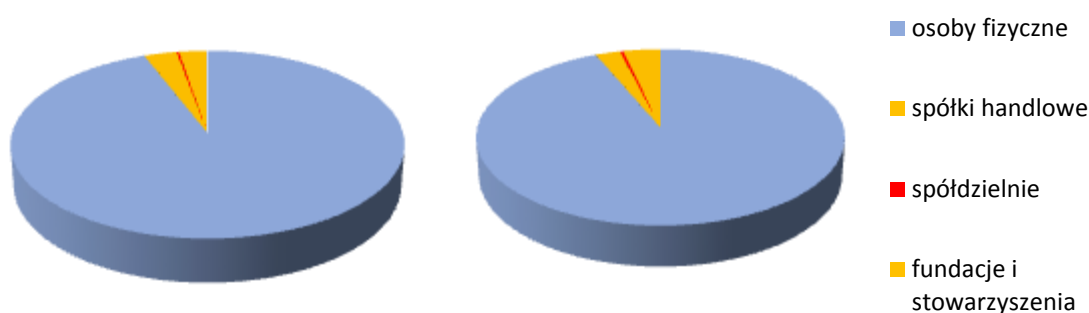
Tabela. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru Regon na terenie gminy Sulejów w rok 2014 (GUS, 2014)

Liczba podmiotów gospodarczych		Gmina ogółem	Miasto	Teren wiejski
ogółem		1264	559	705
sektor publiczny ogółem		27	18	9
sektor prywatny ogółem		1236	540	696
sektor prywatny	osoby fizyczne	1082	464	618
	spółki handlowe	31	15	16
	spółdzielnie	3	1	2
	fundacje	2	2	2
	stowarzyszenia i organizacje społeczne	33	11	22

Tabela. Zestawienie podmiotów gospodarki narodowej na terenie gminy Sulejów w rok 2014 wg sekcji PKD (GUS, 2014)

Sektor gospodarki	Liczba podmiotów	
	Miasto	Teren wiejski
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	7	29
górnictwo i wydobywanie	3	1
przetwórstwo przemysłowe	62	62
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i powietrze do układów klimatyzacyjnych	-	2
dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami, działalność związana z rekultywacją	2	6
budownictwo	88	120
handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	185	78
transport i gospodarka magazynowa	32	43
działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	20	25
informacja i komunikacja	7	15
działalność finansowa i ubezpieczeniowa	13	27
działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	4	5
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	24	46
działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	23	22
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	4	15
edukacja	16	21
opieka zdrowotna i pomoc społeczna	27	33
działalność związana z kulturą, rozrywką, rekreacją	6	10
pozostała działalność usługowa oraz gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	36	29

Wykres. Struktura podmiotów sektora prywatnego na terenie gminy Sulejów w roku 2014 (GUS, 2014)

Wykres. Struktura rodzajów działalności gospodarczej na terenie gminy Sulejów i samego miasta Sulejowa (GUS, 2014)

Analiza struktury przedsiębiorstw wykazała, że na lokalnym rynku przeważają podmioty sekcji G (według podziału PKD) - handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle - aż 35 % podmiotów.

W zakresie handlu na terenie Sulejowa znajdują się 2 supermarkety oraz targowisko o powierzchni sprzedażowej 11 817 m². Targowisko jest przeznaczone do sprzedaży drobnodetalicznej.

W sekcji F - budownictwo zarejestrowanych jest 16,2 %. Taka tendencja utrzymuje się od lat. Innego rodzaju działalność reprezentują pojedyncze podmioty.

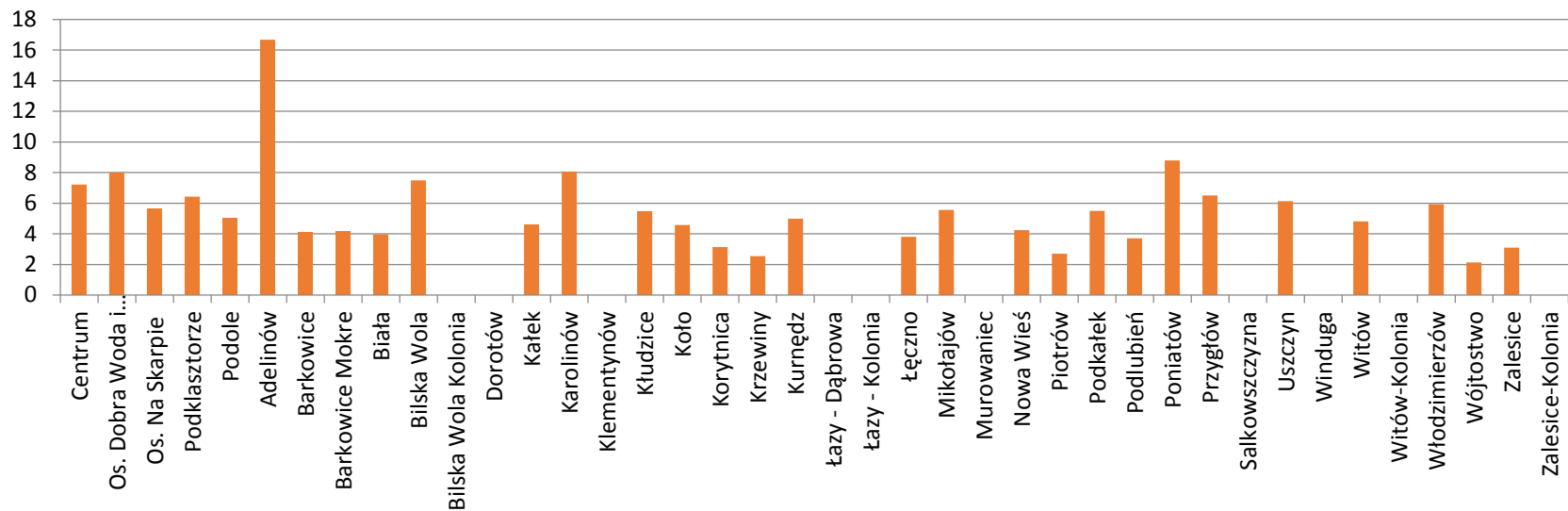
W roku 2014 na terenie gminy a nowo zarejestrowane zostały 144 podmioty (w tym 1 z sektora państwowego), natomiast wyrejestrowano 128 podmiotów, w tym 1 z sektora państwowego. Wśród podmiotów gospodarczych w Sulejowie dominują podmioty zatrudniające do 9 osób (96,9%), 16 podmiotów zatrudnia od 10 do 49 osób.

Tabela. Wskaźniki rozwoju gospodarczego gminy Sulejów na tle powiatu piotrkowskiego i województwa łódzkiego w 2014 r. (GUS, 2014)

Wskaźnik	Gmina Sulejów	Powiat piotrkowski	Województwo łódzkie
podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	775	599	957
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności	66	49	72

Porównując wskaźniki rozwoju gospodarczego gminy Sulejów na tle powiatu piotrkowskiego oraz województwa łódzkiego należy zwrócić uwagę na wyższym niż w powiecie poziom aktywności gospodarczej. Odsetek podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności jest w gminie Sulejów wyższy o 30% niż w powiecie piotrkowskim. Również odsetek osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1000 ludności jest w gminie wyższa o 35% niż w powiecie. Jednak na tle średniej dla województwa łódzkiego wskaźniki dla gminy Sulejów charakteryzują się niskim poziomem - odsetek podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności jest w gminie Sulejów niższy o 23% niż w województwie, a odsetek osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1000 ludności jest w gminie niższa o 10% niż w Łódzkiem.

Wykres. Rozkład odsetka zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w gminie Sulejów na 100 osób (UM w Sulejowie)

Najwyższą koncentracją aktywności gospodarczej liczoną liczbą przedsiębiorstwa na 100 osób charakteryzuje obszar miejski oraz miejscowości: Adelinów, Poniatów, Przyglów, Włodzimierzów. Obszary niskiej aktywności gospodarczej to położone na granicy gminy miejscowości Zalesice Kolonia, Winduga, Łazy – Dąbrowa, Łazy – Kolonia, Biłska Wola.

W Sulejowie nie występuje specjalizacja produkcji przemysłowej. Wśród podmiotów prowadzących działalność gospodarczą zdecydowanie przeważają małe podmioty (np. jednoosobowe lub rodzinne) zajmujące się głównie handlem i usługami. Są to najczęściej sklepy i hurtownie (spożywcze, materiałów budowlanych itp.), a także drobne zakłady produkcyjno-usługowe, jak warsztaty samochodowe, szwalnie, usługi remontowo-budowlane, itp.

■ Funkcjonalne i rzeczowe powiązania między projektem a otoczeniem

W gminie lokalna gospodarka reprezentowana jest głównie przez małe i średnie przedsiębiorstwa działające w sektorze prywatnym. Przewaga małych podmiotów gospodarczych, które nie dysponują kapitałem na rozwój i promocję, ani nie posiadają rezerw wystarczających na przetrwanie złej koniunktury gospodarczej, obniża istotnie potencjał gospodarczy miasta. Dla samorządu lokalnego oznacza to niższe udziały w podatkach od wynagrodzeń dla JST, z uwagi na fakt, iż lokalny rynek pracy oparty jest na niskopłatnej kadrze niższego szczebla. Świadczy to o słabości lokalnej gospodarki.

Według danych GUS dla obszaru miasta ponad 10% gospodarstw domowych utrzymuje się z zw. źródeł niezarobkowych, z pracy najemna poza rolnictwem utrzymuje się 57,2% gospodarstw. Praca na rachunek własny to wyłączne źródło utrzymania dla ponad 13% gospodarstw domowych w mieście. Łącznie aż 85% gospodarstw domowych na terenie gminy Sulejów utrzymuje się z niskich wynagrodzeń z tytułu zatrudnienia w lokalnej gospodarce, niskich rent i emerytur oraz pracy w rolnictwie, nie będącym działalnością gospodarczą. Wpływa na niski poziom realnych dochodów gminy z tytułu udziału w podatku od osób fizycznych, co wpływa na niski potencjał rozwojowy gminy Sulejów.

Na terenie miasta zaznacza się słaby poziom prowadzenia działalności gospodarczej. Korzystnym byłoby znalezienie możliwości wykorzystanie istniejącego potencjału np. środowiskowego i kulturowego oraz rozwój - na tej bazie - funkcji turystycznych i rekreacyjnych.

Konieczne są zmiany wzmacniające lokalną przedsiębiorczość, zwłaszcza sektor usług (w tym usług otoczenie biznesu) oraz działania promocyjne skierowane do inwestorów zewnętrznych. Dla centrum miasta najważniejszy jest rozwój przedsiębiorstw usługowych, tworzenie centrum życia gospodarczego, którego oddziaływania będą promieniować na inne obszary miasta i gminy.

5. Analiza wykonalności, analiza popytu oraz analiza opcji

5.1 Analiza wykonalności

- Charakterystyka istniejących zasobów oraz infrastruktury pod kątem funkcjonalności i ewentualnego wykorzystania dla osiągnięcia zakładanych celów (opis punktu wyjścia, a następnie opis proponowanych zmian).

Przed II wojną światową Plac Straży pełnił funkcję miejsca imprez kulturalnych, procesji, znajdowała się tutaj karczma, oraz cukiernia, tu też miała początek przeprawa drogowa przez rzekę Pilicę. W wyniku bombardowania niszczącego most we wrześniu 1939r., oraz decyzji o przeniesieniu lokalizacji nowego mostu drogowego na północ od placu, stracił on funkcję tranzytową. Istniejące dwa przedwojenne obiekty są w różnorodnym stanie: budynek straży pożarnej jest w dobrej kondycji technicznej, stan budynku mieszkalnego stanowiącego pierzeję północną placu jest dużo gorszy. Pozostałe, późniejsze budynki są zadbane, choć nie posiadają walorów architektonicznych. Nawierzchnia placu jest asfaltowa, nieestetyczna, posiada liczne ubytki i ślady wcześniejszych napraw. Plac posiada oświetlenie montowane do słupów energetycznych, zniszczone i nieatrakcyjne wizualnie. Tereny zielone w przystającym do placu skwerze jak i w pozostałym otoczeniu są zadbane i dobrze utrzymane. Od wschodniej strony terenu utwardzonego w stronę rzeki płynie ściek deszczowy odkryty, niezabezpieczony. Pełni on funkcję odbioru wód opadowych z placu jak i pobliskich wyżej położonych ulic. Pomimo bezpośredniego sąsiedztwa placu i rzeki Pilicy, i pomimo znacznego ruchu przechodniów jak i ruchu rowerów na wałach rzecznych, nie istnieje utwardzone dojście, ani dojazd umożliwiający poruszanie pomiędzy tymi przestrzeniami. Ze względu na wcześniejsze funkcje plac jest odbierany przez mieszkańców jako miejsce ważne. Wciąż odbywają się tu imprezy kulturalne, pokazy, jasełka itp.

Jednak poza kilkoma imprezami w roku plac nie jest w stanie przyciągnąć użytkowników, odstrasza zniszczoną infrastrukturą i nieatrakcyjnym, zaniedbanym obliczem. Obecnie funkcja placu została zdegradowana do przestrzeni parkingowej. Tu zostawiane są auta mieszkańców którzy udają się na przystanki i dojeżdżają do dalszych miejscowości. Parkują tu też tiry i autobusy. Obiekty handlowe tracą renomę i klientów. Pojawiają się nowe usługi charakterystyczne dla obrzeży miast np. skład budowlany, nie przystające do funkcji głównego placu miejskiego.

Obecnie Stary Rynek pełni funkcję komunikacyjną oraz parkingową dla mieszkańców oraz przyjezdnych. Główna nawierzchnia asfaltowa jest zniszczona i popękana. W pasie pomiędzy rynkiem a rzeką Pilicą, w obrębie wału występuje liczna zdegradowana i zaniedbana zieleń niska. Plac otoczony jest zniszczonymi drzewami oraz trawnikami. Chodniki z płyt chodnikowych z licznymi

ubytkami, częściowo poprzerastane trawą. Pomimo bezpośredniego sąsiedztwa rynku i rzeki Pilicy oraz pomimo znacznego ruchu przechodniów jak i ruchu rowerów na wałach rzecznych, nie istnieje utwardzone dojście, ani dojazd umożliwiający przejście z placu nad rzekę. Jedyne dojście stanowią wydeptane ścieżki. Rynek posiada oświetlenie montowane do słupów energetycznych, zniszczone i nieatrakcyjne wizualnie. Budynek zlokalizowane w obrębie Rynku są częściowo zaniedbane i wymagające odświeżenia lub remontu. Centralna część możliwego przejścia pomiędzy Rynkiem a wałem zajęta jest przez działki prywatne. Na ich terenie znajduje się zdewastowany, parterowy pustostan, wraz z utwardzonym placem i nieuporządkowanymi hałdami ziemi. W obrębie rynku zlokalizowane są nieliczne usługi, głównie ściśnięte w obrębie wejścia na Rynek od strony ul. Koneckiej. W obszarze Rynku znajduje się również Biblioteka Publiczna.

Na działkach ugoru miejskiego przy ulicy Szkolnej do początku lat 90-tych działało przedszkole. Po jego zamknięciu teren nie został zagospodarowany, główny budynek edukacyjny został zburzony. Obecnie istnieją tam zrujnowane, pozbawione dachów budynki byłego przedszkola, które będą wkrótce wyburzone na podstawie oddzielnego postępowania administracyjnego. Teren ma kształt zbliżony do prostokąta, jest zaniedbany, sporadycznie wykonywane jest przycięcie zieleni niskiej, drzewa nie są przycinane, burze i nawałnice czasami łamią ich konary. Na południowej części terenu występują liczne, stare drzewa, atrakcyjne wizualnie, północna część jest ich niemalże pozbawiona. Okoliczne tereny zabudowane są obiektami mieszkalnictwa jednorodzinnego, zlokalizowany jest tu komisariat policji.

Fot. Plac Straży

Fot. Stary Rynek

Fot. Ugór miejski przy ulicy Szkolnej

Proponowane zmiany:

Plac Straży powinien odzyskać miejski charakter, funkcjonować w świadomości mieszkańców nie jako duży parking, lecz być punktem umawiania się na spotkania, przestrzenią wartą pokazania odwiedzającym ich gościom, miejscem, gdzie spożywamy kawę lub posiłki w punktach gastronomicznych. Plac powinien przyciągać turystów przebywających licznie w Sulejowie i okolicach,

być miejscem dobrze prosperujących cukierni, kawiarni i sklepów, usług charakterystycznych dla centrum miast turystycznych. Miejscem, w którym odpoczywamy, poznajemy się, robimy zdjęcia które pokazywane znajomym zachęcają ich do odwiedzenia Sulejowa. Tutaj powinno odbywać się jak najwięcej imprez masowych, zarówno miejskich jak i organizowanych przez stowarzyszenia i organizacje. Jeśli w przyszłości plac odzyskałby swój miejski charakter, ściągnęłoby to inwestorów skorych do zabudowania pierzei budynkami o wysokiej jakości nawiązując do obudowy placu sprzed II wojny światowej.

Sulejów, będący niedużym miastem znakomicie nadaje się do przemieszczania rowerem w ruchu codziennym mieszkańców jak i turystów. Nie posiada obecnie w centrum wytyczonych ścieżek rowerowych, jednak wokół placu istnieją wydeptane i wyjeżdżone ciągi prowadzące z wałów do mostu drogowego. Obecnie kończą się one na spoczniku schodów terenowych zmuszając rowerzystów do niewygodnego wnoszenia rowerów na wysokość biegu schodów. Należy zaprojektować przebieg tras pieszo-rowerowych normalizujących ruch na wałach rzecznych i rozprowadzających go bezpiecznie w sieć ulic osiedlowych w centrum Sulejowa, oraz dalej do ośrodków wczasowych. Trasy te będą uzupełnieniem przewidywanych szlaków turystyki rowerowej gmin wzdłuż rzeki Pilicy i wpłyną na dodatkowy ruch turystyczny w Sulejowie.

Stary Rynek powinien uzyskać szerszą funkcję handlową, przyciągając mieszkańców i przyjezdnych poprzez dobrą komunikację z terenem miasta oraz z **rzeką. Uporządkowanie**, odnowienie oraz wydzielenie stref nawierzchni na komunikację samochodową, pieszą, jedną i handlową oraz skomunikowanie działek prywatnych z rewitalizowanym założeniem Starego Rynku powinno być priorytetem. Jednocześnie Rynek powinien wspierać funkcjonalnie Plac Straży poprzez okazjonalne imprezy handlowe odbywające się w jego obszarze.

Wszystkie te działania powinny nakłonić mieszkańców Rynku, a w szczególności właściciela wymienionego wcześniej pustostanu do szerszych inwestycji w swoje obiekty powiększając jeszcze funkcję handlową centrum. Spełnienie założeń projektowych osiągnięte będzie przez działania obejmujące modernizację infrastruktury podziemnej i naziemnej, oraz nową aranżację rynku wraz z otaczającymi terenami. Modernizacja infrastruktury obejmie: wymianę biegnących pod Rynkiem i w jego obrębie instalacji, skablowanie istniejących naziemnych sieci energetycznych, wymianę oświetlenia na oświetlenie słupowe odpowiadające miejskiemu charakterowi przestrzeni, zapewnienie punktów przyłączeniowych dla tymczasowych obiektów handlowych zlokalizowanych części utwardzonej Rynku, wykonanie małej architektury pod postacią nowych ławek i koszy na opady oraz stojaków na rowery. W części południowo-wschodniej, na łuku jezdni zostaną wydzielone miejsca postojowe, umożliwiające parkowanie osobom zainteresowanym. Nie utrudni to komunikacji mieszkańcom znajdujących się tam posesji. Część jezdni zostanie wydzielona od utwardzonej części placu Starego Rynku poprzez wprowadzenie stojaków na rowery. Nie utrudni to jednak komunikacji kołowej z budynkami zlokalizowanymi w centralnej części rynku, umożliwiając im pełnienie funkcji handlowej i/lub mieszkalnej. Poprzez odpowiednie oznakowanie terenu zabronione zostanie parkowanie w tym obszarze. Zachowany zostanie jego otwarty charakter. Od strony wału projektowane ścieżki parkowe wraz z **zejściem będzie** możliwie wiernie powtarzać istniejące obecnie

wydeptane ścieżki. Zostaną zaprojektowane ścieżki pieszo – rowerowe wzdłuż rzeki łączące bezpośrednio Rynek z ulicą Piotrkowską, miejsca postojowe dla rowerów oraz zjazdy na teren. Istniejąca zieleń wysoka i niska zostanie uporządkowana. Chodniki w ich obszarze zostaną wymienione. Centralna część Rynku zostanie utwardzona posadzką z kamienia umożliwiającą odbywanie się na tym terenie imprez okolicznościowych. Przewiduje się budowę monitoringu miejskiego, elementy małej architektury, umiejscowienie lamp ulicznych, urządzenie zieleni oraz budowę odwodnienia.

Teren przy ulicy szkolnej powinien pełnić rekreacyjno-wypoczynkową, funkcję uzupełniającą dla rewitalizowanych placów. Ze względu na turystyczny charakter Sulejowa należy stworzyć zaplecze dla osób odwiedzających miasto nastawionych na aktywną formę wypoczynku. O wyborze miejsca spędzenia urlopu decyduje wachlarz możliwości spędzenia wolnego czasu. Dla wielu uprawianie ulubionej dyscypliny sportu jest elementem przeważającym o wyborze lokalizacji. Intencją proponowanych rozwiązań jest uzupełnienie dostępnej oferty o sporty raketowe zarówno dla turystów jak i mieszkańców. Południowa część z atrakcyjnymi zadrzewieniami powinna dopełniać funkcję centrotwórczą rewitalizowanych placów poprzez stworzenie parku miejskiego z zapleczem rekreacyjno-wypoczynkowym.

Właścicielem infrastruktury jest Gmina Sulejów.

Aspekty formalno-prawne są istotne dla realizowanego projektu. Zanalizowano poszczególne czynniki warunkujące właściwy przebieg inwestycji. Poniżej przedstawione są uwarunkowania prawne.

Uwarunkowania ze strony prawa własności

Gmina Sulejów jako zarządca infrastruktury, sprawuje z mocy prawa trwały zarząd nad nią. Jest to wystarczający tytuł prawny dla projektu zgodnie z wymogami prawa pod względem własności. Nie zachodzi kolizja z własnością innych podmiotów. Nie stwierdzono nieuregulowanych kwestii własnościowych, które mogłyby zaburzyć przebieg realizacji projektu

Kwestie wyłączenia gruntów z produkcji rolnej

Inwestor nie musi uzyskać decyzji o wyłączeniu gruntów rolnych z produkcji. Nie przewiduje się trwałego zajmowania na cele inwestycji jakiegokolwiek terenu obejmującego grunty rolne.

Licencje, własność intelektualna, prawa pokrewne

W toku inwestycji nie będzie użyte żadne rozwiązanie techniczne ani technologiczne wymagające nabycia licencji lub nabycia w innej formie praw własności intelektualnej do rozwiązania technicznego.

Inne rozwiązania organizacyjne:

Gmina jest zarządcą infrastruktury z mocy ustawy dlatego inne rozwiązania organizacyjne nie mogą być brane pod uwagę.

Analizie poddano 3 warianty (opis analizy znajduje się w dalszej części opracowania):

Wariant 1 – Adaptacja budynków bez ingerowania w przestrzeń centrum Sulejowa

Wariant 2 – Rewitalizacja centrum miejscowości Sulejów bez adaptacji budynku na nowe cele

Wariant 3 - Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez odnowę przestrzeni publicznych i przywrócenie funkcji społeczno-gospodarczych

Projekt został przyjęty do realizacji ponieważ:

- bezpośrednio oddziałuje na sferę społeczną
- bezpośrednio oddziałuje na sferę gospodarczą
- bezpośrednio oddziałuje na sferę przestrzenną
- koncentruje się w wsparciu różnych grup społecznych, które na podstawie wniosków płynących z programu rewitalizacji wymagają szczególnego wsparcia – dzieci, młodzież, osoby ubogie, osoby starsze
- pozwala na pełne wykorzystanie infrastruktury przez osoby niepełnosprawne
- realizuje cele rozwojowe Gminy Sulejów
- integruje oferty turystyczne Gminy
- jest wykonalny pod względem prawnym
- jest wykonalny pod względem finansowym i ekonomicznym
- jest wykonalny pod względem organizacyjnym

5.2 Analiza popytu

W ramach przedmiotowego projektu, rynkiem usług będzie obszar województwa łódzkiego.

Celem analizy jest ukazanie, czy realizacja projektu wpłynie na zmianę ilości odbiorców. Zgodnie z zasadami wykonania studium wykonalności „analiza popytu ma identyfikować i ilościowo określać społeczne zapotrzebowanie na realizację planowanej inwestycji. W jej ramach należy uwzględnić zarówno bieżący (w oparciu o aktualne dane), jak również prognozowany popyt (w oparciu o prognozy uwzględniające m.in. wskaźniki makroekonomiczne i społeczne). W celu prawidłowego wykonania analizy popytu należy opisać założenia oraz metodykę wykonania prognoz popytu”.

- Metodyka wykonania prognozy popytu

Rewitalizacja stanowi specyficzny dział analiz popytu nie ujęty dotychczas w literaturze przedmiotu. Dlatego podczas analizy popytu wzięto pod uwagę kilka pozycji naukowych, m.in.:

- „Wyspy szans. Jak budować strategie rozwoju lokalnego” Wojciech Kłosowski,
- „Rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich” Stanisław Kozłowski, Anna Wojnarowska,
- „Rewitalizacja miast – organizacja i finansowanie” praca zbiorowa,

Na analizowany projekt wpływ będą mieć głównie zmiany społeczne na świecie i zapotrzebowanie na daną usługę. Dlatego też zgodnie z literaturą przedmiotu (głównie Teoria prognozy. PWE, Warszawa 1997) przyjęto metodę matematyczno- statystyczną opartą o modele trendu i przyczynowo skutkowe. Metodę tą wzbogacono o wskazówki płynące z literatury dotyczącej procesów rewitalizacji.

Jako grupę docelową wybrano wszystkich mieszkańców Gminy. Zgodnie z pracą „Rewitalizacja miast – organizacja i finansowanie” interesariuszami projektu nie są tylko mieszkańcy strefy rewitalizowanej. Negatywne zjawiska zaobserwowane na terenie rewitalizowanym bezpośrednio oddziałują na strefy przyległe i całą atrakcyjność gminy. Negatywne tendencje społeczne i gospodarcze przelewają się na obszary przyległe. Jako przykład można podać niski wskaźnik przedsiębiorczości. Marazm gospodarczy w strefie rewitalizowanej, niskie dochody mieszkańców powodują, że firmy nie powstają również w innych częściach gminy. Brakuje rynku zbytu. Innym przykładem są osoby mające skłonności do zachowań przestępczych. Przestępstwa te rzadko dokonywane są w miejscu zamieszkania, ale poza nim. Dlatego zła sytuacja w strefie rewitalizacji powoduje, że cała jednostka osadnicza jest uważana za mało atrakcyjną i wyludnia się.

- Założenia do prognozy

Założenia do prognozy zostały oparte na analizie otoczenia makroekonomicznego oraz przemian społecznych.

Oto podstawowe założenia:

Założenie	Opis
Wzrost średnich dochodów mieszkańców województwa łódzkiego	Zgodnie z zapisami Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego do 2020 roku następować będzie stały wzrost średnich dochodów gospodarstw domowych. Dane te potwierdza Główny Urząd Statystyczny.
Wzrost liczby osób starszych	Społeczeństwo województwa łódzkiego starzeje się. Coraz więcej osób po 50 roku życia jest bezrobotnych, rośnie liczba osób długotrwale bezrobotnych. Konieczne jest zapewnienie osobom starszym godnego życia.
Spadek dzietności	Nasiliło się tempo spadku zarówno współczynnika dzietności, jak i współczynnika urodzeń. Przyjrzyjmy się jednak dynamice tego spadku. Najbardziej zmniejszyła się częstotliwość urodzeń w grupach kobiet między 15 i 19 oraz 20 i 24 rokiem życia. W starszych grupach spadek natężenia urodzeń nie był aż tak znaczny. Ale w ciągu ostatniego piętnastolecia natężenie urodzeń generalnie spadło, co oznacza, że kobiety bez względu na wiek rzadziej podejmowały decyzję o urodzeniu dziecka. Wykres tzw. wzorca płodności uległ spłaszczeniu. Wyraźnie też z niego wynika, że najwyższe natężenie urodzeń występuje obecnie w grupie kobiet między 25 a 29 rokiem życia, a nie, jak wcześniej, w grupie 20-24-latek.
Brak oferty dla osób niepełnosprawnych	W całym regionie województwa łódzkiego brakuje oferty kulturalnej, gospodarczej, rekreacyjnej przeznaczonej dla osób niepełnosprawnych lub osób z problemami ruchowymi.
Wzrost aktywności ruchowej wśród osób starszych	Osoby starsze coraz częściej korzystają z krajowej oferty rekreacyjnej. Wbrew obiegowym opiniom, osoby te wydają coraz większe środki finansowe na wypoczynek i rekreację.
Niestabilna sytuacja prawna	Szybkie zmiany prawa wprowadzają niestabilność w gospodarce. Ma to szczególne znaczenie dla projektów rewitalizacyjnych, gdzie ważnym aspektem staje się rozwój gospodarczy. Niestabilność prawa może zahamować rozwój nowych firm w strefie rewitalizacji.
Spadek wiarygodność Polski na arenie międzynarodowej	Trudna sytuacja polityczna w Polsce powoduje spadek jej wiarygodności na rynku międzynarodowym. Przekłada się to na spadek wartości złotówki. Polska staje się krajem mało atrakcyjnym gospodarczo.

Inne czynniki, zgodnie z danym GUS za rok 2015:

- Na przestrzeni ostatnich lat w województwie łódzkim następuje systematyczny spadek liczby mieszkańców. W 2015 r. liczba ludności w województwie zmniejszyła się o 0,4%. Obserwowano przy tym niekorzystny trend demograficzny – spadła liczba urodzeń (o 2,6%), co przy

jednoczesnym wzroście liczby zgonów (o 4,7%) oznacza, że ujemny przyrost pogłębił się. Liczba zawartych w 2015 r. małżeństw była wyższa niż przed rokiem o 0,4%. Utrzymał się ujemny bilans migracyjny w województwie i wyniósł -2,1 tys. osób (wobec -2,0 tys. w 2014 r.).

- Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw, w województwie łódzkim w 2015 r., ukształtowało się na poziomie wyższym niż przed rokiem o 2,7% i wyniosło 322,5 tys. osób. Na poprawę sytuacji w ostatnim roku istotny wpływ miał wzrost przeciętnego zatrudnienia w sekcjach: informacja i komunikacja, transport i gospodarka magazynowa, handel; naprawa pojazdów samochodowych oraz przetwórstwo przemysłowe.
- W 2015 r., drugi rok z rzędu, odnotowano spadek liczby bezrobotnych. W skali całego kraju również zmalała liczba zarejestrowanych w urzędach pracy, w przypadku Polski dynamika była nieco większa niż w województwie łódzkim. Stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec 2015 r. wyniosła w województwie łódzkim 10,3% i była o 1,5 p. proc. niższa niż przed rokiem. Spadek stopy bezrobocia, podobnie jak w 2014 r., odnotowano we wszystkich powiatach. Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności, przeprowadzonego w IV kwartale wskazują, że liczba aktywnych zawodowo w województwie łódzkim zmniejszyła się. Wskaźnik zatrudnienia zwiększył się o 0,3 p. proc. do poziomu 53,1%, a stopa bezrobocia spadła 0,9 p. proc. do poziomu 6,8%. Jednocześnie zmniejszyło się obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi.
- Wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2015 r., (3745,57 zł), był wyższy niż przed rokiem i wyniósł 4,3% (wobec wzrostu o 4,0% w 2014 r.). W stosunku do 2014 r. wzrost wynagrodzeń wystąpił w większości sekcji sektora przedsiębiorstw, przy czym najwyższy odnotowano w administrowaniu i działalności wspierającej. Zwiększył się również średni czas przepracowany w ciągu miesiąca przez jednego zatrudnionego w sektorze przedsiębiorstw, a także przeciętne wynagrodzenie za godzinę pracy.
- Wyższa niż przed rokiem była dynamika przeciętnych miesięcznych świadczeń emerytalno-rentowych. Przeciętne miesięczne świadczenie wypłacane przez ZUS wyniosło 1843,94 zł i było o 3,0% wyższe niż przed rokiem, a pobierane przez rolników indywidualnych ukształtowało się na poziomie 1168,00 zł i zwiększyło się w ciągu roku o 3,1%. W 2015 r. średnia liczba emerytów i rencistów pobierających świadczenia ukształtowała się na poziomie notowanym rok wcześniej. Na poziomie sprzed roku utrzymała się zbiorowość zarówno rolników indywidualnych (101,6 tys.), jak i świadczeniobiorców ZUS (508,0 tys.). Po raz kolejny w 2015 r. odnotowano średnioroczny spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych - o 1,2%. Spadek cen dotyczył towarów i usług związanych z transportem (o 9,4%), odzieży i obuwia (o 5,5%) oraz żywności i napojów bezalkoholowych (o 1,8%). Najwyższy wzrost cen w ujęciu rocznym wystąpił w grupie towarów i usług związanych ze zdrowiem (1,9%).
- Występujące w 2015 r. niekorzystne warunki agroklimatyczne negatywnie wpłynęły na produkcję roślinną w województwie łódzkim. Prawie wszystkie gatunki upraw m.in. zboża, rzepak, okopowe plonowały gorzej w porównaniu z rekordowo wysokimi plonami w roku poprzednim, co wpłynęło ujemnie na wielkość zbiorów. W województwie łódzkim w końcu 2015 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, zwiększyło się stado bydła ogółem, zmalało natomiast pogłowie świń. Hodowcy redukują bądź całkowicie rezygnują z tego kierunku produkcji. Na taką sytuację wpływ miały

przede wszystkim utrzymujące się już w dłuższym okresie niekorzystne czynniki ekonomiczne tuczu świń. Na rynku rolnym województwa łódzkiego, w porównaniu z rokiem poprzednim, odnotowano spadek cen większości produktów rolnych, zarówno w skupie (z wyjątkiem ceny ziemniaków jadalnych i żywca wołowego), jak i na targowiskach. Mniej korzystna, niż przed rokiem, była relacja cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen żyta. W 2015 roku producenci rolni z województwa łódzkiego dostarczyli do skupu mniej niż przed rokiem ziarna zbóż (spadła wielkość skupu zarówno pszenicy jak i żyta). Wielkość skupu żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso była wyższa niż rok wcześniej (większa była podaż żywca wieprzowego i wołowego). Wzrosła również ilość skupionego mleka krowiego.

- Produkcja sprzedana przemysłu w 2015 r. osiągnęła wartość 72706,6 mln zł (w cenach bieżących) i była o 4,1% (w cenach stałych) wyższa niż w 2014 r. Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w województwie ukształtowało się na poziomie 169,0 tys. osób i było o 2,1% wyższe niż w roku poprzednim. Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, wyniosła 430,3 tys. zł (w cenach bieżących) i była o 1,9% wyższa (w cenach stałych) niż przed rokiem.
- Budownictwo mieszkaniowe w 2015 r. odnotowało lepsze wyniki niż w roku poprzednim. Oddano do użytkowania 7150 mieszkań, a ich liczba była o 10,0% wyższa niż w 2014 r. Zakończone inwestycje mieszkaniowe w analizowanym roku zrealizowano we wszystkich formach budownictwa. Wzrosła także zarówno liczba rozpoczętych inwestycji mieszkaniowych, jak i mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia.
- Wartość sprzedaży detalicznej ogółem w województwie łódzkim była o 8,5% wyższa niż w roku 2014. Znaczący wzrost odnotowały przedsiębiorstwa realizujące pozostałą sprzedaż detaliczną w niewyspecjalizowanych sklepach” (o 30,9%) oraz prowadzące sprzedaż pojazdów samochodowych, motocykli, części (o 22,6%). Zwiększyła się również wartość sprzedaży hurtowej towarów w jednostkach handlowych - o 11,3%.
- Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w 2015 r. były mniej korzystne niż uzyskane rok wcześniej. Zwiększył się udział przedsiębiorstw wykazujących zysk netto, ale ich udział w przychodach ogółem spadł. Wolniejsze tempo wzrostu przychodów z całokształtu działalności niż kosztów ich uzyskania znalazło odzwierciedlenie w pogorszeniu wskaźnika poziomu kosztów.
- Rok 2015 był drugim z kolei, w którym odnotowano wzrost wartości nakładów inwestycyjnych poniesionych przez przedsiębiorstwa w województwie łódzkim (o 28,9%). Zwiększyły się zarówno nakłady na budynki i budowle, jak i na zakupy. W porównaniu z 2014 r spadła natomiast liczba i wartość kosztorysowa inwestycji nowo rozpoczętych.

- stan aktualny

Dzisiaj strefa jest użytkowana przez wszystkich mieszkańców miejscowości i gminy – również spoza strefy objętej rewitalizacją. Dlatego też podano aktualny stan ludności. Dlatego też zgodnie z przyjętą praktyką, przeanalizowano zmiany demograficzne z ostatnich lat. W dalszej części analizy posłużą do stworzenia prognoz na przyszłość.

Gmina Sulejów (wg stanu na 31.12.2015 r.) liczy ogółem 16 245 mieszkańców, w tym 6 308 osób zamieszkuje miasto, a 9 937 tereny wiejskie.

Tabela. Liczba ludności gminy i miasta Sulejów w latach 2007-2015 (GUS, 2007-2015)

Wyszczególnienie	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
liczba ludności gminy ogółem	15 750	15 791	15 926	16 110	16 242	16 268	16 280	16 274	16 245
liczba ludności miasta ogółem	6 360	6 332	6 412	6 452	6 453	6 446	6 376	6 360	6 308
mężczyźni	3 127	3 113	3 156	3 199	3 185	3 188	3 133	3 114	3 080
kobiety	3 233	3 219	3 256	3 253	3 268	3 258	3 243	3 246	3 228

Wykres. Liczba ludności gminy i miasta Sulejów w latach 2003-2015 (GUS, 2003-2014, UM Sulejów, 2015)

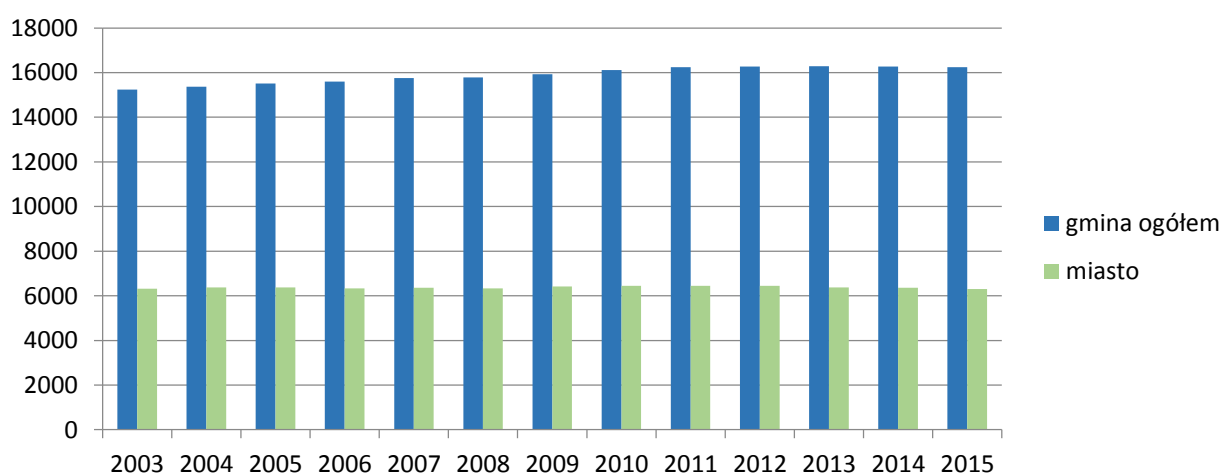

Tabela. Ludność gminy Sulejów według ekonomicznych grup wiekowych w 2014 roku (GUS, 2014)

Wyszczególnienie	Liczba ludności			Procent ludności		
	Gmina	Miasto	Teren wiejski	Gmina	Miasto	Teren wiejski
w wieku przedprodukcyjnym	3177	1161	2016	19,5	18,3	20,3
w wieku produkcyjnym	10288	4060	6228	63,0	63,8	62,6
w wieku poprodukcyjnym	2843	1139	1704	17,4	17,9	17,1

Struktura ludności gminy pod względem ekonomicznych grup wiekowych (według danych GUS) w stosunku do roku 2003 nie jest optymistyczna. Zaznacza się:

- znaczny spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym: w 2003r. - 1 511 mieszkańców (tj. 23,9 % ogółu), w roku 2013 - 1 191 mieszkańców (19,5 % ogółu),
- znaczny wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym: w roku 2003 - 892 mieszkańców (tj. 14,1 % ogółu), w roku 2014 - 2 843 mieszkańców (17,4 % ogółu)

Populacja gminy charakteryzuje się obecnie mało korzystną strukturą wiekową, ponieważ jest zbyt mała różnica pomiędzy populacją w wieku przedprodukcyjnym a poprodukcyjnym - tendencja jest wzrostowa. Ponadto w wieku poprodukcyjnym widoczna jest przewaga liczby kobiet.

Tabela. Ludność gminy Sulejów według wieku i płci w 2014 roku (GUS, 2014)

Wiek	Liczba ludności miasta			Liczba ludności terenów wiejskich		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
0-12 lat	841	424	417	1 457	772	658
13-19 lat	481	259	222	833	457	376
20-64 lata	4 152	2 082	2 043	6 259	3 190	3 069
65 lat i powyżej	913	349	564	1 399	549	850

Tabela. Przyrost naturalny i saldo migracji dla gminy Sulejów w 2014 roku (GUS, 2014)

Wskaźnik w liczbach naturalnych	Gmina	Miasto	Teren wiejski
przyrost naturalny	-17	-6	-11
saldo migracji	56	-11	67

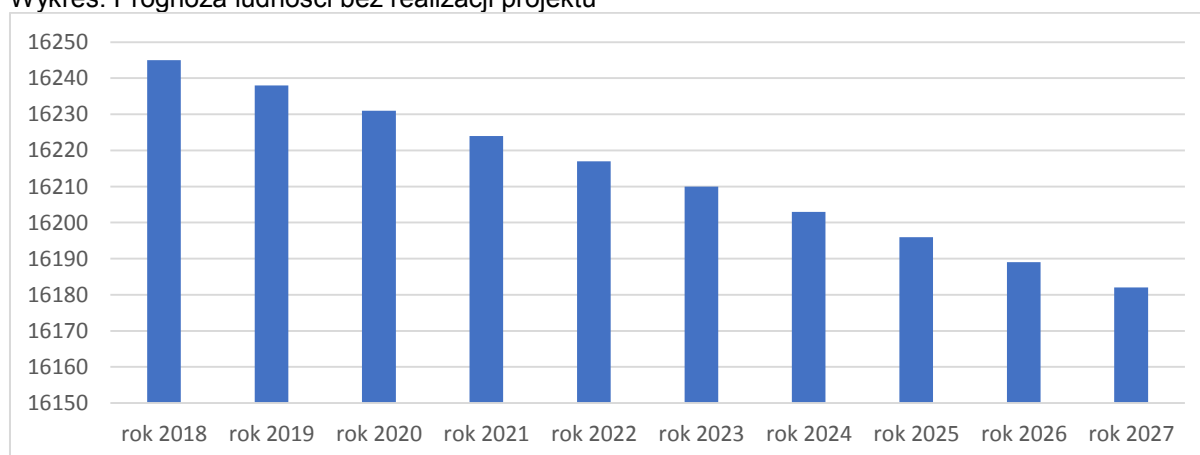
Prognoza - bez realizacji projektu:

- nie wystąpi zmiana. Bez realizacji projektu stan liczba osób zamieszkałych na terenie gminy pozostanie na podobnym poziomie. Gmina będzie nieznacznie traciła mieszkańców. Spowodowane to będzie głównie niskim wskaźnikiem urodzeń i tworzeniem się tzw. „stref biedy” w samym mieście Sulejów.

Tab. Prognoza ludności bez realizacji projektu

	rok 2018	rok 2019	rok 2020	rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024	rok 2025	rok 2026	rok 2027
Gmina Sulejów	16245	16238	16231	16224	16217	16210	16203	16196	16189	16182

Wykres. Prognoza ludności bez realizacji projektu

- prognoza dla wariantu inwestycyjnego

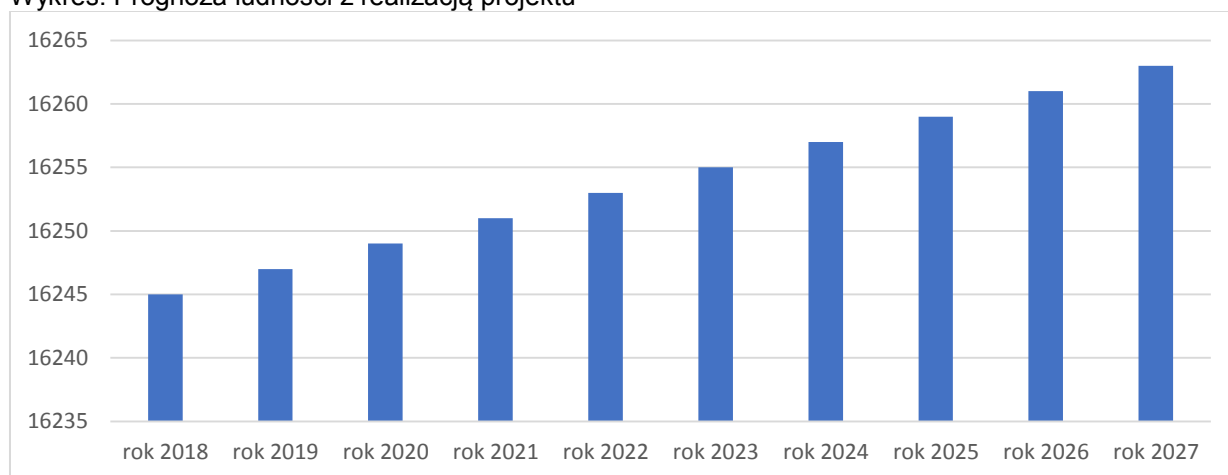
Analizę wariantu inwestycyjnego przeprowadzono do roku 2027. Należy wziąć pod uwagę, że prognoza po roku 2022 staje się mniej dokładna, jednak należy uznać, że ilość użytkowników nie będzie odbiegała o więcej niż 15% od przewidzianej. W tak długim okresie czasu liczyć się należy ze zmianami społecznymi na świecie, które bezpośrednio wpłyną będą na liczbę użytkowników projektu.

Prognozuje się dalsze zahamowanie trendu spolkowego. Sulejów stanie się doskonałym miejscem do życia i rozwój dla osób zamieszkałych dzisiaj na terenie Piotrkowa Trybunalskiego. Dodatkowo należy się liczyć ze zwiększeniem liczby turystów przebywających w sezonie letnim w samym mieście Sulejów.

Tab. Prognoza ludności z realizacją projektu

	rok 2018	rok 2019	rok 2020	rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024	rok 2025	rok 2026	rok 2027
Gmina Sulejów	16245	16247	16249	16251	16253	16255	16257	16259	16261	16263

Wykres. Prognoza ludności z realizacją projektu

Aby dotrzymać wskaźników uwzględnionych w powyższej prognozie, należy bardzo dokładnie monitorować popyt i dostosowywać tworzone produkty do potrzeb użytkowników. Jeśli dane wskaźniki nie będą dotrzymywane należy wprowadzać działania naprawcze.

Projekt jest zasadny i prowadzi do zmian społecznych, które zaobserwowane zostaną w Gminie Sulejów i jej otoczeniu.

5.3 Analiza opcji

Zgodnie z Zasadami analiza opcji ma na celu porównanie i ocenę możliwych do zastosowania rozwiązań zidentyfikowanych na etapie analizy wykonalności oraz ma na celu wykazanie, że wybrany przez wnioskodawcę wariant realizacji projektu reprezentuje najlepsze rozwiązanie spośród opłacalnych wariantów rozwiązań.

Do analizowanego projektu Analiza opcji DGC nie będzie miała zastosowania. Wytyczne wskazują, że podstawą analizy opcji jest analiza z wykorzystaniem metody DGC, gdzie dla porównania alternatywnych rozwiązań ocenia się wskaźnik poziomu nakładów inwestycyjnych i kosztów eksploatacyjnych w stosunku do efektów uzyskiwanych w wyniku realizacji danego przedsięwzięcia. O ile zidentyfikowanie poziomu nakładów inwestycyjnych oraz kosztów związanych z eksploatacją przedmiotu inwestycji nie nastręcza problemów, to wskazanie mierzalnych efektów przedsięwzięcia w przypadku nakładów na infrastrukturę otwartą jest trudne. Projekt przewiduje zintegrowane działanie w przestrzeń miejscowości, co doprowadzić ma do zmian społecznych. Projekt nie jest nastawiony na osiągnięcie efektów w pieniądzu.

Metoda DGC wg swojej definicji znajduje właściwe zastosowanie dla ściśle ograniczonego typu projektów charakteryzujących się jednorodnym efektem (np. ilość zebranych ścieków albo ilość dostarczonej wody) – „Analiza ekonomiczna”, Jan Staroń.

Metoda DGC poszukuje optymalnej (najniższej) wartości wskaźnika dynamicznego kosztu jednostkowego i jest oparta na ilorazie zdyskontowanego strumienia nakładów inwestycyjnych oraz kosztów eksploatacyjnych w relacji do zdyskontowanego strumienia efektu. Warunkiem właściwego wykorzystania tej metody jest jednak właściwy (w zależności od rodzaju projektu) dobór wskaźników rezultatu, dla których dynamiczny koszt jednostkowy jest obliczany. W przypadku przedmiotowego projektu, ze względu na jego specyfikę, nie powstanie jednorodny efekt, który mógłby stanowić punkt odniesienia, a zwłaszcza brak jest możliwości wyceniania go w wartościach pieniężnych (dla pełnego i poprawnego zastosowania metody DGC).

Władze Gminy przeprowadziły analizę opcji kierując się innymi, uznanymi w praktyce międzynarodowej, kryteriami. Analizę tę przedstawiono w formie opisowej poniżej.

Wariant bezinwestycyjny „zaniechanie inwestycji”

Zaniechanie inwestycji spowoduje pogłębianie się negatywnych tendencji społecznych na terenie Miasta Sulejów. Historyczne centrum miasta stanie się centrum biedy. Brak ingerencji w niszczącą architekturę spowoduje, że centrum zatraci jakiegokolwiek funkcje gospodarcze i społeczne. Jest to niewyobrażalna strata dla miasta oraz dla całego województwa łódzkiego. Historia Sulejowa odzwierciedla historię całego województwa. Układ przestrzenny wokół samej rzeki Pilicy jest

wyjątkowy w skali kraju. Stanowiła ona kiedyś ważny element miasta, dlatego miasto swoimi funkcjami niemalże wtapiało się z rzeką. Dzisiaj to wyjątkowe zagospodarowanie przestrzenne miasta ginie. Wraz z nim mieszkańcy, którzy przenoszą się w miejsca bardziej prestiżowe. Nie chcą mieszkać na terenie zniszczonym i zaniedbanym.

Wariant bezinwestycyjny nie może być brany pod uwagę.

Projekt polega na odtworzeniu istniejącej infrastruktury.

Wariant 1 – Adaptacja budynków bez ingerowania w przestrzeń centrum Sulejowa

Wariantem możliwym do realizacji jest adaptacja budynku straży pożarnej na nowe cele (muzeum) bez ingerowania w przestrzeń publiczną rynku. Koszty takiego rozwiązania byłby mniejsze a obiekty utrzymałyby funkcje lub otrzymały nową. Realizacja projektu wpłynęłaby pozytywnie na sferę społeczną. Jednak projekt nie spełniałby wymogów projektu rewitalizacyjnego, który ma co do zasady wpływać na trzy sfery: społeczną, przestrzenną i gospodarczą. Brak ingerencji w przestrzeń to brak wpływu na sferę gospodarczą, która w tym przypadku jest bardzo ważna. Gospodarka ma olbrzymi wpływ na przemiany w strefie objętej procesami rewitalizacyjnymi. Tworzenie nowych firm prowadzi do wzrostu zatrudnienia oraz wzrostu średnich zarobków społeczeństwa. Jak pokazuje Program Rewitalizacji Gminy Sulejów to właśnie bieda jest podstawowym problemem w centrum miejscowości. Bieda powoduje problemy w rodzinie. Dlatego też wariant, który nie zawiera w sobie działań w sferze gospodarczej nie może być brany pod uwagę. Innym ważnym czynnikiem jest turystyka, która dzięki kompleksowej odnowie miasta ma skupiać się na Placu Straży i pobliskich ulicach (w tym ulicy Słonecznej).

Stworzenie spójnej przestrzeni będzie tworzyć miejsce atrakcyjne dla odwiedzających. Skupiony zostaną prestiżowe funkcje gospodarcze co oddziaływać będzie na społeczeństwo.

Dlatego też wariant ten jest niemożliwy do realizacji. Zakładane cele nie zostaną osiągnięte.

Wariant 2 – Rewitalizacja centrum miejscowości Sulejów bez adaptacji budynku na nowe cele

Drugim wariantem, który poddano analizie jest rewitalizacji Placu Straży, starego Rynku bez adaptacji budynku na nowe cele. Projekt wpłynął by na odnowę wizerunku centrum. Wskazane lokalizacje zyskałyby dawny blask. Zachowana zostanie spójność przestrzenna miasta. Jednak jednym z celów projektu jest wprowadzenie funkcji społecznych i gospodarczych do centrum miasta. W centrum pozostanie budynek, który powoli traci swoje funkcje. Straż używa go tylko fragmentarycznie. Wprowadzenie tam funkcji społecznej spowoduje bez wątpienia zwiększenie ruchu turystycznego i wykorzystanie tworzonej przestrzeni. Funkcje centrum zaczną się przenikać co wpłynie wymiernie na efekty realizowanego projektu.

Wariant ten jest więc nieefektywny pod względem gospodarczym i społecznym.

Wariant 3 - Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez odnowę przestrzeni publicznych i przywrócenie funkcji społeczno-gospodarczych

Projekt polega na kompleksowej rewitalizacji przestrzeni miejskiej Sulejowa. Przewiduje odnowę historycznego wizerunku Sulejowa. Miasto ma wykorzystać potencjał środowiskowy swojego położenia i powiązać funkcje społeczne, gospodarcze z Pilicą.

Projekt obejmuje swym zakresem zadania:

- Zadanie nr 1: Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez przebudowę Placu Straży i ul. Krakowskiej wraz z infrastrukturą komunalną – I część. Obejmuje Plac Straży wraz z przystającym skwerem oraz część terenów przyległych wałów rzecznych i terenów zielonych, adaptowanych na potrzeby parkowe, ścieżek pieszo rowerowych i funkcji parkingowych (ul. Górna i Krakowska), wraz z budynkiem usługowym.

- Zadanie nr 2: Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez przebudowę ulicy Rynek wraz z przebudową infrastruktury komunalnej. Obejmuje Stary Rynek, wraz z modernizacją części zabudowy oraz przyległych terenów zielonych i wałów na których zaprojektowane zostały ciągi pieszorowerowe.

- Zadanie nr 3: Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez zagospodarowanie terenów przy ulicy Szkolnej na cele turystyczno - rekreacyjne. Obejmuje tereny ugoru miejskiego przy ul. Szkolnej w Sulejowie

- Zadanie nr 4: Adaptacja pomieszczeń zabytkowego budynku Straży Pożarnej w Sulejowie na cele kulturalne i społeczne

Projekt został przyjęty do realizacji, ponieważ:

- bezpośrednio oddziałuje na sferę społeczną
- bezpośrednio oddziałuje na sferę gospodarczą
- bezpośrednio oddziałuje na sferę przestrzenną
- koncentruje się w wsparciu różnych grup społecznych, które na podstawie wniosków płynących z programu rewitalizacji wymagają szczególnego wsparcia – dzieci, młodzież, osoby ubogie, osoby starsze
- pozwala na pełne wykorzystanie infrastruktury przez osoby niepełnosprawne
- realizuje cele rozwojowe Gminy Sulejów
- integruje oferty turystyczne Gminy
- jest wykonalny pod względem prawnym
- jest wykonalny pod względem finansowym i ekonomicznym
- jest wykonalny pod względem organizacyjnym

6. Informacje i analizy specyficzne dla danego rodzaju projektu lub sektora

Odniesienie do kryteriów merytorycznych

■ KRYTERIA MERYTORYCZNE

Wykonalność techniczna / technologiczna projektu

Opis cech proponowanych technologii, elementów inwestycji, parametrów technicznych inwestycji jest poprawny. Projekt jest gotowy do wdrożenia. Brak istniejących planów miejscowych obejmujących opracowywane tereny. Inwestor lub wykonawca na etapie realizacji winien złożyć wnioski o wydanie warunków zabudowy na wszystkie roboty budowlane wchodzące w zakres PFU. Planowany termin uzyskania pozwolenia: Obręb Placu Straży – II kw. 2017; Obręb ul. Rynek – II kw. 2018; Obręb ul. Szkolnej – III kw. 2017. Wnioskodawca posiada Opinię Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Łodzi, Delegatura w Piotrkowie Trybunalskim, która potwierdza, iż układ przestrzenny Sulejowa jest ujęty w gminnej ewidencji zabytków, a przedstawione opracowanie „Koncepcja odnowy miasta poprzez przywrócenie funkcji społeczno-gospodarczych zdegradowanym obszarom Sulejowa”, obejmując zadania przedstawione w niniejszym studium wykonalności, jest pierwszą w ostatnich latach, słusznie podjętą próbą rewaloryzacji zniszczonych podczas II wojny światowej terenów miasta i jako takie wymaga kontynuacji i rozwinięcia. Z Opinii Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie wynika, iż planowane ścieżki rowerowe biegnące po koronie wałów nie budzą zastrzeżeń. Wnioskodawca posiada projekt Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia oraz programy funkcjonalno-użytkowe i kosztorys.

Opis pozwala na zidentyfikowanie i ocenę produktów analizowanego projektu. Proponowane rozwiązanie bierze pod uwagę szybkie starzenie się ekonomiczne urządzeń i zapewnia funkcjonowanie majątku przynajmniej w okresach referencyjnych.

Opisano również wykonalność projektu według planowanego harmonogramu, zakresu rzeczowego, złożoności procedur przetargowych, innych okoliczności warunkujących terminową realizację projektu. Projekt jest stosunkowo łatwy w realizacji. Harmonogram nie jest złożony.

Przyjęte rozwiązania techniczne/technologiczne są zgodne z obowiązującymi standardami oraz z wymogami prawa, między innymi z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn oraz z zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

Projekt spełnia kryterium w 100%.

Wykonalność finansowa / ekonomiczna projektu

Analiza finansowa i ekonomiczna projektu zostały przeprowadzone poprawnie. Koszty kwalifikowalne w projekcie są uzasadnione i zaplanowane w odpowiedniej wysokości. Koszty uwzględnione w projekcie są niezbędne do jego realizacji i osiągnięcia celów projektu. Poziom dofinansowania

został ustalony z uwzględnieniem przepisów dotyczących projektów generujących dochód. Projekt nie należy do projektów generujących dochód. Poziom dofinansowania ustalono na poziomie 92,00% kosztów kwalifikowalnych projektu. Podatek VAT uznano za koszt niekwalifikowany zgodnie z Regulaminem Konkursu. Kosztem niekwalifikowalnym są również w tym przypadku wydatki związane z **zadaniem Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez przebudowę Placu Straży i ul. Krakowskiej wraz z infrastrukturą komunalną – I część - Budynek usługowy**. Wnioskodawca nie jest przedsiębiorstwem w trudnej sytuacji w rozumieniu unijnych przepisów dotyczących pomocy publicznej. Pomoc publiczna nie występuje.

Projekt spełnia kryterium w 100%.

Wykonalność instytucjonalna

Po zakończeniu inwestycji i jej odbiorze, powstały majątek będzie należał do Gminy Sulejów, podmiotu którego trwałość instytucjonalna ma umocowanie ustrojowe. Obsługa techniczna, konserwacja oraz bieżąca eksploatacja powstałej infrastruktury będzie zadaniem własnym Gminy.

Struktura Urzędu Miejskiego w Sulejowie jest wydolna organizacyjnie, obecnie na bieżąco wykonuje zadania o podobnej skali, realizując projekty dofinansowywane ze środków zewnętrznych, zarówno infrastrukturalne jak i społeczne.

Projekt będzie realizowany w oparciu o potencjał organizacyjny, kadrowy, proceduralny i techniczny Urzędu Miejskiego w Sulejowie. Wnioskodawca z Burmistrzem Sulejowa na czele będzie odpowiedzialny za zachowanie celów projektu zgodnie z celami opisanymi we wniosku aplikacyjnym do Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, złożonym w Urzędzie Marszałkowskim w Łodzi.

Pracownicy Urzędu Miejskiego w Sulejowie są odpowiednio przygotowani do realizacji i eksploatacji projektu, posiadają wysokie kwalifikacje zawodowe. Urząd Miejski w Sulejowie posiada w swojej strukturze wyodrębnione stanowisko ds. pozyskiwania i rozliczania środków zewnętrznych. W wyodrębnionych referatach na stałe zatrudnione są osoby, które posiadają doświadczenie prawne, finansowe, ekonomiczne. Urząd dysponuje również odpowiednim zapleczem technicznym w postaci m.in. komputerów, telefonów czy drukarek, które gwarantuje wykonalność projektu pod względem technicznym.

Przedsięwzięcie inwestycyjne, na etapie realizacji, zostanie sfinansowane ze środków własnych Wnioskodawcy, tj. Gminy Sulejów.

Ocenia się, że wykonawca instytucjonalny posiada odpowiednio stabilne i wydolne struktury wykonawcze dla utrzymywania rezultatów oraz osiągnięcia oddziaływań projektu po jego zakończeniu.

Projekt spełnia kryterium w 100%.

Realność wskaźników

Wskaźniki są adekwatne do zakresu rzeczowego projektu i celów, jakie projekt ma osiągnąć. Wskaźniki w pełni opisują charakter projektu i mogą zostać osiągnięte przy założonych w projekcie nakładach i sposobie realizacji projektu.

Projekt spełnia kryterium w 100%.

Trwałość projektu

W studium wykonalności opisano trwałość finansową i instytucjonalną projektu.

Deklarowane zasoby finansowe wnioskodawcy, jak również przyjęta forma organizacyjna są wystarczające do zapewnienia prawidłowego funkcjonowania projektu po zakończeniu jego realizacji. Projekt uznaje się za trwały finansowo, jeśli Wnioskodawca posiada niezbędne środki do zapewnienia/utrzymania trwałości finansowej projektu. Jednostka zapewni trwałość finansową dla zrealizowanej inwestycji, co potwierdza analiza zasobów finansowych projektu oraz analiza sytuacji finansowej Gminy Sulejów. Zgromadzone środki finansowe na udział własny w inwestycji oraz środki budżetowe na pokrycie kosztów bieżących/operacyjnych projektu, zapewnią jego utrzymanie. Ponadto jednostka będzie posiadać środki na pokrycie amortyzacji powstałego nowego majątku.

Ocenia się, że wykonawca instytucjonalny posiada odpowiednio stabilne i wydolne struktury wykonawcze dla utrzymywania rezultatów oraz osiągania oddziaływań projektu po jego zakończeniu. Wnioskodawca będzie wykorzystywał produkty projektu zgodnie z przeznaczeniem, a projekt w pełni spełnia założone w nim cele. Powstała w ramach projektu infrastruktura na obszarze rewitalizacji Miasta i Gminy Sulejów, pozwoli na przywrócenie funkcji społecznych i gospodarczych na terenach zdegradowanych, w szczególności wdrożenie rozwiązań, które ożywią życie publiczne w sferze społecznej, gospodarczej, kulturalnej i rekreacyjnej, niwelując przy tym zjawiska związane z problemami społeczności lokalnej oraz przyczyni się do realizacji celu głównego, szczegółowych i ogólnych wskazanych we wniosku oraz w Studium.

Projekt będzie realizowany w oparciu o potencjał organizacyjny, kadrowy, proceduralny i techniczny Gminy Sulejów, Urząd Miejski w Sulejowie posiada w swojej strukturze wyodrębnione stanowisko ds. pozyskiwania i rozliczania środków zewnętrznych. W wyodrębnionych referatach na stałe zatrudnione są osoby, które posiadają doświadczenie prawne, finansowe, ekonomiczne. Gmina realizowała w poprzednim okresie programowania tj. w latach 2007-2013 projekty z wykorzystaniem środków Unii Europejskiej. Nie stwierdzono poważnych problemów z wdrożeniem i rozliczeniem przedsięwzięć. Wszyscy pracownicy Urzędu posiadają wysokie kwalifikacje zawodowe i doświadczenie w realizacji projektów inwestycyjnych.

Wnioskodawca z Burmistrzem Sulejowa na czele będzie odpowiedzialny za zachowanie celów projektu zgodnie z celami opisanymi we wniosku aplikacyjnym do Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, złożonym w Urzędzie Marszałkowskim w Łodzi.

Urząd Miejski w Sulejowie będzie odpowiedzialny m.in. za procesy przetargowe i podpisanie kontraktu na zakup elementów projektu, monitorowanie postępu zakontraktowanych prac, końcową akceptację. Wnioskodawca zobligowany jest do realizacji wszystkich obowiązków z Umowy o dofinansowanie i odpowiedzialny jest za wdrożenie projektu. Będzie jednocześnie zlecającym wszystkie prace zaplanowane w projekcie zgodnie z ustawą Prawo Zamówień Publicznych.

Zgodnie z art. 71 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego

i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006. operacja nie ulegnie modyfikacjom mającym wpływ na jej charakter lub warunki jej realizacji lub powodującym uzyskanie nieuzasadnionej korzyści przez przedsiębiorstwo lub podmiot publiczny. Wnioskodawca zapewni trwałość projektu przez okres minimum 5 lat od daty otrzymania płatności końcowej.

Projekt spełnia kryterium w 100%.

Projekt wpływa w bezpośredni sposób na przewyższenie zjawiska negatywnego zdefiniowanego w programie rewitalizacji

TAK. Zgodnie z *Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta i Gminy Sulejów na lata 2016 – 2023*, poniżej wyszczególniono zjawiska negatywne, których koncentracja na obszarze rewitalizacji powoduje stan kryzysowy i z powodu których prowadzi się rewitalizację. Realizowany projekt w bezpośredni sposób będzie miał wpływ na przewyższenie następujących, konkretnych negatywnych zjawisk zdefiniowanych w programie rewitalizacji. Zjawiska przedstawiono zgodnie z zapisami Programu wg kolejnych podsystemów, posługując się cytatami z dokumentu:

■ Podsystem społeczny

– Bezrobocie

„Jednym z ważnych problemów społecznych jest bezrobocie. Zgodnie z danymi Powiatowego Urzędu Pracy w Piotrkowie Trybunalskim w gminie Sulejów w 2014 r. zarejestrowanych było 792 bezrobotnych, co stanowiło 7,7% liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym. (...) Występujące, na terenie gminy, zjawisko długotrwałego bezrobocia (głównie bezrobotni o najniższym wykształceniu - wykształcenie gimnazjalne i poniżej oraz zasadnicze zawodowe) jest szczególnie niekorzystne ze względu na spadek aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców oraz rosnące zagrożenie wynikające ze względów ekonomicznych (konieczność wsparcia z tytułu pomocy społecznej).”

– Liczba przestępstw na 1000 osób

„Najwięcej przestępstw zostało stwierdzonych w mieście Sulejów na osiedlu Centrum (14,63%), gdzie wartość wskaźnika najbardziej odbiega od wartości referencyjnej dla całej gminy, oraz w miejscowościach Barkowice Mokre, Koło, Kurnędz, Łazy-Dąbrowa, Nowa Wieś, Podkałek, Podlubień.”

■ Bezpośredni wpływ projektu na przewyższenie zjawisk negatywnych

Realizacja zaplanowanych zadań sprzyjać będzie ograniczeniu ubóstwa, bezrobocia, poprawie bezpieczeństwa oraz przeciwdziałaniu dyskryminacji grup wykluczonych lub narażonych na wykluczenie społeczne.

W wyniku realizacji projektu nastąpi ograniczenie problemów społecznych, takich jak wykluczenie społeczne związane m.in. z niskim udziałem w kulturze i życiu społecznym. W wyniku realizacji projektu stworzone zostaną warunki dla rozwoju przedsiębiorczości w Mieście. Powstania atrakcyjny i bezpieczny obszar, który będzie przyciągać zarówno mieszkańców, jak i turystów. Wiąże się to z możliwością rozwoju funkcji turystycznej Miasta, dzięki której w branży turystycznej i okołoturystycznej mogą powstać nowe przedsiębiorstwa, a te już istniejące będą miały szansę na rozwój. Plac Straży

zostanie objęty systemem monitoringu, dzięki któremu wzrośnie poziom bezpieczeństwa w obszarze rewitalizacji. Również na Rynku oraz terenach, które będą pełnić funkcję rekreacyjno-wypoczynkową zaplanowano budowę monitoringu miejskiego.

■ Podsystem gospodarczy

- Odsetek osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności

„Właściwa proporcja między liczbą ludności pracującej i ludności niepracującej (dzieci, ludzie starzy) ma istotne znaczenie dla rozwoju społeczno-gospodarczego. Zmiana tej proporcji, polegająca na wzroście liczby ludności w wieku nieprodukcyjnym, powoduje zmniejszanie się zasobów pracy oraz generuje koszty utrzymania grup niepracujących (m.in. wzrost kosztów usług medycznych i opiekuńczych dla ludzi starych), co istotnie hamuje wzrost gospodarczy.

Liczba osób w wieku poprodukcyjnym w gminie Sulejów jest wysoka, co potwierdza postępujący proces starzenia się społeczeństwa. Wysoki odsetek osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ogólnej liczby ludności charakteryzuje najstarszą część gminy - m. Sulejów. Jest to uwarunkowane historią i kierunkami rozwoju miasta. Najwięcej najstarszych osób mieszka w najstarszych częściach miasta – os. Centrum, os. Podklasztorze. (...)”

- Bezpośredni wpływ projektu na przezwycięzenie zjawiska negatywnego

W wyniku realizacji projektu stworzone zostaną warunki dla rozwoju przedsiębiorczości w Mieście. Powstanie atrakcyjny obszar, który będzie przyciągać zarówno mieszkańców, jak i turystów. Wiąże się to z możliwością rozwoju funkcji turystycznej Miasta, dzięki której w branży turystycznej i okołoturystycznej mogą powstać nowe przedsiębiorstwa, a te już istniejące będą miały szansę na rozwój.

■ Podsystem przestrzenny

„Na obszarze miasta Sulejowa zaznaczają się negatywne zjawiska w strukturze przestrzennej, które były możliwe do identyfikacji na podstawie przeprowadzonej wizji lokalnej, badań ankietowych, przeanalizowaniu diagnoz dla gminy. Za jeden z obszarów kryzysowych uznano centrum miasta. Występuje tu zbytne przemieszanie funkcji mieszkaniowych i usługowych, brak usług administracyjnych. Rozczłonkowanie centrum poprzez drogę krajową i rz. Pilicę sprzyja niewłaściwemu wykorzystaniu terenu dla spełniania funkcji przestrzeni śródmiejskiej i miejsca publicznego. Na tym terenie znajdują się znaczne obszary niewykorzystane – ugory.”

- Bezpośredni wpływ projektu na przezwycięzenie zjawiska negatywnego

W wyniku realizacji projektu Plac Straży odzyska miejski charakter, dzięki czemu może zacząć funkcjonować w świadomości mieszkańców jako miejsce wypoczynku oraz miejsce reprezentujące gminę. Nastąpi uporządkowanie przestrzeni publicznej. Wzmocniona zostanie funkcja centrotwórcza, wyeksponowane zostaną walory śródmiejskie Sulejowa, zwiększona zostanie funkcjonalność obszaru, zwiększone zostanie również bezpieczeństwo komunikacyjne, powstanie swobodna komunikacja pieszo-rowerowa pomiędzy najważniejszymi obszarami miasta.

Przebudowę ulicy Rynek sprawi, że Stary Rynek uzyska szerszą funkcję handlową, przyciągając mieszkańców i przyjezdnych poprzez dobrą komunikację z terenem miasta oraz z rzeką. Uporządkowanie, odnowienie oraz wydzielenie stref nawierzchni na komunikację samochodową, pieszą, jedną i handlową oraz skomunikowanie działek prywatnych z rewitalizowanym założeniem

Starego Rynku powinno być priorytetem. Jednocześnie Rynek powinien wspierać funkcjonalnie Plac Straży poprzez okazjonalne imprezy handlowe odbywające się w jego obszarze. Planowana jest modernizacja infrastruktury podziemnej i naziemnej, oraz nowa aranżacja rynku wraz z otaczającymi terenami.

Zagospodarowanie terenu przy ulicy Szkolnej w Sulejowie na cele turystyczno-rekreacyjne umożliwi nadanie obszarowi funkcji rekreacyjno-wypoczynkowej. W wyniku stworzenia parku miejskiego z zapleczem rekreacyjno-wypoczynkowym powstanie zaplecze dla osób odwiedzających miasto nastawionych na aktywną formę wypoczynku.

Adaptacja pomieszczeń zabytkowego budynku Straży Pożarnej w Sulejowie na cele kulturalne i społeczne sprawi, iż budynek będący obiektem zabytkowym zyska funkcję kulturalną, muzeum dostępne będzie dla wszystkich mieszkańców, dzięki czemu podniesiona zostanie ranga tej przestrzeni jako miejsca publicznego. Stworzone zostanie nowe muzeum, które propagować będzie niezwykłą i bogatą kulturę regionu.

■ Podsystem techniczny

„Problemem na terenie miasta jest zdekapitalizowana infrastruktura kubaturowa, w tym mieszkaniowa: niepełne wyposażenie w infrastrukturę techniczną sieciową, niska efektywność energetyczna budynków, znaczna liczba budynków nieużytkowanych. (...) Problematyczne jest także zaopatrzenie w infrastrukturę sieciową tj. kanalizację sanitarną (na terenach wiejskich i rozbudowujących się częściach miasta) i gaz ziemny (teren całej gminy).”

■ Bezpośredni wpływ projektu na przezwycięzenie zjawiska negatywnego

Projekt zakłada modernizację infrastruktury technicznej, w tym m.in.: przebudowę odcinków kanalizacji sanitarnej i wodociągowej, wykonanie kanalizacji deszczowej. W wyniku adaptacji pomieszczeń zabytkowego budynku Straży Pożarnej w Sulejowie, nastąpi wymiana instalacji elektrycznej, wymiana instalacji CO, poprzez wymianę okien podniesiona zostanie efektywność energetyczna budynku. Budynek OSP jest obecnie częściowo wykorzystywany przez OSP, jednak część budynku jest nieużytkowana. Projekt przyczyni się zatem do wykorzystania potencjału całego obiektu zabytkowego, nadając mu nową funkcję, poprzez stworzenie w nim muzeum.

■ Podsystem środowiskowy

„(...) W kontekście stanu środowiska naturalnego dużym wyzwaniem na terenie gminy jest poprawa jakości powietrza. Przekroczenia występują w zakresie pyłu PM10, pyłu PM2,5 oraz benzo(a)pirenu. Cały obszar województwa w latach 2010 - 2014 uzyskał klasę D2 z powodu przekroczenia poziomu celu długoterminowego ozonu. Pod względem jakości powietrza należy uznać cały obszar gminy za niespełniający norm jakości środowiska. (...)”

■ Bezpośredni wpływ projektu na przezwycięzenie zjawiska negatywnego

Projekt zakłada zwiększenie efektywności energetycznej związane z budową energooszczędnego oświetlenia ledowego. Dodatkowo zaplanowano wymianę okien oraz instalacji centralnego ogrzewania w zabytkowym budynku Straży Pożarnej w Sulejowie, dzięki czemu ograniczone zostaną straty ciepła, a tym samym podniesiona zostanie efektywność energetyczna budynku. Projekt wpływa więc na poprawę jakości powietrza, ponieważ przyczynia się do ograniczenia zużycia energii cieplnej. Projekt spełnia kryterium w 100%.

Zgodność projektu realizowanego przez Lokalną Grupę Działania z założeniami Lokalnej Strategii Rozwoju

Projekt nie jest realizowany przez Lokalną Grupę Działania.

■ KRYTERIA MERYTORYCZNE PUNKTOWE

Stopień gotowości organizacyjno-instytucjonalnej wnioskodawcy

Wnioskodawca jest gotowy do realizacji projektu. Potencjał instytucjonalny wnioskodawcy gwarantuje wykonalność instytucjonalną projektu oraz trwałość i zachowanie celów projektu w okresie analizy. Projekt będzie realizowany w oparciu o potencjał organizacyjny, kadrowy, proceduralny i techniczny Urzędu Miejskiego w Sulejowie. W Urzędzie wyodrębnione są stanowiska, które na co dzień zajmują się pozyskiwaniem i wdrażaniem projektów unijnych. Gmina posiada doświadczenie w zarządzaniu projektami oraz w realizacji projektów współfinansowanych ze środków UE. Gmina z powodzeniem zrealizowała projekty współfinansowane ze środków zewnętrznych, co potwierdza bogate doświadczenie i gwarantuje prawidłową realizację i rozliczenie projektu oraz utrzymanie celów projektu przez przynajmniej 5 lat od daty otrzymania płatności końcowej.

Projekty zrealizowane przez Gminę, które uzyskały dofinansowanie ze środków UE, m.in.: *Mieć równe szanse; Równe szanse; Festyn Rodzinny - Podklasztorze 2009; Równajmy do lepszych; Równajmy do lepszych II; Cogito; Zakup samochodu do zbiórki odpadów komunalnych; Rozbudowa budynku świetlicy wiejskiej oraz zakup wyposażenia celem zaspokojenia potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi Koło w gminie Sulejów; Budowa świetlicy wiejskiej we wsi Biała; Budowa Centrum Sportowo-Kulturowo-Edukacyjnego we wsi Łęczno; Budowa placu zabaw wraz z zagospodarowaniem terenu w miejscowości Sulejów; Wsparcie systemu ratowniczo-gaśniczego Gminy Sulejów poprzez zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego na użytek OSP w Sulejowie; Poprawa funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami na terenie Gminy Sulejów; Termomodernizacja obiektów oświatowych na terenie Gminy Sulejów; Realizacja programu ochrony wód Zbiornika Sulejowskiego oraz rzeki Pilicy na terenie gminy Sulejów poprzez budowę kanalizacji sanitarnej i przebudowę oczyszczalni ścieków - etap I; E-kształcenie szansa na wyrównanie dysproporcji w zakresie dostępu do nowoczesnych form edukacji; Budowa społeczeństwa informacyjnego poprzez wdrożenie e-usług publicznych dla mieszkańców Gminy Sulejów; Budowa placu zabaw wraz z zagospodarowaniem terenu na osiedlu Podklasztorze.*

Projekt spełnia kryterium w 100%.

Stopień komplementarności z innymi przedsięwzięciami

Wymienione poniżej projekty są wobec siebie komplementarne, zachodzi również komplementarność wobec projektu objętego przedmiotowym Studium Wykonalności. Wszystkie realizują cel, jakim jest ożywienie życia publicznego w sferze społecznej, gospodarczej, kulturalnej i rekreacyjnej, wszystkie były realizowane na obszarze województwa łódzkiego a grupą odbiorców są mieszkańcy Gminy Sulejów, ale również mieszkańcy innych części województwa łódzkiego. Podczas realizacji tak wielu

projektów, efekty każdego z nich są wykorzystywane przez inne, projekty wzmacniają się nawzajem. Wszystkie razem przyczyniają się do wielowymiarowego zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Sulejów oraz województwa łódzkiego, w tym w zakresie rozwoju potencjału społeczno-gospodarczego.

Przedmiotowy projekt jest elementem szerszej strategii realizowanej przez szereg projektów komplementarnych. Jest komplementarny wobec projektów zrealizowanych przez Gminę Sulejów:

Mieć równe szanse; Równe szanse; Festyn Rodzinny - Podklasztorze 2009; Nowe lepsze dni; Równajmy do lepszych; Równajmy do lepszych II; Cogito; Realizacja programu ochrony wód Zbiornika Sulejowskiego oraz rzeki Pilicy na terenie gminy Sulejów poprzez budowę kanalizacji sanitarnej i przebudowę oczyszczalni ścieków - etap I; E-kształcenie szansa na wyrównanie dysproporcji w zakresie dostępu do nowoczesnych form edukacji; Budowa społeczeństwa informacyjnego poprzez wdrożenie e-usług publicznych dla mieszkańców Gminy Sulejów; Budowa kompleksu sportowego w ramach programu MOJE BOJSKO – ORLIK 2012 na terenie Gminy Sulejów; Budowa sali gimnastycznej przy gimnazjum w Przygłowie z siedzibą we Włodzimierzowie; Budowa wielofunkcyjnego boiska sportowego na osiedlu Podklasztorze w Sulejowie; Budowa Centrum Sportowo-Kulturowo-Edukacyjnego we wsi Łęczno; Doposażenie świetlicy wiejskiej w Białej; Remont ciągów pieszych prowadzących do miejsc o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców miejscowości położonych w Gminie Sulejów; Budowa placu zabaw wraz z zagospodarowaniem terenu na osiedlu Podklasztorze; Gminne Święto Plonów- Dożynki w Gminie Sulejów 2013;

Projekt jest również komplementarny z projektami zrealizowanymi przez miasto powiatowe Piotrków Trybunalski, projekty te uzyskały dofinansowanie ze środków UE w latach 2007 – 2013, np.:

Trakt Wielu Kultur - rozwój potencjału turystycznego Miasta poprzez rewitalizację zabytkowych obszarów Piotrkowa Trybunalskiego; Trakt Wielu Kultur - rozwój potencjału turystycznego Miasta poprzez rewitalizację zabytkowych obszarów Piotrkowa Trybunalskiego - etap II; eRodzina - likwidacja barier wykluczenia cyfrowego na obszarze miasta Piotrkowa Trybunalskiego; Program wyrównywania szans edukacyjnych uczniów klas I-III z piotrkowskich szkół podstawowych poprzez indywidualizację nauczania; Kompleksowe zajęcia wyrównawcze dla uczniów piotrkowskich szkół Gimnazjalnych; ZDOBYWAM ŚWIAT - kompleksowe zajęcia wyrównawcze i wspierające rozwój uczniów klas IV i V piotrkowskich szkół podstawowych; Zajęcia terapeutyczno-wspomagające dla niepełnosprawnych uczniów z piotrkowskich szkół podstawowych;

Projekt jest również komplementarny względem innych projektów rewitalizacyjnych przedstawionych w programie rewitalizacji Gminy.

Projekt spełnia kryterium w 100%.

Sprzyjanie wypełnieniu wymogów zasady „n+3”

Projekt sprzyja wypełnianiu wymogów zasady „n+3”. Okres realizacji projektu to lata 2017 - 2019.

Projekt spełnia kryterium w 100%.

Stopień przygotowania projektu do realizacji

Projekt jest gotowy do wdrożenia.

Brak istniejących planów miejscowych obejmujących opracowywane tereny. Inwestor lub wykonawca na etapie realizacji winien złożyć wniosek o wydanie warunków zabudowy na wszystkie roboty budowlane wchodzące w zakres PFU.

Planowany termin uzyskania pozwolenia:

- Obręb Placu Straży – II kw. 2017
- Obręb ul. Rynek – II kw. 2018
- Obręb ul. Szkolnej – III kw. 2017

Wnioskodawca posiada Opinię Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Łodzi, Delegatura w Piotrkowie Trybunalskim, która potwierdza, iż układ przestrzenny Sulejowa jest ujęty w gminnej ewidencji zabytków, a przedstawione opracowanie „Koncepcja odnowy miasta poprzez przywrócenie funkcji społeczno-gospodarczych zdegradowanym obszarom Sulejowa”, obejmując zadania przedstawione w niniejszym studium wykonalności, jest pierwszą w ostatnich latach, słusznie podjętą próbą rewaloryzacji zniszczonych podczas II wojny światowej terenów miasta i jako takie wymaga kontynuacji i rozwinięcia.

Z Opinii Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie wynika, iż planowane ścieżki rowerowe biegnące po koronie wałów nie budzą zastrzeżeń.

Wnioskodawca posiada projekt Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia.

Wnioskodawca posiada programy funkcjonalno-użytkowe oraz kosztorys.

Nie są wymagane inne dokumenty.

Realizacja projektu w partnerstwie

Projekt nie jest realizowany w partnerstwie.

Wkład własny wnioskodawcy w finansowanie projektu

Wnioskodawca deklaruje wkład własny na minimalnym wymaganym poziomie.

Wnioskodawca ułokuje w projekcie wymagane 8,00%, wnioskując o dotację na łącznym poziomie **92%** kosztów kwalifikowalnych. Koszty niekwalifikowalne, które stanowią podatek VAT oraz koszty netto i VAT dotyczące **zadania Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez przebudowę Placu Straży i ul. Krakowskiej wraz z infrastrukturą komunalną – I część - Budynek usługowy**, pokryje również Wnioskodawca, dlatego jego faktyczny udział w kosztach całkowitych projektu wyniesie 27,31%.

Projekt jest komplementarny z projektami dofinansowanymi z Europejskiego Funduszu Społecznego

TAK. Projekt jest komplementarny z następującymi projektami dofinansowanymi z EFS:

1. *AKTYWNI ZAWODOWO – kompleksowe wsparcie osób sprawujących opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3 poprzez zapewnienie opieki w nowoutworzonym żłobku na terenie gminy Sulejów oraz podniesienie kompetencji i umiejętności*

Oś Priorytetowa X Adaptacyjność pracowników i przedsiębiorstw w regionie,
Działanie X.1. Powrót na rynek pracy osób sprawujących opiekę nad dziećmi do lat 3
Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020
Lata realizacji projektu: 2016 – 2017

Celem głównym projektu jest wzrost poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia 33 (25K/8M) osób sprawujących opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3, w tym 20 (15K/5M) osób pozostających bez pracy: bezrobotnych i biernych zawodowo, poprzez zastosowanie kompleksowych narzędzi w postaci zapewnienia opieki w nowoutworzonym żłobku na terenie gminy Sulejów oraz podniesienie kompetencji i umiejętności uczestników.

Główne zadania projektowe to:

- Adaptacja, doposażenie i wyposażenie żłobka,
- Bieżące funkcjonowanie żłobka - sprawowanie opieki nad dziećmi do lat 3,
- Szkolenia i doradztwo na rzecz osób pozostających bez pracy: bezrobotnych i biernych zawodowo.

2. Aktywność własną drogą do sukcesu

Europejski Fundusz Społeczny, Program Operacyjny Kapitał Ludzki

Priorytet VII Promocja integracji społecznej,

Działania 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji

Poddziałanie 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej.

Wartość projektu 208 743,00 zł.

Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulejowie

Projekt realizowany był od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r.

Celem projektu systemowego jest podniesienie kompetencji życiowych i umiejętności społeczno-zawodowych poprzez rozwój aktywnej integracji umożliwiającej uczestnikom projektu powrót do życia społecznego, w tym na rynek pracy.

W 2013 r. dla uczestników projektu zaplanowane zostały następujące formy wsparcia:

- Trening kompetencji i umiejętności społecznych
- Kurs zawodowy
- Praktyka zawodowa
- Trening pracy
- Wyjazd integracyjny do Warszawy

Na rzecz uczestników projektu przez cały okres jego realizacji świadczona była praca socjalna. W celu poprawy sytuacji socjalno-bytowej uczestników projektu oraz ich rodzin wypłacono wszystkim uczestnikom projektu zasiłki celowe.

3. Radosne maluchy - doposażenie oddziałów przedszkolnych na terenie gminy Sulejów

Europejski Fundusz Społeczny

Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach

Działanie 9.1 – Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty

Poddziałanie 9.1.1 – Zmniejszenie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej

Beneficjent: Gmina Sulejów

Całkowita wartość projektu 563 736,00 PL; kwota dofinansowania z EFRR 563 736,00 PL

Celem projektu jest zwiększenie dostępu do edukacji przedszkolnej realizowanej w ośmiu oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych na terenie gminy Sulejów dzieciom 3 i 4-letnim poprzez dostosowanie pomieszczeń do możliwości i potrzeb dzieci młodszych.

W wyniku realizacji projektu osiem oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych na terenie gminy Sulejów zostanie wyposażonych w pomoce dydaktyczne, edukacyjne i plastyczne. W ramach projektu zostaną zmodernizowane toalety dla dzieci oraz personelu, pomieszczenia kuchenne zostaną wyposażone w sprzęt AGD, sale lekcyjne oraz szatnie zostaną wyposażone w meble, wyposażenie wypoczynkowe. W każdym oddziale zostaną zamontowane rolety okienne. Wszystkie oddziały przedszkolne zostaną wyposażone w sprzęt komputerowy, audiowizualny, multimedialny.

4. Mieć równe szanse

Program Operacyjny Kapitał Ludzki

Priorytet VII Promocja integracji społecznej

Działanie 7.3 Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji

Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulejowie

W ramach projektu sfinansowano wyjazd kolonijno-edukacyjny dla 30 dzieci korzystających z Placówki Wsparcia Dziennego w Sulejowie. W ramach projektu, każde z dzieci otrzymało torbę podróżną, plecak, bluzę, t-shirty, czapkę oraz saszetkę z logo EFS.

Wartość projektu - 48 000,00 zł, kwota dofinansowania – 48 000,00 zł

5. Nowe lepsze dni

Program Operacyjny Kapitał Ludzki,

Priorytet VII Promocja integracji społecznej

Poddziałanie 7.2.1 Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

Realizator: Urząd Miejski w Sulejowie

Projekt obejmuje działania aktywizujące zawodowo i społecznie grupę 30 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, mieszkańców miasta i gminy Sulejów. Przewidziano bezpłatne kursy z obsługi wózków widłowych oraz języka angielskiego a także zajęcia z doradztwa zawodowego. Wartość projektu – 146 130,00 zł, kwota dofinansowania - 146 130,00 zł

6. Równajmy do lepszych

Program Operacyjny Kapitał Ludzki

Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach

Poddziałanie 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych

Realizator: Biuro Obsługi Jednostek Oświatowych w Sulejowie

Projekt obejmował dodatkowe zajęcia pozalekcyjne, koła zainteresowań oraz wycieczki edukacyjne dla 300 uczniów w czterech szkołach podstawowych z terenu gminy Sulejów, tj. w Przyglowie, Klementynowie, Łecznie i Uszczynie. W ramach projektu zakupiono wyposażenie dydaktyczne dla szkół w wysokości 35 376,00 zł (m.in. mikroskopy, aparaty cyfrowe, mikrofony bezprzewodowe, ekrany na statywie, przybory kreślarskie, kompas, filmy i programy edukacyjne oraz pomoce dydaktyczne dla klas I-III). Wartość projektu - 363 646,00 zł, kwota dofinansowania - 363 646,00 zł.

7. Równe szanse

Program Operacyjny Kapitał Ludzki

Priorytet VII Promocja integracji społecznej

Działanie 7.3 Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji

Projekt obejmował zatrudnienie pedagogów i trenerów w Placówce Wsparcia Dziennego w Sulejowie w celu prowadzenia bezpłatnych zajęć i korepetycji dla podopiecznych placówki. W ramach projektu zorganizowano także wyjazdy do kina, teatru oraz kilkudniową wycieczkę krajoznawczą.

Wartość projektu - 40 980,00 zł, kwota dofinansowania - 40 980,00 zł

8. Cogito

Program Operacyjny Kapitał Ludzki

Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach

Działanie 9.5 Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich

Projekt obejmował bezpłatne szkolenia z obsługi komputera oraz dla zainteresowanych warsztaty z aktywnego poruszania się po rynku pracy. Zajęcia w ramach projektu były realizowane w Szkole Podstawowej w Łecznie. Uczestnikami szkoleń byli mieszkańcy wsi Łeczno, Wójtostwo, Kurnedz, Krzewiny i Podlubien.

Wartość projektu - 38 685,77 zł, kwota dofinansowania - 38 685,77 zł

9. Festyn Rodzinny - Podklasztorze 2009

Program Operacyjny Kapitał Ludzki

Priorytet VII Promocja integracji społecznej

Działanie 7.3 Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji

Głównym celem projektu, była integracja mieszkańców gminy Sulejów poprzez aktywny udział w uroczystościach i atrakcjach przewidzianych do realizacji w ramach corocznego festynu organizowanego na osiedlu Podklasztorze.

Wartość projektu - 42 484,02 zł, kwota dofinansowania - 42 484,02 zł

10. Równajmy do lepszych II

Program Operacyjny Kapitał Ludzki

Priorytet IX. Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach

Poddziałanie 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych.

Projekt jest kontynuacją projektu "Równajmy do lepszych". W ramach projektu przeprowadzone zostaną 5280 godziny zajęć pozalekcyjnych przez okres 10 miesięcy i obejmować będzie co najmniej 450 uczniów. Zakupione zostaną pomoce dydaktyczne i sprzęt sportowy dla Szkół Podstawowych w Gminie Sulejów. Zorganizowane zostaną wycieczki edukacyjne jedno i trzydniowe.

Wartość projektu - 609 430,83 zł, kwota dofinansowania - 609 430,83 zł

Komplementarność projektu, którego dotyczy przedmiotowe studium wykonalności z ww. projektami dofinansowanymi z EFS przejawia się w dążeniu do polepszenia jakości życia mieszkańców Gminy Sulejów. Wszystkie projekty mają za zadanie ożywić życie publiczne w sferze społecznej, dodatkowo projekt realizowany przez MOPS w Sulejowie wywiera pozytywny wpływ na sferę gospodarczą. Projekty niwelują zatem zjawiska związane z problemami społeczności lokalnej. Projekt realizowany przez MOPS wspierał bezrobotnych mieszkańców w otrzymaniu doświadczenia zawodowego i zatrudnienia, projekt rewitalizacyjny dąży zaś m.in. do odnowy przestrzeni publicznej i przywrócenia funkcji społeczno-gospodarczych obszaru, co może przyczynić się do utworzenia tutaj nowych przedsiębiorstw. Projekt rewitalizacyjny wspiera również dzieci i młodzież, ale także osoby starsze poprzez stworzenie im atrakcyjnego miejsca dla aktywnego spędzania czasu wolnego, ta sama grupa odbiorców wpierana jest przez ww. projekty dofinansowane z EFS. Projekt rewitalizacyjny wspiera zatem ww. projekty, jest wobec nich komplementarny. Dzieci i młodzież wspierane w ramach projektów EFS mają szansę na wyrównanie szans w dostępie do edukacji, przedmiotowy projekt wyrównuje zaś ich szansę w dostępie do rekreacji i rozrywki, oferując ciekawe możliwości spędzania czasu wolnego oraz atrakcyjne i bezpieczne miejsce spotkań z rówieśnikami.

Spełnienie kryterium: 100%.

Projekt uzupełnia inwestycje niezbędne dla rewitalizacji danego obszaru realizowane w ramach innych działań RPO WŁ na lata 2014-2020

Projekt uzupełnia inne projekty niezbędne dla rewitalizacji danego obszaru, finansowane w ramach RPO WŁ na lata 2014-2020 w ramach innych działań. Projekt jest komplementarny z projektem, który znajduje się na wykazie projektów zidentyfikowanych przez IZ RPO WŁ w ramach trybu pozakonkursowego dla innego działania. Opis projektu zaczerpnięty z Załącznika nr 4 – Wykaz projektów zidentyfikowanych przez właściwą instytucję w ramach trybu pozakonkursowego do Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020:

działanie	VIII.1
tytuł lub zakres projektu	<i>Wsparcie aktywizacyjne osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP</i>
podmiot zgłaszający	Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi
data identyfikacji	18.12.2014 roku
podmiot, który będzie wnioskodawcą	Powiatowy Urząd Pracy - wszystkie PUP z województwa

	łódzkiego
zakładane efekty projektu wyrażone wskaźnikami	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) - Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu - Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej - Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie - Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie - Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie - Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie - Liczba osób, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie
przewidywany w dniu identyfikacji termin złożenia wniosku o dofinansowanie (kwartał/ miesiąc oraz rok)	III kwartał 2015 r., Corocznie na przełomie IV i I kwartału poczynając od roku 2015/2016 do 2022
przewidywany w dniu identyfikacji termin rozpoczęcia realizacji projektu (kwartał/miesiąc oraz rok)	Corocznie od stycznia poczynając od roku 2015 do 2022
przewidywany w dniu identyfikacji termin zakończenia realizacji projektu (kwartał/miesiąc oraz rok)	Corocznie do czerwca poczynając od roku 2016 do 2022, Zakończenie realizacji projektu rozpoczętego w styczniu 2022 r. musi nastąpić najpóźniej do końca grudnia 2022 r

Komplementarność między projektami wyraża się w dążeniu do wspólnego celu, jakim jest niwelowanie problemów społeczności lokalnej. Jak wynika z Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Sulejów, jednym ze zjawisk negatywnych jest niski poziom przedsiębiorczości, z którym powiązany jest problem bezrobocia. Obydwa projekty dążą do stworzenia warunków umożliwiających rozwój gospodarczy obszaru rewitalizacji oraz w szerszym kontekście również całego Miasta i Gminy Sulejów, przy czym projekt opisany powyżej oddziałuje bezpośrednio na osoby bezrobotne, zaś projekt objęty przedmiotowym studium wykonalności stwarza warunki dla rozwoju działalności gospodarczej, wpływając tym samym na zwiększenie liczby miejsc pracy, czyli obniżenie poziomu bezrobocia.

Spełnienie kryterium: 100%.

Stopień realizacji wskaźnika z ram wykonania

Stopień realizacji wskaźnika z ram wykonania: *Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją*, badany jako procentowy stosunek deklarowanej we wniosku o dofinansowanie wartości docelowej wskaźnika do wartości docelowej tego wskaźnika dla działania wskazanej w dokumentach programowych (RPO WŁ na lata 2014-2020, SZOOP RPO WŁ na lata 2014-2020).

Wartość docelowa wskaźnika:

- deklarowana we wniosku o dofinansowanie wynosi 3,12 ha
- dla działania wskazana w RPO WŁ na lata 2014 – 2020 wynosi 55 ha

Stopień realizacji wskaźnika programowego = 5,67%

Wskaźnik programowy realizowany jest w < 7 %

Projekt ujęty w Kontrakcie Terytorialnym dla Województwa Łódzkiego

Projekt nie jest ujęty w Kontrakcie Terytorialnym dla Województwa Łódzkiego.

Zmniejszenie zużycia energii w rewitalizowanych obiektach

W projekcie zaplanowano zastosowanie rozwiązań energooszczędnych mających na celu zmniejszenie zużycia energii w rewitalizowanych obiektach.

W projekcie przewidziano wymianę oświetlenia ulicznego na oświetlenie ledowe. Dodatkowo w parku powstanie ozdobne oświetlenie solarne drzew w postaci zwisających kul.

W ramach adaptacji pomieszczeń zabytkowego budynku Straży Pożarnej w Sulejowie na cele kulturalne i społeczne zaplanowano wymianę okien w budynku oraz wymianę instalacji centralnego ogrzewania, dzięki czemu nastąpi ograniczenie strat ciepła w budynku, co przyczyni się do zwiększenia jego efektywności energetycznej, a tym samym ograniczenia zużycia energii cieplnej.

Wpływ projektu na przezwycięzenie zjawisk negatywnych zdefiniowanych w programie rewitalizacji

TAK. Zgodnie z *Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta i Gminy Sulejów na lata 2016 – 2023*, poniżej wyszczególniono zjawiska negatywne, których koncentracja na obszarze rewitalizacji powoduje stan kryzysowy i z powodu których prowadzi się rewitalizację. Realizowany projekt w bezpośredni sposób będzie miał wpływ na przezwycięzenie ponad 4 konkretnych negatywnych zjawisk zdefiniowanych w programie rewitalizacji. Zjawiska przedstawiono zgodnie z zapisami Programu wg kolejnych podsystemów, posługując się cytatami z dokumentu:

■ Podsystem społeczny

– Bezrobocie

„Jednym z ważnych problemów społecznych jest bezrobocie. Zgodnie z danymi Powiatowego Urzędu Pracy w Piotrkowie Trybunalskim w gminie Sulejów w 2014 r. zarejestrowanych było 792 bezrobotnych, co stanowiło 7,7% liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym. (...) Występujące, na terenie gminy, zjawisko długotrwałego bezrobocia (głównie bezrobotni o najniższym wykształceniu - wykształcenie gimnazjalne i poniżej oraz zasadnicze zawodowe) jest szczególnie niekorzystne ze względu na spadek aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców oraz rosnące zagrożenie wynikające ze względów ekonomicznych (konieczność wsparcia z tytułu pomocy społecznej).”

– Liczba przestępstw na 1000 osób

„Najwięcej przestępstw zostało stwierdzonych w mieście Sulejów na osiedlu Centrum (14,63%), gdzie wartość wskaźnika najbardziej odbiega od wartości referencyjnej dla całej gminy, oraz w miejscowościach Barkowice Mokre, Koło, Kurnędz, Łazy-Dąbrowa, Nowa Wieś, Podkałek, Podlubień.”

■ Bezpośredni wpływ projektu na przezwycięzenie zjawisk negatywnych

Realizacja zaplanowanych zadań sprzyjać będzie ograniczeniu ubóstwa, bezrobocia, poprawie bezpieczeństwa oraz przeciwdziałaniu dyskryminacji grup wykluczonych lub narażonych na wykluczenie społeczne.

W wyniku realizacji projektu nastąpi ograniczenie problemów społecznych, takich jak wykluczenie społeczne związane m.in. z niskim udziałem w kulturze i życiu społecznym. W wyniku realizacji projektu stworzone zostaną warunki dla rozwoju przedsiębiorczości w Mieście. Powstanie atrakcyjny i bezpieczny obszar, który będzie przyciągać zarówno mieszkańców, jak i turystów. Wiąże się to z możliwością rozwoju funkcji turystycznej Miasta, dzięki której w branży turystycznej i okołoturystycznej mogą powstać nowe przedsiębiorstwa, a te już istniejące będą miały szansę na rozwój. Plac Straży zostanie objęty systemem monitoringu, dzięki któremu wzrośnie poziom bezpieczeństwa w obszarze rewitalizacji. Również na Rynku oraz terenach, które będą pełnić funkcję rekreacyjno-wypoczynkową zaplanowano budowę monitoringu miejskiego.

■ Podsystem gospodarczy

- Odsetek osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności

„Właściwa proporcja między liczbą ludności pracującej i ludności niepracującej (dzieci, ludzie starzy) ma istotne znaczenie dla rozwoju społeczno-gospodarczego. Zmiana tej proporcji, polegająca na wzroście liczby ludności w wieku nieprodukcyjnym, powoduje zmniejszanie się zasobów pracy oraz generuje koszty utrzymania grup niepracujących (m.in. wzrost kosztów usług medycznych i opiekuńczych dla ludzi starych), co istotnie hamuje wzrost gospodarczy.

Liczba osób w wieku poprodukcyjnym w gminie Sulejów jest wysoka, co potwierdza postępujący proces starzenia się społeczeństwa. Wysoki odsetek osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ogólnej liczby ludności charakteryzuje najstarszą część gminy - m. Sulejów. Jest to uwarunkowane historią i kierunkami rozwoju miasta. Najwięcej najstarszych osób mieszka w najstarszych częściach miasta – os. Centrum, os. Podklasztorze. (...)”

■ Bezpośredni wpływ projektu na przezwycięzenie zjawiska negatywnego

W wyniku realizacji projektu stworzone zostaną warunki dla rozwoju przedsiębiorczości w Mieście. Powstanie atrakcyjny obszar, który będzie przyciągać zarówno mieszkańców, jak i turystów. Wiąże się to z możliwością rozwoju funkcji turystycznej Miasta, dzięki której w branży turystycznej i okołoturystycznej mogą powstać nowe przedsiębiorstwa, a te już istniejące będą miały szansę na rozwój.

■ Podsystem przestrzenny

„Na obszarze miasta Sulejowa zaznaczają się negatywne zjawiska w strukturze przestrzennej, które były możliwe do identyfikacji na podstawie przeprowadzonej wizji lokalnej, badań ankietowych, przeanalizowaniu diagnoz dla gminy. Za jeden z obszarów kryzysowych uznano centrum miasta. Występuje tu zbytne przemieszanie funkcji mieszkaniowych i usługowych, brak usług administracyjnych. Rozczłonkowanie centrum poprzez drogę krajową i rz. Pilicę sprzyja niewłaściwemu wykorzystaniu terenu dla spełniania funkcji przestrzeni śródmiejskiej i miejsca publicznego. Na tym terenie znajdują się znaczne obszary niewykorzystane – ugory.”

■ Bezpośredni wpływ projektu na przezwycięzenie zjawiska negatywnego

W wyniku realizacji projektu Plac Straży odzyska miejski charakter, dzięki czemu może zacząć funkcjonować w świadomości mieszkańców jako miejsce wypoczynku oraz miejsce reprezentujące gminę. Nastąpi uporządkowanie przestrzeni publicznej. Wzmocniona zostanie funkcja centrotwórcza, wyeksponowane zostaną walory śródmiejskie Sulejowa, zwiększona zostanie funkcjonalność obszaru, zwiększone zostanie również bezpieczeństwo komunikacyjne, powstanie swobodna komunikacja pieszo-rowerowa pomiędzy najważniejszymi obszarami miasta.

Przebudowę ulicy Rynek sprawi, że Stary Rynek uzyska szerszą funkcję handlową, przyciągając mieszkańców i przyjezdnych poprzez dobrą komunikację z terenem miasta oraz z rzeką. Uporządkowanie, odnowienie oraz wydzielenie stref nawierzchni na komunikację samochodową, pieszą, jedną i handlową oraz skomunikowanie działek prywatnych z rewitalizowanym założeniem Starego Rynku powinno być priorytetem. Jednocześnie Rynek powinien wspierać funkcjonalnie Plac Straży poprzez okazjonalne imprezy handlowe odbywające się w jego obszarze. Planowana jest modernizacja infrastruktury podziemnej i naziemnej, oraz nowa aranżacja rynku wraz z otaczającymi terenami.

Zagospodarowanie terenu przy ulicy Szkolnej w Sulejowie na cele turystyczno-rekreacyjne umożliwi nadanie obszarowi funkcji rekreacyjno-wypoczynkowej. W wyniku stworzenia parku miejskiego z zapleczem rekreacyjno-wypoczynkowym powstanie zaplecze dla osób odwiedzających miasto nastawionych na aktywną formę wypoczynku.

Adaptacja pomieszczeń zabytkowego budynku Straży Pożarnej w Sulejowie na cele kulturalne i społeczne sprawi, iż budynek będący obiektem zabytkowym zyska funkcję kulturalną, muzeum dostępne będzie dla wszystkich mieszkańców, dzięki czemu podniesiona zostanie ranga tej przestrzeni jako miejsca publicznego. Stworzone zostanie nowe muzeum, które propagować będzie niezwykłą i bogatą kulturę regionu.

■ Podsystem techniczny

„Problemem na terenie miasta jest zdekapitalizowana infrastruktura kubaturowa, w tym mieszkaniowa: niepełne wyposażenie w infrastrukturę techniczną sieciową, niska efektywność energetyczna budynków, znaczna liczba budynków nieużytkowanych. (...) Problematyczne jest także zaopatrzenie w infrastrukturę sieciową tj. kanalizację sanitarną (na terenach wiejskich i rozbudowujących się częściach miasta) i gaz ziemny (teren całej gminy).”

■ Bezpośredni wpływ projektu na przezwycięzenie zjawiska negatywnego

Projekt zakłada modernizację infrastruktury technicznej, w tym m.in.: przebudowę odcinków kanalizacji sanitarnej i wodociągowej, wykonanie kanalizacji deszczowej. W wyniku adaptacji pomieszczeń zabytkowego budynku Straży Pożarnej w Sulejowie, nastąpi wymiana instalacji elektrycznej, wymiana instalacji CO, poprzez wymianę okien podniesiona zostanie efektywność energetyczna budynku. Budynek OSP jest obecnie częściowo wykorzystywany przez OSP, jednak część budynku jest nieużytkowana. Projekt przyczyni się zatem do wykorzystania potencjału całego obiektu zabytkowego, nadając mu nową funkcję, poprzez stworzenie w nim muzeum.

■ Podsystem środowiskowy

„(...) W kontekście stanu środowiska naturalnego dużym wyzwaniem na terenie gminy jest poprawa jakości powietrza. Przekroczenia występują w zakresie pyłu PM10, pyłu PM2,5 oraz benzo(a)pirenu.

Cały obszar województwa w latach 2010 - 2014 uzyskał klasę D2 z powodu przekroczenia poziomu celu długoterminowego ozonu. Pod względem jakości powietrza należy uznać cały obszar gminy za niespełniający norm jakości środowiska. (...)"

- Bezpośredni wpływ projektu na przezwycięzenie zjawiska negatywnego

Projekt zakłada zwiększenie efektywności energetycznej związane z budową energooszczędnego oświetlenia ledowego. Dodatkowo zaplanowano wymianę okien oraz instalacji centralnego ogrzewania w zabytkowym budynku Straży Pożarnej w Sulejowie, dzięki czemu ograniczone zostaną straty ciepła, a tym samym podniesiona zostanie efektywność energetyczna budynku. Projekt wpływa więc na poprawę jakości powietrza, ponieważ przyczynia się do ograniczenia zużycia energii cieplnej. Spełnienie kryterium: 100%.

Spoleczno-gospodarczy wpływ projektu

Projekt w sposób długotrwały i wymierny przyczynia się do osiągania korzyści społeczno-gospodarczych, w tym do:

- poprawy jakości życia mieszkańców (w tym polegającej na polepszeniu warunków bytowych i podniesienia jakości wielorodzinnych budynków mieszkalnych)

W wyniku realizacji projektu stworzone zostanie atrakcyjne miejsce dla mieszkańców i turystów, powstanie przestrzeń kulturowa, stanowiąca podstawę dla integracji społecznej, wydarzeń kulturalnych. Wzrosnie również atrakcyjność gospodarcza obszaru, dzięki czemu ulokowanym w jego pobliżu przedsiębiorstwom stworzone zostaną warunki rozwoju, z drugiej zaś strony obszar teren stanie się atrakcyjny również dla nowych inwestorów. W ten sposób poprawią się warunki życia mieszkańców, przewiduje się możliwość powstania nowych miejsc pracy. Realizacja zaplanowanych zadań sprzyjać będzie zatem ograniczeniu ubóstwa i bezrobocia.

Dodatkowo stworzony zostanie park miejski z zapleczem rekreacyjno-wypoczynkowym, zapewnione zostaną atrakcje sportowe. Na prośbę dzieci i kadry nauczycielskiej szkoły podstawowej, planuje się stworzenie placów zabaw Powstanie siłownia terenowa, kort tenisowy, boisko do badmintonu, które może obsługiwać także inne sporty siatkarskie, oraz terenowy stół do tenisa stołowego. Wykonane zostanie lodowisko sezonowe oraz mini park linowy. Wszystkie te atrakcje mają na cel wyrównanie mieszkańcom Sulejowa dostępu do rekreacji i sportu. Realizacja zaplanowanych zadań sprzyjać będzie zatem poprawie bezpieczeństwa oraz przeciwdziałaniu dyskryminacji grup wykluczonych lub narażonych na wykluczenie społeczne.

W wyniku adaptacji pomieszczeń zabytkowego budynku Straży Pożarnej w Sulejowie na cele kulturalne i społeczne powstanie muzeum oraz pomieszczenia orkiestry OSP. W ten sposób poprawie ulegnie jakość życia mieszkańców, którzy będą mieć lepszy dostęp do kultury i rekreacji. Stworzone zostanie muzeum, które propagować będzie niezwykłą i bogatą kulturę regionu. Będą tu organizowane spotkania dla mieszkańców, występy lokalnej orkiestry.

- tworzenia miejsc pracy, aktywizacji zawodowej osób wykluczonych z terenu zdegradowanego
- Projekt wpływa bezpośrednio na powstanie 1 miejsca pracy. Dodatkowo, w wyniku realizacji projektu powstanie jedno przedsiębiorstwo. Poza tym, projekt podnosi jakość przestrzeni i czyni obszar atrakcyjnym gospodarczo. Dlatego należy spodziewać się, że w wyniku realizacji projektu ulokowanym

w pobliżu Placu Straży i Parku przedsiębiorstwom, stworzone zostaną lepsze warunki rozwoju, z drugiej zaś strony obszar teren stanie się atrakcyjny również dla kolejnych nowych inwestorów. W ten sposób poprawią się warunki życia mieszkańców, przewiduje się możliwość powstania kolejnych nowych miejsc pracy. Stary Rynek uzyska szerszą funkcję handlową, przyciągając mieszkańców i przyjezdnych poprzez dobrą komunikację z terenem miasta. Uporządkowanie, odnowienie oraz wydzielenie stref nawierzchni na komunikację samochodową, pieszą, jedną i handlową wzmocni funkcjonalność tego obszaru oraz podniesie jego walory gospodarcze. Jednocześnie Rynek wesprze funkcjonalnie Plac Straży, poprzez okazjonalne imprezy handlowe odbywające się w jego obszarze.

■ wzrostu aktywności społecznej

W wyniku realizacji projektu wzrośnie aktywność społeczna. Powstanie infrastruktura, dzięki której stworzona zostanie atrakcyjna przestrzeń rekreacyjno-wypoczynkową. Powstaną m.in. place zabaw, ciągi piesze, rowerowe, siłownia zewnętrzna, boiska – wszystkie te atrakcje mają zachęcić mieszkańców do aktywnego wypoczynku w Sulejowie. Wzrośnie poziom integracji społecznej. Mieszkańcy zyskają atrakcyjne i bezpieczne miejsce spotkań, dostępne dla wszystkich grup wiekowych, a także dla osób niepełnosprawnych.

W wyniku adaptacji pomieszczeń zabytkowego budynku Straży Pożarnej w Sulejowie na cele kulturalne i społeczne powstanie muzeum oraz pomieszczenia orkiestry OSP. W ten sposób zostaną stworzone warunki do wzrostu aktywności społecznej, albowiem mieszkańcom udostępnione zostaną zbiory muzealne. Projekt przyczyni się zatem do powiększenia oferty kultury obszaru rewitalizacji. Stworzone muzeum propagować będzie niezwykłą i bogatą kulturę regionu. W budynku będą organizowane spotkania dla mieszkańców, występy lokalnej orkiestry.

■ zwiększenia dostępu do usług publicznych dla osób zamieszkujących teren zdegradowany

W obszarze Starego Rynku znajduje się Biblioteka Publiczna. W wyniku realizacji projektu stanie się one miejscem bardziej atrakcyjnym dla mieszkańców. Teren wokół biblioteki zostanie uporządkowany, zwiększona zostanie funkcjonalność tego obszaru, dzięki czemu większa liczba osób będzie go odwiedzać, a zatem istnieje również szansa, że większa liczba osób zacznie korzystać z usług biblioteki. W wyniku realizacji projektu powstaną także kioski internetowe z informacją turystyczną.

W wyniku adaptacji pomieszczeń zabytkowego budynku Straży Pożarnej w Sulejowie na cele kulturalne i społeczne powstanie muzeum oraz pomieszczenia orkiestry OSP. Muzeum propagować będzie niezwykłą i bogatą kulturę regionu. W budynku będą organizowane spotkania dla mieszkańców, występy lokalnej orkiestry. W ten sposób zwiększy się dostęp do dóbr publicznych w zakresie usług społecznych dla osób zamieszkujących teren zdegradowany. Dzięki realizacji projektu zostanie zatem wyrównany dostęp do instytucji kultury jaką jest muzeum.

Spełnienie kryterium: 100%.

Wpływ projektu na przywrócenie do świetności obiektów zabytkowych

W ramach projektu zaplanowano adaptację pomieszczeń zabytkowego budynku Straży Pożarnej w Sulejowie na cele kulturalne i społeczne. Budynek ten jest wpisany do Gminnej Ewidencji Zabytków. Obiekt jest średnio zniszczony i niezagrożony bezpośrednio degradacją w najbliższym czasie. Wymaga prac remontowych przy pomieszczeniach przeznaczonych na muzeum i pomieszczeń

orkiestry OSP (wymiana okien, malowanie ścian wewnętrznych, wymiana instalacji elektrycznej, wymiana instalacji CO, wymiana oświetlenia wewnętrznego) oraz prac remontowych przy zapleczu kuchennym (malowanie, wymiana glazury ściennej i podłogowej).

Analiza ilościowa, na podstawie której dokonano szacunków wskaźników postępu rzeczowego.

Wskaźniki produktu

Nazwa wskaźnika	Opis wskaźnika	Wartość wskaźnika
Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	Centrum Sulejowa, położone po obu stronach rzeki Pilicy (ul. Rynek i Plac Straży) oraz teren miejski położony przy ul. Szkolnej	3,12 ha
Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	Dwa place (ul. Rynek i Plac Straży) położone po obu stronach rzeki Pilicy, plac przy ul. Szkolnej oraz budynek OSP	4 szt.
Budynki publiczne lub komercyjne wybudowane lub wyremontowane na obszarach miejskich (CO39)	Budynek OSP (powierzchnia całego budynku)	641,00 m ²
Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich (CO38)	Powierzchnia objęta zagospodarowaniem w obrębie lewobrzeżnego centrum (ul. Plac Straży)	17000 m ²
Długość przebudowanych dróg gminnych	ul. Plac Straży	0,5 km
Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem	Gminna ewidencja zabytków Gmina SULEJÓW: 1) Wpis nr 20 – miejski zabytkowy układ przestrzenny - datowanie 1145 r. 2) Wpis nr 42 - budynek straży pożarnej - datowanie pocz. XX w. (1905 r.)	2 szt.

Wskaźniki rezultatu

Nazwa wskaźnika	Opis wskaźnika	Wartość ogółem
Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach	Podmiot prowadzący działalność usługową w punkcie gastronomiczny nowopowstałym po realizacji projektu na ul. Plac Straży	1 szt.
Liczba nowo utworzonych miejsc pracy kobiety/mężczyźni	Stanowisko pracy w budynku nowopowstałym po realizacji projektu na Placu Straży (punkt gastronomiczny)	1 EPC

Wskaźniki horyzontalne

Nazwa wskaźnika	Opis wskaźnika	Wartość ogółem
Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	Dwa place po obu stronach rzeki, plac przy ul. Szkolnej oraz budynek OSP. Przestrzenie otwarte miejskie zaprojektowane bez barier dla osób niepełnosprawnych. Budynek Straży po modernizacji także bez barier dla osób niepełnosprawnych (wymiana drzwi na szersze, wejście do budynku z poziomu chodnika (bez schodów).	4 szt.

7. Analiza finansowa

Przedmiotowa analiza finansowa dotyczy oceny projektu, którego zakres obejmuje:

- ⊕ **Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez przebudowę Placu Straży i ul. Krakowskiej wraz z infrastrukturą komunalną – I część - Budowa i przebudowa Placu Straży, ulicy Górnej i ulicy Krakowskiej**
- ⊕ Rewitalizację Centrum Sulejowa poprzez przebudowę ulicy Rynek wraz z przebudową infrastruktury komunalnej oraz zagospodarowanie terenów przy ulicy Szkolnej na cele turystyczno – rekreacyjne,
- ⊕ Adaptację pomieszczeń zabytkowego budynku Straży Pożarnej w Sulejowie na cele kulturalne i społeczne,
- ⊕ **Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez przebudowę Placu Straży i ul. Krakowskiej wraz z infrastrukturą komunalną – I część** - Budynek usługowy (koszt niekwalifikowalny lecz komplementarny z pozostałymi kosztami).

Analiza w tym przypadku to dokonanie oceny skutków finansowych tej inwestycji w całym okresie odniesienia. Analiza finansowa ma zbadać przepływy pieniężne, które wygenerują się w wyniku realizacji projektu.

Główne cele analizy to w szczególności:

- I. Ocena finansowej rentowności inwestycji, dokonana poprzez ustalenie wartości wskaźników efektywności finansowej projektu,
- II. Weryfikacja trwałości finansowej projektu i wnioskodawcy,
- III. Ustalenie właściwego (maksymalnego) dofinansowania z funduszy UE.

Model finansowy przedmiotowego projektu oraz jego opis i samą analizę finansową oparto na następujących założeniach:

- ⊕ Analiza finansowa została przeprowadzona na okres referencyjny (okres odniesienia) wynoszący 15 lat (zgodnie z zaleceniami wskazanymi w Regulaminie Konkursu).
- ⊕ Analiza została sporządzona metodą złożoną gdyż nie było możliwe wyodrębnienie strumieni przychodów i kosztów tylko dla projektu.
- ⊕ Wszystkie obliczenia wykonywane są dla całego projektu w cenach stałych.
- ⊕ Zgodnie z zapisami horyzontalnych Wytycznych w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020, analiza finansowa dla przedmiotowego projektu, została przeprowadzona w cenach netto, ze względu na fakt, że podatek VAT nie stanowi wydatku kwalifikowalnego.

- ⊕ Część kosztów netto to wydatki niekwalifikowalne, lecz stanowiące realny koszt Wnioskodawcy związany z inwestycją.
- ⊕ Analizę finansową sporządzono w PLN z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku.
- ⊕ Projekcja finansowa została przyjęta na okres realizacji inwestycji (lata 2017-2019) i okres po przyjęciu inwestycji do eksploatacji tj. na lata 2020 - 2031.
- ⊕ Całość obliczeń analizy finansowej przeprowadzono według poziomu cen i kosztów z bieżącego roku, tj. 2017.
- ⊕ W analizie finansowej do kalkulacji przepływów finansowych przyjęto stopę dyskontową na poziomie 4%.
- ⊕ Zastosowane stawki amortyzacyjne są zgodne z aktualnymi przepisami prawnymi w tym zakresie i odzwierciedlają okres ekonomicznie uzasadniony.
- ⊕ Wyliczając koszty operacyjne projektu pominięto wszystkie pozycje, którym nie odpowiada rzeczywisty wydatek pieniężny, w tym koszt amortyzacji.
- ⊕ Przewiduje się wzrost kosztów operacyjnych (poza amortyzacją) u Wnioskodawcy, wywołany projektem.
- ⊕ W okresie realizacji projektu poniesione są tylko koszty inwestycyjne (nakłady związane z realizacją projektu).
- ⊕ Nie przewiduje się uzyskania jakichkolwiek przychodów z tytułu realizacji przedmiotowego projektu.

7.1 Nakłady inwestycyjne na realizację projektu

Podstawowym wydatkiem w ramach projektu jest jak wspomniano koszt prac budowlanych. Relatywnie nieduża część wydatków to środki przeznaczone na:

- promocję projektu,
- nadzór inwestorski,
- dokumentację projektową.

Realizacja inwestycji (wydatki rzeczowe) rozpocznie się w 2017r. i zakończy w 2019 roku. Realizacja zadania nastąpi zatem w akceptowalnym czasie.

W tej części opracowania przedstawiono nakłady inwestycyjne jakie zostaną poniesione w związku z realizacją opisywanego zadania. Zawarto je w poniższym Harmonogramie rzeczowo – finansowym nakładów inwestycyjnych.

W tym przypadku podatek VAT został wyszczególniony, ponieważ w całości projektu (zgodnie z Regulaminem) nie jest kosztem kwalifikowalnym. Kosztem niekwalifikowalnym są również w tym przypadku wydatki związane z **zadaniem Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez przebudowę Placu Straży i ul. Krakowskiej wraz z infrastrukturą komunalną – I część** - Budynek usługowy.

Tabela - Harmonogram rzeczowo – finansowy nakładów inwestycyjnych

Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez odnowę przestrzeni publicznych i przywrócenie funkcji społeczno-gospodarczych

KATEGORIA KOSZTU	III kw. 2017	IV kw. 2017	I kw. 2018	II kw. 2018	III kw. 2018	IV kw. 2018	I kw. 2019	II kw. 2019	III kw. 2019	IV kw. 2019	SUMA
KOSZTY KWALIFIKOWALNE											
Dokumentacja projektowa (wartość netto)	100 000,00	100 000,00	0,00	100 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	300 000,00
Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez przebudowę Placu Straży i ul. Krakowskiej wraz z infrastrukturą komunalną – I część - Budowa i przebudowa Placu Straży, ulicy Górnej i ulicy Krakowskiej (wartość netto)	0,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	501 600,00	4 501 600,00
Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez przebudowę ulicy Rynek wraz z przebudową infrastruktury komunalnej (wartość netto)	0,00	0,00	0,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	750 000,00	750 000,00	893 550,00	4 393 550,00
Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez zagospodarowanie terenów przy ulicy Szkolnej na cele turystyczno - rekreacyjne (wartość netto)	0,00	500 000,00	500 000,00	1 422 110,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 422 110,00
Adaptacja pomieszczeń zabytkowego budynku Straży Pożarnej w Sulejowie na cele kulturalne i społeczne - roboty, instalacje i urządzenia (wartość netto)	0,00	0,00	0,00	75 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	75 000,00
Adaptacja pomieszczeń zabytkowego budynku Straży Pożarnej w Sulejowie na cele kulturalne i społeczne - zakup wyposażenia (wartość netto)	0,00	0,00	0,00	25 000,00	0,00	0,00			0,00		25 000,00
Nadzór inwestorski (wartość netto)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50 000,00	0,00	0,00	0,00	50 000,00	100 000,00
Promocja (wartość netto)	0,00	6 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6 000,00	12 000,00
Suma kosztów kwalifikowanych	100 000,00	1 106 000,00	1 000 000,00	2 622 110,00	1 000 000,00	1 050 000,00	1 000 000,00	1 250 000,00	1 250 000,00	1 451 150,00	11 829 260,00
KOSZTY NIEKWALIFIKOWALNE											
Dokumentacja projektowa (podatek VAT 23%)	23 000,00	23 000,00	0,00	23 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	69 000,00

Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez odnowę przestrzeni publicznych i przywrócenie funkcji społeczno-gospodarczych

Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez przebudowę Placu Straży i ul. Krakowskiej wraz z infrastrukturą komunalną – I część - Budowa i przebudowa Placu Straży, ulicy Górnej i ulicy Krakowskiej (podatek VAT 23%)	0,00	115 000,00	115 000,00	115 000,00	115 000,00	115 000,00	115 000,00	115 000,00	115 000,00	115 368,00	1 035 368,00
Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez przebudowę ulicy Rynek wraz z przebudową infrastruktury komunalnej (podatek VAT 23%)	0,00	0,00	0,00	115 000,00	115 000,00	115 000,00	115 000,00	172 500,00	172 500,00	205 516,50	1 010 516,50
Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez zagospodarowanie terenów przy ulicy Szkolnej na cele turystyczno - rekreacyjne (podatek VAT 23%)	0,00	115 000,00	115 000,00	327 085,30	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	557 085,30
Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez przebudowę Placu Straży i ul. Krakowskiej wraz z infrastrukturą komunalną – I część - Budynek usługowy (wartość netto)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	342 485,52	0,00	0,00	342 485,52
Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez przebudowę Placu Straży i ul. Krakowskiej wraz z infrastrukturą komunalną – I część - Budynek usługowy (podatek VAT 23%)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	78 771,67	0,00	0,00	78 771,67
Adaptacja pomieszczeń zabytkowego budynku Straży Pożarnej w Sulejowie na cele kulturalne i społeczne - roboty, instalacje i urządzenia (podatek VAT 23%)	0,00	0,00	0,00	17 250,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	17 250,00
Adaptacja pomieszczeń zabytkowego budynku Straży Pożarnej w Sulejowie na cele kulturalne i społeczne - Zakup wyposażenia (podatek VAT 23%)	0,00	0,00	0,00	5 750,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5 750,00
Nadzór inwestorski (podatek VAT 23%)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11 500,00	0,00	0,00	0,00	11 500,00	23 000,00
Promocja (podatek VAT 23%)	0,00	1 380,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 380,00	2 760,00
Suma kosztów niekwalifikowanych	23 000,00	254 380,00	230 000,00	603 085,30	230 000,00	241 500,00	230 000,00	708 757,19	287 500,00	333 764,50	3 141 986,99
SUMA (KOSZTY KWALIFIKOWALNE + NIEKWALIFIKOWALNE)	123 000,00	1 360 380,00	1 230 000,00	3 225 195,30	1 230 000,00	1 291 500,00	1 230 000,00	1 958 757,19	1 537 500,00	1 784 914,50	14 971 246,99

7.2 Źródła finansowania projektu

Ta część analizy finansowej zostanie poświęcona określeniu źródeł finansowania projektu, ponieważ montaż finansowy to jeden z ważniejszych aspektów inwestycji, wykazuje bowiem realność środków jakie zostają zabezpieczone na jej realizację.

Sfinansowanie inwestycji nastąpi z trzech źródeł:

- ⊕ ze środków własnych Gminy Sulejów,
- ⊕ z budżetu państwa
- ⊕ z Budżetu EFRR.

Tabela - Źródła finansowania projektu

Nakłady na realizację projektu	Razem	2017	2018	2019
Koszty				
Koszty całkowite	14 971 246,99	1 483 380,00	6 976 695,30	6 511 171,69
Koszty niekwalifikowane	3 141 986,99	277 380,00	1 304 585,30	1 560 021,69
Koszty kwalifikowane	11 829 260,00	1 206 000,00	5 672 110,00	4 951 150,00
Struktura finansowania kosztów całkowitych [PLN]	Razem	2017	2018	2019
Środki własne, w tym	4 088 327,79	373 860,00	1 758 354,10	1 956 113,69
<i>Kredyty/ pożyczki</i>	0,00	0,00	0,00	0,00
Budżet Państwa	828 048,20	84 420,00	397 047,70	346 580,50
EFRR	10 054 871,00	1 025 100,00	4 821 293,50	4 208 477,50
RAZEM	14 971 246,99	1 483 380,00	6 976 695,30	6 511 171,69
Struktura finansowania kosztów całkowitych [%]	Razem	2017	2018	2019
Środki własne, w tym	27,31%	25,20%	25,20%	30,04%
<i>Kredyty/ pożyczki</i>	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Budżet Państwa	5,53%	5,69%	5,69%	5,32%
EFRR	67,16%	69,11%	69,11%	64,63%
RAZEM	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Struktura finansowania kosztów kwalifikowanych [PLN]	Razem	2017	2018	2019
Środki własne, w tym	946 340,80	96 480,00	453 768,80	396 092,00
<i>Kredyty/ pożyczki</i>	0,00	0,00	0,00	0,00
Budżet Państwa	828 048,20	84 420,00	397 047,70	346 580,50
EFRR	10 054 871,00	1 025 100,00	4 821 293,50	4 208 477,50
RAZEM	11 829 260,00	1 206 000,00	5 672 110,00	4 951 150,00
Struktura finansowania kosztów kwalifikowanych [%]	Razem	2017	2018	2019
Środki własne, w tym	8,00%	8,00%	8,00%	8,00%
<i>Kredyty/ pożyczki</i>	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Budżet Państwa	7,00%	7,00%	7,00%	7,00%
EFRR	85,00%	85,00%	85,00%	85,00%
RAZEM	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Powyższa tabela przedstawia źródła finansowania projektu i udział poszczególnych źródeł w kolejnych latach.

Jak wyżej przedstawiono, Wnioskodawca w kosztach całkowitych będzie miał udział wynoszący 27,31%, a w kosztach kwalifikowalnych udział ten wyniesie 8,00%.

Wnioski z analizy struktury finansowania są następujące:

- ⊕ W całej dokumentacji aplikacyjnej w tym na potrzeby samej analizy finansowej przyjęto wnioskowane dofinansowanie ze środków EFRR w wysokości 85% kosztów kwalifikowalnych, a ze środków budżetu Państwa 7% (łącznie 92% dofinansowania).
- ⊕ *Ważne jest tutaj, że projekt nie należy do projektów generujących dochód (brak generowania dochodów wraz z uzasadnieniem zostanie opisany szerzej w dalszej części opracowania).*
- ⊕ *Nie jest konieczne obliczanie luki finansowej co mogłoby skutkować wówczas ewentualnym obniżeniem poziomu dofinansowania.*
- ⊕ Wnioskodawca ulokuje w projekcie wymagane 8,00%, wnioskując o dotację na łącznym poziomie **92%** kosztów kwalifikowalnych. Koszty niekwalifikowalne, które stanowią podatek VAT oraz koszty netto i VAT dotyczące **zadania Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez przebudowę Placu Straży i ul. Krakowskiej wraz z infrastrukturą komunalną – I część** - Budynek usługowy, pokryje również Wnioskodawca, dlatego jego faktyczny udział w kosztach całkowitych projektu wyniesie 27,31%.
- ⊕ Do wydatków niekwalifikowanych zalicza się w tym wypadku podatek od towarów i usług VAT, ponieważ regulamin konkursu wskazuje podatek VAT jako koszt niekwalifikowalny.
- ⊕ Kosztem kwalifikowanym są nakłady projektu o wartości netto z wyłączeniem wyżej opisanych wydatków na budynek usługowy.

Przedsięwzięcie inwestycyjne, na etapie realizacji, zostanie sfinansowane ze środków własnych Wnioskodawcy, tj. Gminy Sulejów. Nie przewiduje się pozyskania do realizacji inwestycji (zabezpieczenia finansowego inwestycji) środków pochodzących bezpośrednio z kredytu bądź innych obcych, komercyjnych źródeł finansowania.

Analiza trwałości finansowej projektu i Wnioskodawcy zostanie zaprezentowana w dalszej części opracowania.

7.3 Program sprzedaży. Kalkulacja przychodów - ustalenie czy projekt generuje przychody.

Poniżej przedstawiono tabelę, która obrazuje projektowane kształtowanie się przychodów jakie ma towarzyszyć wdrożeniu projektu.

Tabela – przychody projektu

Przychody Wnioskodawcy	2017-2032
Wariant bez inwestycji	51 845 000,00
Wariant inwestycyjny	51 845 000,00
Wariant różnicowy - zmiana	0,00

W efekcie realizacji projektu nie pojawią się żadne nowe przychody. Różnicowy przychód (przychody samego projektu) są jak widać na powyższej tabeli zerowe.

Wnioski z analizy tego podrozdziału są następujące:

- ⊕ Zgodnie z artykułem 61 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 generowanie dochodu ma miejsce wówczas gdy powstają wpływy środków pieniężnych z bezpośrednich wpłat dokonywanych przez użytkowników za towary lub usługi zapewniane przez daną operację, jak np. opłaty ponoszone bezpośrednio przez użytkowników za użytkowanie infrastruktury, sprzedaż lub dzierżawę gruntu lub budynków lub opłaty za usługi, pomniejszone o wszelkie koszty operacyjne i koszty odtworzenia wyposażenia krótkotrwałego poniesione w okresie odniesienia.
- ⊕ Planowana przez Gminę Sulejów inwestycja nie przyczyni się do zwiększenia przychodów.
- ⊕ **Mając na względzie, że Wnioskodawca nie osiągnie w wyniku wdrożenia projektu przychodów, ani też oszczędności, takich które w całości pokrywałyby koszty operacyjne wynikające z projektu, przedmiotowy projekt nie stanowi projektu generującego dochód. Sytuację szerzej opisano w kolejnych podrozdziałach.**

7.4 Prognoza zmian kosztów eksploatacyjnych

Założenia do prognozy kosztów:

Wydatkowane środki na inwestycję przyczynią się do powstania nowych kosztów eksploatacji przebudowanej infrastruktury.

Dotychczasowe koszty w wariantcie bezinwestycyjnym zaplanowano na stałym, szacunkowym poziomie (wynikającym z dotychczas osiągniętych wartości przez Wnioskodawcę) - przy założeniu, że nie wystąpią żadne niedające się przewidzieć obecnie okoliczności zmieniające szacowane wartości prognoz.

Przedstawiono dalej założenia do prognozy zmian kosztów jakie należało przyjąć dla przedmiotowego projektu. Koszty rodzajowe podlegające ocenie to:

- ⊕ Amortyzacja,
- ⊕ Zużycie materiałów i energii,
- ⊕ Usługi obce,
- ⊕ Podatki i opłaty,
- ⊕ Wynagrodzenia,
- ⊕ Świadczenia na rzecz pracowników,
- ⊕ Pozostałe koszty.

1. Amortyzacja.

Dotyczy wyłącznie amortyzacji majątku powstałego w ramach analizowanej inwestycji.

Stawka amortyzacji jaką przyjęto dla powstałego majątku w wyniku inwestycji to 2,5% i taka została przyjęta do obliczeń.

Należy jednak pamiętać, że zgodnie z Wytycznymi MIR amortyzacja nie jest uwzględniana w kosztach operacyjnych projektu, ponieważ nie stanowi faktycznego przepływu finansowego (jest kosztem, natomiast nie jest wydatkiem pieniężnym). Amortyzacja pojawi się natomiast w ocenie trwałości finansowej projektu.

Ze względu na relatywnie krótki okres odniesienia, tj. 15 lat wobec znacznie dłuższego okresu amortyzacji powstałego majątku (40 lat), przyjęto, że aktywa trwale nabyte w wyniku wdrożenia projektu nie ulegną całkowitej amortyzacji - całkowitemu umorzeniu (wynika to z charakteru przedmiotu inwestycji i zastosowanych stawek amortyzacji).

Powstanie zatem wartość rezydualna i wyniesie na koniec okresu odniesienia 8.520.221,84 PLN.

Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez odnowę przestrzeni publicznych i przywrócenie funkcji społeczno-gospodarczych

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Wartość majątku na początek danego roku	0,00	0,00	0,00	12171745,52	11867451,88	11563158,24	11258864,60	10954570,96
Amortyzacja/ Wysokość odpisów umorzeniowych	0,00	0,00	0,00	304293,64	304293,64	304293,64	304293,64	304293,64
Nakłady odtworzeniowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wartość rezydualna	0,00	0,00	0,00	11867451,88	11563158,24	11258864,60	10954570,96	10650277,32

Wyszczególnienie	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Wartość majątku na początek danego roku	10650277,32	10345983,68	10041690,04	9737396,40	9433102,76	9128809,12	8824515,48
Amortyzacja/ Wysokość odpisów umorzeniowych	304293,64	304293,64	304293,64	304293,64	304293,64	304293,64	304293,64
Nakłady odtworzeniowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wartość rezydualna	10345983,68	10041690,04	9737396,40	9433102,76	9128809,12	8824515,48	8520221,84

2. Koszty zużycia materiałów i energii.

W tej grupie kosztów operacyjnych, z uwagi na charakter projektu, powstaną zmiany, do których doprowadzą działania inwestycyjne. Zrewitalizowane tereny i obiekty będą generować nowe (dodatkowe) koszty. Ta nowa pozycja kosztowa generowana przez projekt szacunkowo wyniesie rocznie 35.000 PLN. Są to koszty energii elektrycznej, drobne wydatki na remonty i odtworzenie majątku oraz inne koszty zarówno w obiektach jak i na terenie ulic.

3. Koszty usług obcych.

W tej grupie kosztów również przewiduje się zmiany spowodowane projektem. Wzrost kosztów spowodowanych inwestycją wyniesie 27.000 PLN. Złożą się na nie takie koszty jak: koszty dozoru, koszty serwisowe w budynkach, koszty utrzymania czystości, koszty zarządu i inne.

4. Podatki i opłaty.

Nie przewiduje się zmian w tej grupie kosztów. Inwestycja nie wpłynie na kształtowanie się podatków i opłat.

5. Wynagrodzenia.

W wyniku realizacji inwestycji nie planuje się zwiększenie zatrudnienia czy też kosztów zatrudnienia.

6. Świadczenia na rzecz pracowników.

Brak zmian w tej kategorii kosztowej zgodnie z pozycją nr 5.

7. Pozostałe koszty.

Tutaj również wystąpi wzrost kosztów – o 5.000 PLN rocznie. Na zwiększenie kosztów w tej grupie złożą się między innymi koszty ubezpieczeń, reprezentacji i reklamy.

Łączny, roczny wzrost kosztów operacyjnych (w odniesieniu do dotychczas ponoszonych) po zakończeniu realizacji inwestycji będzie wynosił 67.000 PLN bez uwzględnienia amortyzacji.

Powyższe zmiany rodzajowych kosztów stanowią realne przepływy finansowe związane z projektem. Wzrosty kosztów w przepływach (wypływy) będą odnotowane ze znakiem dodatnim. Amortyzacja jak wspomniano wcześniej jako koszt niepieniężny nie jest brana pod uwagę w przepływach projektu, a jedynie występuje w ocenie trwałości przedsięwzięcia.

Jak widać eksploatacja obiektów będzie się wiązała z realnym wzrostem kosztów, nie pokrytym nawet częściowo ze strony przychodów.

Zgodnie z Wytycznymi, na potrzeby analizy, jako koszty operacyjne (wzrost kosztów) generowane przez projekt w latach eksploatacji, przyjmuje się poniżej zaprezentowane zmiany kosztów, w stosunku do wariantu zaniechania inwestycji.

Przedstawione poniżej koszty operacyjne, które będą generowane po realizacji inwestycji, zostały zaplanowane na okres odniesienia odpowiadający okresowi ekonomicznego życia projektu. Zgodnie z obowiązującymi wytycznymi okres ten wynosi 15 lat.

Tabela - Koszty eksploatacji po zakończeniu realizacji inwestycji (porównanie z realizacją i bez realizacji inwestycji w celu wyznaczenia wariantu różnicowego odpowiedniego dla samego przedsięwzięcia).

	2017	2018	2019	2020-2031
I. Wariant bezinwestycyjny (razem) - Koszty generowane dotychczasowo	39 910 000,00	39 910 000,00	39 910 000,00	39 910 000,00
1. Amortyzacja				
2. Zużycie materiałów i energii	4 230 000,00	4 230 000,00	4 230 000,00	4 230 000,00
3. Usługi obce	5 520 000,00	5 520 000,00	5 520 000,00	5 520 000,00
4. Podatki i opłaty	250 000,00	250 000,00	250 000,00	250 000,00
5. Wynagrodzenia	18 300 000,00	18 300 000,00	18 300 000,00	18 300 000,00
6. Świadczenia na rzecz pracowników	4 550 000,00	4 550 000,00	4 550 000,00	4 550 000,00
7. Pozostałe	7 060 000,00	7 060 000,00	7 060 000,00	7 060 000,00
II. Wariant inwestycyjny (razem) - Koszty generowane po realizacji inwestycji	39 910 000,00	39 910 000,00	39 910 000,00	39 977 000,00
1. Amortyzacja				
2. Zużycie materiałów i energii	4 230 000,00	4 230 000,00	4 230 000,00	4 265 000,00
3. Usługi obce	5 520 000,00	5 520 000,00	5 520 000,00	5 547 000,00
4. Podatki i opłaty	250 000,00	250 000,00	250 000,00	250 000,00
5. Wynagrodzenia	18 300 000,00	18 300 000,00	18 300 000,00	18 300 000,00
6. Świadczenia na rzecz pracowników	4 550 000,00	4 550 000,00	4 550 000,00	4 550 000,00
7. Pozostałe	7 060 000,00	7 060 000,00	7 060 000,00	7 065 000,00
III. Przedmiotowy projekt (II-I) (razem)	0,00	0,00	0,00	67 000,00
1. Amortyzacja	0,00	0,00	0,00	0,00
2. Zużycie materiałów i energii	0,00	0,00	0,00	35 000,00
3. Usługi obce	0,00	0,00	0,00	27 000,00
4. Podatki i opłaty	0,00	0,00	0,00	0,00
5. Wynagrodzenia	0,00	0,00	0,00	0,00
6. Świadczenia na rzecz pracowników	0,00	0,00	0,00	0,00
7. Pozostałe	0,00	0,00	0,00	5 000,00

Do końca inwestycji czyli końca 2019r. projekt nie przyczyni się do powstania zmian kosztów eksploatacyjnych, a koszty amortyzacji są pomijane jako niepieniężne. Dopiero w 2020r. pojawią się zmiany kosztów, które wygenerował sam projekt. Dotyczą one wzrostu w grupach:

- materiały i energia,
- usługi obce,
- pozostałe koszty.

Projektowany wzrost zużycia materiałów i energii, usług obcych oraz wzrost innych kosztów wynikający z szacunków Wnioskodawcy, wyrażono do końca okresu odniesienia na równym poziomie, ponieważ nie ma przesłanek aby wartości te mogły ulegać zmianie, a analiza finansowa jest sporządzana w cenach stałych (bez uwzględnienia inflacji).

Zapotrzebowanie na kapitał obrotowy.

Ze względu na przewidywany brak zmian należności i zapasów oraz zobowiązań krótkoterminowych, obliczanie zapotrzebowania na kapitał obrotowy jest bezprzedmiotowe.

7.5 Rachunek zysków i strat wywołany realizacją przedsięwzięcia - ustalenie, czy wartość bieżąca przychodów generowanych przez projekt przekracza wartość bieżącą kosztów operacyjnych, tzn. czy projekt jest projektem generującym dochód.

Wnioski z analizy rachunku wyników:

- ⊕ Wynik końcowy w każdym roku okresu eksploatacji jest ujemny,
- ⊕ Projekt nie generuje przychodów, przez co zwiększenia kosztów, czyli w tym przypadku zmiany kosztów wywołane realizacją projektu, dają efekt ujemny (strata).
- ⊕ Zdyskontowane wszystkie pozycje rachunku wyników także dają ostatecznie ujemny wynik.
- ⊕ Zdyskontowane przychody netto (czyli wynik w relacji przychody i koszty operacyjne) generowane przez projekt wynoszą dokładnie (-)581 361 zł. Dlatego przedmiotowego projektu nie traktuje się jako generującego dochód.

Mając na uwadze powyższe wnioski z analizy należy zauważyć, że nie istnieje konieczność stosowania algorytmu (obliczania) wskaźnika luki finansowej. W tym przypadku jest to oczywiście bezzasadne.

W przypadku projektów nie generujących dochodu, nie stosuje się metody luki w finansowaniu dla ustalenia poziomu dofinansowania z funduszy UE, lecz poziom dofinansowania ustala się przy zastosowaniu stopy dofinansowania określonej dla osi priorytetowej w decyzji Komisji Europejskiej przyjmującej program operacyjny, której to stopy dotacji wnioskodawca nie może przekroczyć.

Poniżej przedstawiono rachunek zysków i strat właściwy dla samej inwestycji oparty wyłącznie na pozycjach za którymi podąża realny przepływ gotówki. Z uwagi na typ przedsięwzięcia (inwestycja realizowana bez oczekiwania generowania zysków, a nawet częściowego pokrycia kosztów) - w każdym roku występującym po realizacji inwestycji wynik z rachunku wyników jest ujemny.

Tabela – Rachunek zysków i strat dla samej inwestycji

Lp.	Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020-2031
	Rachunek zysków i strat				
A	Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi	0,00	0,00	0,00	0,00
B	Koszty działalności	0,00	0,00	0,00	67 000,00
C	Zysk na sprzedaży	0,00	0,00	0,00	-67 000,00
D	Pozostałe przychody operacyjne	0,00	0,00	0,00	0,00
E	Pozostałe koszty operacyjne	0,00	0,00	0,00	0,00
F	Zysk na działalności operacyjnej	0,00	0,00	0,00	-67 000,00
G	Przychody finansowe	0,00	0,00	0,00	0,00
H	Koszty finansowe	0,00	0,00	0,00	0,00
I	Zysk z działalności gospodarczej	0,00	0,00	0,00	-67 000,00
J	Wynik zdarzeń nadzwyczajnych	0,00	0,00	0,00	0,00
K	Zysk brutto	0,00	0,00	0,00	-67 000,00
L	Podatek dochodowy	0,00	0,00	0,00	0,00
M	Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku	0,00	0,00	0,00	0,00
N	Zysk netto	0,00	0,00	0,00	-67 000,00

Koszt amortyzacji pomija się w rozważaniach na temat generowania dochodu przez sam projekt, ponieważ jako koszt niepieniężny zaburzałby wynik. Amortyzacja jest jednak kosztem, który Wnioskodawca powinien pokryć w ramach własnych ksiąg rachunkowych.

Mając na uwadze powyższe, poniżej przedstawiono jak z punktu widzenia Wnioskodawcy i jego rachunkowości będzie wyglądał rachunek wyników projektu, który dalej zostanie wykorzystany do oceny płynności i trwałości finansowej projektu.

Tabela - Rachunek zysków i strat projektu z uwzględnieniem amortyzacji oraz pozostałych przychodów operacyjnych (dotacja).

Lp.	Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020-2031
	Rachunek zysków i strat				
A	Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi	0,00	0,00	0,00	0,00
B	Koszty działalności poza amortyzacją	0,00	0,00	0,00	67 000,00
	Amortyzacja	0,00	0,00	0,00	304 293,64
C	Zysk na sprzedaży	0,00	0,00	0,00	-371 293,64
D	Pozostałe przychody operacyjne	0,00	0,00	0,00	279 950,15
E	Pozostałe koszty operacyjne	0,00	0,00	0,00	0,00
F	Zysk na działalności operacyjnej	0,00	0,00	0,00	-91 343,49
G	Przychody finansowe	0,00	0,00	0,00	0,00
H	Koszty finansowe	0,00	0,00	0,00	0,00
I	Zysk z działalności gospodarczej	0,00	0,00	0,00	-91 343,49
J	Wynik zdarzeń nadzwyczajnych	0,00	0,00	0,00	0,00
K	Zysk brutto	0,00	0,00	0,00	-91 343,49
L	Podatek dochodowy	0,00	0,00	0,00	0,00
M	Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku	0,00	0,00	0,00	0,00
N	Zysk netto	0,00	0,00	0,00	-91 343,49

7.6 Ustalenie poziomu dofinansowania projektu z funduszy UE

Dla przedmiotowego przedsięwzięcia inwestycyjnego w kwestii ustalenia wielkości dofinansowania należy zastosować następujące założenia:

- ⊕ Ze względu na fakt, że projektu nie traktuje się jako generującego dochód, zgodnie z Wytycznymi, nie ma obowiązku wyliczenia poziomu wsparcia przy zastosowaniu metody luki finansowej.
- ⊕ Do wyliczenia maksymalnej wysokości dotacji z UE należy przyjąć koszty kwalifikowalne w pełnej wysokości pomnożone przez Max CRpa (maksymalna wielkość współfinansowania określona dla osi priorytetowej w decyzji Komisji przyjmującej program operacyjny),
- ⊕ Do wyliczenia współfinansowania ze środków budżetu państwa należy przyjąć iloczyn kosztów kwalifikowalnych i dofinansowania przewidzianego regulaminem.

Zatem wartość wnioskowanej dotacji z UE otrzymamy z iloczynu:

$$11\ 829\ 260,00\ \text{PLN} * 85,00\% = \underline{10\ 054\ 871,00\ \text{PLN}}$$

Wartość dofinansowania z budżetu państwa to wynik iloczynu:

$$11\ 829\ 260,00\ \text{PLN} * 7,00\% = \underline{828\ 048,20\ \text{PLN}}$$

Łączna wartość dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych wyniesie 10.882.919,20 PLN.

Podsumowując, dla przedmiotowego projektu:

- Wnioskodawca aplikuje o utrzymanie udziału własnego w całości projektu na poziomie wymaganych **8,00% kosztów kwalifikowalnych**,
- wnioskowane łączne dofinansowanie będzie wynosiło zatem **92,00% kosztów kwalifikowalnych**.

7.7 Zmiana przepływów pieniężnych wywołanych realizacją przedsięwzięcia

Opis założeń i wniosków z analizy przepływów projektu.

- ⊕ Dla poniższych przepływów jednym z założeń są realne okresy ich powstawania.
- ⊕ Planowany wzrost kosztów operacyjnych powstanie od 2020r. czyli w roku następnym po roku zakończenia wydatków rzeczowych.
- ⊕ Oczekiwany wpływ dotacji zaplanowano na lata 2017 - 2019 jako realny termin rozliczenia wydatków kwalifikowalnych planowanych do zrealizowania przed końcem 2019r.
- ⊕ Przepływy finansowe samego projektu, zarówno bez uwzględnienia dotacji jak i po jej uwzględnieniu w okresie inwestycyjnym są ujemne.
- ⊕ W obydwu przypadkach również w okresie eksploatacji, w wyniku powstania dodatkowych kosztów utrzymania infrastruktury, generują się ujemne przepływy finansowe. Poza rozliczeniem wartości rezydualnej (ostatni rok odniesienia), kiedy saldo końcowe przepływów jest dodatnie.
- ⊕ Jak widać na poniższych tabelach, występuje strata na działalności operacyjnej. Wynika to oczywiście z tego, że inwestycja ze swej natury jest deficytowa – dotyczy utrzymania obiektów użyteczności publicznej, niekomercyjnych (generowanie zysku nie jest priorytetem). Projekt niegenerujący dochodu, czyli taki jak przedmiotowy, zawsze będzie generował ujemne przepływy, a o jego trwałości decydują zasoby Wnioskodawcy.
- ⊕ **Ujemne przepływy samego projektu nie oznaczają braku jego trwałości finansowej. Szczegółowo zostało to opisane w punkcie „Analiza trwałości finansowej projektu”.**
- ⊕ Projekt, choć nie przyniesie dochodu jest bezdyskusyjnie ważny dla mieszkańców regionu.

1. Przepływy samego projektu (różnicowe) bez uwzględnienia dotacji:

Wyszczególnienie przepływów	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Wpływy ogółem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Przychody ze sprzedaży	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wartość rezydualna	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wyływy ogółem	0,00	1 206 000,00	5 672 110,00	5 293 635,52	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00
Pieniężne koszty operacyjne	0,00	0,00	0,00	0,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00
Nakłady odtworzeniowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nakłady inwestycyjne ogółem	0,00	1 206 000,00	5 672 110,00	5 293 635,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Przepływy pieniężne netto	0,00	-1 206 000,00	-5 672 110,00	-5 293 635,52	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00

Wyszczególnienie przepływów	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Wpływy ogółem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8 520 221,84
Przychody ze sprzedaży	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wartość rezydualna	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8 520 221,84
Wyływy ogółem	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00
Pieniężne koszty operacyjne	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00
Nakłady odtworzeniowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nakłady inwestycyjne ogółem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Przepływy pieniężne netto	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00	8 453 221,84

2. Przepływy (różnicowe) projektu po ujęciu dotacji

Wyszczególnienie przepływów	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Wpływy ogółem	0,00	1 109 520,00	5 218 341,20	4 555 058,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wpływy ogółem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dotacja	0,00	1 109 520,00	5 218 341,20	4 555 058,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wartość rezydualna	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wyprawy ogółem	0,00	1 206 000,00	5 672 110,00	5 293 635,52	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00
Pieniężne koszty operacyjne	0,00	0,00	0,00	0,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00
Nakłady odtworzeniowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nakłady inwestycyjne ogółem	0,00	1 206 000,00	5 672 110,00	5 293 635,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Przepływy pieniężne netto	0,00	-96 480,00	-453 768,80	-738 577,52	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00

Wyszczególnienie przepływów	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Wpływy ogółem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8 520 221,84
Wpływy ogółem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dotacja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wartość rezydualna	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8 520 221,84
Wyprawy ogółem	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00
Pieniężne koszty operacyjne	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00
Nakłady odtworzeniowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nakłady inwestycyjne ogółem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Przepływy pieniężne netto	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00	8 453 221,84

7.8 Ustalenie wartości wskaźników efektywności finansowej projektu

Zaktualizowana wartość netto projektu NPV (z ang. Net Present Value) mówi nam, ile dany projekt, w rozpatrywanym okresie, jest wart (w zł), czyli, czy realizacja danego projektu przyniesie pewną nadwyżkę finansową (zysk), czy też wystąpi strata.

Zaktualizowaną wartość netto w okresie życia projektu oblicza się według wzoru:

$$NPV = \sum_{t=0}^n \frac{S_t}{(1+i)^t} \quad [zł]$$

gdzie:

S_t – saldo przepływów pieniężnych w roku t ,

i – stopa dyskontowa ($i=4\%$),

t – rok w okresie referencyjnym,

n – okres referencyjny ($n=15$).

Kryterium decyzyjne dla interpretacji otrzymanych wartości NPV:

- ✓ $NPV > 0$, to projekt jest opłacalny pod względem finansowym (projekt należy realizować),
- ✓ $NPV < 0$, to projekt jest nieopłacalny pod względem finansowym,
- ✓ $NPV = 0$, w tej sytuacji decydującym kryterium jest kryterium oparte na wartości wskaźnika IRR.

Założenia do obliczeń:

- ⊕ Zgodnie z wytycznymi Komisji Europejskiej dotyczącymi metodologii przeprowadzania analizy finansowej założono wartość stopy dyskontowej na poziomie 4%.
- ⊕ Dla potrzeb obliczenia wskaźnika NPV powinno się oszacować wartość rezydualną inwestycji. Wartość rezydualna to zaktualizowana wartość netto inwestycji w ostatnim roku okresu referencyjnego. W przedmiotowej analizie finansowej przyjmuje się wartość rezydualną w wysokości nieumorzonego majątku w ostatnim roku referencyjnym.
- ⊕ W tym przypadku, z uwagi na niecałkowitą amortyzację majątku przed upływem całego okresu odniesienia, przyjmuje się, że wartość rezydualna wynosi 8 520 221,84 PLN.

Wewnętrzna stopa zwrotu IRR to stopa procentowa, przy której zaktualizowana wartość netto inwestycji jest równa 0.

Obliczana jest wzorem:

$$NPV(S) = \sum_{t=0}^n \frac{S_t}{(1 + IRR)^t} = 0$$

gdzie:

NPV – zaktualizowana wartość netto inwestycji;

S_t – saldo przepływów pieniężnych w roku t ;

IRR – wewnętrzna stopa zwrotu;

t – rok w okresie referencyjnym;

n – okres referencyjny ($n = 15$).

Wartości wskaźników bez uwzględnienia wpływu dotacji:

- ⊕ Wskaźnik FNPV/C bez uwzględnienia dotacji nie wykazał efektywności finansowej przedmiotowej inwestycji.
- ⊕ Wartość FNPV/C jest ujemna i równa jest kwocie (-)7 215 360,61 zł. Oznacza to, że sam projekt nie jest rentowny, dla przyjętej stopy dyskontowej wynoszącej 4%.
- ⊕ Rentowność projektu wyrażona wskaźnikiem FRR/C jest przy ujemnym FNPV/C w tym przypadku również ujemna ($FRR/C < 0\%$) i wynosi -3,41%.
- ⊕ Ujemne FRR/C oznacza brak możliwości zwrotu inwestycji dla jakiegokolwiek realnej stopy dyskontowej.
- ⊕ Bez dotacji projekt nie jest opłacalny finansowo.

Wartości wskaźników po uwzględnieniu dofinansowania:

- ⊕ W przypadku uwzględnienia dotacji, wartości wskaźników są oczywiście znacznie korzystniejsze.
- ⊕ Poprawa wskaźników wynika z tego, że dotacja pokrywa znaczną część kosztów inwestycji. Wielkie znaczenie ma tutaj również wartość rezydualna, która w przypadku 2,5% stopy amortyzacji i 15-letniego okresu odniesienia, ma bardzo istotną wartość. Pamiętać należy jednak, że wartość rezydualna to nie realny przepływ tylko bardziej hipotetyczna wartość na końcu okresu odniesienia.
- ⊕ FNPV/C w wariantcie z dotacją jest dodatnie oraz oczywiście wyższe niż w poprzednim wariantcie i wynosi wówczas 3 123 202,33 zł, a wartość FRR/C jest większa od 0% i od stopy dyskontowej (dokładnie wynosi 14,05%).
- ⊕ Taki poziom wskaźników świadczy, o tym że zwrot z inwestycji dla wariantu z dotacją jest możliwy. Dla przyjętej stopy dyskontowej. Bez uwzględnienia wspomnianej wartości rezydualnej obydwa wskaźniki będą jednak ujemne, zatem rentowność inwestycji w wariantcie z dotacją realnie należałoby również uznać za ujemną.

Rentowne poziomy wykazują również wskaźniki rentowności kapitału (wskaźnik zasadniczo stosowany tylko w projektach dużych). FNPV/K wynosi: 3 123 202,33 zł, a FRR/K >0% (14,05%, czyli wartość powyżej przyjętej do obliczeń stopy dyskontowej).

Tabela - Wskaźniki rentowności bez uwzględnienia dotacji

Wskaźniki rentowności (bez uwzględnienia dotacji)																		
Wyszczególnienie przepływów	Wartość zdyskontowana	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	
Wpływ ogółem		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8 520 221,84
Przychody ze sprzedaży		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wartość rezydualna		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8 520 221,84
Wyływy ogółem		0,00	1 206 000,00	5 672 110,00	5 293 635,52	000,00	000,00	000,00	000,00	000,00	000,00	000,00	000,00	000,00	000,00	000,00	000,00	67 000,00
Pieniężne koszty operacyjne		0,00	0,00	0,00	0,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00
Nakłady odtworzeniowe		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nakłady inwestycyjne ogółem		0,00	1 206 000,00	5 672 110,00	5 293 635,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Przepływy pieniężne netto	-7 215 360,61	0,00	-1 206 000,00	-5 672 110,00	-5 293 635,52	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00	8 453 221,84
Stopa dyskontowa	4,0%																	
Finansowa zaktualizowana wartość netto inwestycji (FNPV/C)	-7 215 360,61																	
Finansowa wewnętrzna stopa zwrotu z inwestycji (FRR/C)	-3,41%																	

Tabela - Wskaźniki rentowności z uwzględnieniem dotacji

Wskaźniki rentowności (z uwzględnieniem dotacji)																	
Wyszczególnienie przepływów	Wartość zdyskontowana	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Wpływy ogółem		0,00	1 109 520,00	5 218 341,20	4 555 058,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8 520 221,84
Przychody ze sprzedaży		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dotacja		0,00	1 109 520,00	5 218 341,20	4 555 058,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wartość rezydualna		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8 520 221,84
Wyptywy ogółem		0,00	1 206 000,00	5 672 110,00	5 293 635,52	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00
Pieniężne koszty operacyjne		0,00	0,00	0,00	0,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00
Nakłady odtworzeniowe		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nakłady inwestycyjne ogółem		0,00	1 206 000,00	5 672 110,00	5 293 635,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Przepływy pieniężne netto	3 123 202,33	0,00	-96 480,00	-453 768,80	-738 577,52	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00	8 453 221,84
Stopa dyskontowa	4,0%																
Finansowa zaktualizowana wartość netto inwestycji (FNPV/C)	3 123 202,33																
Finansowa wewnętrzna stopa zwrotu z inwestycji (FRR/C)	14,05%																

Tabela - Wskaźniki rentowności kapitału

Wskaźniki rentowności kapitału																	
Wyszczególnienie przepływów	Wartość zdyskontowana	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Wpływy ogółem		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8 520 221,84
Przychody ze sprzedaży		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wartość rezydualna		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8 520 221,84
Wypływy ogółem		0,00	96 480,00	453 768,80	738 577,52	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00
Pieniężne koszty operacyjne		0,00	0,00	0,00	0,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00
Nakłady odtworzeniowe		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kapitał własny		0,00	96 480,00	453 768,80	738 577,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Odsetki		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Spłata kredytów		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Przepływy pieniężne netto	3 123 202,33	0,00	-96 480,00	-453 768,80	-738 577,52	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00	8 453 221,84
Stopa dyskontowa	4,0%																
Finansowa zaktualizowana wartość netto z kapitału (FNPV/K)	3 123 202,33																
Finansowa wewnętrzna stopa zwrotu z kapitału (FRR/K)	14,05%																

7.9 Analiza trwałości finansowej projektu

Analiza trwałości finansowej projektu jest istotnym punktem analizy finansowej. Celem tej analizy jest poszukanie odpowiedzi na niżej wymienione bardzo ważne pytania:

- ⊕ Czy inwestor po nabyciu nowego majątku będzie miał środki na jego utrzymanie (ewentualne nakłady odtworzeniowe, remonty),
- ⊕ Czy koszty bieżącego utrzymania nowego majątku nie będą dla wnioskodawcy zbyt dużym obciążeniem, któremu nie podoła finansowo w jakimś momencie okresu odniesienia,
- ⊕ Czy sam wnioskodawca będzie nieprzerwanie i efektywnie funkcjonował w okresie odniesienia.

Projekt uznaje się za trwały finansowo, jeśli Wnioskodawca posiada niezbędne środki do zapewnienia/utrzymania trwałości finansowej projektu. Z uwagi na to, że analiza finansowa powinna wykazywać finansową trwałość projektu, która oznacza, że przedsięwzięciu nie grozi wyczerpanie środków pieniężnych i utrata zdolności do bieżącego regulowania wydatków, poniżej przedstawiono projekcje sprawozdań rachunku przepływów gotówkowych, które to potwierdzają.

Przeprowadzona analiza trwałości finansowej pozwala wysnuć następujące wnioski:

- Jednostka zapewni trwałość finansową dla zrealizowanej inwestycji, co potwierdza analiza zasobów finansowych projektu oraz analiza sytuacji finansowej Gminy Sulejów.
- Zgromadzone środki finansowe na udział własny w inwestycji oraz środki budżetowe na pokrycie kosztów bieżących/operacyjnych projektu, zapewnią jego utrzymanie.
- Jednostka będzie posiadać środki na pokrycie amortyzacji powstałego nowego majątku.
- **Projekt należy uznać za trwały finansowo - saldo niezdyskontowanych skumulowanych przepływów pieniężnych generowanych przez sam projekt, w całym okresie odniesienia, nie jest mniejsze od zera.**
- Gmina Sulejów zapewni niezbędne, dostateczne środki na pokrycie niedoborów (kosztów) wywołanych przez inwestycję.

A. Analiza zasobów finansowych projektu.

Lp	Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
	Rachunek przepływów pieniężnych															
	Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej															
I	Wynik finansowy netto (zysk, strata)	0,00	0,00	0,00	-91 343,49	-91 343,49	-91 343,49	-91 343,49	-91 343,49	-91 343,49	-91 343,49	-91 343,49	-91 343,49	-91 343,49	-91 343,49	-91 343,49
II	Korekty o pozycje	0,00	0,00	0,00	24 343,49	24 343,49	24 343,49	24 343,49	24 343,49	24 343,49	24 343,49	24 343,49	24 343,49	24 343,49	24 343,49	24 343,49
1.	Amortyzacja	0,00	0,00	0,00	304 293,64	304 293,64	304 293,64	304 293,64	304 293,64	304 293,64	304 293,64	304 293,64	304 293,64	304 293,64	304 293,64	304 293,64
2.	Zyski/straty z różnic kursowych	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.	Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.	Zysk strata z działalności inwestycyjnej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.	Zmiana stanu rezerw	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6.	Zmiana stanu zapasów	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
7.	Zmiana stanu należności	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8.	Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych (bez pożyczek)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9.	Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	0,00	0,00	0,00	-279 950,15	-279 950,15	-279 950,15	-279 950,15	-279 950,15	-279 950,15	-279 950,15	-279 950,15	-279 950,15	-279 950,15	-279 950,15	-279 950,15
10	Inne korekty	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
III.	Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	0,00	0,00	0,00	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00	-67 000,00

Rewitalizacja Centrum Sulejowa poprzez odnowę przestrzeni publicznych i przywrócenie funkcji społeczno-gospodarczych

B	Przepływy pieniężne środków z działalności inwestycyjnej															
I	Wpływy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
II	Wydatki	1 206 000,00	5 672 110,00	5 293 635,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
III	Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I- II)	-1 206 000,00	-5 672 110,00	-5 293 635,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
C	Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej															
I	Wpływy	1 206 000,00	5 672 110,00	5 293 635,52	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00
	Dotacje	1 109 520,00	5 218 341,20	4 555 058,00												
	Kredyty															
	Budżet	96 480,00	453 768,80	738 577,52	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00
II	Wydatki	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
III	Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I-II)	1 206 000,00	5 672 110,00	5 293 635,52	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00
D	Przepływy pieniężne netto razem (A.III+B.III+C.III)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
E	Bilansowa zmiana środków pieniężnych	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
F	Srodki pieniężne na początek okresu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G	Srodki pieniężne na koniec okresu (F+D)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

B. Analiza sytuacji finansowej Gminy Sulejów.

Istotna dla oceny trwałości finansowej projektu jest kondycja finansowa samej jednostki, którą ocenia się jako dobrą. Oceny dokonano na podstawie pełnorocznych sprawozdań finansowych za 2015r.

- ⊕ W 2015r. wykonanie założonego planu budżetowego po stronie dochodów wyniosło 99,44% (niewielkie niewykonanie planu powstało za sprawą zarówno dochodów bieżących jak i majątkowych), a po stronie wydatków 89,86%, co oznacza w tym przypadku, że głównie za sprawą znacznie mniejszych wydatków (w tym zarówno bieżących jak i majątkowych) od planowanych wartości, budżet zamknął się sporą nadwyżką (ok. 1,7 mln zł), wobec planowanego w budżecie deficytu (ok. -3,0 mln zł). Takie gospodarowanie budżetem Gminy Sulejów ocenia się pozytywnie.
- ⊕ Za 2015r. indywidualny wskaźnik spłaty zobowiązań nie przekroczył dopuszczalnego poziomu.
- ⊕ Stosowany wcześniej wskaźnik obsługi długu również jest akceptowalny i wynosi 8,15% (dopuszczalny do 15%).
- ⊕ Opinia Regionalnej Izby Obrachunkowej w sprawie budżetu Gminy Sulejów za 2015 rok jest pozytywna.
- ⊕ Przyjmując pesymistyczny wariant, w którym jednostka będzie musiała sfinansować cały wkład własny kredytem lub pożyczką, wskaźnik spłaty zobowiązań wprawdzie wzrośnie w porównaniu do aktualnej wartości, ale do nadal akceptowalnego poziomu.
- ⊕ **Powyższe wnioski potwierdzają zdolność kredytową i finansową Gminy Sulejów oraz trwałość finansową projektu.**

8. Analiza kosztów i korzyści (ekonomiczna)

Sporządzanie analizy kosztów i korzyści wynika z konieczności oszacowania kosztów i korzyści projektu z punktu widzenia całej społeczności.

Analizę kosztów i korzyści należy przeprowadzić zgodnie z Wytycznymi MIR. Wytyczne te mówią, że w przypadku pozostałych projektów (nie zaliczanych do projektów dużych, czyli takich jak przedmiotowy projekt) zaleca się, aby:

- ⊕ Analiza ekonomiczna została przeprowadzona w sposób uproszczony,
- ⊕ Analiza opierała się na oszacowaniu – jeśli to możliwe - ilościowych i jakościowych skutków realizacji projektu.

W przypadku projektu realizowanego w zakresie rewitalizacji, skutki inwestycji dla społeczeństwa są istotnym punktem rozważań. Właściwą miarą tychże skutków w tym przypadku jest zasięg, skala oddziaływania projektu w rozumieniu ilości odbiorców projektu. Istotą analizy jest ocena wskaźnika poziomu nakładów inwestycyjnych (oraz kosztów operacyjnych projektu) w stosunku do efektów uzyskiwanych w wyniku realizacji danego przedsięwzięcia.

Zidentyfikowanie poziomu nakładów inwestycyjnych, czy też kosztów operacyjnych oczywiście nie stanowi problemu, ale do wskazania mierzalnych efektów przedsięwzięcia w przypadku nakładów na rewitalizację można mieć wielorakie podejście. Dzieje się tak, ponieważ Wytyczne wprost tego nie regulują – nie dają bezpośrednich, konkretnych wskazówek co do wyboru efektu.

Wobec powyższego przedstawiony zostanie wskaźnik oparty na wspomnianym zasięgu projektu rozumianym jako ilość użytkowników (odbiorców projektu osoby/rok). Ilość użytkowników to 15.750 osób (mieszkańcy Gminy Sulejów). Wartość nakładów inwestycyjnych to 12 171 745,52 PLN (wartość powiększona o koszty operacyjne to 12 975 745,52 PLN).

Tak obliczony wskaźnik (nakłady/ilość użytkowników) wyniesie 823,86 PLN/osoby/rok.

Idąc dalej za Wytycznymi MIR, niniejsza dalsza analiza ograniczy się do jakościowych skutków/rezultatów realizacji projektu.

Inwestycja w infrastrukturę lokalną to bardzo istotne działanie mające na celu ograniczanie czy też wykluczenie zagrożeń opisanych w studium wykonalności. Wdrożenie projektu to również liczne korzyści społeczne.

Poniżej zostały wymienione wszystkie zidentyfikowane korzyści, wartości płynące z realizacji projektu – głównie niemierzalne korzyści, które wniesie realizacja przedmiotowego zadania inwestycyjnego.

Korzyści społeczno – ekonomiczne wynikające z realizacji projektu

- ⊕ Przedmiotowy projekt realizowany jest w ramach działania, którego zasadniczym celem jest rewitalizacja substancji architektonicznej na zdegradowanych obszarach oraz zwiększenie atrakcyjności tych obszarów dla inwestorów lokalnych i zewnętrznych.
- ⊕ Projekt wpisuje się w cel działania, poprzez inwestycje mające na celu przystosowanie Gminy Sulejów do nowych funkcji społecznych, gospodarczych i ekologicznych.
- ⊕ Efektem realizacji inwestycji będzie poprawa stanu technicznego rewitalizowanych obiektów i terenów oraz estetyki rewitalizowanych obszarów, a także modernizacji miejsc kulturalno – społecznych (adaptacja pomieszczeń zabytkowego budynku Straży Pożarnej w Sulejowie). To w rezultacie wpłynie pozytywnie na postrzeganie Gminy Sulejów jako prężnie rozwijającej się i nowoczesnej Gminy.
- ⊕ Realizacja projektu przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności Sulejowa, co skutkowało będzie rosnącą pozycją tej Gminy na mapie województwa i całego kraju.
- ⊕ Dzięki inwestycji nastąpi poprawa bezpieczeństwa mieszkańców. Modernizacja ulic zapewni zwiększone bezpieczeństwo ruchu.
- ⊕ Inwestycja bezpośrednio nie przyczyni się do zwiększenia ilości miejsc pracy, ale czyniąc Gminę miejscem bardziej atrakcyjnym do zamieszkania i inwestowania, pośrednio przyczyni się do wzrostu zatrudnienia w Gminie Sulejów.
- ⊕ Inwestycja to niewątpliwie lokowanie w dobry wizerunek zarówno wśród mieszkańców jak i turystów. Gmina po realizacji zadania będzie postrzegana jako dbająca o swoich mieszkańców w zakresie kultury i bezpieczeństwa, ich potrzeby i ich sytuację ekonomiczną. Tworząc atrakcje turystyczne Gmina w potencjale zadba również o kondycję lokalnego biznesu.
- ⊕ Wzrost zadowolenia u mieszkańców przełoży się na pozytywną opinię na temat Gminy jak i samego regionu jako bardziej przyjaznego do zamieszkania i inwestowania.
- ⊕ Jednym z oczekiwanych rezultatów jest poprawa nie tylko wizerunku samej Gminy Sulejów, ale także całego województwa łódzkiego – dzięki inwestycji znacznie poprawi się ocena i postrzeganie województwa łódzkiego wśród odbiorców zewnętrznych.

Istotny w projekcie jest brak kosztów utraconych korzyści związanych z planowanym przedsięwzięciem. Inwestycja nie pociąga za sobą - poza szeregiem niewątpliwych korzyści i wartości dodanych dla mieszkańców regionu – jakichkolwiek skutków negatywnych. Wszystkie wymienione korzyści mogą nastąpić jedynie w sytuacji realizacji inwestycji.

Zaniechanie inwestycji uniemożliwi osiągnięcie opisanych wyżej korzyści społecznych.

9. Analiza wrażliwości i ryzyka

Zgodnie z Wytycznymi ocena ryzyka wymaga przeprowadzenia dwóch uzupełniających się częściowo analiz:

- ⊕ Jakościowej analizy ryzyka
- ⊕ Analizy wrażliwości.

Wspomnianą ocenę ryzyka stosuje się wg Wytycznych MIR oraz zgodnie z art. 101 lit. e) rozporządzenia nr 1303/2013 tylko w przypadku dużych projektów.

Niemniej dla przedmiotowego projektu przeprowadzono analizę wrażliwości aby wykazać czy zmiany w wartościach zmiennych krytycznych projektu wpłyną na wyniki analiz przeprowadzonych dla projektu, w szczególności na wskaźniki efektywności finansowej oraz trwałość finansową (efektywność ekonomiczna nie jest obliczana co wyjaśniono w poprzednim punkcie).

Istotne zmienne, które mogą być badane w celu sprawdzenia czy są zmiennymi krytycznymi to:

- nakłady inwestycyjne,
- koszty operacyjne wynikające z wdrożenia projektu.

Inne parametry nie grają tutaj roli, bo nie przekładają się na konkretne i istotne wartości rachunku przepływów projektu.

Według Przewodnika AKK, za krytyczne uznaje się te zmienne, w przypadku których zmiana ich wartości o +/- 1 % powoduje zmianę wartości bazowej NPV o co najmniej +/- 1 %.

Wyżej wymienione zmienne poddano analizie wrażliwości. W toku analizy uzyskujemy następujące wnioski:

- ⊕ wymienione zmienne nie są zmiennymi krytycznymi,
- ⊕ zmiana wartość badanej zmiennej o 1% nie powoduje istotnej zmiany dla wartości bazowej NPV - nie przekracza 1%, a co najwyżej sięga wartości 0,9%,
- ⊕ projekt nie jest wrażliwy na zmiany, co świadczy także o zadowalającej trwałości finansowej samego projektu.

Analiza ryzyka wg Wytycznych opiera się na kryteriach jakościowych i składa się z następujących elementów:

- A) Identyfikacja ryzyk i opracowanie ich listy,**
- B) Opracowanie macierzy ryzyka,**
- C) Identyfikacja działań zapobiegawczych i minimalizujących,**
- D) Interpretacja macierzy, w tym ocena ryzyk rezydualnych.**

Ad. A) Identyfikacja ryzyk i opracowanie ich listy.

Przygotowując listę czynników ryzyka, według zasad przygotowania studium wykonalności w pierwszej kolejności należy sięgnąć do katalogu ryzyk dla wybranych sektorów. *Katalog ten znajduje się w załączniku III do rozporządzenia 2015/207 (odpowiednia tabela).*

Katalog ryzyk nie zawiera jednak listy ryzyka opracowanej ściśle dla przedmiotowego sektora. W tym przypadku dla przeprowadzenia analizy ryzyka, posiłkując się w sposób pośredni wspomnianym załącznikiem III, zidentyfikowano kilkanaście czynników ryzyka, które mogą teoretycznie towarzyszyć projektowi począwszy od fazy pomysłu, aż do wprowadzenia w życie.

Grupy czynników ryzyka	Charakterystyczne czynniki ryzyka dla danej grupy
I. Ryzyko związane z popytem – popytem rozumianym jako zapotrzebowanie społeczne na inwestycje w projekty infrastruktury miejskiej i ich skutki:	1. Słabszy odbiór społeczny i słabsza ocena przez użytkowników, społecznych skutków realizacji projektu, niż pierwotnie oszacowane zapotrzebowanie i oczekiwania na dokonanie inwestycji w infrastrukturę miejską.
II. Ryzyko projektowe:	2. Niewystarczające badania szacujące korzyści z planowanej inwestycji i ewentualne błędy w szacunkach. 3. Wybór nieodpowiednich rozwiązań, technologii. 4. Niewłaściwe oszacowanie kosztów projektu - niedoszacowanie.
III. Ryzyko administracyjne i ryzyko związane z udzielaniem zamówień:	5. Opóźnienia proceduralne.
IV. Ryzyko związane z realizacją projektu:	6. Przekroczenie pierwotnie szacowanych kosztów projektu. 7. Opóźnienia w realizacji inwestycji. 8. Ryzyko związane z przedsiębiorcą – wykonawcą (bankructwo, brak zasobów, pogorszenie płynności finansowej).
V. Ryzyko operacyjne:	9. Koszty utrzymania nowej infrastruktury inne niż przewidywano - nagromadzenie nieoczekiwanych kosztów (np. akty wandalizmu, usterki nie objęte pakietem gwarancyjnym). 10. Wykonane instalacje w trakcie procesu użytkowania nie spełniają celów w zakresie wydajności, jakości i żywotności.
VI. Ryzyko finansowe:	11. Niewystarczające przyznane środki na poziomie krajowym/regionalnym w fazie operacyjnej.
VII. Ryzyko regulacyjne:	12. Zmiany wymogów środowiskowych, instrumentów ekonomicznych i regulacyjnych.
VII. Inne rodzaje ryzyka:	13. Sprzeciw społeczny. Brak społecznej akceptacji na wydatkowanie środków publicznych na ten rodzaj inwestycji.

Ad. B) Opracowanie matrycy ryzyka.

Matrycę ryzyka należy opracować stosując się do następujących kroków:

- a) W celu opracowania matrycy ryzyka każdemu zdarzeniu niepożądanemu przypisuje się prawdopodobieństwo (P), czyli możliwość jego wystąpienia.

Poniżej przedstawiono zalecaną klasyfikację.

A. Bardzo nieprawdopodobne (prawdopodobieństwo wynoszące 0–10%);

B. Nieprawdopodobne (prawdopodobieństwo wynoszące 10–33%);

C. Całkiem prawdopodobne (prawdopodobieństwo wynoszące 33–66%);

D. Prawdopodobne (prawdopodobieństwo wynoszące 66–90%);

E. Bardzo prawdopodobne (prawdopodobieństwo wynoszące 90–100%).

- b) Dalszym krokiem jest przyporządkowanie do każdego skutku odpowiednią dotkliwość (D). Określa się w ten sposób wpływ każdego skutku, w przedziale od I (brak wpływu) do V (katastrofalny), w oparciu o koszt lub straty dobrobytu społecznego wygenerowane przez projekt.

Poniżej przedstawiono typową klasyfikację dotkliwości ryzyka.

Skala	Znaczenie – siła wpływu
I	Brak oddziaływania na dobrobyt społeczny, nawet pomimo braku działań zaradczych.
II	Nieznaczny ubytek dobrobytu społecznego generowanego przez projekt, o minimalnym oddziaływaniu na jego długofalowe efekty. Niemniej jednak skutki wymagają działań zaradczych.
III	Umiarkowane. Projekt powoduje ubytek dobrobytu społecznego, głównie straty finansowe, nawet w średnim i dłuższym okresie. Zmaterializowanym skutkom można skutecznie zaradzić.
IV	Krytyczne. Projekt powoduje znaczny ubytek dobrobytu społecznego. Realizacja ryzyka niweczy podstawowe funkcje projektu. Działania zaradcze, nawet bardzo rozbudowane, nie są w stanie zniwelować skutków.
V	Katastrofalne. Wadliwość projektu, która może skutkować poważną lub nawet całkowitą utratą zakładanych funkcji. Główne średnio- i długookresowe cele nie zostają osiągnięte.

- c) Kolejny krok to określenie poziomu ryzyka poprzez **połączenie prawdopodobieństwa i dotkliwości (P*D)**.

Zgodnie z zaleceniami zastosowano 4 poziomy ryzyka, które obrazują poniższe tabele.

Dotkliwość / Prawdopodobieństwo	I	II	III	IV	V
A					
B					
C					
D					
E					

Poziom ryzyka	Kolor
Niski	
Umiarkowany	

Wysoki	
Nieakceptowalny	

- d) Następne działanie to połączenie zidentyfikowanych czynników ryzyka z określonymi – dodanymi do tych czynników kategoriami występującego prawdopodobieństwa i siły oddziaływania.

Poniżej przedstawiono zidentyfikowane czynniki ryzyka, już z przypisanymi kategoriami prawdopodobieństwa i wpływu.

Lp.	Czynniki ryzyka	Kategoria prawdopodobieństwa i wpływu
1.	Słabszy odbiór społeczny i słabsza ocena przez użytkowników, społecznych skutków realizacji projektu, niż pierwotnie oszacowane zapotrzebowanie i oczekiwania na dokonanie inwestycji w infrastrukturę miejską.	BII
2.	Niewystarczające badania szacujące korzyści z planowanej inwestycji i ewentualne błędy w szacunkach.	BII
3.	Wybór nieodpowiednich rozwiązań, technologii.	BII
4.	Niewłaściwe oszacowanie kosztów projektu - niedoszacowanie.	AII
5.	Opóźnienia proceduralne.	AII
6.	Przekroczenie pierwotnie szacowanych kosztów projektu.	BII
7.	Opóźnienia w realizacji inwestycji.	BII
8.	Ryzyko związane z przedsiębiorcą – wykonawcą (bankructwo, brak zasobów, pogorszenie płynności finansowej).	AIII
9.	Koszty utrzymania nowej infrastruktury inne niż przewidywano - nagromadzenie nieoczekiwanych kosztów (np. akty wandalizmu, usterki nie objęte pakietem gwarancyjnym).	BII
10.	Wykonane instalacje w trakcie procesu użytkowania nie spełniają celów w zakresie wydajności, jakości i żywotności.	AIII
11.	Niewystarczające przyznane środki na poziomie krajowym/regionalnym w fazie operacyjnej.	AIII
12.	Zmiany wymogów środowiskowych, instrumentów ekonomicznych i regulacyjnych.	BII
13.	Sprzeciw społeczny. Brak społecznej akceptacji na wydatkowanie środków publicznych na ten rodzaj	AIII

inwestycji.	
-------------	--

W ocenie Wnioskodawcy prawdopodobieństwa przyznane poszczególnym zmiennym mogą się teoretycznie zmienić ale tylko nieznacznie, maksymalnie poprzez przesunięcie o jedną kategorię.

Projekt z natury nie generuje istotnych ryzyk, zatem prawdopodobieństwa zmiany ich wystąpienia są również niskie. Aby zmiany wystąpiły musiałyby powstać bardzo dotkliwe zmiany polityczno – gospodarcze w kraju, a tych raczej nie należy się spodziewać.

e) Ostatnim krokiem w tym punkcie jest zbudowanie kompletnej matrycy ryzyka.

Matryca ryzyka z umiejscowieniem na niej skutków projektu dla graficznego zobrazowania tych skutków przedstawia się następująco:

Dotkliwość / Prawdopodobieństwo	I	II	III	IV	V
A		Projekt	Projekt		
B	Projekt	Projekt			
C					
D					
E					

Jak widać ryzyka związane z projektem mieszczą się w bezpiecznych polach diagramu, w strefie niskiego ryzyka.

Ad. C) Identyfikacja działań zapobiegawczych i minimalizujących.

W celu całkowitego zminimalizowania zidentyfikowanych ryzyk planuje się następujące działania zaradcze:

- ⊕ Dobrze przygotowanie procedury administracyjnej mającej na celu uzyskanie niezbędnych uzgodnień,
- ⊕ Przeprowadzenie procedury przetargowej i wyboru wykonawcy z odpowiednim wyprzedzeniem, co pozwoli zakończyć ten etap przygotowań przed terminem rzeczowego rozpoczęcia realizacji inwestycji,
- ⊕ Przygotowanie procedury przetargowej w sposób ułatwiający wybór wykonawcy posiadającego stosowną wiedzę, doświadczenie, kwalifikacje i zasoby umożliwiające realizację inwestycji zgodnie z założonym planem; precyzyjne zapisy SIWZ przeciwdziałające ewentualnym protestom uczestników postępowania,
- ⊕ Bieżące przeprowadzenie identyfikacji wszelkich możliwych zagrożeń mogących negatywnie wpływać na terminowy przebieg działań inwestycyjnych i neutralizowanie ich,
- ⊕ Zabezpieczenie wystarczających środków finansowych na realizację inwestycji,

- ⊕ Utworzenie zespołu koordynującego realizację inwestycji odpowiedzialnego za sprawne jej przeprowadzenie,
- ⊕ Monitoring finansowy projektu w trakcie jego realizacji w celu zapewnienia płynności finansowej projektu.

Podmiotem odpowiedzialnym za działania zmniejszające ryzyko będzie Beneficjent.

Ad. D) interpretacja matrycy.

Projekt ocenia się jako mało wrażliwy na ewentualne działania zmierzające do zapobieganiu ryzyka bądź zmniejszające je, ponieważ:

- ⊕ ryzyko projektu ocenia się na niskie,
- ⊕ wspomniane działania nie narażą na uaktywnienie albo wzmocnienie się pozostałych czynników ryzyka bądź też będą one akceptowalne.

Planowana strategia ryzyka w świetle podjętej oceny jest zadowalająca. Nie jest konieczne przejście do probabilistycznej analizy jakościowej.

Nasuwać się również następujące wnioski:

- ⊕ Matryca ryzyka doskonale obrazuje poziom ryzyka związany z projektem. Prawdopodobieństwo zidentyfikowanych czynników ryzyka nie przekracza nigdy 33% czyli poziomu B, uznanego z definicji za nieprawdopodobny.
- ⊕ Bardzo nisko, bądź nisko ocenia się również dotkliwość w przypadku zaistnienia sytuacji opisanych w poszczególnych czynnikach ryzyka. Nie przekracza poziomu III, czyli umiarkowanego.
- ⊕ **Poruszając się po matrycy ryzyka, która jest wypadkową prawdopodobieństwa i dotkliwości (straty dobrobytu społecznego), cały czas mamy do czynienia z ryzykiem ocenionym jako niskie.**

Ponadto w obecnych warunkach rynkowych i akceptowalnie stabilnej sytuacji polityczno – gospodarczej kraju, wszelkie realizowane projekty inwestycyjne w infrastrukturę publicznie użyteczną obarczone są relatywnie niskim ryzykiem.

Dane makroekonomiczne są również obiecujące. Poniżej wypunktowano kilka kluczowych informacji GUS na temat gospodarki Polski w skali makro:

- ⊕ *Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, wzrost produktu krajowego brutto w 2015r. wyniósł 3,6 proc. W 2014 r. było to 3,3 proc. KE szacuje, że także w najbliższych dwóch latach będziemy się rozwijać w tempie ok. 3,5 proc. rocznie.*
- ⊕ *Z przedstawionych przez GUS danych dotyczących PKB niewyrównanego sezonowo popyt krajowy w II kwartale 2016 r. był wyższy o 2,4 proc. w porównaniu z analogicznym okresem 2015 r. Spożycie ogółem było wyższe niż przed rokiem o 3,5 proc., w tym wzrost spożycia w*

sektorze gospodarstw domowych wyniósł 3,3 proc, a wzrost spożycia publicznego wyniósł 4,4 proc.

- ⊕ *Ponadto, informuje GUS, wartość dodana brutto w gospodarce narodowej w II kwartale 2016r., w porównaniu z analogicznym okresem 2015 r., była wyższa o 2,9 proc.*
- ⊕ *Z kolei PKB wyrównany sezonowo w porównaniu z poprzednim kwartałem, informuje GUS, w II kwartale 2016 r. zwiększył się realnie o 0,9 proc.*
- ⊕ *Popyt krajowy wzrósł realnie o 0,1 proc. w stosunku do poprzedniego kwartału, spożycie ogółem wzrosło realnie o 0,7 proc., wzrost spożycia w sektorze gospodarstw domowych wyniósł realnie 0,6 proc.*
- ⊕ *Pozytywnie, według GUS, na tempo wzrostu gospodarczego oddziaływał eksport netto, który wyniósł w II kwartale 2016 r. +0,8 pkt. proc. wobec -0,9 pkt. proc. w I kwartale 2016 r.*